

VOLUMEN III

EMPRESAS PÚBLICAS Y OTROS ENTES

INFORME DE FISCALITZACIÓ
INSTITUT VALENCIÀ D'ART MODERN
(Exercici de 1989)

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Antecedents

L'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) es crea mitjançant la Llei de la Generalitat Valenciana 9/1986, de 30 de desembre, i es configura com una empresa pública de les previstes en l'apartat 2 de l'art. 5 de la Llei d'Hisenda. Aquesta configuració jurídica, però, té un tractament confús en les lleis de pressuposts de la Generalitat Valenciana, les quals inclouen el pressupost de l'Institut en l'apartat relatiu a entitats autònomes i no en el d'empreses públiques.

La configuració d'un ens públic com una entitat autònoma o com una empresa pública té efectes importants sobre l'organització, l'activitat i l'administració d'aquell, i és bàsica en aspectes com la contractació, la gestió del personal i la comptabilitat. Aquestes circumstàncies i la seua incidència en l'activitat de l'Institut ja foren posades de manifest per aquesta Sindicatura de Comptes en l'informe de fiscalització de l'exercici de 1988, on es recomanava que es prenguessen les mesures oportunes per a resoldre aqueixa situació. En aquest sentit, la Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana de 1990, en la seua disposició addicional vuitena, determina les bases d'actuació en matèria de personal que es comenten més detalladament en l'apartat 4.2 d'aquest informe.

L'objecte, els fins, les funcions i les altres característiques de l'IVAM es descriuen en la seua llei de creació abans citada.

1.2 Activitat desenvolupada en l'exercici

L'IVAM inaugurà les seues seues del Centre Julio González i del Centre del Carme el dia 18 de febrer de 1989.

Des d'aleshores ha estat desenvolupant una sèrie d'activitats de cara al públic, com ara exposicions, conferències, organització de visites, activitats didàctiques, etc. A més a més, ha continuat amb les activitats que ja venia realitzant des de la seua creació, com les adquisicions d'obres d'art, adquisicions i tractament de publicacions, activitats fotogràfiques, etc.

En l'apartat d'exposicions, el Centre Julio González mostra, amb caràcter permanent, les col·leccions dels artistes Julio González i Ignacio Pinazo. Durant 1989 s'han organitzat un total de setze exposicions temporals, amb obres provinents d'altres entitats culturals o de col·leccions privades, entre les quals ha destacat la relativa al pintor Joaquín Sorolla, organitzada conjuntament amb el San Diego Museum of Art. El Centre del Carme ha albergat quatre exposicions d'art contemporani nacional i internacional.

D'altra banda, s'han organitzat -mitjançant convenis signats amb diverses entitats culturals- exposicions d'algunes obres propietat de l'IVAM en altres centres culturals de la Comunitat Valenciana, o de fora d'aquesta.

Durant 1989 s'ha posat en marxa el Centre de Documentació, per proporcionar suport bibliogràfic i documental, i s'ha treballat en el projecte del muntatge del Departament de Conservació i Restauració.

INFORME DE FISCALIZACIÓN
INSTITUTO VALENCIANO DE ARTE MODERNO
Ejercicio 1989

1. INTRODUCCIÓN

1.1 Antecedentes

El Instituto Valenciano de Arte Moderno (IVAM) se crea mediante Ley de la Generalitat Valenciana 9/1986, de 30 de diciembre, configurándose como una empresa pública de las previstas en el apartado 2 del artículo 5 de la Ley de Hacienda. Esta configuración jurídica, sin embargo, tiene un tratamiento confuso en las leyes de presupuestos de la Generalitat Valenciana, que incluyen el presupuesto del Instituto en el apartado relativo a entidades autónomas y no en el de empresas públicas.

La configuración de un ente público como entidad autónoma o como empresa pública tiene efectos importantes sobre la organización, actividad y administración del mismo, siendo básica en aspectos como la contratación, gestión del personal y contabilidad. Estas circunstancias, y su incidencia en la actividad del Instituto, ya fueron puestas de manifiesto por esta Sindicatura de Cuentas en el informe de fiscalización del ejercicio 1988, formulando la recomendación de que se tomaran las medidas oportunas para resolver esta situación. En este sentido la Ley de Presupuestos de la Generalitat Valenciana de 1990, en su Disposición Adicional Octava, determina las bases de actuación en materia de personal que se comentan más detalladamente en el apartado 4.2 de este informe.

El objeto, fines, funciones y demás características del IVAM se describen en su ley de creación antes citada.

1.2 Actividad desarrollada en el ejercicio

El IVAM inauguró sus sedes del "Centre Julio González" y "Centre del Carmen" el día 18 de febrero de 1989.

Desde esa fecha ha estado desarrollando una serie de actividades de cara al público, como son exposiciones, conferencias, organización de visitas, actividades didácticas, etc. Además ha continuado con las actividades que ya venía realizando desde su creación, como son las adquisiciones de obras de arte, adquisiciones y tratamiento de publicaciones, actividades fotográficas, etc.

En el apartado de exposiciones, el "Centre Julio González" muestra, con carácter permanente, las colecciones de los artistas Julio González e Ignacio Pinazo. Durante 1989 se han organizado un total de dieciséis exposiciones temporales, con obras provenientes de otras entidades culturales o de colecciones privadas, destacándose la relativa al pintor Joaquín Sorolla, organizada junto con el San Diego Museum of Art. El "Centre del Carmen" ha albergado cuatro exposiciones de arte contemporáneo nacional e internacional.

Por otro lado se han organizado, mediante convenios firmados con diversas entidades culturales, exposiciones de algunas obras propiedad del IVAM en otros centros culturales de la Comunidad Valenciana o fuera de ella.

Durante 1989 se ha puesto en marcha el Centro de Documentación, para proporcionar apoyo bibliográfico y documental, y se ha trabajado en el proyecto de montaje del Departamento de Conservación y Restauración.

El nombre de visitants als centres de l'IVAM durant 1989 s'estima en 188.000 aproximadament.

A 31 de desembre de 1989, els "amics de l'IVAM", persones que gaudeixen de certs drets a canvi d'una petita quota anual, ascendien a 451, a més de set "amics d'honor".

1.3 Comptabilitat i rendició de comptes

L'IVAM manté una comptabilitat exclusivament pressupostària i s'acull, per a la rendició dels seus comptes, a allò que estableix la Intervenció General de la Generalitat Valenciana (IGGV) en la seua Resolució de 10 de gener de 1989, sobre comptabilitat dels organismes autònoms de la Generalitat Valenciana. Segons aquesta resolució, els organismes autònoms han d'ajustar la seua comptabilitat a les normes del Pla General de Comptabilitat Pública adaptat a les universitats, i retre els seus comptes conformement a uns models establerts.

D'acord amb això, l'Institut ha preparat i retut, a partir dels seus registres comptables, els següents estats anuals i annexos, que han estat objecte d'aquesta fiscalització:

- a) Estat de liquidació del pressupost:
  - Liquidació de l'estat de recursos (quadre 1);
  - Liquidació de l'estat de despeses (quadre 2);
- b) Operacions de pressuposts tancats (quadre 3);
- c) Estat de modificacions pressupostàries (quadre 4);
- d) Estat de resultats pressupostaris i romanent de tresoreria (quadre 5);
- e) Operacions extrapressupostàries (quadre 6);
- f) Desenvolupament de la tresoreria (quadre 7).

La documentació anterior ha estat retuda a aquesta Sindicatura per mitjà de la Intervenció General, abans del 30 de juny de 1990 i d'acord amb allò que es preveu en la normativa legal vigent.

Els estats anuals que, en aplicació de la Resolució de 10 de gener de 1989 de l'IGGV, caldria haver preparat també - tot completant la rendició de comptes - són:

- Balanç de situació;
- Compte de resultats.

Els dits documents, l'objecte dels quals és reflectir la situació financeropatrimonial i el resultat de les operacions, no han estat elaborats per l'IVAM perquè la seua comptabilitat no està ajustada al PGCP i és exclusivament pressupostària, tal com s'ha esmentat anteriorment.

L'Institut porta actualment la comptabilitat pròpia per procediments manuals; en 1990 s'han iniciat els passos encaminats a perfeccionar el seu sistema comptable, en un doble sentit:

- Implantació del Pla General de Comptabilitat Pública;
- Processament informàtic de les operacions.

Atenent a la configuració jurídica de l'IVAM, i a fi d'homogeneitzar el seu sistema comptable amb la resta de les empreses públiques de la Generalitat Valenciana, aquesta Sindicatura és de l'opinió que seria més apropiat que l'Institut iniciés la implantació del Pla General de Comptabilitat del sector privat, que és l'aplicable amb caràcter general a les empreses públiques de la Generalitat. Aquesta implantació del PGC no és incompatible amb el manteniment addicional dels sistemes i registres adequats per al seguiment pressupostari de les operacions, que és important com a instrument de control intern i de control d'execució del pressupost.

El número de visitantes a los centros del IVAM durante 1989 se estima en 188.000 aproximadamente.

Al 31 de diciembre de 1989 los "amigos del IVAM", personas que gozan de ciertos derechos a cambio de una pequeña cuota anual, ascendían a 451, además de siete "amigos de honor".

1.3 Contabilidad y rendición de cuentas

El IVAM mantiene una contabilidad exclusivamente presupuestaria, acogiéndose para la rendición de sus cuentas a lo establecido por la Intervención General de la Generalitat Valenciana (IGGV) en su Resolución de 10 de enero de 1989, sobre contabilidad de los organismos autónomos de la Generalitat Valenciana. Según esta Resolución, los organismos autónomos deben ajustar su contabilidad a las normas del Plan General de Contabilidad Pública adaptado a las Universidades, y rendir sus cuentas según unos modelos establecidos.

De acuerdo con esto, el Instituto ha preparado y rendido, a partir de sus registros contables, los siguientes estados anuales y anexos, que han sido objeto de la presente fiscalización:

- a) Estado de Liquidación del presupuesto:
  - Liquidación del Estado de Recursos (cuadro 1)
  - Liquidación del Estado de Gastos (cuadro 2)
- b) Operaciones de Presupuestos Cerrados (cuadro 3)
- c) Estado de modificaciones presupuestarias (cuadro 4)
- d) Estado de resultados presupuestarios y remanente de tesorería (cuadro 5)
- e) Operaciones extrapresupuestarias (cuadro 6)
- f) Desarrollo de la tesorería (cuadro 7)

La anterior documentación ha sido rendida a esta Sindicatura a través de la Intervención General, con anterioridad al 30 de junio de 1990, de acuerdo con lo previsto a la normativa legal vigente.

Los estados anuales que, en aplicación de la Resolución de 10 de enero de 1989 de la IGGV, deberían haber sido también preparados, completando la rendición de cuentas, son:

- Balance de situación
- Cuenta de Resultados

Dichos documentos, cuyo objeto es reflejar la situación financiero patrimonial y el resultado de las operaciones, no han sido elaborados por el IVAM debido a que su contabilidad no está ajustada al PGCP, siendo exclusivamente presupuestaria, tal como se ha mencionado anteriormente.

El Instituto lleva actualmente su contabilidad por procedimientos manuales, habiéndose iniciado en 1990 los pasos tendentes a perfeccionar su sistema contable, en un doble sentido:

- Implantación del Plan General de Contabilidad Pública.
- Procesamiento informático de las operaciones.

Atendiendo a la configuración jurídica del IVAM, y con objeto de homogeneizar su sistema contable con el resto de empresas públicas de la Generalitat Valenciana, esta Sindicatura es de la opinión de que sería más apropiado que el Instituto iniciase la implantación del Plan General de Contabilidad del sector privado, que es el aplicable con carácter general a las empresas públicas de la Generalitat. Esta implantación del PGC no es incompatible con el mantenimiento adicional de los sistemas y registros adecuados para el seguimiento presupuestario de las operaciones, que es importante como instrumento de control interno y de control de ejecución del presupuesto.

	PREVISIONS PRESSUPOSTARIES				DIF.- EXCESSOS DE			
	INICIALS	MODIFI- CACIONS	DEFINI- TIVES	DRETS RECOMEGUTS NETS	INGRESSOS LIQUIDS	DRETS PDEMTS. COBRAM.	PREVI- SIONS	DRETS RECONEG.
CAPITOL								
O: Romanents 1.988	0	105.351	105.351	105.351	105.351	0	0	0
III: Taxes i altres ingressos	90.600	(31.918)	58.682	58.682	47.729	10.953	0	0
IV: Transferències corrents	554.225	8.750	562.975	562.975	562.975	0	0	0
VII: Transferències de capital	435.775	5.000	440.775	440.775	435.775	5.000	0	0
	1.080.600	87.183	1.167.783	1.167.783	1.151.830	15.953	0	0

Quadre 1

CAPITOLS	CREDITIS PRESSUPOSTARIS			OBLIGACIONS PAGAMENTS			ROMANENTS CREDIT		
	INICIALS	MODIFI- CACIONS	DEFINI- TIUS	RECONEGUDES NETES	LIQUIDS PAGAMENT	OBLIGAC. PAGAMENT	COMPROME- SOS	NO COMPROMESOS	
C: Romanents 1.988	0	105.351	105.351	97.148	97.148	0	0	8.203	
I: Despeses de personal	250.118	(91.918)	158.200	112.059	112.059	0	0	46.141	
II: Despeses de funcionament	394.707	56.750	451.457	368.015	368.015	0	74.724	8.719	
VI: Inversions reals	435.775	17.000	452.775	410.961	410.961	0	30.735	11.078	
	<u>1.080.600</u>	<u>87.183</u>	<u>1.167.783</u>	<u>988.183</u>	<u>988.183</u>	<u>0</u>	<u>105.459</u>	<u>74.141</u>	

Quadre 2

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

Exercici 1.989

PRESSUPOSTS TANCATS: OBLIGACIONS

(milers de pessetes)

CAPITOL	PDENT. PAGAM	PAGAMENTS	PDENT. PAGAM.
	1-1-89	REALITZATS	31-12-89
I: Despeses de personal	58	0	58
II: Despeses de funcionament	83.846	75.701	8.145
VI: Inversioens reals	21.447	21.447	0
	<u>105.351</u>	<u>97.148</u>	<u>8.203</u>
	=====	=====	=====

Quadre 3

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

Exercici 1.989

ESTAT DE MODIFICACIONS PRESSUPOSTARIES

(milers de pessetes)

		TRANSF.	INCORP.	CREDITS	TRANSF.	BAIXES	
	NUMERO	CREDIT	ROMA-	GENE-	CREDIT	PER	TOTAL
	EXP.	POSIT.	NENTS	RATS	NEGAT.	ANUL.LAC.	
Cap. 0	0/89		105.351				105.351
Cap. II	1/89			8.750			8.750
Cap. VI	2/89	4.000			(4.000)		0
Cap. II	3/89	60.000					60.000
Cap. I	3/89				(60.000)		(60.000)
Cap. I	4/89	1.000			(1.000)		0
Cap. VI	5/89	12.000					12.000
Cap. II	5/89				(12.000)		(12.000)
Cap. VI	6/89			5.000			5.000
Cap. I	7/89					(31.918)	(31.918)
Totals		77.000	105.351	13.750	(77.000)	(31.918)	87.183

Quadre 4

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

Exercici 1.989

ESTAT DE RESULTAT PRESSUPOSTARIS

(milers de pessetes)

I ROMANENTS DE TRESORERIA

I. SUPERAVIT O DEFICIT DE L'EXERCICI

A) Drets reconeguts	1.062.432	
B) Obligacions reconegudes	996.494	
C) Superàvit o dèficit liquidació pressup.		65.938
D) Anul.lació operac. exerc. tancats	8.203	
E) Anul.lació drets pressup. tancats		
F) Superàvit o dèficit per oper. exerc. ant.	8.203	8.203
G) Superàvit o dèficit anul. saldos extrap.		
H) Superàvit o dèficit de l'exercici		74.141

II. ROMANENTS DE TRESORERIA

A) Total drets reconeguts	1.046.479	
B) Total obligacions reconegudes	891.035	
C) Romanent pressupostari		155.444
D) Anul.lació obligacions pressup. tancats	8.203	
E) Anul.lació drets pressuposts tancats		
F) Romanent per operacions exerc. anterior	8.203	8.203
G) Romanent per anul.lació saldos extrapr.	6.155	6.155
H) Romanent de tresoreria de l'exercici		169.802
I) Romanent de tresoreria anterior		
J) Romanent de tresoreria		169.802

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

Exercici 1.989

OPERACIONS EXTRAPRESSUPOSTARIES

(milers de pessetes)

CONCEPTES	PENDENT ANY ANT.	INGRESSOS	PAGAMTS.	PENDENT FINAL D'ANY
=====				
METALIC				
Retencions IRPF	2.522	14.645	13.084	4.083
Descompte Seguretat Social	968	22.602	21.664	1.906
Descomptes MUPAL	320	5.046	5.247	119
Muface i Drets Passius	22	224	199	47
Compte IBM Sorolla	0	3.022	3.022	0
	3.832	45.539	43.216	6.155

VALORS				
Fiances i dipòsits	0	880	0	880
	-----	-----	-----	-----
TOTAL	3.832	46.419	43.216	7.035
	=====	=====	=====	=====

Quadre 6

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN	Exercici 1.989
DESENVOLUPAMENT DE LA TRESORERIA	(milers de pessetes)

Existència cap d'any	109.183
INGRESSOS	
Pressupostaris	1.037.729
D'exercicis anteriors	8.750
Extrapressupostaris no comercials	45.539
Total ingressos	1.092.018
PAGAMENTS	
Pressupostaris	891.035
D'exercicis anteriors	97.148
Extrapressupostaris no comercials	43.216
Total pagaments	1.031.399
Existència final d'any	169.802

L'IVAM no ha elaborat, en cap dels exercicis des de la seua creació, els programes d'actuació, inversions i finançament en els termes prevists en l'art. 47 de la Llei d'Hisenda, obligatoris per a les entitats autònomes no administratives i per a les empreses públiques.

2. PRESSUPOST DE L'EXERCICI DE 1989

2.1 Pressupost inicial i modificacions

El pressupost de l'IVAM per a l'exercici de 1989 va ser aprovat per la Llei de la Generalitat Valenciana 12/1988, de 30 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 1989, i ascendia a la quantitat d'1.080.600 milers de pessetes. Aquest pressupost es pot veure desglossat per capítols pressupostaris en la columna "crèdits inicials" de la liquidació de l'estat de despeses (quadre 2) i "previsions inicials" de la liquidació de l'estat de recursos (quadre 1).

Durant l'exercici de 1989 han tingut lloc modificacions al pressupost, el desglossament de les quals es pot veure en l'estat de modificacions pressupostàries (quadre 4), per un import de 87.183 milers de pessetes, cosa que ha incrementat el pressupost fins a la xifra d'1.167.783 milers de pessetes; és a dir, en un 8% aproximadament.

Tot seguit es comenten les característiques més importants de les modificacions pressupostàries.

2.1.1 Incorporació de romanents

Per un import total de 105.351 milers de pessetes, que corresponen als romanents de despeses (crèdits en fase de disposició) del pressupost de l'exercici de 1988, la incorporació dels quals al pressupost de 1989 va ser aprovada pel president de l'IVAM amb data 17 de gener de 1989.

Els dits romanents han estat comptabilitzats en el capítol 0 de l'estat de despeses, i el seu finançament corresponent, en el capítol 0 de l'estat de recursos; hauria estat més correcte -en opinió d'aquesta Sindicatura- comptabilitzar els romanents en els capítols pressupostaris per naturalesa de l'estat de despeses.

2.1.2 Crèdits generats per ingressos

Per un total de 13.750 milers de pessetes, tramitats en dos expedients de modificació.

En el primer d'aquests, per un import de 8.750 milers de pessetes, s'incorporen al capítol IV de l'estat de recursos, "Transferències corrents", els següents conceptes:

	Milers ptes.
•Interessos bancaris de 1988	6.317
•Superàvit de 1988	2.433
	8.750

Amb aquest import, s'han generat crèdits en el capítol II de l'estat de despeses.

Els interessos bancaris corresponen als meritats i cobrats en l'exercici de 1988, que l'IVAM no va comptabilitzar en el pressupost del dit exercici, aspecte ja comentat per aquesta Sindicatura en l'informe de fiscalització de 1988. Amb independència de la inadeguada periodificació

El IVAM no ha elaborado en ninguno de los ejercicios desde su creación, los programas de actuación, inversiones y financiación en los términos previstos en el artículo 47 de la Ley de Hacienda, obligatorios para las entidades autónomas no administrativas y las empresas públicas.

2. PRESUPUESTO DEL EJERCICIO 1989

2.1 Presupuesto inicial y modificaciones

El presupuesto del IVAM para el ejercicio 1989 fue aprobado por la Ley de la Generalitat Valenciana 12/1988, de 30 de diciembre, de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para el ejercicio 1989, ascendiendo a la cantidad de 1.080.600 miles de pesetas. Este presupuesto puede verse desglosado por capítulos presupuestarios en la columna "créditos iniciales" de la Liquidación del Estado de Gastos (cuadro 2) y "previsiones iniciales" de la Liquidación del Estado de Recursos (cuadro 1).

Durante el ejercicio 1989 han tenido lugar modificaciones al presupuesto, cuyo desglose puede verse en el Estado de Modificaciones Presupuestarias (cuadro 4), por un importe de 87.183 miles de pesetas, incrementando el presupuesto hasta la cifra de 1.167.783 miles de pesetas, es decir, en un 8% aproximadamente.

A continuación se comenta las características más importantes de las modificaciones presupuestarias.

2.1.1 Incorporación de remanentes

Por un importe total de 105.351 miles de pesetas, correspondiendo a los remanentes de gastos (créditos en fase de disposición) del presupuesto del ejercicio 1988, cuya incorporación al presupuesto de 1989 fue aprobada por el Presidente del IVAM con fecha 17 de enero de 1989.

Dichos remanentes han sido contabilizados en el capítulo "0" del Estado de Gastos, y su financiación correspondiente, en el capítulo "0" del Estado de Recursos, habiendo sido más correcto, en opinión de esta Sindicatura, contabilizar los remanentes en los capítulos presupuestarios por naturaleza del Estado de Gastos.

2.1.2 Créditos generados por ingresos

Por un total de 13.750 miles de pesetas, tramitados en dos expedientes de modificación.

En el primero de ellos, por un importe de 8.750 miles de pesetas, se incorporan al capítulo IV del Estado de Recursos "Transferencias corrientes", los siguientes conceptos:

	Miles de pesetas
- Intereses bancarios de 1988	6.317
- Superávit de 1988	2.433
	8.750

Con este importe se han generado créditos en el capítulo II del Estado de Gastos.

Los intereses bancarios corresponden a los devengados y cobrados en el ejercicio 1988, que el IVAM no contabilizó en el presupuesto de dicho ejercicio, aspecto ya comentado por esta Sindicatura en el informe de fiscalización de 1988. Con independencia de la inadecuada periodificación

comptable dels dits interessos, la presentació en l'estat de recursos tampoc no és adequada, i és més escaient comptabilitzar-los en el capítol V, "Ingressos patrimonials", en lloc del capítol IV, com s'ha fet.

El pressupost de 1988 es va liquidar amb unes economies en despeses de 2.433 milers de pessetes, tot formant part del superàvit del dit exercici (vegeu l'apartat 2.2). La seua incorporació a l'estat de recursos ha finançat crèdits en el capítol II de l'estat de despeses. Ara bé, la comptabilització en l'estat de recursos no ha estat coherent amb les pràctiques descrites en l'apartat 2.1.1; hauria estat més apropiat efectuar-la en el capítol 0, en comptes del IV, tal com s'ha fet.

El segon expedient de generació de crèdits, per import de 5.000 milers de pessetes, correspon a la subvenció d'una empresa que patrocinava una obra d'art. La comptabilització en els capítols VII de l'estat de recursos i VI de l'estat de despeses és adequada.

2.1.3 *Transferències de crèdit*

Per un total de 77.000 milers de pessetes.

La més important és una transferència del capítol de despeses de personal al capítol de despeses de funcionament, per import de 60.000 milers de pessetes. Aquesta modificació obeeix al fet que l'IVAM elaborà els pressuposts de 1989 sota la hipòtesi que els serveis de vigilància del museu es constituïrien amb personal contractat, formant part de la plantilla de l'Institut. Finalment, optaren per cobrir aquest servei mitjançant la contractació amb una empresa especialitzada.

Altra transferència de crèdit és l'efectuada del capítol de despeses de funcionament al capítol d'inversions reals, per 12.000 milers de pessetes, amb la finalitat de fer front a certes millores i condicionament en dependències de l'Institut.

2.1.4 *Anul·lacions*

A fi d'ajustar les previsions d'ingressos del capítol III de l'estat de recursos als ingressos realment obtinguts a la fi de l'exercici, inferiors en 31.918 milers de pessetes. Els menors ingressos s'han produït fonamentalment en l'apartat de venda d'entrades al museu, perquè el Consell Rector de l'IVAM va declarar els diumenges d'entrada gratuïta; i també en l'apartat de venda de publicacions, molt inferiors a les previstes.

La contrapartida en l'estat de despeses ha estat l'anul·lació de crèdits en el capítol de despeses de personal.

2.2 **Incorporació de saldos del pressupost de 1988**

El pressupost de l'IVAM de l'exercici de 1988 es va liquidar amb els següents saldos finals:

	Milers ptes.
•Drets pendents de cobrament	30
•Tresoreria pressupostària	107.754
	107.784
•Romanents de despeses	105.351
•Economies en despeses	2.433
	107.784

contable de los mismos, la presentación en el Estado de Recursos tampoco es adecuada, siendo más apropiado contabilizarlos en el capítulo V "Ingresos patrimoniales", en lugar del capítulo IV como se ha efectuado.

El presupuesto de 1988 se liquidó con unas economías en gastos de 2.433 miles de pesetas, formando parte del superávit de dicho ejercicio (véase apartado 2.2). Su incorporación al Estado de Recursos ha financiado créditos en el capítulo II del Estado de Gastos. Ahora bien, la contabilización en el Estado de Recursos no ha sido coherente con las prácticas descritas en el apartado 2.1.1, habiendo sido más apropiado efectuarla en el capítulo "0" en lugar del IV tal como se ha hecho.

El segundo expediente de generación de créditos, por importe de 5.000 miles de pesetas, corresponde a la subvención de una empresa patrocinando una obra de arte. La contabilización en los capítulos VII del Estado de Recursos y VI del Estado de Gastos es adecuada.

2.1.3 *Transferencias de crédito*

Por un total de 77.000 miles de pesetas.

La más importante es una transferencia del capítulo de gastos de personal al capítulo de gastos de funcionamiento, por importe de 60.000 miles de pesetas. Dicha modificación obedece a que el IVAM elaboró los presupuestos de 1989 bajo la hipótesis de que los servicios de vigilancia del museo se constituirían con personal contratado formando parte de la plantilla del Instituto. Finalmente se optó por cubrir este servicio mediante contratación con una empresa especializada en el mismo.

Otra transferencia de crédito es la efectuada del capítulo de gastos de funcionamiento al capítulo de inversiones reales, por 12.000 miles de pesetas, con objeto de hacer frente a ciertas mejoras y acondicionamiento en dependencias del Instituto.

2.1.4 *Anulaciones*

Con objeto de ajustar las previsions de ingresos del capítulo III del Estado de Recursos a los ingresos realmente obtenidos al final del ejercicio, inferiores en 31.918 miles de pesetas. Los menores ingresos se han producido fundamentalmente en el apartado de venta de entradas al museo, al declarar el Consejo Rector del IVAM el domingo de entrada gratuita, y también en el apartado de venta de publicaciones, muy inferiores a las previstas.

La contrapartida en el Estado de Gastos ha sido anulación de créditos en el capítulo de gastos de personal.

2.2 **Incorporación de saldos del presupuesto de 1988**

El presupuesto del IVAM del ejercicio 1988 se liquidó con los siguientes saldos finales:

	Miles de pesetas
Derechos pendientes de cobro	30
Tesorería presupuestaria	107.754
	107.784
Remanentes de gastos	105.351
Economías en gastos	2.433
	107.784

El tractament comptable d'aquests saldos en el pressupost de 1989 s'ha efectuat sense criteris definits.

Els drets pendents de cobrament, per 30 milers de pessetes, els han registrats directament com a cobraments líquids en l'estat de recursos, quan caldria haver-los incorporats a l'estat d'"Operacions de pressuposts tancats".

Els romanents de despeses, per 105.351 milers de pessetes, han estat incorporats -via modificació- a l'estat de despeses del pressupost de 1989, seguint la pràctica pressupostària generalment acceptada, amb les peculiaritats comentades en l'apartat 2.1.1 d'aquest informe. Aquests romanents han estat presentats addicionalment en l'estat d'obligacions de pressuposts tancats (vegeu l'apartat 5), la qual cosa no és tècnicament apropiada, ja que la finalitat d'aquest últim document és el control pressupostari dels saldos liquidats en fase O, o obligacions pendents de pagament, en pressuposts d'exercicis anteriors.

Les economies en despeses, per 2.433 milers de pessetes, tampoc no han estat objecte d'un adequat tractament comptable en 1989, tal com ja s'ha explicat en l'apartat 2.1.2 d'aquest informe.

La tresoreria pressupostària, per 107.754 milers de pessetes, figura com a existència al principi de l'exercici en el "desenvolupament de la tresoreria" (quadre 7), amb l'excepció que es comenta en l'apartat 8 d'aquest informe.

Les circumstàncies comentades tenen el seu origen i són conseqüència del període transitori en el qual està desenvolupant-se l'Institut -en l'aspecte comptable-, i posa de manifest l'absència de criteris definits i homogenis, l'aplicació dels quals estarà condicionada a la implantació definitiva d'un pla comptable.

2.3 Grau d'execució

Els quadres 8 i 9, preparats per aquesta Sindicatura de Comptes a partir de la informació retuda, mostren en milers de pessetes l'execució de l'estat de recursos i de l'estat de despeses de l'IVAM, de l'exercici de 1989.

La realització de l'estat de recursos (quadre 8) ha estat òptima, perquè la totalitat de les previsions han estat reconegudes en l'exercici, i s'han cobrat els drets en un 98'50% del seu import. Com que les previsions han estat ajustades als cobraments efectius (mitjançant anul·lacions i generacions), l'estat de recursos s'ha liquidat sense desviacions.

La liquidació de l'estat de despeses (quadre 9) mostra obligacions reconegudes per un import de 988.183 milers de pessetes; cosa que representa un grau d'execució global del 84'62% dels crèdits definitius.

Totes les obligacions reconegudes han estat pagades durant l'exercici (nivell de pagaments, 100%), i no s'han liquidat crèdits en fase O, o obligacions pendents de pagament, a la fi de l'exercici.

Els romanents de despeses, per 179.600 milers de pessetes, estan constituïts per crèdits en fase de disposició per un import de 105.459 milers de pessetes, que tenen la consideració d'incorporables a l'exercici 1990; i per economies en despeses per import de 74.141 milers de pessetes.

El capítol amb millor grau d'execució pressupostària ha estat el d'exercicis tancats, amb un 92'21%; aquest nivell és raonable, tenint en compte que aquest capítol comprén els romanents de despeses del pressupost de 1988 incorporats en 1989.

El tratamiento contable de estos saldos en el presupuesto de 1989 se ha efectuado sin criterios definidos.

Los derechos pendientes de cobro, por 30 miles de pesetas, han sido registrados directamente como cobros líquidos en el Estado de Recursos cuando deberían haber sido incorporados al Estado de "Operaciones de presupuestos cerrados".

Los remanentes de gastos, por 105.351 miles de pesetas, han sido incorporados, vía modificación, al Estado de Gastos del presupuesto de 1989, siguiendo la práctica presupuestaria generalmente aceptada, con las peculiaridades que se han comentado en el apartado 2.1.1 de este informe. Estos remanentes han sido presentados adicionalmente en el Estado de Obligaciones de Presupuestos cerrados (véase apartado 5), lo que no es técnicamente apropiado ya que la finalidad de este último documento es el control presupuestario de los saldos liquidados en fase O, u obligaciones pendientes de pago, en presupuestos de ejercicios anteriores.

Las economías en gastos, por 2.433 miles de pesetas, tampoco han sido objeto de un adecuado tratamiento contable en 1989, como ya se ha explicado en el apartado 2.1.2 de este informe.

La tesorería presupuestaria, por 107.754 miles de pesetas, figura como existencia al principio del ejercicio en el Desarrollo de la Tesorería (cuadro 7), con la salvedad que se comenta en el apartado 8 de este informe.

Las circunstancias comentadas tienen su origen y son consecuencia del período transitorio en el que el Instituto se está desarrollando en el aspecto contable, y pone de manifiesto la ausencia de criterios definidos y homogéneos, cuya aplicación estará condicionada a la implantación definitiva de un plan contable.

2.3 Grado de ejecución

Los cuadros 8 y 9, preparados por esta Sindicatura a partir de la información rendida muestran, en miles de pesetas, la ejecución del Estado de Recursos y del Estado de Gastos del IVAM del ejercicio 1989.

La realización del Estado de Recursos (cuadro 8) ha sido óptima, ya que la totalidad de las previsions se han reconocido en el ejercicio, habiendo sido cobrados los derechos en un 98,50 % de su importe. Debido a que las previsions han sido ajustadas a los cobros efectivos, mediante anulaciones y generaciones, el estado de recursos se ha liquidado sin desviaciones.

La liquidación del Estado de Gastos (cuadro 9) muestra obligaciones reconocidas por un importe de 988.183 miles de pesetas, lo cual representa un grado de ejecución global del 84,62 % de los créditos definitivos.

Todas las obligaciones reconocidas han sido pagadas durante el ejercicio (nivel de pagos 100%), no habiéndose liquidado créditos en fase O u obligaciones pendientes de pago al final del ejercicio.

Los remanentes de gastos, por 179.600 miles de pesetas, están constituídos por créditos en fase de disposición por un importe de 105.459 miles de pesetas, que tienen la consideración de incorporables al ejercicio 1990, y economías en gastos por importe de 74.141 miles de pesetas.

El capítulo con mejor grado de ejecución presupuestaria ha sido el de ejercicios cerrados con un 92,21%, siendo este nivel razonable atendiendo a que este capítulo comprende los remanentes de gastos del presupuesto de 1988 incorporados en 1989.

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

EXECUCIO DE L'ESTAT DE RECURSOS DE 1989

(milers de pessetes)

	Previsions definitives	Drets reconeguts	Ingressos líquids	Pendent de cobram	Grau de realització	Grau de complt.	Superàvit
Taxes i altres ingressos	58.682	58.682	47.729	10.953	100,00%	81,33%	0
Transferències corrents	562.975	562.975	562.975	0	100,00%	100,00%	0
Transferències de capital	440.775	440.775	435.775	5.000	100,00%	98,87%	0
	1.062.432	1.062.432	1.046.479	15.953	100,00%	98,50%	0
Romanents 1988 (superàvit aplicat)	105.351	105.351	105.351	0	-	-	-
TOTAL	1.167.783	1.167.783	1.151.830	15.953	-	-	-

Quadre 8

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

EXECUCIO DE L'ESTAT DE DESPESES DE 1989

(milers de pessetes)

	Crèdits definitius	Obligacions reconeques	Pagam. líquids	Pendent de pagam.	Grau de execució	Grau de complt.	Romanents
Despeses de personal	158.200	112.059	112.059	0	70,83%	100,00%	46.141
Despeses de funcionament	451.457	368.015	368.015	0	81,52%	100,00%	83.442
Inversions reals	452.775	410.961	410.961	0	90,76%	100,00%	41.814
	1.062.432	891.035	891.035	0	83,87%	100,00%	171.397
Exercicis tancats (romanents)	105.351	97.148	97.148	0	92,21%	100,00%	8.203
TOTAL	1.167.783	988.183	988.183	0	84,62%	100,00%	179.600

Quadre 9

Quant als crèdits del pressupost corrent, és a dir, els dotats per a l'exercici de 1989, s'ha assolit un grau d'execució global del 83'87%. El capítol amb millor grau d'execució ha estat el d'inversions reals, amb un 90'76%; aquest és el capítol més significatiu en termes de dotacions pressupostàries. Per contra, les despeses de personal només han estat executades en un 70'83%, malgrat que aquest és el capítol menys important en termes pressupostaris.

3. EXECUCIO DE L'ESTAT DE RECURSOS

La liquidació de l'estat de recursos presentada per l'IVAM es mostra en el quadre 1, i la seua execució, en el quadre 8.

La llei de creació de l'IVAM estableix els recursos de què podrà disposar per a l'acompliment dels seus fins.

Durant l'exercici de 1989, l'IVAM s'ha finançat fonamentalment amb fons procedents de la Generalitat Valenciana, i són molt poc significatives altres fonts de finançament, tal com es podrà veure tot seguit:

	Milers de pessetes	%
•Subvencions de la G.V.	990.000	84'8
- corrents	554.225	
- de capital	435.775	
•Subvencions d'empreses	5.000	0'4
•Ingressos propis	64.000	5'6
- interessos bancaris	26.737	
- altres ingressos	38.262	
•Superàvit de 1988, finançant:	107.784	9'2
- romanents de 1988	105.351	
- generació de crèdits	2.433	
TOTAL drets reconeguts	1.167.783	100%

L'estructura i composició dels orígens dels fons en l'exercici de 1989 mostra algunes variacions -encara que no són significatives- respecte de 1988, degudes bàsicament a l'obtenció d'ingressos per activitats pròpies de l'IVAM, com ara els procedents de vendes d'entrades al museu i vendes de publicacions, així com els d'interessos bancaris, malgrat que aquest darrer concepte s'ha vist influït pel tractament comptable aplicat. Això ha incidit en el fet que les subvencions de la Generalitat Valenciana s'hagen reduït d'un 93'2% en 1988 a un 84'8% en 1989, i és previsible que continue aquesta tendència durant els pròxims exercicis, a mesura que l'IVAM consoli de les seues activitats.

3.1 Romanents de 1988

El capítol 0 de l'estat de recursos, amb la denominació de "Romanents 1988", comprén la part del superàvit disponible al tancament de l'exercici 1988, necessària per a finançar els romanents de despeses d'aquest últim exercici incorporades a l'estat de despeses de 1989, per import de 105.351 milers de pessetes.

Respecto a los créditos del presupuesto corriente, es decir, los dotados para el ejercicio 1989, se ha alcanzado un grado de ejecución global del 83,87%. El capítulo con mejor grado de ejecución ha sido el de inversiones reales, con un 90,76%, siendo éste el capítulo más significativo en términos de dotaciones presupuestarias. Por el contrario, los gastos de personal sólo se han ejecutado en un 70,83%, aunque éste es el capítulo menos importante en términos presupuestarios.

3. EJECUCIÓN DEL ESTADO DE RECURSOS

La liquidación del Estado de Recursos presentada por el IVAM se muestra en el cuadro 1, y la ejecución del mismo en el cuadro 8.

La ley de creación del IVAM establece los recursos que podrá disponer para el cumplimiento de sus fines.

Durante el ejercicio 1989, el IVAM se ha financiado fundamentalmente con fondos procedentes de la Generalitat Valenciana, siendo muy poco significativas otras fuentes de financiación, tal como se puede ver a continuación:

	Miles de pesetas	%
Subvenciones de la GV	990.000	84,8
- corrientes	554.225	
- de capital	435.775	
Subvenciones de empresas	5.000	0,4
Ingresos propios	64.999	5,6
- intereses bancarios	26.737	
- otros ingresos	38.262	
Superávit de 1988, financiando:	107.784	9,2
- remanentes de 1988	105.351	
- generación de créditos	2.433	
Total derechos reconocidos	1.167.78	100%

La estructura y composición de los orígenes de fondos en el ejercicio 1989 muestra algunas variaciones, aunque no significativas, con respecto a 1988, debidas básicamente a la obtención de ingresos por actividades propias del IVAM, como son los procedentes de ventas de entradas al museo y publicaciones, así como los de intereses bancarios, aunque éste último concepto se ha visto influenciado por el tratamiento contable aplicado. Ello ha incidido en que las subvenciones de la Generalitat Valenciana se han reducido de un 93,2% en 1988 a un 84,8% en 1989, siendo previsible que continúe esta tendencia durante los próximos ejercicios, a medida que el IVAM consolide sus actividades.

3.1. Remanentes 1988

El capítulo 0 del Estado de Recursos, con la denominación de "Remanentes 1988", comprende la parte del superávit disponible al cierre del ejercicio 1988 necesaria para financiar los remanentes de gastos de este último ejercicio incorporados al estado de gastos de 1989, por importe de 105.351 miles de pesetas.

3.2 Taxes i altres ingressos

La composició dels drets reconeguts d'aquest capítol de l'estat de recursos es mostra tot seguit:

	Milers ptes.
•Ingressos liquidats en l'exercici:	
- entrades al museu	8.960
- venda de publicacions	6.928
- patrocini i col.laboracions	6.400
- interessos bancaris	20.420
- altres	5.021
	47.729
•Drets pendents de cobrament:	10.953
	58.682

Els ingressos per vendes d'entrades al museu, els començaren a obtenir a partir del mes de febrer de 1989, data en què fou inaugurat i obert al públic. Les previsions inicials per aquest concepte es van estimar en 37.500 milers de pessetes; però els ingressos efectius de l'exercici pujaren finalment a 8.960 milers de pessetes, i la diferència es va ajustar mitjançant l'expedient d'anul·lació comentat en l'apartat 2.1.4 d'aquest informe. Els menors ingressos dels previstos s'han degut fonamentalment al fet que el diumenge fou declarat dia del museu, amb entrada gratuïta per al públic.

Les vendes de publicacions també van ser, amb 6.928 milers de pessetes d'ingrés efectiu, menors que les pressupostades, estimades inicialment en 30.000 milers de pessetes; la diferència es va ajustar amb el procediment abans descrit per a les entrades al museu.

L'IVAM repercuteix de manera apropiada l'IVA en les seues factures per vendes de publicacions. Tanmateix, el tractament comptable de l'impost repercutit no és adequat, perquè no es comptabilitza en un concepte pressupostari separat i perquè la comptabilitat no facilita informació clara i suficient sobre la situació de l'IVAM respecte al dit impost (vegeu l'apartat 9).

El concepte d'interessos bancaris comprén els interessos líquids abonats per les entitats bancàries amb les quals l'IVAM ha mantingut saldos durant l'exercici 1989. Per la naturalesa patrimonial d'aquests ingressos, els haurien d'haver registrats en el capítol V de l'estat de recursos, "Ingressos patrimonials".

Dels drets pendents de cobrament al tancament de l'exercici, per import de 10.953 milers de pessetes, destaquen dues partides per col.laboracions, per un import global de 7.649 milers de pessetes, cobrades en el primer trimestre de 1991. La resta està formada per un nombrós grup de partides no antigues d'importos petits.

3.3 Transferències corrents

Els drets reconeguts d'aquest capítol de l'estat de recursos tenen el detall següent:

	Milers ptes.
•Transferències de la G.V.	554.225
•Interessos bancaris	6.317
•Superàvit de 1988	2.433
	562.975

3.2 Tasas y otros ingresos

La composición de los derechos reconocidos de este capítulo del Estado de Recursos se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Ingresos liquidados en el ejercicio:	
Entradas al museo	8.960
Venta de publicaciones	6.928
Patrocinios y colaboraciones	6.400
Intereses bancarios	20.420
Otros	5.021
	47.729
Derechos pendientes de cobro	10.953
	58.682

Los ingresos por ventas de entradas al museo comenzaron a obtenerse a partir del mes de febrero de 1989, fecha en la que éste fue inaugurado y abierto al público. Las previsions iniciales por este concepto se estimaron en 37.500 miles de pesetas, pero los ingresos efectivos del ejercicio ascendieron finalmente a 8.960 miles de pesetas, ajustándose la diferencia mediante el expediente de anulación comentado en el apartado 2.1.4 de este informe. Los menores ingresos de los previstos se han debido, fundamentalmente, a que el domingo fue declarado día del museo, con entrada gratuita para el público.

Las ventas de publicaciones también fueron, con 6.928 miles de pesetas de ingresos efectivos, menores a las presupuestadas, estimadas inicialmente en 30.000 miles de pesetas, ajustándose la diferencia con el procedimiento antes descrito para las entradas al museo.

El IVAM repercute apropiadamente el IVA en sus facturas por ventas de publicaciones. Sin embargo, el tratamiento contable del impuesto repercutido no es adecuado, ya que no se contabiliza en un concepto presupuestario separado, no facilitando la contabilidad información clara y suficiente sobre la situación del IVAM con respecto a dicho impuesto (véase apartado 9).

El concepto intereses bancarios comprende los intereses líquidos abonados por las entidades bancarias con las que el IVAM mantiene saldos durante el ejercicio 1989. Por la naturaleza patrimonial de estos ingresos, deberían haber sido registrado en el capítulo V del Estado de Recursos "Ingresos patrimoniales".

De los derechos pendientes de cobro al cierre del ejercicio, por importe de 10.953 miles de pesetas, destacan dos partidas por colaboraciones, por un importe global de 7.649 miles de pesetas, cobradas en el primer trimestre de 1991. El resto está formado por un numeroso grupo de partidas no antiguas de importes pequeños.

3.3 Transferencias corrientes

Los derechos reconocidos de este capítulo del Estado de Recursos tienen el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
Transferencias de la Generalitat Valenciana	554.225
Intereses bancarios	6.317
Superávit de 1988	2.433
	562.975

Les transferències de la Generalitat Valenciana són les aprovades per la Llei de Pressuposts de 1989 i les han cobrades en la seua totalitat durant l'exercici.

Els altres dos conceptes, interessos bancaris i superàvit de 1988, ja han estat objecte de comentari en l'apartat 2.1.2 d'aquest informe.

3.4 Ingressos patrimonials

Tal com s'ha posat de manifest en els apartats 2.1.2 i 3.2 d'aquest informe, l'IVAM no ha registrat en aquest capítol els interessos bancaris, sinó que ho ha fet alternativament en els capítols de taxes i altres ingressos i de transferències corrents.

L'IVAM segueix la pràctica de registrar els interessos bancaris pel seu import líquid, nets de les retencions practicades per les entitats financeres a compte de l'Impost sobre Societats. Atenent a la configuració jurídica de l'IVAM com a empresa pública, i per tant subjecta a l'Impost sobre Societats (vegeu l'apartat 9), els interessos haurien de ser registrats pel seu import íntegre, i comptabilitzar les retencions en un concepte pressupostari separat com a pagament a compte del dit impost.

Durant 1989, l'Institut ha aplicat el criteri de reconèixer comptablement els drets referents a interessos bancaris en el moment de cobrar-los, o abonament en compte per part de les entitats financeres. A 31 de desembre de 1989, els

comptes bancaris havien generat uns interessos a favor de l'Institut estimats en 3'3 milions de pessetes, aproximadament, que les entitats financere han abonat durant els primers mesos de 1990. La comptabilització d'aquests ingressos per part de l'IVAM, aplicant el criteri de la meritació, hauria incrementat en l'import esmentat els drets reconeguts i el superàvit de l'exercici.

3.5 Transferències de capital

Aquestes transferències tenen el detall següent, en termes de drets reconeguts:

	Milers ptes.
•De la Generalitat Valenciana	435.775
•D'empreses	5.000
	440.775

Les transferències de la Generalitat Valenciana són les aprovades per la Llei de Pressuposts de 1989, i s'han cobrat en la seua totalitat durant l'exercici.

Les transferències d'empreses, per cinc milions de pessetes, tenen la seua base en un conveni signat amb Hidroelèctrica Española, aspecte ja comentat en l'apartat 2.1.2 d'aquest informe, relatiu a les modificacions pressupostàries. L'import d'aquesta subvenció, l'ha cobrat l'Institut al començament de 1990.

4. EXECUCIO DE L'ESTAT DE DESPESES

La liquidació de l'estat de despeses presentada per l'IVAM es mostra en el quadre 2, i la seua execució, en el quadre 9.

El pressupost definitiu de despeses de l'exercici co-

Las transferencias de la Generalitat Valenciana son las aprobadas por la Ley de Presupuestos de 1989, habiendo sido cobradas en su totalidad durante el ejercicio.

Los otros dos conceptos, intereses bancarios y superávit de 1988, ya han sido objeto de comentario en el apartado 2.1.2 de este informe.

3.4 Ingresos patrimoniales

Tal como se ha puesto de manifiesto en los apartados 2.1.2 y 3.2 de este informe, el IVAM no ha registrado en este capítulo los intereses bancarios, habiéndolo hecho alternativamente en los capítulos de tasas y otros ingresos y de transferencias corrientes.

El IVAM sigue la práctica de registrar los intereses bancarios por su importe líquido, netos de las retenciones practicadas por las entidades financieras a cuenta del Impuesto sobre Sociedades. Atendiendo a la configuración jurídica del IVAM como empresa pública, y por tanto sujeta al Impuesto sobre Sociedades (véase apartado 9), los intereses deberían ser registrados por su importe íntegro, contabilizando las retenciones en un concepto presupuestario separado como pago a cuenta de dicho impuesto.

Durante 1989, el Instituto ha aplicado el criterio de reconocer contablemente los derechos referentes a intereses bancarios en el momento de cobro de los mismos, o abono en cuenta por parte de las entidades financieras. Al 31 de diciembre de 1989 las cuentas bancarias habían generado unos intereses a favor del Instituto estimados en 3,3 millones de pesetas, aproximadamente, que las entidades financieras han abonado durante los primeros meses de 1990. La contabilización de estos ingresos por parte del IVAM aplicando el criterio del devengo hubiera incrementado los derechos reconocidos y el superávit del ejercicio en el importe mencionado.

3.5 Transferencias de capital

Estas transferencias tienen el siguiente detalle, en términos de derechos reconocidos:

	Miles de pesetas
De la Generalitat Valenciana	435.775
De empresas	5.000
	440.775

Las transferencias de la Generalitat Valenciana son las aprobadas por Ley de Presupuestos de 1989, habiendo sido cobradas en su totalidad durante el ejercicio.

Las transferencias de empresas, por 5 millones de pesetas, tienen su base en un convenio firmado con Hidroeléctrica Española, aspecto ya comentado en el apartado 2.1.2 de este informe, relativo a las modificaciones presupuestarias. El importe de esta subvención ha sido cobrado por el Instituto a principio de 1990.

4. EJECUCIÓN DEL ESTADO GASTOS

La liquidación del Estado de Gastos presentada por el IVAM se muestra en el cuadro 2, y la ejecución del mismo en el cuadro 9.

El presupuesto definitivo de gastos del ejercicio co-

rent puja a la quantitat de 1.062'4 milions de pessetes, que, juntament amb la incorporació dels romanents de l'exercici de 1988, per 105'4 milions de pessetes, eleva el pressupost definitiu a un total de 1.167'8 milions de pessetes (vegeu el quadre 9).

La despesa de l'exercici corrent es troba distribuïda en tres capítols pressupostaris; la participació de cada un d'aquests, en termes de crèdits definitius i d'obligacions reconegudes, és la següent:

	Milions de pessetes			
	Crèdits defini.	%	Obligac. reconeg.	%
•Despeses de personal	158'2	14'9	112'0	12'6
•Despeses funcionament	451'4	42'5	368'0	41'3
•Inversions reals	452'8	42'6	411'0	46'1
	1.062'4	100	891'0	100

La variació en els percentatge de participació en els crèdits i en les obligacions reconegudes de l'exercici és indicativa del grau d'execució individual de cada capítol. Així, el capítol amb millor grau d'execució és el d'inversions reals, amb un 90'8%; a continuació, les despeses de funcionament, amb un 81'5%; i finalment, les despeses de personal, amb un 70'8%. (Vegeu el quadre 9).

4.1 Exercicis tancats

En el capítol 0 de l'estat de despeses, "Exercicis tancats", s'han incorporat els romanents de despeses de l'exercici de 1988, per 105.351 milers de pessetes, en els termes comentats en l'apartat 2.1.1 d'aquest informe.

L'execució pressupostària d'aquest capítol, desglossada per la naturalesa de les despeses, es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes		
	Crèdits defini.	Obligac. reconeg.	Romanents
•Despeses de personal	58	58	0
•Despeses funcionament	83.846	76.438	7.408
•Inversions reals	21.447	20.651	796
	105.351	97.147	8.204

Totes les obligacions reconegudes s'han pagat en l'exercici.

La diferència entre els crèdits definitius i les obligacions reconegudes té la consideració de romanents de despeses no compromeses i forma part del superàvit de l'exercici de 1988 com economies de despeses.

4.2 Despeses de personal

El detall de les obligacions reconegudes d'aquest capítol, per conceptes pressupostaris, és el següent:

	Milers de pessetes
•Sous i salaris	88.004
- funcionaris	31.647
- laborals fixos	11.535
- laborals temporals	44.822
•Cotitzacions socials a càrrec de l'ocupador	23.668

rriente asciende a la cantidad de 1.062,4 millones de pesetas, que junto a la incorporación de los remanentes del ejercicio 1988, por 105,4 millones de pesetas, supone un presupuesto definitivo total de 1.167,8 millones de pesetas (véase cuadro 9).

El gasto del ejercicio corriente está distribuido en tres capítulos presupuestarios, siendo la participación de cada uno de estos en términos de créditos definitivos y obligaciones reconocidas la siguiente:

	Millones de pesetas			
	Créditos defin.	%	Obliga. reconoc.	%
Gastos de personal	158,2	14,9	112,0	12,6
Gastos de funto.	451,4	42,5	368,0	41,3
Inversiones reales	452,8	42,6	411,0	46,1
	1.062,4	100	891,0	100

La variación en los porcentajes de participación en los créditos y en las obligaciones reconocidas del ejercicio es indicativa del grado de ejecución individual de cada capítulo. Así, el capítulo con mejor grado de ejecución es el de inversiones reales, con un 90,8%, a continuación los gastos de funcionamiento, con un 81,5%, y finalmente los gastos de personal, con un 70,8% (véase cuadro 9).

4.1 Ejercicios cerrados

En el capítulo 0 del Estado de Gastos, "Ejercicios cerrados", se han incorporado los remanentes de gastos del ejercicio 1988 por 105.351 miles de pesetas, en los términos comentados en el apartado 2.1.1 de este informe.

La ejecución presupuestaria de este capítulo, desglosada por naturaleza de los gastos, se muestra a continuación:

	Miles de pesetas		
	Créditos definit.	Obliga. reconoc.	Remanentes
Gastos de personal	58	58	0
Gastos de funto.	83.846	76.438	7.408
Inversiones reales	21.447	20.651	796
	105.351	97.147	8.204

Todas las obligaciones reconocidas han sido pagadas en el ejercicio.

La diferencia entre los créditos definitivos y las obligaciones reconocidas tienen la consideración de remanentes de gastos no comprometidos, formando parte del superávit del ejercicio 1989 como economías de gastos.

4.2 Gastos de personal

El detalle de las obligaciones reconocidas de este capítulo, por conceptos presupuestarios, es el siguiente:

	Miles de pesetas
Sueldos y salarios	88.004
- Funcionarios	31.647
- Laborales fijos	11.535
- Laborales temporales	44.822
Cotizaciones sociales a cargo del empleador	23.668

- Seguretat Social	18.743
MUNPAL	4.347
- altres	578
•Altres despeses socials	387
	112.059

- Seguridad Social	18.743
- Mupal	4.347
- Otros	578
Otros gastos sociales	387
	112.059

La consignació inicial de crèdits en aquest capítol, aprovada per la Llei de Pressuposts, s'efectua per un import de 250.118 milers de pessetes i es redueix al llarg de l'exercici en 91.918 milers de pessetes; així que el crèdit s'estableix definitivament en la quantitat de 158.200 milers de pessetes (vegeu el quadre 2).

La disminució esmentada es compon d'una transferència de crèdit al capítol de despeses de funcionament per 60.000 milers de pessetes, i anul·lacions per 31.918 milers de pessetes; totes dues circumstàncies s'han comentat en els apartats 2.1.3 i 2.1.4, relatius a modificacions pressupostàries.

L'execució definitiva d'aquest capítol posa de manifest un excés pressupostari de 46.141 milers de pessetes, diferència entre els crèdits definitius -per 158.200 milers de pessetes- i les obligacions reconegudes -per 112.059 milers de pessetes-, i té la consideració de romanents de crèdits no compromesos, que formen part del superàvit de 1989 com a economies en despeses. Aquestes economies signifiquen un 29% del crèdit definitiu, percentatge que pot ser considerat elevat; caldrà tenir en compte, en endavant, les mesures escaients per a calcular de forma més ajustada les necessitats pressupostàries d'aquest capítol.

La plantilla de personal de l'Institut ha passat de 21 persones a 31 de desembre de 1988, a 45 en la mateixa data de 1989; la seua variació per grups és la següent:

Grups	Nombre persones		Nombre persones	
	1988	%	1989	%
A	10	48%	11	23%
B	3	16%	3	7%
C	3	16%	4	9%
D	4	19%	7	16%
E	1	1%	20	45%
	21	100%	45	100%

De les 45 persones que integren la plantilla a 31 de desembre de 1989, 12 són funcionaris, i 33, contractats laborals.

En el quadre anterior es pot observar que l'ampliació de plantilla s'ha concentrat en els grups de menor qualificació (D i E) i que es manté pràcticament constant en la resta. Aquest fet posa de manifest una escassetat de personal tècnicament qualificat, en relació al volum de gestió i a les activitats desenvolupades per l'IVAM durant 1989, la qual cosa es mostra de manera més acusada en l'àrea de gestió econòmic-administrativa. La conseqüència més important, en relació a l'àrea de personal, és que no existeix una adient segregació de funcions en les tasques de preparació, revisió, comptabilització i pagament de les nòmines.

L'IVAM ha mancat, des de l'inici de la seua activitat, d'una política definida pel que fa al règim del seu personal, circumstància induïda pel fet que la seua llei de creació no regula de forma clara aquesta matèria i per la confusió quant a la configuració jurídica de l'Institut, comentada en l'apartat 1.1 d'aquest informe. Això ha difi-

La consignación inicial de créditos en este capítulo, aprobada por la Ley de Presupuestos, se efectúa por un importe de 250.118 miles de pesetas, reduciéndose a lo largo del ejercicio en 91.918 miles de pesetas, estableciéndose definitivamente el crédito en la cantidad de 158.200 miles de pesetas (véase cuadro 2).

La disminución mencionada se compone de una transferencia de crédito al capítulo de gastos de funcionamiento por 60.000 miles de pesetas, y anulaciones por 31.918 miles de pesetas, habiendo sido comentadas ambas circunstancias en los apartados 2.1.3 y 2.1.4 relativos a modificaciones presupuestarias.

La ejecución definitiva de este capítulo pone de manifiesto un exceso presupuestario de 46.141 miles de pesetas, diferencia entre los créditos definitivos, por 158.200 miles de pesetas, y las obligaciones reconocidas por 112.059 miles de pesetas, teniendo la consideración de remanentes de créditos no comprometidos, que forman parte del superávit de 1989 como economías en gastos. Estas economías suponen un 29% del crédito definitivo, porcentaje que puede considerarse elevado, debiendo tomarse en lo sucesivo las medidas adecuadas para calcular de una forma más ajustada las necesidades presupuestarias de este capítulo.

La plantilla de personal del Instituto ha pasado de 21 personas al 31 de diciembre de 1988 a 45 a la misma fecha de 1989, siendo su variación por grupos, la siguiente:

Grupos	Nº de Personas		Nº de Personas	
	1988	%	1989	%
A	10	48%	11	23%
B	3	16%	3	7%
C	3	16%	4	9%
D	4	19%	7	16%
E	1	1%	20	45%
	21	100%	45	100%

De las 45 personas que integran la plantilla al 31 de diciembre de 1989, 12 son funcionarios y 33 contratados laborales.

En el cuadro anterior se puede observar que la ampliación de plantilla se ha concentrado en los grupos de menor cualificación (D y E), manteniéndose prácticamente constante en el resto. Este hecho pone de manifiesto una escasez de personal técnicamente cualificado en relación al volumen de gestión y actividades desarrolladas por el IVAM durante 1989, que se muestra de manera más acusada en el área de gestión económico-administrativa. La consecuencia más importante, en relación al área de personal, es que no existe una adecuada segregación de funciones en las tareas de preparación, revisión, contabilización y pago de las nóminas.

El IVAM ha carecido, desde el inicio de su actividad, de una política definida en cuanto al régimen de su personal, circunstancia inducida por el hecho de que su Ley de creación no regula de forma clara esta materia, y por la confusión en cuanto a la configuración jurídica del Instituto comentada en el apartado 1.1 de este informe. Esta situación

cultat l'establiment d'una plantilla orgànica de personal, amb el seu corresponent catàleg de llocs de treball, elements bàsics en el procés de presa de decisions per a la provisió dels esmentats llocs de treball; aquesta situació ha anat resolent-se amb el recurs a la contractació laboral en règim temporal, que -com es pot observar en el quadre al començament d'aquest apartat- ha representat un 50% aproximadament de les despeses de personal de l'exercici.

La Llei de Pressuposts de 1990 ha introduït l'element clarificador necessari, en establir -en la seua disposició addicional vuitena- que el personal de plantilla de l'IVAM es regirà per les normes del dret laboral o privat, i que en correspon al Consell Rector l'aprovació de la dita plantilla.

4.3 Despeses de funcionament

Les obligacions reconegudes d'aquest capítol de l'estat de despeses tenen el següent detall, en milers de pessetes:

	Obligacions reconegudes
• Tributs	317
• Arrendament de béns	5.813
• Reparació i conservació	12.755
• Subministraments	67.812
• Transports i comunicacions	34.432
• Treballs realitzats per altres empreses	195.580
• Primes d'assegurances	5.899
• Material d'oficina	14.573
• Despeses diverses	23.475
• Idem per raó de servei	7.359
	368.015

Amb un crèdit definitiu de 451.457 milers de pessetes, s'han compromés despeses per import de 442.739 milers de pessetes. La diferència entre les despeses compromeses i les obligacions reconegudes, que s'eleva a 74.724 milers de pessetes, correspon als crèdits liquidats en fase de disposició, i tenen la consideració de romanents incorporables al pressupost de l'exercici de 1990. Les economies en despeses, que formen part del superàvit de l'exercici, pugen a 8.719 milers de pessetes.

El quadre 10, preparat per aquesta Sindicatura de Comptes a partir de la informació obtinguda de l'Institut, mostra la composició dels romanents a 31 de desembre de 1989, amb indicació de l'adjudicatari, l'objecte i import del contracte, la data d'aquest i els pagaments realitzats fins al 28 de febrer de 1990.

Dins dels subministraments, amb unes obligacions reconegudes totals de 67,8 milions de pessetes, els conceptes més significatius corresponen a energia elèctrica, per un import aproximat de 24,8 milions de pessetes, i a telèfon. També s'hi inclouen altres despeses relacionades amb la confecció i realització de catàlegs, que per la seua naturalesa caldria haver registrat en el concepte de treballs realitzats per altres empreses. No s'han tingut en compte les despeses per electricitat i telèfon incorregudes en 1989 i pagades en 1990, i que pugen a 6,3 i 1,6 milions de pessetes, respectivament. L'Institut hauria d'haver efectuat una provisió de les dites despeses en la liquidació de 1989, cosa que hauria incrementat les obligacions reconegudes i reduït el superàvit en els imports esmentats.

ha dificultado el establecimiento de una plantilla orgànica de personal con su correspondiente catálogo de puestos de trabajo, elementos básicos en el proceso de toma de decisiones para la provisión de los mencionados puestos de trabajo, situación que ha venido resolviéndose con el recurso a la contratación laboral en régimen temporal, que como puede observarse en el cuadro al principio de este apartado, ha supuesto un 50% aproximadamente de los gastos de personal del ejercicio.

La Ley de Presupuestos de 1990 ha introducido el elemento clarificador necesario, al establecer en su Disposición Adicional Octava que el personal de plantilla del IVAM se regirá por las normas de Derecho Laboral o Privado, correspondiendo a su Consejo Rector la aprobación de dicha plantilla.

4.3 Gastos de funcionamiento

Las obligaciones reconocidas de este capítulo del Estado de Gastos tienen el siguiente detalle, en miles de pesetas:

	Obligaciones reconocidas
Tributos	317
Arrendamiento de bienes	5.813
Reparación y conservación	12.755
Suministros	67.812
Transportes y comunicaciones	34.432
Trabajos real. por otras empresas	195.580
Primas de seguros	5.899
Material de oficina	14.573
Gastos diversos	23.475
Indem. por razón servicio	7.359
	368.015

Con un crédito definitivo de 451.457 miles de pesetas, se han comprometido gastos por importe de 442.739 miles de pesetas. La diferencia entre los gastos comprometidos y las obligaciones reconocidas, que asciende a 74.724 miles de pesetas, corresponde a los créditos liquidados en fase de disposición, teniendo la consideración de remanentes incorporables al presupuesto del ejercicio 1990. Las economías en gastos, que forman parte del superávit del ejercicio ascienden a 8.719 miles de pesetas.

El cuadro 10, preparado por esta Sindicatura a partir de la información obtenida del Instituto, muestra la composición de los remanentes al 31 de diciembre de 1989, con indicación del adjudicatario, el objeto e importe del contrato, la fecha del mismo y los pagos realizados hasta el 28 de febrero de 1990.

Dentro de suministros, con unas obligaciones reconocidas totales de 67,8 millones de pesetas, los conceptos más significativos corresponden a energía eléctrica, por un importe aproximado de 24,8 millones de pesetas, y teléfono. También se incluyen otros gastos relacionados con la confección y realización de catálogos, que por su naturaleza deberían haber sido registrados en el concepto de trabajos realizados por otras empresas. No se ha tenido en cuenta los gastos por electricidad y teléfono incurridos en 1989 y pagados en 1990 y que ascienden a 6,3 y 1,6 millones de pesetas, respectivamente. El Instituto debería haber efectuado una provisión de dichos gastos en su liquidación de 1989, lo cual hubiera incrementado las obligaciones reconocidas y reducido el superávit en los importes mencionados.

DESPESES DE FUNCIONAMENT

RELACIO DE ROMANENTS PER INCORPORAR A 1.990

(milers de pessetes)

ADJUDICATARI	OBJECTE DEL CONTRACTE	DATA DEL CONTRACTE	IMPORT	PAGAT	
			DEL CONTRACT ROMANENT	A 28-2-90	
Ministerio de Cultura	Catàleg exp. Sicília (1.000 exemplars)	-	1.500	1.500	203
Ollendorf Fine Arts.	Transport obres R. Prince des de N.York a València	01-09-89	1.274	1.274	461
TTI	Exp. Helion transport concentració a València	21-12-89	15.175	15.175	-
Kuhne and Nagel de Amsterdam	Transport exposició Mc. Collum	26-10-89	2.290	2.290	-
TTI	Transport exposició Kirkeby	03-11-89	12.940	5.792	-
Artes Gráficas Vicent	Realització agenda IVAM 1990	-	2.207	2.207	2.207
Catherine David	Exposició Moholy Nagy : comissaria exp.	26-07-89	1.129	1.129	-
Artes Gráficas Soler	Catàleg Kirkeby	25-10-89	1.564	1.564	1.564
Talleres G. Ripoll	Realització catàleg Bram Van Velde	22-11-89	3.320	3.320	-
Van Abbe	Conveni amb el Van Abbe Museum : exp. Mc. Collum	26-10-89	1.936	1.936	-
Institute Contemporary Arts	Conveni amb l'ICA : exp. Indep. Group	14-09-89	2.275	2.275	-
Gladys Fabre	Honoraris comissaria exp. Abstraccion Geom.	03-11-89	1.330	1.330	-
Corinne Diserens	Comissaria exp. Fischli Weis Coop., Raul Ruiz i colb.	01-12-89	2.970	2.970	-
Ajuntament de Barcelona	Contribució despeses d'exp. Cristofol	-	1.765	1.765	-
Centre Georges Pompidou	Conveni exp. Bram Val Velde	-	8.858	8.858	958
Musee d'art et d'his.de Geneve	Aportació de l'IVAM : exp. Saura	26-05-89	1.238	1.238	-
Voramar	Publicitat exp. Sorolla	20-11-89	8.106	8.106	8.106
Varis	Resta	-	11.995	11.995	6.215
TOTAL CAPITOL			81.872	74.724	19.714

En transports i comunicacions, amb unes obligacions reconegudes de 34'4 milions de pessetes, les despeses més importants corresponen al transport d'obres d'art, incorregudes per causa de les diverses exposicions organitzades per l'Institut durant l'exercici.

En el concepte de treballs realitzats per altres empreses, que, amb 195'6 milions de pessetes d'obligacions reconegudes, és el més significatiu d'aquest capítol, destaquen per la seua importància els serveis de vigilància del museu, per import de 94'5 milions de pessetes, i els de neteja i manteniment, per 16 milions de pessetes. La resta de despeses són, fonamentalment, les relacionades amb la confecció i realització de catàlegs, cartells, etc., així com altres de diversa naturalesa.

L'IVAM, acollint-se a allò que es disposa en la seua llei de creació, ha desenvolupat de manera generalitzada les seues operacions de contractació amb tercers d'acord amb l'ordenament jurídic privat, i no ha observat, per tant, en els seus procediments tots els requisits que en matèria de contractació administrativa exigeix la normativa vigent.

La disposició transitòria segona de l'actual Reglament General de Contractació requereix, però, que els ens públics que es regeixen pel dret privat observen, en les seues actuacions, els principis de publicitat i concurrència, per tal d'aconseguir un comportament homogeni en tot el sector públic.

L'actuació de l'IVAM en aquest sentit no ha estat consistent durant el període objecte d'examen. Tot i que en els contractes més importants, com ara els de vigilància i neteja del museu comentats abans, es va efectuar publicitat i es promogué la concurrència, no es van aplicar els mateixos criteris en altres casos, com en el contracte de publicitat de l'exercici de 1989, el qual, per la naturalesa de l'operació i pel seu import (25 milions de pessetes), hauria requerit també la publicitat i la concurrència. La contractació de publicitat de l'exercici de 1990, tanmateix, sí que s'ha efectuat observant els dits principis.

L'IVA suportat de caràcter deduïble no és comptabilitzat en un concepte pressupostari separat, i la informació comptable no és clara ni suficient sobre la situació de l'IVAM respecte d'aquest impost (vegeu l'apartat 9).

En el concepte d'indemnitzacions per raó del servei, es registren les compensacions satisfetes per l'Institut al personal de la seua plantilla per despeses de viatge, allotjament i restauració, calculades conformement a la normativa vigent en la Generalitat Valenciana. Les despeses d'aquesta naturalesa incorregudes per la directora gerent s'han registrat, fins al mes de setembre de 1989, com a atencions protocolàries, dins del concepte de despeses diverses.

4.4F Inversions reals

Aquest capítol, juntament amb el de despeses de funcionament, és el més important en termes de crèdits definitius. S'han reconegut obligacions per import de 410.961 milers de pessetes, que representen un grau d'execució pressupostària del 90'76%.

La liquidació d'aquest capítol (quadre 2), mostra uns romanents de despeses compromeses, és a dir, crèdits en fase de disposició, per import de 30.735 milers de pessetes, que tenen la consideració de romanents incorporables a l'exercici de 1990. Les economies en despeses han pujat a 11.078 milers de pessetes.

En transporte y comunicaciones, con unas obligaciones reconocidas de 34,4 millones de pesetas, los gastos más importantes corresponden a los de transporte de obras de arte incurridos con motivo de las diversas exposiciones organizadas por el Instituto durante el ejercicio.

En el concepto de trabajos realizados por otras empresas, que con 195,6 millones de pesetas de obligaciones reconocidas es el más significativo de este capítulo, destacan por su importancia los servicios de vigilancia del museo, por importe de 94,5 millones de pesetas, y de limpieza y mantenimiento, por 16 millones de pesetas. El resto de gastos son, fundamentalmente, los relacionados con la confección y realización de catálogos, carteles, etc, así como otros de diversa naturaleza.

El IVAM, acogiéndose a lo dispuesto en su Ley de creación, ha desarrollado generalizadamente sus operaciones de contratación con terceros de acuerdo con el ordenamiento jurídico privado, no observando, por tanto, en sus procedimientos todos los requisitos que en materia de contratación administrativa exige la normativa vigent.

La Disposición Transitoria Segunda del actual Reglamento General de Contratación requiere, no obstante, que los entes públicos que se rigen por el derecho privado observen en sus actuaciones, entre otros, los principios de publicidad y concurrència, al objeto de conseguir un comportamiento homogéneo en todo el sector público.

La actuación del IVAM en este sentido no ha sido consistente durante el período objeto de examen. Aunque en los contratos más importantes, como los de vigilancia y limpieza del museo anteriormente comentados, se efectuó publicidad y se promovió la concurrència de los mismos, no se aplicaron estos mismos criterios en otros casos, como en el contrato de publicidad del ejercicio 1989, que por la naturaleza de la operación y su importe, 25 millones de pesetas, hubiera sido apropiado también la publicidad y la concurrència. La contratación de publicidad del ejercicio 1990, sin embargo, sí se ha efectuado observando dichos principios.

El IVA soportado de carácter deducible no es contabilizado en un concepto presupuestario separado, no siendo la información contable clara y suficiente sobre la situación del IVAM con respecto a este impuesto (véase apartado 9).

En el concepto indemnizaciones por razón del servicio se registran las compensaciones satisfetas por el Instituto al personal de su plantilla por gastos de viaje, hospedaje y restauración, calculadas de acuerdo a la normativa vigente en la Generalitat Valenciana. Los gastos de esta naturaleza incurridos por la Directora Gerente se han registrado, hasta el mes de septiembre de 1989, como atenciones protocolarias dentro del concepto de gastos diversos.

4.4 Inversiones reales

Este capítulo, junto al de gastos de funcionamiento, es el más importante en términos de créditos definitivos. Se han reconocido obligaciones por importe de 410.961 miles de pesetas, que representan un grado de ejecución presupuestaria del 90,76%.

La liquidación de este capítulo (cuadro 2), muestra unos remanentes de gastos comprometidos, es decir, créditos en fase de disposición, por importe de 30.735 miles de pesetas, que tienen la consideración de remanentes incorporables al ejercicio 1990. Las economías en gastos han ascendido a 11.078 miles de pesetas.

El quadre 11, preparat per aquesta Sindicatura amb la informació obtinguda de l'Institut, mostra la composició dels romanents incorporables a l'exercici de 1990.

El detall de les obligacions reconegudes en l'exercici es mostra tot seguit, en milers de pessetes:

	Obligacions reconegudes
•Mobiliari i estris	174.425
•Equips processament informació	6.962
•Béns destinats a ús públic	229.574
	410.961

En mobiliari i estris registren les adquisicions de béns d'aquesta naturalesa, necessaris per a l'equipament de l'Institut. Les compres importants, les realitzen sobre la base de pressuposts obtinguts de diferents subministradors, i aquests queden arxivats en el corresponent expedient de contractació. Ara bé, la normativa interna de l'IVAM manca d'una política definida quant a la delimitació i segmentació d'aquestes operacions per a l'acompliment formal dels requisits, a més de la publicitat necessària -segons s'ha posat de manifest en l'apartat anterior d'aquest informe-, que hom no ha efectuat en cap de cas durant l'exercici objecte d'examen.

Dins d'aquest concepte s'han detectat partides per un import aproximat de 4,4 milions de pessetes, que per la seua naturalesa caldria haver comptabilitzat com a instal·lacions.

El concepte de béns destinats a ús públic comprén les adquisicions d'obres d'art realitzades per l'Institut durant l'exercici de 1989. La no aplicació en aquestes operacions dels principis de publicitat i concurrència està plenament justificada per les peculiaritats de tals operacions.

La llei de creació de l'IVAM estableix, en la seua disposició addicional, que el patrimoni de l'Institut té la consideració de domini públic de la Generalitat Valenciana, com a patrimoni afectat a un servei públic. Malgrat que l'IVAM elabora, per a cada adquisició d'elements del seu patrimoni, unes "fitxes d'alta en inventari", no manté en l'actualitat un inventari pròpiament dit, que informe tant globalment com individualment de totes les dades bàsiques d'aquell, aspectes importants també per a la implantació de la comptabilitat patrimonial.

Els mecanismes i procediments implantats per a la salvaguarda de les obres d'art semblen adequats.

No obstant això, la identificació física i la localització de les dites obres haurà de ser millorada amb un adequat sistema d'etiquetes identificatives i processos normalitzats per a l'actualització permanent de les dades relatives a la localització física de cada obra, aspectes tots dos que hauran de ser objecte d'atenció quan es realitze un inventari físic i s'analitzen els sistemes que cal implantar per al seu control permanent.

A 31 de desembre de 1989, existien obres d'art en dipòsit o préstec, segons el detall següent:

Localització	Nombre d'obres	Valor de cost (M.P.)
•Conselleria de Cultura	7	7,4
•Conselleria de Treball	1	1,2
•Ambaixada de França a Roma	1	24,9
	9	33,5

El cuadro 11, preparado por esta Sindicatura con la información obtenida del Instituto, muestra la composición de los remanentes incorporables al ejercicio 1990.

El detalle de las obligaciones reconocidas en el ejercicio se muestra a continuación, en miles de pesetas:

	Obligaciones reconocidas
Mobiliario y enseres	174.425
Equipos proceso información	6.962
Bienes destinados a uso público	229.574
	410.961

En mobiliario y enseres se registran las adquisiciones de bienes de esta naturaleza, necesarios para el equipamiento del Instituto. Las compras importantes se realizan sobre la base de presupuestos obtenidos de diferentes suministradores, quedando éstos archivados en el correspondiente expediente de contratación. Ahora bien, la normativa interna del IVAM carece de una política definida en cuanto a la delimitación y segmentación de estas operaciones para el cumplimiento formal de estos requisitos, además de la publicidad necesaria según se puso de manifiesto en el apartado anterior de este informe, que no se ha efectuado en ningún caso durante el ejercicio objeto de examen.

Dentro de este concepto se han detectado partidas, por un importe aproximado de 4,4 millones de pesetas, que por su naturaleza deberían haber sido contabilizadas como instalaciones.

El concepto bienes destinados a uso público, comprende las adquisiciones de obras de arte realizadas por el Instituto durante el ejercicio 1989. La no aplicación en estas operaciones de los principios de publicidad y concurrència está plenamente justificado por las peculiaridades de las mismas.

La Ley de creación del IVAM establece, en su disposición adicional, que el patrimonio del Instituto tiene la consideración de dominio público de la Generalitat Valenciana, como patrimonio afecto a un servicio público. Aunque el IVAM elabora para cada adquisición de elementos de su patrimonio, unas "fichas de alta en inventario", no mantiene en la actualidad un inventario propiamente dicho, que informe tanto global como individualmente de todos los datos básicos del mismo, aspectos importantes también en orden a la implantación de la contabilidad patrimonial.

Los mecanismos y procedimientos implantados para la salvaguarda de las obras de arte parecen adecuados.

No obstante, la identificación física y localización de dichas obras deberá mejorarse con un adecuado sistema de etiquetas identificativas y procesos normalizados para la actualización permanente de los datos relativos a la localización física de cada obra, aspectos ambos que deberán ser objeto de atención cuando se realice un inventario físico y se analicen los sistemas a implantar para su control permanente.

Al 31 de diciembre de 1989 existían obras de arte en depósito o préstamo, según el siguiente detalle:

Localización	Número de obras	Valor de coste (M.P.)
Conselleria de Cultura	7	7,4
Conselleria de Trabajo	1	1,2
Embajada de Francia en Roma	1	24,9
	9	33,5

INSTITUT VALENCIA D'ART MODERN

Exercici 1.989

INVERSIONS REALS

RELACIO DE ROMANENTS PER INCORPORAR A 1.990

(milers de pessetes)

ADJUDICATARI	OBJECTE DEL CONTRACTE	DATA DEL CONTRACT	IMPORT DEL CONTRACT ROMANENT	PAGAT A 28-2-90
Vicente Enrique S.L.	Transpaleta apilador	18-12-89	1.635	1.635
Dragados y Construcciones	Paviment terratzo per al hall, magatzen i vestíbul	15-12-89	3.643	-
Esquitino Martinez	Mampara accés personal i insonor. cab. traducció	21-12-89	1.895	-
Diseño y Luz	Biblioteca il.luminicació	20-12-89	1.322	1.322
Manolo Martín	Realització de treballs fusteria	20-12-89	1.711	-
Chantal Crousel	Compra de Sigmar Polke Two Girls	20-12-89	5.320	5.351
Michael Werner	Escultura al llit exp. Kirkeby	02-11-89	7.680	7.727
Barbara Gladstone	Compra d'una obra de R. Prince	26-12-89	2.360	2.154
Varis	Resta	-	5.169	1.783
TOTAL CAPITOL			30.735	19.972

Quadre 11

5. PRESSUPOSTS TANCATS

El quadre 3 presenta el document "Operacions de pressuposts tancats", que forma part dels comptes retuts per l'IVAM en l'exercici de 1989.

La finalitat d'aquest estat comptable, segons les normes vigents de comptabilitat d'organismes autònoms, és presentar la gestió realitzada en execució d'obligacions pendents de pagament i de drets pendents de cobrament, procedents de l'exercici anterior.

El pressupost de 1988 de l'IVAM fou liquidat sense obligacions pendents de pagament, raó per la qual no hauria estat necessari preparar el document referent a pressuposts tancats. l'IVAM, tanmateix, ha mostrat en el dit document l'execució dels romanents de despeses de 1988, incorporats en un capítol separat del pressupost de despeses de 1989 (vegeu l'apartat 4.1).

6. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

El quadre 5 mostra l'"Estat de resultats pressupostaris i romanent de tesoreria" de l'exercici de 1989, preparat per l'IVAM.

El dit estat és un annex als comptes anuals; la seua finalitat és ampliar-ne la informació respecte al resultat (superàvit o dèficit) generat en l'exercici -per diferència entre els drets i les obligacions reconegudes-, i del superàvit total disponible (romanent de tesoreria) a 31 de desembre de 1989, tot considerant el superàvit no utilitzat generat en exercicis anteriors per a finançar noves despeses en el corrent.

L'IVAM no ha preparat adequadament el dit annex, puix que, segons es desprén de la liquidació del pressupost (quadres 1 i 2), el superàvit és:

	Milers ptes.
•Drets reconeguts	1.167.783
•Obligacions reconegudes	(988.183)
	179.600

Coincideix el superàvit de la liquidació pressupostària amb el "romanent de tesoreria" o superàvit total acumulat, ja que no existeix superàvit generat en exercicis anteriors a 1989 pendent d'aplicació.

El superàvit, a 31 de desembre de 1989, està compost per les partides següents:

	Milers ptes.
Finançament	
•Caixa pressupostària (apartat 8)	163.647
•Drets pendents de cobrament (quadre 1)	15.953
	179.600
Aplicació	
•Romanents compromesos (quadre 2)	105.459
•Romanents no compromesos (quadre 2)	74.141
	179.600

La liquidació del pressupost, la incorporació de romanents a 1990, l'acta d'arqueig i el superàvit de l'exercici, foren aprovats pel president de l'IVAM amb data 16 de gener de 1990.

5. PRESUPUESTOS CERRADOS

El cuadro 3 presenta el documento "Operaciones de presupuestos cerrados" que forma parte de las cuentas rendidas por el IVAM en el ejercicio 1989.

La finalidad de este estado contable, según las normas vigentes de contabilidad de organismos autónomos, es presentar la gestión realizada en ejecución de obligaciones pendientes de pago y derechos pendientes de cobro, procedentes del ejercicio anterior.

El presupuesto de 1988 del IVAM se liquidó sin obligaciones pendientes de pago, por lo que no hubiera sido necesario preparar el documento referente a presupuestos cerrados. El IVAM, sin embargo, ha mostrado en el mismo la ejecución de los remanentes de gastos de 1988, que han sido incorporados en un capítulo separado del presupuesto de gastos de 1989 (véase apartado 4.1).

6. LIQUIDACIÓN DEL PRESUPUESTO

El cuadro 5 muestra el "Estado de resultados presupuestarios y remanente de tesorería" del ejercicio 1989 preparado por el IVAM.

Dicho estado es un anexo a las cuentas anuales, siendo su finalidad ampliar la información de las mismas respecto al resultado (superávit o déficit) generado en el ejercicio, por diferencia entre los derechos y las obligaciones reconocidas, y del superávit total disponible (remanente de tesorería) al 31 de diciembre de 1989, considerándose el superávit no utilizado, generado en ejercicios anteriores para financiar nuevos gastos en el corriente.

El IVAM no ha preparado adecuadamente dicho anexo, pues según se desprende de la liquidación del presupuesto (cuadros 1 y 2), el superávit es:

	Miles de pesetas
Derechos reconocidos	1.167.783
Obligaciones reconocidas	(988.183)
	179.600

Coincidiendo el superávit de la liquidación presupuestaria con el "remanente de tesorería" o superávit total acumulado, ya que no existe superávit generado en ejercicios anteriores a 1989 pendiente de aplicación.

El superávit al 31 de diciembre 1989 está compuesto por las siguientes partidas:

	Miles de pesetas
Financiación	
Caja presupuestaria (apartado 8)	163.647
Derechos pendiente de cobro (cuadro 1)	15.953
	179.600
Aplicación	
Remanentes comprometidos (cuadro 2)	105.459
Remanentes no comprometidos (cuadro 2)	74.141
	179.600

La liquidación del presupuesto, la incorporación de remanentes a 1990, el acta de arqueio y el superávit del ejercicio, fueron aprobados por el presidente del IVAM con fecha 16 de enero de 1990.

7. OPERACIONS EXTRAPRESSUPOSTÀRIES

El moviment de les operacions extrapressupostàries durant 1989 es mostra en el quadre 6, en milers de pessetes.

El saldo del compte de retencions per IRPF, per 4.083 milers de pessetes, comprén les retencions per aquest impost practicades sobre les nòmines del quart trimestre de l'exercici de 1989, ingressades en els comptes del Ministeri d'Hisenda en el mes de gener de 1990.

Les declaracions de l'IRPF presenten certs errors, d'escassaimportància, que posen de manifest la necessitat de segregat les funcions i establir mecanismes apropiats de revisió, per tal que els errors puguen ser detectats i corregits amb puntualitat.

Seguretat Social, amb 1.906 milers de pessetes de saldo a la fi de l'exercici, comprén les retencions de nòmines i la quota patronal corresponent al mes de desembre, ingressades en la Tresoreria de la Seguretat Social en gener de 1990.

El saldo de MUNPAL, per 119 milers de pessetes, no representa quantitats per ingressar en aquest organisme, sinó diferències pendents de regularització comptable per part de l'IVAM.

8. TRESORERIA

El document "Desenvolupament de la tresoreria" (quadre 7) mostra, en milers de pessetes, el moviment de fons de tresoreria durant l'exercici de 1989.

En la interpretació de les xifres d'ingressos i de pagaments cal tenir en compte que, en l'apartat corresponent a "exercicis anteriors", s'ha inclòs, com a ingressos, la incorporació d'interessos i el superàvit de l'exercici de 1988 (vegeu l'apartat 2.1.2); i, com a pagaments, els referents als romanents de despeses de 1988 incorporats a 1989 (vegeu els apartats 4.1 i 5).

La quantitat que figura com a existència a començament de l'any, 109.183 milers de pessetes, no coincideix amb l'existència a la fi de l'exercici de 1988, que va ser de 111.586 milers de pessetes, havent-se inclòs la diferència, 2.403 milers de pessetes, en l'apartat d'ingressos d'exercicis anteriors.

En presentem tot seguit un resum més condensat, distingint entre fons pressupostaris i fons extrapressupostaris, en milers de pessetes:

	Existència 31-12-88		Existència 31-12-89	
	Ingressos	Pagaments	Ingressos	Pagaments
•Pressupostar	107.754	1.044.076	988.183	163.647
•Extrapressup.	3.832	45.539	43.216	6.155
	111.586	1.089.615	1.031.399	169.802

A 31 de desembre de 1989, els fons estaven situats en comptes corrents bancaris; el seu detall i la informació complementària són els següents:

Banc	Milers de pessetes		Interés anual
	Saldos 31-12-89	Saldos mitjans	
•Caixa Estalvis València	20.238	47.424	8%
•Caixa Estalvis València	111.432	149.870	8%
•Banco Bilbao-Vizcaya	38.132	76.413	9%
•B. Hispano Americano	--	1.704	11%
	169.802	275.411	

7. OPERACIONES EXTRAPRESUPUESTARIAS

El movimiento de las operaciones extrapresupuestarias durante 1989 se muestra, en miles de pesetas, en el cuadro 6.

El saldo de la cuenta Retenciones IRPF por 4.083 miles de pesetas, comprende las retenciones por este impuesto practicadas sobre las nóminas del cuarto trimestre del ejercicio 1989, ingresadas en las cuentas del Ministerio de Hacienda en el mes de enero de 1990.

Las declaraciones del IRPF presentan ciertos errores, de escasa importancia, que ponen de manifiesto la necesidad de segregat las funciones y establecer mecanismos apropiados de revisión, con objeto de que los errores puedan ser detectados y corregidos con puntualidad.

Seguridad Social, con 1.906 miles de pesetas de saldo a fin de ejercicio, comprende las retenciones de nóminas y cuota patronal correspondiente al mes diciembre, ingresadas en la Tesorería de la Seguridad Social en enero de 1990.

El saldo de MUNPAL, por 119 miles de pesetas, no representa cantidades a ingresar en este organismo, sino diferencias pendientes de regularización contable por parte del IVAM.

8. TESORERIA

El documento "Desarrollo de la tesorería" (cuadro 7) muestra, en miles de pesetas, el movimiento de fondos de tesorería durante el ejercicio 1989.

En la interpretación de las cifras de ingresos y de pagos se ha de tener en cuenta que en el apartado correspondiente a "ejercicios anteriores" se ha incluido como ingresos, la incorporación de intereses y superávit del ejercicio 1988 (véase apartado 2.1.2), y como pagos los referentes a los remanentes de gastos de 1988 incorporados a 1989 (véase apartados 4.1 y 5).

La cantidad que figura como existencia a principio de año, 109.183 miles de pesetas, no coincide con la existencia a final del ejercicio 1988, que fue de 111.586 miles de pesetas, habiéndose incluido la diferencia, 2.403 miles de pesetas, en el apartado de ingresos de ejercicios anteriores.

Un resumen más condensado, distinguiendo entre fondos presupuestarios y fondos extrapresupuestarios, se presenta a continuación, en miles de pesetas:

	Existencia 31/12/88		Existencia 31/12/89	
	Ingresos	Pagos	Ingresos	Pagos
Presupuest.	107.754	1.044.076	988.183	163.647
Extrapresut.	3.832	45.539	43.216	6.155
	111.586	1.089.615	1.031.399	169.802

Al 31 de diciembre de 1989 los fondos estaban situados en cuentas corrientes bancarias, siendo su detalle e información complementaria la siguiente:

Banco	Miles de pesetas		Interés anual
	Saldos 31-12-89	Saldos medios	
Caja de A. de Valencia	20.238	47.424	8%
Caja de A. de Valencia	111.432	149.870	8%
Banco Bilbao-Vizcaya	38.132	76.413	9%
Banco Hispano Americano	-	1.704	11%
	169.802	275.411	

Com a aspectes més importants en l'àrea de tresoreria, es destaquen els següents:

- A causa de l'escassetat de personal, no hi ha una adequada segregació entre les funcions de comptabilització i les de control dels fons; per tant, la protecció d'aquests actius i la possibilitat de comesa d'errors no detectats no estan suficientment garantits.

- No existeixen registres comptables auxiliars individualitzats de cada compte bancari, cosa que dificulta el seguiment i la conciliació de les operacions.

- Les conciliacions bancàries, encara que adequadament calculades, les han realitzades en un format que manca de certa informació útil per a ser utilitzades com a instrument de control intern. L'absència de segregació adequada de funcions es posa ací de manifest, perquè aquelles han estat preparades per una persona del departament de comptabilitat, amb signatura autoritzada per a disposar de fons dels comptes bancaris.

- Només s'han efectuat conciliacions bancàries en tres ocasions durant l'exercici 1989, una d'aquestes a 31 de desembre. Per causa de les circumstàncies comentades en el punt anterior, seria recomanable ampliar-ne la periodicitat, i aprofundir-ne la revisió per part de persones qualificades i alienes als dits processos.

- Els processos de registre i regularització comptable de les operacions de pagaments per justificar, no els efectuen sota criteris consistents, i a la data de liquidació figuren pagaments formalitzats en documents ADOKJ que han estat suportats i documentats durant l'exercici.

9. SITUACIÓ FISCAL

Atenent a la normativa fiscal vigent, l'IVAM, com a empresa pública de la Generalitat Valenciana, és subjecte passiu no exempt de l'Impost sobre Societats, malgrat que no ha efectuat cap declaració relativa a aquest impost.

Certes activitats realitzades per l'Institut durant 1989 estan subjectes a l'Impost sobre el Valor Afegit, que l'IVAM repercuteix adequadament. L'IVAM efectua trimestralment les declaracions relatives al dit impost. Tanmateix, el tractament comptable aplicat (vegeu els apartats 3.2 i 4.3) no és adequat per a fer que la comptabilitat de l'Institut informe de manera clara i suficient sobre la situació de l'IVAM respecte d'aquest impost. L'IVA meritat durant l'exercici de 1989 ha ascendit a la quantitat de 1.973 milers de pessetes, i l'IVA suportat de caràcter deduïble, a la quantitat de 5.657 milers de pessetes; la diferència de 3.684 milers de pessetes és l'IVA pendent de compensar o recuperar de la Hisenda Pública a 31 de desembre de 1989, quantitat que no mostra cap de rúbrica en els estats comptables a la dita data.

10. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) L'IVAM és, atenent a la seua llei de creació, una empresa pública de les previstes en l'apartat 2 de l'article 5 de la Llei d'Hisenda de la Generalitat Valenciana. Aquesta configuració jurídica té, tanmateix, un tractament confús en les lleis anuals de pressuposts, les quals consideren l'IVAM com una entitat autònoma.

Caldrà prendre les mesures oportunes, tant per part dels òrgans de l'Institut com per part dels òrgans encarregats de preparar i tramitar els avantprojectes anuals de pressu-

Como aspectos más importantes en el área de tesorería se destacan los siguientes:

- Debido a la escasez de personal, no existe una adecuada segregación entre las funciones de contabilización y control de fondos, por lo que la protección de estos activos y la posibilidad de comisión de errores no detectados no están suficientemente garantizados.

- No existen registros contables auxiliares individualizados de cada cuenta bancaria, lo cual dificulta el seguimiento y conciliación de las operaciones.

- Las conciliaciones bancarias, aunque adecuadamente calculadas, se han formalizado en un formato que carece de cierta información útil para ser utilizadas como instrumento de control interno. La ausencia de segregación adecuada de funciones se pone aquí de manifiesto al haber sido preparadas por una persona del departamento de contabilidad, con firma autorizada para disponer fondos de las cuentas bancarias.

- Sólo se ha efectuado conciliaciones bancarias en tres ocasiones durante el ejercicio 1989, una de ellas al 31 de diciembre. Debido a las circunstancias comentadas en el punto anterior, sería recomendable ampliar la periodicidad de las mismas, y profundizar la revisión por personas cualificadas y ajenas a dichos procesos.

- Los procesos de registro y regularización contable de las operaciones de pagos a justificar no se efectúan bajo criterios consistentes, figurando a la fecha de liquidación pagos formalizados en documentos ADOKJ que durante el ejercicio han sido sustentados y documentados.

9. SITUACIÓN FISCAL

Atendiendo a la normativa fiscal vigente, el IVAM, como empresa pública de la Generalitat Valenciana, es sujeto pasivo no exento del Impuesto sobre Sociedades, aunque no ha efectuado declaración alguna relativa a este impuesto.

Ciertas actividades realizadas por el Instituto durante 1989 están sujetas al Impuesto sobre el Valor Añadido, que el IVAM repercute adecuadamente. El IVAM efectúa trimestralmente las declaraciones relativas a dicho impuesto. Sin embargo, el tratamiento contable aplicado (véase apartados 3.2 y 4.3) no es adecuado para que la contabilidad del Instituto informe clara y suficientemente sobre la situación del IVAM con respecto a este impuesto. El IVA devengado durante el ejercicio 1989 ha ascendido a la cantidad de 1.973 miles de pesetas, y el IVA soportado de carácter deducible a la cantidad de 5.657 miles de pesetas, siendo la diferencia de 3.684 miles de pesetas el IVA pendiente de compensar o recuperar de la Hacienda Pública, al 31 de diciembre de 1989, cantidad que no muestra ninguna rúbrica de los estados contables a dicha fecha.

10. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) El IVAM es, atendiendo a su Ley de creación, una empresa pública de las previstas en el apartado 2 del artículo 5 de la Ley de Hacienda de la Generalitat Valenciana. Esta configuración jurídica tiene, sin embargo, un tratamiento confuso en las leyes anuales de presupuestos, que consideran al IVAM como una entidad autònoma.

Deberán tomarse las medidas oportunas, tanto por parte de los órganos del Instituto como por parte de los órganos encargados de preparar y tramitar los anteproyectos anua-

posts, de forma que el règim pressupostari de l'IVAM tinga un tractament homogeni amb la resta d'empreses públiques de la Generalitat.

b) La comptabilitat de l'Institut, han seguit portant-la en l'exercici de 1989 per procediments manuals, i en la rendició de comptes s'han acollit a allò que estableix l'IGGV per a les entitats autònomes de la Generalitat Valenciana. L'IVAM no ha preparat, però, el balanç de situació ni els comptes de resultats a 31 de desembre de 1989, perquè la seua comptabilitat és exclusivament pressupostària.

L'Institut es troba actualment en procés de millorar els seus sistemes i procediments comptables, esforços que estan concentrant-se en dos aspectes fonamentals: la mecanització i la implantació d'un pla comptable.

La situació transitòria en què l'IVAM s'ha desenvolupat en l'aspecte comptable s'ha traduït en l'absència o en la no aplicació consistent de determinats criteris i, per tant, en un inadequat tractament comptable de certes operacions, tal com s'ha vingut posant de manifest en els diversos apartats d'aquest informe.

La implantació definitiva i efectiva d'un pla comptable és fonamental. El model elegit per l'IVAM és, segons es comenta en l'apartat 1.3, el Pla General de Comptabilitat Pública, basant-se en el fet que aquest conjuga i combina la comptabilitat pressupostària amb la de caràcter financer-patrimonial. En opinió d'aquesta Sindicatura, seria més apropiat acollir-se al Pla General de Comptabilitat del sector privat, aplicable amb caràcter general a les empreses públiques de la Generalitat Valenciana, tot mantenint els registres extracomptables necessaris per al control pressupostari de les operacions.

c) L'IVAM no ha elaborat el programa d'actuació, inversions i finançament en els termes prevists en l'art. 47 de la Llei d'Hisenda i en l'Ordre de 31 de maig de 1988, de la Conselleria d'Economia i Hisenda, per la qual es dicten les normes d'elaboració dels pressuposts de la Generalitat per a 1989.

Caldria establir els mecanismes adients per a poder realitzar, de forma operativa, aquest instrument de gestió i programació pressupostàries.

d) L'IVAM, segons es comenta en l'apartat 3.4, haurà de perfeccionar el tractament comptable dels interessos bancaris, comptabilitzant-los en el capítol apropiat de l'estat de recursos, efectuant les periodificacions necessàries al tancament de l'exercici i registrant de forma separada les retencions practicades a compte de l'Impost sobre Societats.

e) Segons es comenta en l'apartat 4.2, relatiu a les despeses de personal, l'IVAM ha vingut desenvolupant-se en una situació confusa respecte al règim aplicable al personal, a causa de l'absència de directrius en aquest sentit en la seua llei de creació. La Llei de Pressuposts de 1990 ha introduït l'element clarificador necessari, en establir que el personal de plantilla es regirà per les normes del Dret Laboral o Privat, i que correspon al Consell Rector l'aprovació de la dita plantilla.

L'Institut haurà de prendre ara les mesures necessàries per a regularitzar els aspectes que es detallen en l'apartat 4.2, com ara la fixació definitiva d'un catàleg de llocs de treball i la reducció al mínim necessari de les contractacions laborals temporals. Però, sobretot, haurà de perfeccionar també els seus sistemes de control intern, establint una segregació adequada de funcions, cosa que afecta de manera important no sols l'àrea de despeses de personal,

les de pressupostos, de forma que el règimen presupuestario del IVAM tenga un tratamiento homogéneo con el resto de empresas públicas de la Generalitat.

b) La contabilidad del Instituto se ha seguido llevando en el ejercicio 1989 por procedimientos manuales, acogiéndose en la rendición de cuentas a lo establecido por la IGGV para las entidades autónomas de la Generalitat Valenciana. El IVAM no ha preparado, sin embargo, el balance de situación y las cuentas de resultados al 31 de diciembre de 1989, debido a que su contabilidad es exclusivamente presupuestaria.

El Instituto se encuentra actualmente en proceso de mejorar sus sistemas y procedimientos contables, esfuerzos que se están concentrando en dos aspectos fundamentales, como son la mecanización e implantación de un plan contable.

La situación transitoria en la que el IVAM se ha estado desarrollando en el aspecto contable, se ha traducido en la ausencia o no aplicación consistente de determinados criterios, y por tanto en un inadecuado tratamiento contable de ciertas operaciones, tal como se ha venido poniendo de manifiesto en los diversos apartados de este informe.

La implantación definitiva y efectiva de un plan contable es fundamental. El modelo elegido por el IVAM es, según se comenta en el apartado 1.3, el Plan General de Contabilidad Pública, sobre la base de que éste conjuga y combina la contabilidad presupuestaria con la de carácter financiero patrimonial. En opinión de esta Sindicatura sería más apropiado acogerse al Plan General de Contabilidad del sector privado, aplicable con carácter general a las empresas públicas de la Generalitat Valenciana, manteniendo los registros extracontables necesarios para el control presupuestario de las operaciones.

c) El IVAM no ha elaborado el programa de actuación, inversiones y financiación, en los términos previstos por el artículo 47 de la Ley de Hacienda, y en la Orden de 31 de mayo de 1988, de la Conselleria de Economía y Hacienda, por la que se dictan las normas de elaboración de los presupuestos de la Generalitat para 1989.

Deberían establecerse los mecanismos adecuados para poder realizar, de forma operativa, este instrumento de gestión y programación presupuestaria.

d) El IVAM, según se comenta en el apartado 3.4, deberá perfeccionar el tratamiento contable de los intereses bancarios, contabilizándolos en el capítulo apropiado del Estado de Recursos, efectuando las periodificaciones necesarias al cierre del ejercicio y registrando separadamente las retenciones practicadas a cuenta del Impuesto sobre Sociedades.

e) Según se comenta en el apartado 4.2 relativo a los gastos de personal, el IVAM se ha venido desarrollando en una situación confusa respecto al régimen aplicable al personal, debido a la ausencia de directrices en este sentido en su Ley de creación. La Ley de Presupuestos de 1990 ha introducido el elemento clarificador necesario, al establecer que el personal de plantilla se regirá por las normas de Derecho Laboral o Privado, correspondiendo al Consejo Rector la aprobación de dicha plantilla.

El Instituto deberá tomar ahora las medidas necesarias para regularizar los aspectos que se detallan en el apartado 4.2, como son la fijación definitiva de un catálogo de puestos de trabajo y la reducción al mínimo necesario de las contrataciones laborales temporales. Pero sobre todo deberá también perfeccionar sus sistemas de control interno estableciendo una segregación adecuada de funciones, que afecta de manera importante no sólo al área de gastos de

sinó també la de tresoreria, tal com es comenta en l'apartat 8 d'aquest informe.

f) L'IVAM, tal com es comenta en els apartats 4.3 i 4.4, ha desenvolupat de manera generalitzada els seus procediments de contractació amb tercers d'acord amb l'ordenament jurídic privat.

Seria recomanable, no obstant això, i per tal d'acomplir amb el que es disposa en el vigent Reglament General de Contractació, que -per a totes aquelles operacions de contractació que per la seua naturalesa no siguen especialment peculiars- s'observassen i promoguessen els principis de publicitat i concurrència, d'aplicació general en el sector públic. En aquest sentit, l'IVAM hauria de desplegar per escrit normes de procediments relatives a la contractació, tot segregant i diferenciant les operacions que per la seua naturalesa i import hagen de ser realitzades amb publicitat i concurrència, i fixant les polítiques d'actuació i documentació en els expedients respectius, nivells de responsabilitat en cada fase, etc.

g) Segons es comenta en l'apartat 4.3, l'IVAM no ha efectuat una periodificació per despeses incorregudes al tancament de l'exercici, corresponents a subministraments d'energia elèctrica i telèfon, estimats en 6'3 i 1'6 milions de pessetes, respectivament.

h) Tal com es posa de manifest en l'apartat 4.4, l'IVAM manté fitxes auxiliars per al control d'adquisicions de béns inventariables; però no disposa d'un registre que, de forma global i completa, informe sobre totes les dades necessàries per a un seguiment comptable actualitzat.

Es recomana l'establiment de mecanismes adequats, que hauran de ser iniciats amb un recompte físic i una identificació dels béns inventariables, per al manteniment d'un inventari permanent i actualitzat dels béns que integren el patrimoni de l'Institut, amb la informació suficient per a un correcte tractament comptable i patrimonial. La identificació física i la localització de les obres d'art s'haurà de millorar amb un adequat sistema d'etiquetes identificatives.

i) Segons es comenta en l'apartat 8 d'aquest informe, i per les raons exposades en la lletra e) anterior, no hi ha una adequada segregació entre les funcions de comptabilització i control dels fons, amb incidència en aspectes com la protecció d'aquests actius i la possibilitat de comesa d'errors no detectats.

Per a millorar el control intern en l'àrea de tresoreria, es recomana igualment una major periodicitat en l'elaboració de conciliacions bancàries, una millora del format d'aquestes, l'establiment de registres auxiliars individualitzats per a cada compte bancari i l'establiment de mecanismes de revisió i regularització dels lliuraments comptabilitzats com a pagaments per justificar.

j) A l'objecte que la comptabilitat informe escaientment sobre les operacions amb efectes fiscals i sobre la situació de l'Institut a la data del tancament de l'exercici, es recomana que, tant les retencions a compte de l'Impost sobre Societats practicades sobre els interessos bancaris, com l'IVA meritat i l'IVA suportat de caràcter deduïble, es registren en conceptes comptables separats a l'efecte.

personal, sino también a la tesorería, tal como se comenta en el apartado 8 de este informe.

f) El IVAM, tal como se comenta en los apartados 4.3 y 4.4, ha desarrollado generalizadamente sus procedimientos de contratación con terceros de acuerdo con el ordenamiento jurídico privado.

Sería recomendable, no obstante, y para cumplir con lo dispuesto en el vigente Reglamento General de Contratación, que para todas aquellas operaciones de contratación que por su naturaleza no sean especialmente peculiares, se observen y se promuevan los principios de publicidad y concurrència, de general aplicación en el sector público. En este sentido, el IVAM debería desarrollar por escrito normas de procedimientos relativas a la contratación, segregando y diferenciando las operaciones que por su naturaleza e importe deban realizarse con publicidad y concurrència, fijando las políticas de actuación y documentación en los expedientes respectivos, niveles de responsabilidad en cada fase, etc.

g) Según se comenta en el apartado 4.3, el IVAM no ha efectuado una periodificación por gastos incurridos al cierre del ejercicio, correspondientes a suministros de energía eléctrica y teléfono, estimados en 6,3 y 1,6 millones de pesetas respectivamente.

h) Tal como se pone de manifiesto en el apartado 4.4, el IVAM mantiene fichas auxiliares para el control de adquisiciones de bienes inventariables, pero no dispone de un registro que, de forma global y completa, informe sobre todos los datos necesarios para un seguimiento contable actualizado.

Se recomienda el establecimiento de mecanismos adecuados, que deberán iniciarse con un recuento físico e identificación de los bienes inventariables, para el mantenimiento de un inventario permanente y actualizado de los bienes que integran el patrimonio del Instituto, con la información suficiente para un correcto tratamiento contable patrimonial. La identificación física y localización de las obras de arte deberá mejorarse con un adecuado sistema de etiquetas identificativas.

i) Según se comenta en el apartado 8 de este informe, y por las razones expuestas en la letra e) anterior, no existe una adecuada segregación entre las funciones de contabilización y control de fondos, con incidencia en aspectos como la protección de estos activos y posibilidad de comisión de errores no detectados.

Para mejorar el control interno en el área de tesorería se recomienda, igualmente, una mayor periodicidad en la elaboración de conciliaciones bancarias, mejoramiento del formato de las mismas, establecimiento de registros auxiliares individualizados para cada cuenta bancaria, y establecimiento de mecanismos de revisión y regularización de las entregas contabilizadas como pagos a justificar.

j) Con objeto de que la contabilidad informe adecuadamente sobre las operaciones con efectos fiscales, y la situación del Instituto a la fecha de cierre del ejercicio, se recomienda que tanto las retenciones a cuenta del Impuesto sobre Sociedades practicadas sobre los intereses bancarios, el IVA devengado y el IVA suportado de carácter deducible, se registren en conceptos contables separados al efecto.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

VALÈNCIA, PARC TECNOLÒGIC, S.A. (Exercici de 1989)

1. NATURALSA I OBJECTE SOCIAL

La societat València, Parc Tecnològic, S.A. (d'ara endavant Parc Tecnològic o la Societat) es configura com a empresa pública de la Generalitat Valenciana d'acord amb l'article 5 de la Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat. El Parc Tecnològic va ser constituït, segons escriptura pública de 6 de febrer de 1987, per l'Institut de la Petita i Mitjana Indústria (IMPIVA), empresa pública de la Generalitat Valenciana, i és aquesta l'única accionista de la Societat.

La duració de la Societat és indefinida i té el seu domicili social a la ciutat de València, en el Registre Mercantil de la qual està inscrita. Es regeix pels propis estatuts, per l'esmentada Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i per la Llei de Societats Anònimes.

L'objecte social del Parc Tecnològic és la creació, disseny, execució, promoció, gestió i dinamització d'un parc tecnològic com a instrument de política industrial de la Generalitat, amb l'objectiu de la diversificació i modernització industrial.

2. INFORMACIÓ ECONOMIC-FINANCERA

Els estats financers del Parc Tecnològic, que han estat objecte d'aquesta fiscalització, van ser tramesos oficialment per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana en aquesta Sindicatura.

Els esmentats estats financers, constituïts pel balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis, el quadre de finançament i les notes, deriven dels registres comptables de la Societat, seguint, bàsicament, els criteris del Pla General de Contabilitat, aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la Resolució de 10 de gener de 1989 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació anual que les empreses públiques han de retre.

Els estats financers de la Societat corresponents a l'exercici de 1989 van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes celebrada el 28 de juny de 1990. Tot seguit s'hi inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç, el compte de pèrdues i beneficis i el quadre de finançament del Parc Tecnològic corresponents a l'exercici 1989.

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

Durant l'exercici de 1989, el Parc Tecnològic ha continuat amb la seua activitat de desenvolupament i coordinació del pla urbanístic i construcció física del parc i dels edificis que s'hi ubiquen. La Sociedad Estatal de Promoción y Equipamiento del Suelo (SEPES), en virtut del conveni signat el 30 de gener de 1987 entre aquesta societat i l'IMPIVA, duu a terme la urbanització del Parc Tecnològic.

INFORME DE FISCALIZACIÓN

VALENCIA PARQUE TECNOLÓGICO, S.A. (Ejercicio 1989)

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

La sociedad Valencia, Parque Tecnológico, S.A., en adelante Parque Tecnológico o la Sociedad, se configura como empresa pública de la Generalitat Valenciana de acuerdo con el artículo 5 de la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat. El Parque Tecnológico se constituyó, según escritura pública de 6 de febrero de 1987, por el Instituto de la Pequeña y Mediana Industria (IMPIVA), empresa pública de la Generalitat Valenciana, siendo ésta el único accionista de la Sociedad.

La duración de la Sociedad es indefinida, teniendo su domicilio social en la ciudad de Valencia, en cuyo Registro Mercantil está inscrita. Se rige por sus Estatutos, por la mencionada Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana y por la Ley de Sociedades Anónimas.

Constituye el objeto social del Parque Tecnológico la creación, diseño, ejecución, promoción, gestión y dinamización de un Parque Tecnológico como instrumento de política industrial de la Generalitat con el objetivo de la diversificación y modernización industrial.

2. INFORMACIÓN ECONÓMICO-FINANCIERA

Los estados financieros del Parque Tecnológico que han sido objeto de la presente fiscalización, han sido recibidos oficialmente por esta Sindicatura de la Intervención General de la Generalitat Valenciana.

Los citados estados financieros constituidos por el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias, el cuadro de financiamiento y las notas, se derivan de los registros contables de la Sociedad, siguiendo básicamente los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973, de 22 de febrero, y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas.

Los estados financieros de la Sociedad correspondientes al ejercicio 1989, fueron aprobados por la Junta General de Accionistas celebrada el 28 de junio de 1990. A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el balance, la cuenta de pérdidas y ganancias y el cuadro de financiamiento del Parque Tecnológico correspondientes al ejercicio 1989.

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

Durante el ejercicio 1989 el Parque Tecnológico ha continuado con su actividad de desarrollo y coordinación del plan urbanístico y construcción física del Parque y edificios allí ubicados. La urbanización del Parque Tecnológico está siendo llevada a cabo por la Sociedad Estatal de Promoción y Equipamiento del Suelo (SEPES) en virtud del convenio firmado el 30 de enero de 1987 entre esta Sociedad y el IMPIVA.

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
(expressat en milers de pessetes)

ACTIU

IMMOBILITZAT

·Inversions materials	386.811
·Amortitzacions	(1.574)
	<u>385.237</u>
·Inversions en curs	300.662
·Inversions immaterials	1.310
·Dipòsits	1.533
	<u>688.742</u>

REALITZABLE

·Clients	1.785
·Hisenda Pública, deutora per I.S.	38.812
·Organismes públics	15.000
·Hisenda Pública, deutora per IVA	69.346
·Acomptes	50
	<u>124.993</u>

DISPONIBLE

·Caixa i bancs	549.933
·Inversions financeres temporals	662.745
	<u>1.212.678</u>

SITUACIONS TRANSITORIES

·Accionistes pendents desemborsament	220.000
--------------------------------------	---------

AJUSTS PER PERIODIFICACIO

·Pagaments avançats i ingressos diferits	10.743
	<u>2.257.156</u>

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
(expressat en milers de pessetes)

PASSIU

NET PATRIMONIAL	
·Capital social	2.037.529
·Reserva legal	27.384
·Resultat exercici	143.625
	<u>2.208.538</u>
EXIGIBLE A CURT TERMINI	
·Entitats públiques	1.896
·Creditors diversos	45.093
	<u>46.989</u>
AJUSTS PER PERIODIFICACIO	
·Pagaments diferits	1.629
	<u>2.257.156</u>

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A.
COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1989
(Expressat en milers de pessetes)

INGRESSOS	
·Altres ingressos d'explotació	2.412
·Subvencions	35.141
·Productes financers	153.686
TOTAL ingressos	<u>191.239</u>
DESPESES	
·Despeses de personal	21.783
·Imposts	14
·Despeses diverses	10.766
·Despeses financeres	33
·Treballs, serveis i subminist. d'exterior	9.272
·Amortització immobilitzat material	1.436
·Amortització despeses amortitzables	7.207
TOTAL despeses	<u>50.511</u>
·Benefici brut	140.728
·Resultats extraordinaris	2.897
BENEFICI NET	143.625

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A.
 QUADRE DE FINANÇAMENT DE L'EXERCICI ANUAL
 FINALITZAT EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
 (expressat en milers de pessetes)

ORIGENS DELS FONDS	<u>Import</u>
·Benefici net abans d'imposts	143.625
·Dotacions per amortització anual	1.436
·Augment de capital	<u>220.000</u>
TOTAL orígens	365.061
<u>APLICACIONS DELS FONDS</u>	
·Inversions materials i en curs	589.191
·Inversions immaterials	45
·Fiances i dipòsits	993
·Subvencions	<u>2.500</u>
TOTAL aplicacions	592.729
 Variació del Fons de Maniobra	 227.668
<u>DETALL DE LA VARIACIO DEL FONDS DE MANIOBRA</u>	
·Augment (disminució) de l'actiu circulant:	
- Realitzable	100.609
- Disponible	92.110
- Entitats públiques i préstecs	<u>45.108</u>
	237.827
·(Augment) disminució del passiu circulant:	
- Sit. tran. finançament	430.000
- Creditors diversos	27.907
- Periodificacions	<u>7.588</u>
	465.495
	227.668

En l'exercici de 1989 s'han acabat els edificis de dos instituts tecnològics, el Biomecànic i el Metalmeccànic, i s'hi han certificat les corresponents recepcions provisionals, segons actes de dates 5 d'octubre de 1989 i 17 de novembre de 1989, respectivament. Addicionalment s'han contractat les obres de tres instituts més, el del Moble, el d'Optica i l'Alimentari (vegeu l'apartat 4.1 d'aquest informe).

Amb data 20 de març de 1990, s'hi ha efectuat la recepció provisional de l'edifici de l'Institut Ceràmic.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

El detall d'aquest epígraf del balanç de situació i la corresponent amortització acumulada, així com el dels moviments registrats en l'exercici, mostrat per la Societat en les seues notes als estats financers, es transcriu tot seguit, expressat en milers de pessetes:

L'immobilitzat material figura comptabilitzat al seu preu de cost, i s'han practicat amortitzacions, seguint el mètode linial, durant els següents períodes estimats de vida útil:

	Anys de vida útil
•Edificis industrials	75
•Maquinària, instal.lacions i utillatge	10-12
•Mobiliari i equips d'oficina	10
•Equips informàtics	7

La inversió prevista inicialment per a la construcció dels distints edificis de titularitat de València, Parc Tecnològic, S.A. fou la següent:

	Milions ptes.
•Institut Ceràmic	235
•Institut Metalmeccànic	235
•Institut Biomecànic	180
•Centre Rector	200
•Institut Alimentari	220
•Institut d'Optica	180
•Institut del Moble	200
•Institut de la Construcció	220
	1.670

L'adjudicació de les obres ha estat com segueix i el pressupost del contracte, expressat en milers de pessetes, és:

	Any adjudicació	Adjudicatari	Pres. contr. (inclòs IVA)
•I. Ceràmic	1988	Ocisa	231.213
•I. Metalmeccànic	1988	Ocisa	231.610
•I. Biomecànic	1988	Cubiertas	172.638
•Centre Rector	1989	Cubiertas	168.347
•I. Alimentari	1989	Ferrovial	229.235
•I. Optica	1989	Cubiertas	146.896
•I. Moble	1989	Siena	201.360
•I. Construcció	Pendent	Pendent	Pendent.

En el ejercicio 1989 se han terminado los edificios de dos institutos tecnológicos, el Biomecánico y el Metalmeccánico, habiéndose certificado las correspondientes recepciones provisionales según actas de fechas 5 de octubre de 1989 y 17 de noviembre de 1989, respectivamente. Adicionalmente, se han contratado las obras de tres institutos más, el del Mueble, el de Optica y el Alimentario (véase apartado 4.1 de este informe).

Con fecha 20 de marzo de 1990 se ha efectuado la recepción provisional del edificio del Instituto Cerámico.

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1. Inmovilizado material

El detalle de este epígrafe del balance de situación y su correspondiente amortización acumulada, así como de los movimientos registrados en el ejercicio, mostrado por la Sociedad en sus notas a los estados financieros, se transcribe a continuación, expresado en miles de pesetas:

El inmovilizado material figura contabilizado a su precio de coste, practicándose amortizaciones siguiendo el método lineal durante los siguientes períodos estimados de vida útil:

	Años de vida útil
Edificios industriales	75
Maquinaria, instalaciones y utillaje	10-12
Mobiliario y equipos oficina	10
Equipos informáticos	7

La inversión prevista inicialmente para la construcción de los distintos edificios titularidad de Valencia, Parque Tecnológico, S.A. fue la siguiente:

	Millones pesetas
Instituto Cerámico	235
Instituto Metalmeccánico	235
Instituto Biomecánico	180
Centro Rector	200
Instituto Alimentario	220
Instituto de Optica	180
Instituto del Mueble	200
Instituto de la Construcción	220
	1.670

La adjudicación de las obras ha sido como sigue, estando el presupuesto del contrato expresado en miles de pesetas:

	Año adjudicación	Adjudicataria	Pto. contr. (incl.IVA)
I. Cerámico	1988	Ocisa	231.213
I. Metalmeccánico	1988	Ocisa	231.610
I. Biomecánico	1988	Cubiertas	172.638
Centro Rector	1989	Cubiertas	168.347
I. Alimentario	1989	Ferrovial	229.235
I. Optica	1989	Cubiertas	146.896
I. Mueble	1989	Siena	201.360
I. Construcción	Pendiente	Pendiente	Pendiente

Cost	Saldo		Saldo	
	<u>obertura</u>	<u>Altes</u>	<u>Traspassos</u>	<u>tancament</u>
·Edificis industrials	2.094	373.004	--	375.098
·Maquinària, instal·lacions i utillatge	1.640	4.011	--	5.651
·Mobiliari i equips d'oficina	2.308	398	--	2.706
·Equips informàtics	<u>1.749</u>	<u>1.607</u>	<u>--</u>	<u>3.356</u>
	7.791	379.020	--	386.811
·Obra en curs	<u>90.490</u>	<u>581.528</u>	<u>371.356</u>	<u>300.662</u>
	98.281	960.548	371.356	687.473
<u>Amortització acumulada</u>				
·Edificis industrials	18	710	--	728
·Maquinària, instal·lacions i utillatge	24	165	--	189
·Mobiliari i equips d'oficina	96	247	--	343
·Equips informàtics	<u>--</u>	<u>314</u>	<u>--</u>	<u>314</u>
	<u>138</u>	<u>1.436</u>	<u>--</u>	<u>1.574</u>
VALOR NET	98.143	959.112	371.356	685.899

El pressupost dels instituts Alimentari i del Moble inclouen dues ampliacions al contracte inicial per imports de 13.979 i 4.250 milers de pessetes, respectivament.

Durant l'exercici 1989, s'han rebut provisionalment les obres dels instituts Biomecànic i Metalmeccànic, segons actes de dates 5 d'octubre i 17 de novembre de 1989, respectivament.

El moviment del compte d'"Edificis industrials" ha estat el següent:

	Milers de pessetes
•Saldo 01-01-89: edifici oficines	2.094
•Traspàs d'obra en curs:	
- I. Metalmeccànic	206.249
- I. Biomecànic	163.945
	370.194
•Altres addicions:	
- E. oficines	1.648
- I. Metalmeccànic	468
- I. Biomecànic	694
	2.810
Saldo 31-12-89	375.098

L'estat d'execució dels edificis en curs, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Milers ptes.
•I. Ceràmic	151.874
•Centre Rector	50.377
•I. Alimentari	45.086
•I. Optica	24.980
•I. Moble	28.345
	300.662

En el primer trimestre de 1990, s'hi ha rebut provisionalment l'obra de l'Institut Ceràmic, segons acta de data 20 de març de 1990.

4.2 Inversions immaterials

Aquest epígraf del balanç de situació recull el cost d'inscripció del nom comercial de la Societat.

El moviment de l'exercici ha estat com segueix:

	Milers ptes.
•Saldo 31-12-88	1.265
•Inversió exercici 1989	45
•Saldo 31-12-89	1.310

La Societat no té establert cap pla d'amortització d'aquests elements d'immobilitzat.

4.3 Dipòsits

Els dipòsits, que a 31 de desembre de 1989 pujaven a la quantitat de 1.533 milers de pessetes, estan constituïts davant el Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics i les dates previstes de venciment són els mesos de juny i setembre de 1990.

El presupuesto de los institutos Alimentario y del Mueble incluyen dos ampliaciones al contrato inicial por importes de 13.979 miles de pesetas y 4.250 miles de pesetas, respectivamente.

Durante el ejercicio 1989 han sido recepcionadas provisionalmente las obras de los institutos Biomecánico y Metalmeccánico, según actas de fechas 5 de octubre y 17 de noviembre de 1989, respectivamente.

El movimiento de la cuenta de Edificios industriales ha sido el siguiente:

	Miles de pesetas
Saldo 1-1-89: edificio oficinas	2.094
Traspaso de obra en curso:	
I. Metalmeccánico	206.249
I. Biomeccánico	163.945
	370.194
Otras adiciones:	
E. Oficinas	1.648
I. Metalmeccánico	468
I. Biomeccánico	694
	2.810
Saldo 31-12-89	375.098

El estado de ejecución de los edificios en curso al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
I. Cerámico	151.874
Centro Rector	50.377
I. Alimentario	45.086
I. Optica	24.980
I. Mueble	28.345
	300.662

En el primer trimestre de 1990 se ha recepcionado provisionalmente la obra del Instituto Cerámico, según acta de fecha 20 de marzo de 1990.

4.2 Inversiones inmateriales

Este epígrafe del balance de situación recoge el coste de inscripción del nombre comercial de la Sociedad.

El movimiento del ejercicio ha sido como sigue:

	Miles de pesetas
Saldo 31-12-88	1.265
Inversión ejercicio 1989	45
Saldo 31-12-89	1.310

La Sociedad no tiene establecido un plan de amortización de estos elementos de inmovilizado.

4.3 Depósitos

Los depósitos, que al 31 de diciembre de 1989 ascienden a la cantidad de 1.533 miles de pesetas, están constituídos ante el Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos, siendo sus fechas previstas de vencimiento en los meses de junio y septiembre de 1990.

4.4 Clients

El saldo d'aquest compte a 31 de desembre de 1989, per 1.785 milers de pessetes, correspon a Cubiertas y MZOV S.A.

4.5 Hisenda Pública deutora

Els saldos deutors amb la Hisenda Pública tenen la següent composició a 31 de desembre de 1989:

	Milers de ptes.
•Per Impost sobre Societats	38.812
•Per IVA	69.346
	108.158

"Impost sobre Societats" comprén 2.772 milers de pessetes, quota que cal tornar per la declaració d'aquest impost de l'exercici 1988, cobrada en febrer de 1990; i 36.040 milers de pessetes de retencions de capital mobiliari de l'exercici 1989, que es compensaran amb la declaració de l'Impost sobre Societats de l'esmentat exercici.

"Hisenda Pública deutora per IVA" recull la quantitat per compensar d'aquest impost, diferència entre el suportat per adquisicions d'immobilitzat i altres operacions de caràcter deduïble, per 69.421 milers de pessetes, i el repercutit, per 75 milers de pessetes. Aquest compte es troba infravalorat en una quantitat aproximada de quatre milions de pessetes, per raó que la Societat no ha registrat l'IVA suportat d'unes factures d'immobilitzat rebudes i comptabilitzades en desembre de 1989 (vegeu l'apartat 4.15).

4.6 Organismes públics deutors

El saldo a 31 de desembre de 1989, 15.000 milers de pessetes, és la part pendent de cobrament de les subvencions corrents aprovades per la Llei de Pressuposts de 1989 fixades en 35.000 milers de pessetes (vegeu l'apartat 5.1)-, cobrada en gener de 1990.

4.7 Caixes i bancs

Tot seguit, es mostra la composició d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989:

	Milers ptes.
•Caixa, moneda estrangera	47
•Bancs, comptes corrents	549.886
	549.933

Els saldos en els comptes corrents bancaris, a 31 de desembre de 1989, són els següents (en milers de pessetes):

	Saldo 31-12-89	Tipus interés
•Banco Exterior	74.258	10%
•Banco Exterior	136.187	10%
•Caixa d'Estalvis de València	358	0'1%
•Caixa d'Estalvis de València	24.304	0%
•Banco de Crédito Industrial	220.126	10%
•Banco de Crédito Industrial	93.445	10%
•Caixa d'Estalvis del Mediterrani	1.208	0'1%
	549.886	

4.4 Clientes

El saldo de esta cuenta al 31 de diciembre de 1989, por 1.785 miles de pesetas, corresponde a Cubiertas y MZOV S.A.

4.5 Hacienda Pública deudora

Los saldos deudores con la Hacienda Pública tienen la siguiente composición, al 31 de diciembre de 1989:

	Miles de pesetas
Por Impuesto sobre Sociedades	38.812
Por I.V.A.	69.346
	108.158

Impuesto sobre Sociedades comprende 2.772 miles de pesetas, cuota a devolver por la declaración de este impuesto del ejercicio 1988, cobrada en febrero de 1990, y 36.040 miles de pesetas de retenciones de capital mobiliario del ejercicio 1989, que se compensarán con la declaración del Impuesto sobre Sociedades de dicho ejercicio.

Hacienda Pública deudora por I.V.A. recoge la cantidad a compensar de dicho impuesto, diferencia entre el soportado por adquisiciones de inmovilizado y otras operaciones de carácter deducible, por 69.421 miles de pesetas, y el repercutido, por 75 miles de pesetas. Esta cuenta se encuentra infravalorada en una cantidad aproximada de 4 millones de pesetas, debido a que la Sociedad no ha registrado el I.V.A. soportado de unas facturas de inmovilizado recibidas y contabilizadas en diciembre de 1989 (véase apartado 4.15).

4.6 Organismos públicos deudores

El saldo al 31 de diciembre de 1989, 15.000 miles de pesetas, es la parte pendiente de cobro de las subvenciones corrientes aprobadas por la Ley de Presupuesto de 1989, fijadas en 35.000 miles de pesetas (véase apartado 5.1), cobrada en enero de 1990.

4.7 Caja y bancos

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Caja, moneda extranjera	47
Bancos, cuentas corrientes	549.886
	549.933

Los saldos en las cuentas corrientes bancarias al 31 de diciembre de 1989, son los siguientes en miles de pesetas:

	Saldo 31-12-89	Tipus interés
Banco Exterior	74.258	10%
Banco Exterior	136.187	10%
Caja Ahorros de Valencia	358	0,1%
Caja Ahorros de Valencia	24.304	10%
Banco de Crédito Industrial	220.126	10%
Banco de Crédito Industrial	93.445	10%
Caja de Ahorros del Mediterráneo	1.208	0,1 %
	549.886	

Les conciliacions bancàries preparades per la Societat presenten defectes substantius i formals, que haurien de ser objecte de major atenció en períodes successius.

4.8 Inversions financeres temporals

La composició, a 31 de desembre de 1989, d'aquest epígraf del balanç de situació és el següent:

	Milers ptes.
•Inversions financeres temporals	175.000
•Imposicions a termini fix	487.745
	662.745

En "Inversions financeres temporals" figura el cost d'adquisició d'un pagaré del Banco de Crédito Industrial, per un nominal de 179.243 milers de pessetes, adquirit el 18 de desembre de 1989, amb data de venciment de 16 de febrer de 1990. Els interessos meritats a 31 de desembre de 1989 han estat els periodificats a càrrec del compte d'ingressos diferits d'"Ajusts per periodificació d'actiu" (vegeu l'apartat 4.10).

Durant l'exercici de 1989, la Societat ha continuat invertint els seus excedents de tesoreria en pagarés del Banco de Crédito Industrial. Es presenta tot seguit un detall dels pagarés adquirits i vençuts durant l'exercici de 1989, expressant les xifres en milers de pessetes:

Data emissió	Data venciment	Preu adquisició	Valor nominal
16-01-89	17-04-89	194.675	201.227
20-02-89	21-04-89	30.000	30.668
29-03-89	27-06-89	121.764	126.192
01-04-89	31-05-89	50.000	51.167
03-04-89	02-06-89	50.000	51.167
17-04-89	17-07-89	199.916	206.867
24-04-89	24-07-89	250.000	258.753
24-04-89	24-07-89	50.000	51.751
27-06-89	26-08-89	70.000	71.634
17-07-89	17-10-89	205.129	212.652
24-07-89	23-10-89	185.909	192.487
05-09-89	05-10-89	71.225	72.068
17-10-89	16-12-89	210.771	215.743
23-10-89	22-12-89	100.000	102.342

Juntament amb aquests pagarés, cal considerar també els pagarés vençuts en 1989, els quals, en nombre de quatre i per un import nominal de 447.246 milers de pessetes, foren adquirits en els últims mesos de 1989, per un cost d'adquisició de 434.384 milers de pessetes.

El detall de les imposicions a termini fix és el següent:

	Milers ptes.	Tipus interés
•Caixa d'Estalvis de València	264.300	11'5%
•Caixa d'Estalvis de València	102.300	11'5%
•Caixa d'Estalvis del Mediterrani	65.496	11%
•Banco Exterior	55.649	10'88%
	487.745	

Las conciliaciones bancarias preparadas por la Sociedad presentan defectos sustantivos y formales que deberán ser objeto de mayor atención en períodos sucesivos.

4.8 Inversiones financieras temporales

La composición al 31 de diciembre de 1989 de este epígrafe del balance de situación es como sigue:

	Miles de pesetas
Inversiones financieras temporales	175.000
Imposiciones a plazo fijo	487.745
	662.745

En inversiones financieras temporales figura el coste de adquisición de un pagaré del Banco de Crédito Industrial por un nominal de 179.243 miles de pesetas, adquirido el 18 de diciembre de 1989, con fecha de vencimiento 16 de febrero de 1990. Los intereses devengados al 31 de diciembre de 1989 han sido periodificados con cargo a la cuenta de ingresos diferidos de ajustes por periodificación de activo (véase apartado 4.10).

Durante el ejercicio 1989, la Sociedad ha continuado invirtiendo sus excedentes de tesorería en pagarés del Banco de Crédito Industrial. Un detalle de los pagarés adquiridos y vencidos durante el ejercicio 1989 se presenta a continuación, expresando las cifras en miles de pesetas:

Fecha emisión	Fecha vencimiento	Precio adquisición	Valor nominal
16.01.89	17.04.89	194.675	201.227
20.02.89	21.04.89	30.000	30.668
29.03.89	27.06.89	121.764	126.192
01.04.89	31.05.89	50.000	51.167
03.04.89	02.06.89	50.000	51.167
17.04.89	17.07.89	199.916	206.867
24.04.89	24.07.89	250.000	258.753
24.04.89	24.07.89	50.000	51.751
27.06.89	26.08.89	70.000	71.634
17.07.89	17.10.89	205.129	212.652
24.07.89	23.10.89	185.909	192.487
05.09.89	05.10.89	71.225	72.068
17.10.89	16.12.89	210.771	215.743
23.10.89	22.12.89	100.000	102.342

Junto a estos pagarés, hay que considerar también los pagarés vencidos en 1989, que en número de cuatro y por importe nominal de 447.246 miles de pesetas, fueron adquiridos en los últimos meses de 1988, por un coste de adquisición de 434.384 miles de pesetas.

El detalle de las imposiciones a plazo fijo es el siguiente:

	Miles de pesetas	Tipo interés
Caja de Ahorros de Valencia	264.300	11,5 %
Caja de Ahorros de Valencia	102.300	11,5 %
Caja de Ahorros del Mediterráneo	65.496	11,0 %
Banco Exterior	55.649	10,88%
	487.745	

Els interessos meritats a 31 de desembre de 1989, cobrats en 1990, han estat periodificats a càrrec del compte d'ingressos diferits d'"Ajusts per periodificació d'actiu" (vegeu l'apartat 4.10).

En l'exercici de 1988 la Societat va presentar les inversions financeres temporals i les imposicions a termini fix en l'epígraf de "Realitzable" del balanç de situació. En 1989 han modificat aquest criteri, presentant tots dos comptes en l'epígraf de "Disponible" del balanç de situació a 31 de desembre de 1989; aquesta Sindicatura entén que per la naturalesa d'aquestes operacions hagués estat més apropiat mantenir-ne la presentació de l'exercici 1988.

4.9 Accionistes, capital pendent de desemborsament

Per un import de 220.000 milers de pessetes, corresponents a l'última ampliació de capital acordada en data 3 de novembre de 1989, i ingressades en els comptes bancaris del Parc Tecnològic el 13 de gener de 1990 (vegeu l'apartat 4.11).

4.10 Ajusts per periodificació d'actiu

Aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989 té el detall següent:

	Milers ptes.
Pagaments anticipats	35
Ingressos diferits	10.708
	10.743

En "Ingressos diferits" s'inclouen les següents periodificacions d'interessos, meritats en 1989 i cobrats en 1990:

	Milers ptes.
De comptes corrents	1.371
Del pagaré del B.C.I. (V. apartat 4.8)	919
D'imposicions a termini fix (V. apartat 4.8)	8.418
	10.708

En l'exercici de 1988, la Societat va presentar els ajusts per periodificació d'actiu dins de l'epígraf de "Realitzable"; en 1989 modificaren aquest criteri de presentació, en incorporar-los en una partida separada del balanç de situació.

4.11 Capital social

El capital social, a 31 de desembre de 1989, s'eleva a la quantitat de 2.037,5 milions de pessetes, representat per accions nominatives de 1.000 PTA nominals; està subscrit en la seua totalitat per l'IMPIVA, únic accionista de la Societat.

El capital social ha estat ampliat en successives ocasions; el detall de les dites ampliacions és el següent:

Los intereses devengados al 31 de diciembre de 1989, cobrados en 1990, han sido periodificados con cargo a la cuenta de ingresos diferidos de ajustes por periodificación de activo (véase apartado 4.10).

En el ejercicio 1988, la Sociedad presentó las inversiones financieras temporales y las imposiciones a plazo fijo en el epígrafe de "Realizable" del balance de situación. En 1989 se ha modificado este criterio, presentando ambas cuentas en el epígrafe de "Disponible" del balance de situación al 31 de diciembre de 1989, entendiéndose esta Sindicatura que por la naturaleza de estas operaciones hubiera sido más apropiado mantener la presentación del ejercicio 1988.

4.9 Accionistas, capital pendiente de desembolso

Por un importe de 220.000 miles de pesetas, correspondiendo a la última ampliación de capital acordada en fecha 3 de noviembre de 1989, que ha sido ingresado en las cuentas bancarias del Parque Tecnológico el 13 de enero de 1990 (véase apartado 4.11).

4.10 Ajustes por Periodificación de Activo

Este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 tiene el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
Pagos anticipados	35
Ingresos diferidos	10.708
	10.743

En ingresos diferidos se incluyen las siguientes periodificaciones de intereses, devengados en 1989 y cobrados en 1990:

	Miles de pesetas
De cuentas corrientes	1.371
Del pagaré del BCI (véase apartado 4.8)	919
De imposiciones plazo fijo (véase apartado 4.8)	8.418
	10.708

En el ejercicio 1988 la Sociedad presentó los Ajustes por Periodificación de Activo dentro del epígrafe de Realizable, modificando en 1989 este criterio de presentación, al incorporarlos en partida separada del balance de situación.

4.11 Capital social

El Capital social al 31 de diciembre de 1989 asciende a la cantidad de 2.037,5 millones de pesetas, representado por acciones nominativas de 1.000 pesetas nominales, estando suscrito en su totalidad por el IMPIVA, único accionista de la Sociedad.

El Capital social ha sido ampliado en sucesivas ocasiones, siendo el detalle de dichas ampliaciones el siguiente:

Milers de Junta pessetes Accionistes	Aprovació	
Capital social de constitució	5.000	
1ª. ampliació capital	250.000	25-06-87
2ª. ampliació capital	282.117	11-12-87
3ª. ampliació capital	630.412	25-04-88
4ª. ampliació capital	650.000	15-12-88
Capital social a 31-12-88	1.817.529	
Cinquena. ampliació de capital	220.000	03-11-89
Capital social a 31-12-89 ...	2.037.529	

La cinquena ampliació de capital té per objecte finançar la construcció de l'edifici que albergarà l'Institut de la Construcció, que s'iniciarà en l'exercici de 1990. El desemborsament del capital, l'ha realitzat l'IMPIVA amb data 13 de gener de 1990 i, per tant, aquesta situació es presenta en l'actiu del balanç de situació a 31 de desembre de 1989 en el compte d'"Accionistes capital pendent de desemborsar", de l'epígraf "Situacions transitòries de finançament" (vegeu l'apartat 4.9). A la data d'aquest informe, està pendent de ser elevat a escriptura pública l'acord d'aquesta ampliació de capital.

La Junta General d'Accionistes celebrada el 28 de juny de 1990 ha acordat procedir a una nova ampliació de capital social en l'import de 441.471 milers de pessetes; aquesta ampliació quedarà totalment subscripta per l'IMPIVA.

4.12 Reserva legal

El Parc Tecnològic no ha assolit en cap dels exercicis anteriors el benefici líquid establert legalment per a dotar aquesta reserva; a pesar d'això, se'n va procedir a una dotació conformement a la següent distribució dels resultats de l'exercici de 1988, aprovada per la Junta General d'Accionistes amb data 8 de juliol de 1989:

	Milers ptes.
•A Imposts sobre Societats	10.817
•A reserva legal	27.384
	38.201

4.13 Resultat de l'exercici

La Junta General d'Accionistes aprovà, en la seua reunió de data 28 de juny de 1990, la següent distribució dels resultats de l'exercici de 1989:

	Milers ptes.
•A Impost sobre Societats	39.450
•A reserva legal	14.363
•A reserva voluntària	89.812
	143.625

Miles de pesetas	Aprobación Junta Accionistas	
Capital social de constitución	5.000	
Primera ampliación de capital	250.000	25-06-87
Segunda ampliación de capital	282.117	11-12-87
Tercera ampliación de capital	630.412	25-04-88
Cuarta ampliación de capital	650.000	15-12-88
Capital social al 31 de diciembre 1988	1.817.529	
Quinta ampliación de capital	220.000	3-11-89
Capital social al 31 de diciembre 1989	2.037.529	

La quinta ampliación de capital tiene por objeto financiar la construcción del edificio que albergará al Instituto de la Construcción, que se iniciará en el ejercicio 1990. El desembolso del capital ha sido realizado por el IMPIVA con fecha 13 de enero de 1990, y por tanto esta situación se presenta en el activo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 en la cuenta de "Accionistas capital pendiente de desemborsar" del epígrafe "Situaciones transitorias de financiación" (véase apartado 4.9). A la fecha de este informe está pendiente de elevarse a escritura pública el acuerdo de esta ampliación de capital.

La Junta General de Accionistas celebrada el 28 de junio de 1990 ha acordado proceder a una nueva ampliación de capital social en el importe de 441.471 miles de pesetas, quedando suscrita íntegramente dicha ampliación por el IMPIVA.

4.12 Reserva legal

El Parque Tecnológico no ha alcanzado en ninguno de los ejercicios anteriores el beneficio líquido establecido legalmente para dotar esta reserva, a pesar de lo cual se procedió a una dotación de la misma de acuerdo a la siguiente distribución de los resultados del ejercicio 1988, aprobada por la Junta General de Accionistas con fecha 8 de julio de 1989:

	Miles de pesetas
A Impuesto sobre Sociedades	10.817
A Reserva legal	27.384
	38.201

4.13 Resultado del ejercicio

La Junta General de Accionistas aprobó en su reunión de fecha 28 de junio de 1990, la siguiente distribución de los resultados del ejercicio 1989:

	Miles de pesetas
A Impuesto sobre Sociedades	39.450
A Reserva legal	14.363
A Reserva voluntaria	89.812
	143.625

4.14 Entitats públiques

A 31 de desembre de 1989, la composició d'aquest capítol del balanç de situació és com segueix:

	Milers ptes.
•Impost sobre l'IRPF	1.475
•Seguretat Social	421
	1.896

L'IRPF pendent de pagament correspon al quart trimestre de l'exercici de 1989, i la Seguretat Social, al mes de desembre de l'exercici citat.

4.15 Creditors diversos

El detall d'aquest capítol del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers ptes.
•Cubiertas y MZOV, S.A.	7.787
•Siena, S.A.	5.871
•Ferrovial, S.A.	21.274
•Técnicas y S.D., S.A.	7.315
•Altres	2.846
	45.093

Els saldos dels creditors detallats comprenen les certificacions dels últims mesos de l'exercici de 1989, relatives als instituts en construcció. Els imports dels tres primers creditors estan infravalorats en una quantitat aproximada de quatre milions de pessetes, que corresponen a l'IVA de les dites certificacions, no comptabilitzat per la Societat a 31 de desembre de 1989.

4.16 Ajusts per periodificació de passiu

La composició d'aquest capítol del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers ptes.
Provisió per a pagues extraordinàries	938
Despeses i subministraments pendents de pagament	691
	1.629

En l'exercici de 1988 la Societat, va presentar els ajusts per periodificació de passiu dins de l'epígraf d'"Exigible a curt termini", del balanç de situació; en 1989 modificaren el criteri de presentació, en incorporar-los en una partida separada del balanç de situació.

4.17 Avals

Les empreses adjudicatàries de les obres de construcció dels instituts, que es comenten en l'apartat 4.1 d'aquest informe, han constituït, en garantia de l'acompliment de les seues obligacions, avals davant el Parc Tecnològic, el detall dels quals a 31 de desembre de 1989 és el següent:

4.14 Entidades Públicas

Al 31 de diciembre de 1989 la composición de este capítulo del balance de situación es como sigue:

	Miles de pesetas
Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas	1.475
Seguridad Social	421
	1.896

El IRPF pendiente de pago corresponde al cuarto trimestre del ejercicio 1989 y la Seguridad Social al mes de diciembre del citado ejercicio.

4.15 Acreedores varios

El detalle de este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Cubiertas y MZOV, S.A.	7.787
Siena, S.A.	5.871
Ferrovial, S.A.	21.274
Técnica y S.D., S.A.	7.315
Otros	2.846
	45.093

Los saldos de los acreedores detallados comprenden las certificaciones de los últimos meses del ejercicio 1989 relativas a los institutos en construcción. Los importes de los tres primeros acreedores están infravalorados en una cantidad aproximada de 4 millones de pesetas que corresponde al I.V.A. de dichas certificaciones, no contabilizado por la Sociedad al 31 de diciembre de 1989.

4.16 Ajustes por Periodificación de Pasivo

La composición de este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Provisión para pagas extraordinarias	938
Gastos y suministros pendientes de pago	691
	1.629

En el ejercicio 1988 la Sociedad presentó los Ajustes por Periodificación de Pasivo dentro del epígrafe de Exigible a corto plazo del balance de situación, modificando en 1989 este criterio de presentación, al incorporarlos en partida separada del balance de situación.

4.17 Aavales

Las empresas adjudicatarias de las obras de construcción de los institutos que se comentan en el apartado 4.1 de este informe, han constituido en garantía del cumplimiento de sus obligaciones, aavales ante el Parque Tecnológico, cuyo detalle al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Milers ptes.
Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
Aval del Banco Hispano a Cubiertas y MZOV	8.632
Aval del Banco Hispano a Cubiertas y MZOV	8.417
Aval del Banesto a Cubiertas y MZOV	7.345
Aval del Banesto a Ferrovial	10.700
Aval de la C.E. de València a Siena	10.000
Aval del Bancotrans a M.C.S.	1.137
	69.231

El Parc Tecnològic efectua un control dels dits avals mitjançant la comptabilització d'aquests en comptes d'ordre dels seus registres comptables auxiliars, malgrat que no presenta gens d'informació respecte dels avals citats en els estats financers retuts.

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS

5.1 Subvencions d'explotació

El detall de les subvencions d'explotació és el següent:

	Milers ptes.
•De l'IMPIVA	35.000
•Del British Institute	35
•De l'ADEIT	106
	35.141

La subvenció de l'IMPIVA correspon a les transferències corrents de la Generalitat consignades en la Llei de Pressuposts de 1989, i la seua finalitat és de finançar les despeses de personal i altres de naturalesa corrent. A 31 de desembre estava pendent de cobrament una part d'aquesta subvenció, per 15.000 milers de pessetes (vegeu l'apartat 4.6).

5.2 Productes financers

Els saldo d'aquest compte inclou els interessos financers meritats pels comptes corrents, les imposicions a termini fix i els pagarés del Banco de Crédito Industrial; el desglossament n'és el següent:

	Milers ptes.
Interessos de pagarés	61.038
Interessos d'imposicions a termini fix	71.397
Interessos de comptes corrents	21.251
	153.686

5.3 Despeses de personal

El detall d'aquest compte, a 31 de desembre, és el següent:

	Milers ptes.
•Sous i salaris	17.629
•Seguretat Social	4.154
	21.783

	Miles de pesetas
Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
Aval del Banco Hispano a Cubiertas y M.Z.O.V.	8.632
Aval del Banco Hispano a Cubiertas y M.Z.O.V.	8.417
Aval del Banesto a Cubiertas y M.Z.O.V.	7.345
Aval del Banesto a Ferrovial	10.700
Aval de la C.A. Valencia a Siena	10.000
Aval del Bancotrans a M.C.S.	1.137
	69.231

El Parque Tecnológico efectúa un control de dichos avales mediante su contabilización en cuentas de orden de sus registros contables auxiliares, aunque no presenta información alguna respecto a los mismos en los estados financieros rendidos.

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Subvenciones de explotación

El detalle de las subvenciones de explotación es el siguiente:

	Miles de pesetas
Del IMPIVA	35.000
Del British Institute	35
De ADEIT	106
	35.141

La subvención del IMPIVA se corresponde con las transferencias corrientes de la Generalitat consignadas en la Ley de Presupuestos de 1989, siendo su finalidad financiar gastos de personal y otros de naturaleza corriente. Al 31 de diciembre estaba pendiente de cobro una parte de esta subvención, por 15.000 miles de pesetas (véase apartado 4.6).

5.2 Productos financieros

El saldo de esta cuenta incluye los intereses financieros devengados por las cuentas corrientes, imposiciones a plazo fijo y pagarés del Banco de Crédito Industrial, siendo el desglose el siguiente:

	Miles de pesetas
Intereses de pagarés	61.038
Intereses de imposiciones a plazo fijo	71.397
Intereses de cuentas corrientes	21.251
	153.686

5.3 Gastos de personal

El detalle de esta cuenta al 31 de diciembre es el siguiente:

	Miles de pesetas
Sueldos y Salarios	17.629
Seguridad Social	4.154
	21.783

La plantilla de personal, a 31 de desembre de 1989, estava constituïda per cinc persones, el mateix nombre que al començament de l'exercici.

5.4 Despeses diverses

La composició d'aquestes, 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Milers ptes.
•Material d'oficina	2.016
•Telèfon, telefax i correu	875
•Publicitat i propaganda	5.153
•Assessoraments professionals	675
•Altres	2.047
	10.766

5.5 Treballs, serveis i subministraments de l'exterior

Tot seguit, se'n mostra el detall a 31 de desembre de 1989.

	Milers ptes.
•Reparació i conservació	179
•Gasolina i desplaçament	988
•Electricitat i aigua	540
•Professionals	2.284
•Treballs d'altres empreses	5.233
•Primes d'assegurances	48
	9.272

Dins del compte de treballs realitzats per altres empreses, s'inclou un estand per a exposicions en fires, per un import aproximat de 3'7 milions de pessetes, el qual, per la seua naturalesa, caldria haver comptabilitzat com a actiu fix. Per tant, l'epígraf d'"Immobilitzat material" del balanç i els resultats de l'exercici estan infravalorats en l'import esmentat.

5.6 Amortització de despeses

Les despeses amortitzades inclouen les incorregudes en relació amb les ampliacions de capital. La Societat segueix la pràctica d'imputar aquestes despeses al compte de pèrdues i beneficis en l'exercici en què es produeixen.

5.7 Resultats extraordinaris

El detall dels resultats extraordinaris, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Milers ptes.
•Subvenció IMPIVA	2.500
•Indemnització sinistre	397
	2.897

La subvenció de l'IMPIVA és una regularització comptable que la Societat ha efectuat en l'exercici de 1989, d'una subvenció que hauria d'haver estat imputada a ingressos de l'exercici de 1988.

La plantilla de personal al 31 de diciembre de 1989 estaba constituida por 5 personas, el mismo número que al inicio del ejercicio.

5.4 Gastos diversos

La composición al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Material de oficina	2.016
Teléfono, telefax y correo	875
Publicidad y propaganda	5.153
Asesoramientos profesionales	675
Otros	2.047
	10.766

5.5 Trabajos, servicios y suministros del exterior

El detalle al 31 de diciembre de 1989 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Reparación y conservación	179
Gasolina y desplazamientos	988
Electricidad y agua	540
Profesionales	2.284
Trabajos de otras empresas	5.233
Primas de seguros	48
	9.272

Dentro de la cuenta de trabajos realizados por otras empresas se incluye un stand para exposiciones en ferias, por un importe aproximado de 3,7 millones de pesetas, que por su naturaleza debería haber sido contabilizado como activo fijo. Por tanto, el epígrafe del Inmovilizado material del balance y los resultados del ejercicio están infravalorados en el importe mencionado.

5.6 Amortización de gastos

Los gastos amortizados comprenden los incurridos en relación con las ampliaciones de capital. La Sociedad sigue la práctica de imputar estos gastos a la cuenta de pérdidas y ganancias en el ejercicio en que se producen.

5.7 Resultados extraordinarios

El detalle de los resultados extraordinarios al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Subvención IMPIVA	2.500
Indemnización siniestro	397
	2.897

La subvención del IMPIVA es una regularización contable que la Sociedad ha efectuado en el ejercicio 1989, de una subvención que debería haber sido imputada a ingresos del ejercicio 1988.

6. SITUACIÓ FISCAL

D'acord amb la legislació vigent, els impostos no es poden considerar definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagen estat inspeccionades per les autoritats fiscals, o haja transcorregut el termini de prescripció de cinc anys. A 31 de desembre de 1989, la Societat té oberts a inspecció, per part de les autoritats fiscals, tots els impostos principals que hi són aplicables des de la seua constitució en l'any 1987.

7. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) En l'exercici de 1989, el Parc Tecnològic ha continuat amb la mateixa política de finançament que en 1988, a pesar que aquesta Sindicatura en va suggerir el replantejament en l'informe de fiscalització de 1988. A conseqüència d'aquesta política de finançament, la Societat disposa d'elevats excedents de tesoreria, aproximadament un 54% sobre el total de l'actiu a 31 de desembre de 1989, que col·loca en inversions financeres temporals o en comptes bancaris a la vista o a terminis. Els rendiments financers obtinguts constitueixen el 80% del total dels ingressos de l'exercici de 1989. Aquesta situació continuarà en 1990, tenint en compte, a més, l'ampliació de capital per valor de 220 milions de pessetes, desemborsada en gener del dit any.

Es recomana que la Societat elabore plans de finançament -tant a curt com a llarg termini-, de forma més ajustada a les necessitats reals de cada exercici, necessitat imposades bàsicament pel ritme de les inversions de l'immobilitzat, tot limitant al nivell mínim necessari els saldos de tesoreria.

b) Tal com es comenta en l'apartat 4.2, la Societat no té establert un pla d'amortització de l'immobilitzat immaterial.

Es recomana l'elaboració del pla esmentat, d'acord amb els principis comptables aplicables.

c) Segons que es comenta en els apartats 4.5 i 4.15, els comptes d'"Hisenda Pública deutora per IVA" i "Creditors diversos" estan infravalorats en un import aproximat de 4 milions de pessetes, perquè la Societat no ha comptabilitzat l'IVA suportat en les últimes factures d'obres rebudes en l'exercici de 1989.

Cal observar el principi comptable de registre complet d'actius i passius i, per tant, recollir els deutes amb tercers pel seu import íntegre.

d) Les conciliacions bancàries, segons es posa de manifest en l'apartat 4.7, presenten defectes formals que hauran de ser objecte de correcció en períodes successius.

e) Els estats financers retuts pel Parc Tecnològic són incomplets pel que fa als avals rebuts, puix que no hi ofereixen informació ni en el balanç ni en les notes a aquest, encara que mantenen un control comptable d'aquests avals en els seus registres auxiliars (vegeu l'apartat 4.17).

Malgrat que la resolució de l'IGGV esmentada abans no considera cap d'apartat per als comptes d'ordre, es recomana que si cal, s'hi incloguen.

f) La Societat ha comptabilitzat en "Treballs, serveis i subministraments de l'exterior", del compte de pèrdues i beneficis de l'exercici de 1989, un element que, per la seua naturalesa, caldria haver registrat com a immobilitzat material, amb l'efecte sobre els estats financers que hem comentat en l'apartat 5.5.

6. SITUACIÓN FISCAL

De acuerdo con la legislación vigente, los impuestos no pueden considerarse definitivamente liquidados hasta que las declaraciones presentadas hayan sido inspeccionadas por las autoridades fiscales, o haya transcurrido el plazo de prescripción de cinco años. Al 31 de diciembre de 1989, la Sociedad tiene abiertos a inspección por las autoridades fiscales todos los impuestos principales que le son aplicables desde su constitución en el año 1987.

7. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) En el ejercicio 1989 el Parque Tecnológico ha continuado con la misma política de financiación que en 1988, pese a que esta Sindicatura sugirió, en el informe de fiscalización de 1988, que se replantease. A consecuencia de esta política de financiación, la Sociedad dispone de excedentes de tesorería elevados, un 54% aproximadamente sobre el total del activo al 31 de diciembre de 1989, que coloca en inversiones financieras temporales o en cuentas bancarias a la vista o a plazo. Los rendimientos financieros obtenidos constituyen el 80% del total de los ingresos del ejercicio 1989. Esta situación va a continuar en 1990, considerando además la ampliación de capital por 220 millones de pesetas desemborsada en enero de dicho año.

Se recomienda que la Sociedad elabore planes de financiación, tanto a corto como a largo plazo, de forma más ajustada a las necesidades reales de cada ejercicio, impuestas básicamente por el ritmo de las inversiones del inmovilizado, limitando al nivel mínimo necesario los saldos de tesorería.

b) Tal como se comenta en el apartado 4.2, la Sociedad no tiene establecido un plan de amortización del inmovilizado inmaterial.

Se recomienda su elaboración, de acuerdo a los principios contables de aplicación.

c) Según se comenta en los apartados 4.5 y 4.15, las cuentas de Hacienda Pública deutora por IVA y Acreedores están infravaloradas en un importe aproximado de 4 millones de pesetas a consecuencia de que la Sociedad no ha contabilizado el IVA soportado en las últimas facturas de obras recibidas en el ejercicio 1989.

Debe observarse el principio contable de registro completo de activos y pasivos, y por tanto recogerse las deudas con terceros por su importe íntegro.

d) Las conciliaciones bancarias, según se pone de manifiesto en el apartado 4.7, presentan defectos formales que deberán ser objeto de corrección en períodos sucesivos.

e) Los estados financieros rendidos por el Parque Tecnológico son incompletos en cuanto a los avales recibidos, no ofreciendo información sobre ellos ni en el balance ni en las notas al mismo, aunque mantiene un control contable de dichos avales en sus registros auxiliares (véase apartado 4.17).

Si bien es cierto que la Resolución de la IGGV anteriormente mencionada no contempla apartado alguno para las cuentas de orden, se recomienda que si es necesario, se incluyan.

f) La Sociedad ha contabilizado en trabajos, servicios y suministros del exterior de la cuenta de pérdidas y ganancias del ejercicio 1989, un elemento que por su naturaleza debería haber sido registrado como inmovilizado material, con el efecto sobre los estados financieros que se comenta en el apartado 5.5.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

INSTITUT VALENCIÀ DE L'HABITATGE, S.A. (Exercici de 1989)

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

L'"INSTITUT VALENCIÀ DE L'HABITATGE, S.A.", en endavant IVHSA o la Societat, fou constituït mitjançant el Decret 61/1987, d'11 de maig, del Consell de la Generalitat Valenciana. L'IVHSA és una empresa pública subjecta al control de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports (COPUT). El seu objecte social de constitució es descriu en el decret esmentat abans.

El Consell de la Generalitat Valenciana, per mitjà del Decret 118/1988, de 29 de juliol, li encomana la gestió i administració del patrimoni de promoció pública de l'habitatge que pertany a la Generalitat, la titularitat del qual no es transmet; se'n detalla l'inventari en l'Ordre de 2 de novembre de 1988, emesa conjuntament per les Conselleries d'Economia i Hisenda i d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

D'altra banda, mitjançant el Decret 35/1988, de 21 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana, es regulen els convenis de gestió que es celebren entre la Generalitat Valenciana i la Societat en matèria d'execució d'obres, redacció de projectes, direcció d'obres i contractació de serveis i subministraments necessaris per al desenvolupament de les activitats encomanades a la Societat.

2. INFORMACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

Els estats financers de l'IVHSA, objecte d'aquesta fiscalització, estan constituïts pel balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis, el quadre de finançament i les notes, i han estat preparats a partir dels registres de comptabilitat de la Societat a 31 de desembre de 1989, d'acord amb les normes de presentació i classificació establertes en el Pla General de Comptabilitat aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, així com les dictades per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana.

Els estats financers de l'IVHSA corresponents a l'exercici de 1989 foren aprovats pel Consell de la Generalitat Valenciana, constituït com a junta general d'accionistes, amb data 25 de juny de 1990.

A continuació s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç, el compte de pèrdues i beneficis i el quadre de finançament de l'IVHSA, corresponents a l'exercici de 1989.

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

Les activitats principals de l'IVHSA durant l'exercici de 1989 obeeixen als programes d'actuació econòmica aprovats pel Consell d'Administració.

INFORME DE FISCALIZACIÓN

INSTITUTO VALENCIANO DE VIVIENDA, S.A. (Ejercicio 1989)

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

El "INSTITUTO VALENCIANO DE VIVIENDA, S.A.", en adelante IVVSA o la Sociedad, se constituyó por Decreto 61/1987 de 11 de mayo del Consell de la Generalitat Valenciana. El IVVSA es una empresa pública sujeta al control de la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes (C.O.P.U.T.). Su objeto social de constitución se describe en el Decreto anteriormente mencionado.

El Consell de la Generalitat Valenciana, mediante Decreto 118/88 de 29 de julio, le encomienda la gestión y administración del patrimonio de promoción pública de la vivienda perteneciente a la Generalitat, cuya titularidad no se transmite, detallando su inventario la Orden de 2 de noviembre de 1988, emitida conjuntamente por las Consellerias de Economía y Hacienda y de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes.

Por otro lado, mediante el Decreto 35/1988 de 21 de marzo del Consell de la Generalitat Valenciana se regulan los Convenios de Gestión que se celebren entre la Generalitat Valenciana y la Sociedad en materia de ejecución de obras, redacción de proyectos, dirección de obras y contratación de servicios y suministros necesarios para el desarrollo de las actividades encomendadas a la Sociedad.

2. INFORMACION ECONOMICO-FINANCIERA

Los estados financieros del IVVSA objeto de la presente fiscalización, están constituídos por el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias, el cuadro de financiamiento y las notas, y han sido preparados a partir de los registros de contabilidad de la Sociedad al 31 de diciembre de 1989, de acuerdo con las normas de presentación y clasificación establecidas en el Plan General de Contabilidad aprobado por Decreto 530/1973, de 22 de febrero, así como las dictadas por la Intervención General de la Generalitat Valenciana.

Los estados financieros del IVVSA correspondientes al ejercicio 1989 fueron aprobados por el Consell de la Generalitat Valenciana, constituido como Junta General de Accionistas con fecha 25 de junio de 1990.

A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el balance, la cuenta de pérdidas y ganancias y el cuadro de financiamiento del IVVSA correspondientes al ejercicio 1989.

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

Las actividades principales del IVVSA durante el ejercicio 1989 obedecen a los programas de actuación económica aprobados por el Consejo de Administración.

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
(Expressat en milers de pessetes)

ACTIU

ACTIU FIX:	
·Immobilitzat material	72.778
·Amortització acumulada	(5.268)
·Immobilitzat financer	794
·Despeses amortitzables	<u>986</u>
TOTAL actiu fix	69.290
ACTIU CIRCULANT:	
·Existències	241.079
·Clients	142.939
·Deutors diversos	525.194
·Gen.Val., liquidació exercicis tancats	98.732
·Gen.Val., cobraments pendents liquidació	113.515
·Acomptes a proveïdors i creditors	7.274
·Entitats públiques deutores	43.142
·Tresoreria	<u>1.583.257</u>
TOTAL actiu circulant	2.755.132
AJUSTS PER PERIODIFICACIO:	<u>797</u>
TOTAL actiu	2.825.219
COMPTES D'ORDRE:	<u>14.127.531</u>
TOTAL ACTIU I COMPTES D'ORDRE	16.952.750

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
(Expressat en milers de pessetes)

PASSIU

RECURSOS PROPIS:	
·Capital social	<u>200.000</u>
TOTAL recursos propis	200.000
PASSIU CIRCULANT:	
·Proveïdors	425.558
·Creditors diversos	551.037
·Efectes comercials per pagar	353.184
·Seguiment convenis gestió	944.917
·Entitats públiques creditores	11.981
·Comptes amb socis i administradors	306.965
·Fiances a curt termini	<u>21.633</u>
TOTAL passiu circulant	2.615.275
AJUSTS PER PERIODIFICACIO:	<u>9.944</u>
TOTAL passiu	2.825.819
COMPTES D'ORDRE:	<u>14.127.531</u>
TOTAL PASSIU I COMPTES D'ORDRE	16.952.750

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.
COMpte DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1989
(Expressat en milers de pessetes)

INGRESSOS	
·Variació d'existències	241.079
·Ingressos per gestió d'obres	60.263
·Altres ingressos	262
·Altres ingressos financers	57.933
·Subvencions a l'explotació	<u>158.104</u>
TOTAL ingressos	517.641
DESPESES	
·Compres terrenys i solars	241.079
·Despeses de personal	173.436
·Despeses financeres	26.598
·Tributs	1.681
·Treballs, subminis. i serveis exteriors	50.511
·Despeses diverses	19.312
·Dotació amortització immobilitzat	<u>4.919</u>
TOTAL despeses	517.536
RESULTAT D'EXPLOTACIO:	105
RESULTATS EXTRAORDINARIS:	<u>(105)</u>
RESULTAT DE L'EXERCICI	---

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.
 QUADRE DE FINANÇAMENT DE L'EXERCICI ANUAL FINALITZAT
 EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
 (Expressat en milers de pessetes)

ELS RECURSOS FINANCERS S'HAN GENERAT PER:	
·Amortització de l'immobilitzat	<u>4.909</u>
TOTAL recursos generats	4.909
ELS RECURSOS FINANCERS S'HAN APLICAT A:	
·Compres d'immobilitzat	49.088
·Fiances i dipòsits	295
·Altres despeses amortitzables	<u>604</u>
TOTAL recursos aplicats	49.987
VARIACIO CAPITAL DE TREBALL	(45.078)
Representat per:	
·Augments (disminucions) actiu circulant:	
- Clients i altres comptes per cobrar amb la Generalitat Valenciana	531.026
- Organismes públics deutors	40.113
- Inversions financeres temporals	(250.000)
- Variació d'existències	241.079
- Acomptes a proveïdors i creditors	6.977
- Tresoreria	1.474.238
- Ajusts per periodificació	<u>(264.118)</u>
TOTAL augment actius circulants	1.779.315
·Augments (disminucions) passiu circulant:	
- Proveïdors i creditors diversos	1.325.723
- Comptes per a pagar amb la G.V.	493.485
- Organismes públics creditors	(26.270)
- Fiances rebudes	21.633
- Ajusts per periodificació	<u>9.822</u>
TOTAL augment passius circulants	1.824.393

No obstant això, l'IVHSA no ha elaborat un programad'actuació complet i detallat fins a l'exercici de 1990. Durant 1989, i també en 1988, els programes no erensuficientment concretats ni avaluats, tot i que cal considerar el caràcter de període inicial d'aquests dosexercicis, que, entre altres circumstàncies, ha significatla creació de nous programes d'actuació en el transcurs del'activitat. Les memòries de la Societat, dels exercicis de1988 i 1989, resumeixen els programes d'actuació aprovatsper als dits exercicis.

Tot seguit es comenta, de manera breu, el contingut delsdistints programes de l'exercici de 1989

a) Programa de promoció pública d'habitatges

Aquest programa es desenvolupa per mitjà de convenis degestió entre la COPUT i l'IVHSA. Durant l'exercici de 1989,subscrigueren tretze convenis, per un import total de 4.212milions de pessetes: se n'adjudicaren vuit en el dite-xercici, i els altres cinc, en 1989. En l'exercici de1989, hom ha subscrit catorze convenis més, per un import de3.529 milions de pessetes, vuit dels quals s'han adjudicatdurant l'exercici. Vegeu el detall dels dits convenis enl'apartat 4.10.

Aquest programa, l'han executat durant 1989 amb un raonablenivell d'acompliment, almenys pel nombre d'expedientsformalitzats. A 31 de desembre de 1989, queden pendentsd'adjudicar convenis per un import aproximat de 2.066milions de pessetes, 1.500 dels quals corresponen al conveninúm. 16, referent a la urbanització del bulevard sud deValència. Aquest conveni està subjecte al fet quel'Ajuntament de València efectue les expropiacionsnecessàries per a traure a concurs l'adjudicació i iniciarl'obra. D'altra banda, el projecte referent a aquestconveni ha estat objecte de revisió posterior, aconseqüència de la qual s'estima que el cost definitiu seràde 3.600 milions de pessetes.

b) Programa d'oferta i adquisició de sòl

Aquest programa, aprovat el mes de juliol de 1989, no hatingut objectius concrets i mesurables. En l'exercici de1989, l'IVHSA s'ha centrat principalment en eldesenvolupament de l'infraestructura i d'estudis tècnictendents a assentar les bases per a les actuacions futures.Dins dels objectius generals d'aquest programa, l'IVHSA harealitzat alienacions, per compte de la GeneralitatValenciana, de béns pertanyents al Patrimoni de PromocióPública de l'Habitatge (vegeu l'apartat 4.14).

c) Programa de rehabilitació de centres històrics

En la reunió del Consell d'Administració del 21 de març de 1989, es va posar de manifest la necessitat d'actuar sobre diversos centres històrics, com ara els de València, Xàtiva, Alcoi, Sogorb i d'altres.

Durant 1989, s'han adquirit catorze immobles a València, amb una superfície total de 3.526 m² i una superfície edificablede 13.856 m². La comptabilització d'aquests immobles esrecull en el capítol d'"Existències" (vegeu l'apartat 4.3).Aquest pla, seguirà desenvolupant-se durant l'exercici de1990, i ja han iniciat els tràmits d'adquisició d'altres 27 immobles, que significaran una superfície edificabled'aproximadament 18.290 m².L'esforç desenvolupat en el nucli antic de València contrasta amb la lentitud de les actuacions a la resta deles ciutats incloses en el programa, sobre les quals encarano s'han materialitzat les gestions desenvolupades.

d) Programa de promoció d'habitatges de règim especial

El IVVSA, no obstante, no ha elaborado un programa de actuación completo y detallado hasta el ejercicio 1990. Durante 1989, también en 1988, los programas no estaban suficientemente concretados ni evaluados, si bien es necesario considerar el carácter del período inicial de estos dos ejercicios que, entre otras circunstancias, ha supuesto la creación de nuevos programas de actuación en el transcurso de la actividad. Las memorias de la Sociedad de los ejercicios 1988 y 1989 resumen los programas de actuación aprobados para dichos ejercicios.

A continuación se comenta brevemente el contenido de los distintos programas del ejercicio 1989:

a) Programa de promoción pública de viviendas

Este programa se desarrolla a través de Convenios de Gestión entre la C.O.P.U.T. y el IVVSA. Durante el ejercicio 1988 se suscribieron trece convenios, por un importe total de 4.212 millones de pesetas, adjudicándose ocho en dicho ejercicio y los otros cinco en 1989. En el ejercicio 1989 se han suscrito catorce convenios más, por un importe de 3.529 millones de pesetas, de los que ocho se han adjudicado durante el ejercicio. Véase detalle de dichos convenios en el apartado 4.10.

Este programa se ha ejecutado durante 1989 con un razonable nivel de cumplimiento, al menos por el número de expedientes cumplimentados. Al 31 de diciembre de 1989 quedan pendientes de adjudicar convenios por un importe aproximado de 2.066 millones de pesetas, de los que 1.500 millones de pesetas corresponden al convenio número 16 referente a la urbanización del bulevard sur de Valencia. Este convenio está sujeto a que el Ayuntamiento de Valencia efectúe las expropiaciones necesarias para sacar a concurso la adjudicación e iniciar la obra. Por otra parte, el proyecto referente a este convenio ha sido objeto de revisión posterior, a consecuencia de la cual se estima que el coste definitivo será de 3.600 millones de pesetas.

b) Programa de oferta y adquisición de suelo

Este programa, aprobado en el mes de julio de 1989, no ha tenido objetivos concretos y medibles. En el ejercicio 1989 el IVVSA se ha centrado principalmente en el desarrollo de la infraestructura y estudios técnicos tendentes a sentar las bases para las actuaciones futuras.

Dentro de los objetivos generales de este programa, el IVVSA ha realizado enajenaciones por cuenta de la Generalitat Valenciana de bienes pertenecientes al Patrimonio de Promoción Pública de la Vivienda (véase apartado 4.14).

c) Programa de rehabilitación de centros históricos

En reunión del Consejo de Administración de 21 de marzo de 1989 se puso de manifiesto la necesidad de actuar sobre diversos centro históricos, como los de Valencia, Xàtiva, Alcoi, Segorbe y otros.

Durante 1989 se han adquirido 14 inmuebles en Valencia con una superficie total de 3.526 m² y una superficie edificable de 13.856 m². La contabilización de estos inmuebles se recoge en el capítulo de "Existencias" (véase apartado 4.3). Este plan se va a seguir desarrollando durante el ejercicio 1990, habiéndose iniciado trámites de adquisición de otros 27 inmuebles que suponen una superficie edificable de aproximadamente 18.290 m².

El esfuerzo desarrollado en el casco antiguo de Valencia contrasta con la lentitud de las actuaciones en el resto de ciudades incluidas en el programa, sobre las que todavía no se han materializado las gestiones desarrolladas.

d) Programa de promoción de viviendas de régimen especial

Destinat a la construcció i promoció d'habitatges dirigits agrups de població els ingressos familiars dels quals són dues vegades el salari mínim interprofessional, i amb unpreu taxat.

Aquest programa l'han escomés en l'últim trimestre de 1989 ino se n'ha realitzat cap promoció dins de l'exercici. Totes les actuacions previstes s'han iniciat en l'exercici de 1990.

e) Programa d'administració del patrimoni immobiliari

Segons que es posa de manifest en l'apartat 1, el Consell de la Generalitat Valenciana encomana a l'IVVSA la gestió i administració del patrimoni de promoció pública d'habitatges que pertany a la Generalitat.

Aquest programa, per al bienni 1988/1989, està integrat per set subprogrames:

- Programa d'atenció al públic, registre i arxiu d'adjudicatari;
- Programa d'adjudicació d'immobles;
- Programa de redimensionament del parc immobiliari;
- Programa de gestió de modificacions patrimonials (gestió del patrimoni);
- Programa de conservació i inspecció d'habitatges;
- Programa de cens d'habitatges;
- Programa de facturació i cobraments del patrimoni immobiliari (informatització).

Dels anteriors subprogrames, en destaca l'últim per la seua importància, relatiu a la informatització dels processos de facturació i cobrament.

Els objectius fixats per a l'exercici de 1989 estaven basats, o depenien en gran part, de l'acompliment del conveni signat el 27 de setembre de 1988 entre l'IVVSA i el Consell General de Cambres de la Propietat Urbana de la Comunitat Valenciana. La vigència d'aquest conveni va ser fixada en un any, amb una pròrroga anual automàtica, tret del cas de denúncia expressa d'alguna de les parts. Els objectius del conveni es poden resumir com segueix:

1) La gestió de cobrament dels crèdits a favor de la Generalitat Valenciana, derivats de la cessió, sota qualsevol règim (arrendament o compra-venta), de:

- habitatges,
- locals comercials,
- terrenys,
- altres edificacions.

2) L'elaboració de la facturació, que comprén:

- emissió de contractes,
- emissió de rebuts,
- creació de bancs de dades.

La gestió real realitzada per les Cambres ha estat exclusivament la del cobrament dels rebuts d'habitatges i locals comercials, sense haver realitzat cap tipus de funcions complementàries, que havien estat fixades i delimitades en el conveni, com ara:

- atenció i assessorament jurídic dels adjudicatari d'habitatges de protecció oficial;
- prestació de serveis d'arbitratge i conciliació;
- atenció i assessorament tècnic als adjudicatari;
- assessorament a l'IVVSA en matèria de legislació d'habitatges de protecció oficial, arrendaments i propietat horitzontal;
- gestió davant les oficines i registres públics;
- elaboració d'estudis.

Com que aquest conveni no ha arribat a bon fi, l'IVVSA ha assumit des de finals de 1989 les tasques de gestió, facturació i informatització.

Destinado a la construcción y promoción de viviendas dirigidas a grupos de población cuyos ingresos familiares son dos veces el salario mínimo interprofesional y cuyo precio es tasado.

Este programa ha sido acometido en el último trimestre de 1989, no habiéndose realizado ninguna promoción dentro del ejercicio. Todas las actuaciones previstas se han iniciado en el ejercicio 1990.

e) Programa de administración del patrimonio inmobiliario

Según se pone de manifiesto en el apartado 1, el Consell de la Generalitat Valenciana encomienda al IVVSA la gestión y administración del patrimonio de promoción pública de viviendas perteneciente a la Generalitat.

Este programa, para el bienio 1988/1989, está integrado por siete subprogramas:

- Programa de atención al público, registro y archivo de adjudicatarios
- Programa de adjudicación de inmuebles
- Programa de redimensionamiento del parque inmobiliario
- Programa de gestión de modificaciones patrimoniales (gestión del patrimonio)
- Programa de conservación e inspección de viviendas
- Programa de censo de viviendas
- Programa de facturación y cobros del patrimonio inmobiliario (informatización)

De los anteriores subprogramas destaca por su importancia el último de ellos, relativo a la informatización de los procesos de facturación y cobro.

Los objetivos fijados para el ejercicio 1989 estaban basados, o dependían en gran parte, del cumplimiento del convenio firmado el 27 de septiembre de 1988 entre el IVVSA y el Consejo General de Cámaras de la Propiedad Urbana de la Comunidad Valenciana. La vigencia de este convenio se fijó en un año con prórroga anual automática, salvo denuncia expresa de alguna de las partes. Los objetivos del convenio pueden resumirse como sigue:

1) La gestión de cobro de los créditos a favor de la Generalitat Valenciana, derivados de la cesión, bajo cualquier régimen (arrendamiento o compra-venta) de:

- viviendas
- locales comerciales
- terrenos
- demás edificaciones

2) La elaboración de la facturación, que comprende:

- emisión de contratos
- emisión de recibos
- creación de bancos de datos

La gestión real realizada por las Cámaras ha sido exclusivamente la del cobro de los recibos de viviendas y locales comerciales, sin haber realizado ningún tipo de funciones complementarias que habían sido fijadas y delimitadas en el convenio como son:

- atención y asesoramiento jurídico de los adjudicatarios de viviendas de protección oficial
- prestación de servicio de arbitraje y conciliación
- atención y asesoramiento técnico a los adjudicatarios
- asesoramiento al IVVSA en materia de legislación de viviendas de protección oficial, arrendamientos y propiedad horizontal
- gestión ante las oficinas y registros públicos
- elaboración de estudios

Debido a que este convenio no ha llegado a buen fin, el IVVSA ha asumido desde finales de 1989 las tareas de gestión, facturación e informatización.

La base de dades per a la facturació parteix d'un primer inventari físic de rebuts realitzat en l'exercici de 1988 per assessors independents externs, els quals certificaren el nombre i import de rebuts transferits per l'antic gestor a la COPUT, així com de l'inventari d'habitatges, terrenys, etc., detallats en l'Ordre de 2 de novembre de 1988 mencionada en l'apartat 1 d'aquest informe.

Aquesta base de dades és revisada i actualitzada de manera constant, tant per mitjà d'actuacions puntuals realitzades per l'IVHSA, encaminades a comprovar la veracitat de les dades incloses en els rebuts, com de la realització d'un inventari exhaustiu del patrimoni immobiliari encomanat a una empresa especialitzada en aquest camp, en el marc d'un conveni de gestió subscrit prèviament entre l'IVHSA i la COPUT.

Durant gran part de l'exercici de 1989, els cobraments de rebuts, els van efectuar pels procediments següents:

- En finestretes de les Cambres de Comerç de la Comunitat Valenciana;
- Per bancs, bé per domiciliació dels rebuts o bé per ingrés directe dels pagadors,
- Per la COPUT (113 milions de pessetes).

En octubre de 1989, suprimiren el cobrament per finestreta de la Cambra de València i, en febrer de 1990, el de la resta de les Cambres.

L'evolució de la facturació i del cobrament dels rebuts, es mostra en l'apartat 4.10.

Dins d'aquest programa, també hi havia previst iniciar en l'exercici de 1989 l'aplicació de diversos procediments legals de recaptació per via executiva i de desnonaments, sense fixar-ne un nombre concret, atesa la complexitat del cas en el seu aspecte social; a finals de l'exercici s'havien aconseguit un cert nombre de desal·lotjaments i de recuperacions d'habitatges, arran de les inspeccions realitzades. Fins al primer trimestre de 1990, no han començat amb els requeriments de desnonament, per falta de pagament, d'un total de 87 habitatges. D'altra banda, els convenis reguladors del deute patrimonial (ajornament de deute) han estat un primer pas molt important per a regularitzar la situació d'impagament de molts adjudicataris que han reconegut el seu deute anterior i començat el pagament dels rebuts corresponents, tant antics com actuals.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

La composició d'aquest capítol del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és la següent en milers de pessetes:

L'immobilitzat material es troba valorat al cost d'adquisició, una vegada deduïda l'amortització corresponent, calculada en forma lineal d'acord amb els seus anys de vida útil estimada.

Els percentatges d'amortització aplicats han estat els següents:

- Mobiliari i estris 6% al 15%
- Equips procés informàtic 6% al 15%
- Altres immobilitzats 16% i 8%

La dotació a l'amortització d'aquest exercici ha ascendit a 4.783 milers de pessetes.

La base de datos para la facturación parte de un primer inventario físico de recibos realizado en el ejercicio 1988 por asesores independientes externos, que certificaron el número e importe de recibos transferidos por el antiguo gestor a la C.O.P.U.T., así como del inventario de viviendas, terrenos, etc., detallados en la Orden de 2 de noviembre de 1988 mencionada en el apartado 1 de este informe.

Esta base de datos está siendo revisada y actualizada constantemente, tanto a través de actuaciones puntuales realizadas por el IVVSA, encaminadas a comprobar la veracidad de los datos incluidos en los recibos, como de la realización de un inventario exhaustivo del patrimonio inmobiliario encomendado a una empresa especializada en este campo, en el marco de un convenio de gestión suscrito previamente entre el IVVSA y la C.O.P.U.T.

Durante gran parte del ejercicio 1989 los cobros de recibos se efectuaron por los siguientes procedimientos:

- En ventanillas de las Cámaras de Comercio de la Comunidad Valenciana.
- Por bancos, bien por domiciliación de los recibos o por ingreso directo de los pagadores.
- Por la C.O.P.U.T (113 millones de pesetas).

En octubre de 1989 se suprimió el cobro por ventanilla de la Cámara de Valencia, y en febrero de 1990 del resto de Cámaras.

La evolución de la facturación y cobro de los recibos se muestra en el apartado 4.10.

Dentro de este programa, también estaba previsto iniciar en el ejercicio 1989 la aplicación de diversos procedimientos legales de recaudación por vía ejecutiva y desahucios, sin fijar un número concreto dada la complejidad del caso en su aspecto social, habiéndose conseguido a finales del ejercicio un cierto número de desalojos y recuperación de viviendas a raíz de las inspecciones realizadas. Hasta el primer trimestre de 1990 no se han comenzado con los requerimientos de desahucio por falta de pago de un total de 87 viviendas. Por otra parte, los convenios reguladores de la deuda patrimonial (aplazamiento de deuda) han sido un primer paso muy importante para regularizar la situación de impago de muchos adjudicatarios que han reconocido su deuda anterior y comenzado el pago de los recibos correspondientes, tanto antiguos como actuales.

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

La composición de este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente, en miles de pesetas:

El inmovilizado material se encuentra valorado al coste de adquisición, deducida la correspondiente amortización, calculada en forma lineal de acuerdo con los años de vida útil estimada del mismo.

Los porcentajes de amortización aplicados han sido los siguientes:

- Mobiliario y enseres 6% al 15%
- Equipos proceso informático 6% al 15%
- Otro inmovilizado material 6% y 8%

La dotación a la amortización del presente ejercicio ha ascendido a 4.783 miles de pesetas.

<u>Cost</u>	<u>Saldo</u> <u>31-12-88</u>	<u>Addicions</u>	<u>Retirs</u>	<u>Traspassos</u>	<u>Saldo</u> <u>31-12-89</u>
· Mobiliari i estris	17.416	16.056	(553)	--	32.919
· Equips procés informació	6.066	19.127	(399)	--	24.794
· Altre immobilit zat material	<u>245</u>	<u>14.820</u>	<u>--</u>	<u>--</u>	<u>15.065</u>
	23.727	50.003	(952)	--	72.778
<u>Amortització acumulada</u>					
· Mobiliari i estris	(309)	(2.419)	28	(7)	(2.707)
· Equip procés informació	(206)	(1.931)	9	--	(2.128)
· Altre immobilit zat material	<u>(7)</u>	<u>(433)</u>	<u>--</u>	<u>7</u>	<u>(433)</u>
	(522)	(4.783)	37	--	(5.268)
VALOR NET	<u>23.205</u>	<u>45.220</u>	<u>(915)</u>	<u>--</u>	<u>67.510</u>

Les quotes satisfetes per contractes de "leasing" són comptabilitzades com a despeses de l'exercici, i en comptes d'ordre es registren les quotes pendents de pagament dels dits contractes.

Al tancament de l'exercici, existien compromisos de compra d'immobilitzat per aproximadament 27.024 milers de pessetes.

4.2 Despeses amortitzables

Les despeses amortitzables es troben comptabilitzades pel seu valor net comptable. Els conceptes inclosos en aquesta rúbrica obeeixen a despeses de constitució i de primer establiment.

Durant aquest exercici, hom ha modificat el criteri d'amortització i s'ha passat del 10% en 1988 al 20% en 1989, a fi d'adaptar-lo a la nova normativa mercantil vigent, encara que aquesta variació no és material ni afecta de manera significativa els estats financers.

4.3 Existències

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers
	ptes.
•Edificis	197.613
•Terrenys i solar s	43.466
	241.079

La Societat, en compliment de l'acord adoptat pel Consell d'Administració de 26 de juliol de 1989, ha adquirit en l'exercici de 1989 diversos edificis i solars en el nucli antic de la ciutat de València, amb la finalitat de desenvolupar, a títol propi, activitats de promoció immobiliària en exercicis futurs.

Tant els solars com els edificis, que en gran part són per a l'enderrocament i posterior reconstrucció o rehabilitació, es troben valorats al cost d'adquisició. El cost dels edificis inclou el dels solars sobre els quals estan ubicats.

4.4 Clients

Aquest compte recull les certificacions emeses a la C.O.P.U.T., pendents de cobrament a 31 de desembre de 1989, pels convenis de gestió subscrits en virtut del Decret 35/1988, de 21 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana.

4.5 Deutors diversos

El detall, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Milers
	ptes.
•Gen. Val., "	
Conveni pluges"	520.048
•Altres deutors	5.146
	525.194

Las cuotas satisfechas por contratos de leasing se contabilizan como gastos del ejercicio, registrándose en cuentas de orden las cuotas pendientes de pago de dichos contratos.

Al cierre del ejercicio existían compromisos de compra de inmovilizado por aproximadamente 27.024 miles de pesetas.

4.2 Gastos amortizables

Los gastos amortizables se encuentran contabilizados por su valor neto contable. Los conceptos incluidos en esta rúbrica obedecen a gastos de constitución y de primer establecimiento.

Durante el presente ejercicio se ha modificado el criterio de amortización, pasando del 10% en 1988 al 20% en 1989, con el fin de adaptarlo a la nueva normativa mercantil vigente, si bien esta variación no es material ni afecta de forma significativa a los estados financieros.

4.3 Existencias

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente:

	Miles de
	pesetas
Edificios	197.613
Terrenos y solares	43.466
	241.079

La Sociedad, en cumplimiento del acuerdo adoptado por el Consejo de Administración de 26 de julio de 1989, ha adquirido en el ejercicio 1989 diversos edificios y solares en el casco antiguo de la ciudad de Valencia, con el fin de desarrollar, a título propio, actividades de promoción inmobiliaria en futuros ejercicios.

Tanto los solares como los edificios, que en su mayor parte son para derribo y posterior reconstrucción o rehabilitación, se encuentran valorados al coste de adquisición. El coste de los edificios incluye el de los solares sobre los que están ubicados.

4.4 Clientes

Esta cuenta recoge las certificaciones emitidas a la C.O.P.U.T., pendientes de cobro al 31 de diciembre de 1989, por los convenios de gestión suscritos en virtud del Decreto 35/1988, de 21 de marzo, del Consell de la Generalitat Valenciana.

4.5 Deudores diversos

El detalle al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de
	pesetas
Generalitat Valenciana,	
convenio lluvias	520.048
Otros deudores	5.146
	525.194

El compte amb la Generalitat Valenciana reflecteix les certificacions emeses per l'IVHSA, per virtut del conveni subscrit entre el president del Consell d'Administració i el president de la Generalitat Valenciana el 7 de novembre de 1989, per a atenuar els danys soferts pel patrimoni residencial de la Generalitat Valenciana a conseqüència de les pluges torrencials dels dies 5 i 6 de setembre de 1989.

L'import del conveni és de 1.762 milions de pessetes, repartit en dues anualitats:

	Milions ptes.
•anualitat 1989	786
•anualitat 1990	976
	1.762

Les obres d'aquest conveni foren adjudicades directament, atés el seu caràcter d'urgència.

Amb data 28 de febrer de 1990 i d'acord amb un informe tècnic, s'amplia la dotació econòmica del conveni en un import de 384 milions de pessetes.

L'IVHSA no percep el 4% d'ingrés de gestió per la realització d'aquest conveni.

4.6 Generalitat Valenciana, liquidació exercicis tancats

Aquest compte recull les subvencions pendents de cobrament dels anys 1988 i 1989, amb el detall següent:

	Milers ptes.
•Any 1988	39.812
•Any 1989 (V. apartat 5.3)	58.920
	98.732

La subvenció pendent de l'any 1988, 39.812 milers de pessetes, s'ha rebut en l'exercici de 1990.

4.7 Generalitat Valenciana, cobraments pendents de liquidació

Aquest compte comprén rendiments del patrimoni recaptats per la COPUT durant l'exercici de 1989, que han estat abonats a l'IVHSA en febrer de 1990; per aquesta raó, a 31 de desembre de 1989 es trobaven pendents de liquidació i inclosos en la rúbrica del passiu "Comptes amb socis i administradors". Aquests cobraments obeeixen a les recaptacions efectuades per la COPUT, fonamentalment per aportacions inicials per al lliurament d'habitatges en règim de compra-venda, simultàniament a l'inici de l'activitat de l'IVHSA.

4.8 Entitats públiques deutores

La composició d'aquesta rúbrica del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers ptes.
•Hisenda pública, per retencions de capital	7.989
•Hisenda pública, deutora per IVA	32.148
•Hisenda pública, per Impost Societats 1988	3.005
	43.142

La cuenta con Generalitat Valenciana refleja las certificaciones emitidas por el IVVSA, en virtud del convenio suscrito entre el Presidente del Consejo de Administración y el Presidente de la Generalitat Valenciana el 7 de noviembre de 1989, para paliar los daños sufridos por el patrimonio residencial de la Generalitat Valenciana como consecuencia de las lluvias torrenciales de los días 5 y 6 de septiembre de 1989.

El importe del convenio es de 1.762 millones de pesetas, repartido en dos anualidades:

	Millones de pesetas
anualidad 1989	786
anualidad 1990	976
	1.762

Las obras de este convenio fueron adjudicadas directamente dado el carácter de urgencia de las mismas.

Con fecha 28 de febrero de 1990, y de acuerdo a un informe técnico, se amplía la dotación económica del Convenio en un importe de 384 millones de pesetas.

El IVVSA no percibe el 4% de ingreso de gestión por la realización de este convenio.

4.6 Generalitat Valenciana, liquidación ejercicios cerrados

Esta cuenta recoge las subvenciones pendientes de cobro de los años 1988 y 1989, con el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
Año 1988	39.812
Año 1989 (véase apartado 5.3)	58.920
	98.732

La subvención pendiente del año 1988, 39.812 miles de pesetas, se ha recibido en el ejercicio 1990.

4.7 Generalitat Valenciana, cobros pendientes de liquidación

Esta cuenta comprende rendimientos del patrimonio recaudados por la C.O.P.U.T. durante el ejercicio 1989, que han sido abonados al IVVSA en febrero de 1990, por lo que al 31 de diciembre de 1989 se encontraban pendientes de liquidación e incluidos en la rúbrica del pasivo "Cuentas con socios y administradores". Estos cobros obedecen a las recaudaciones efectuadas por la C.O.P.U.T. fundamentalmente por aportaciones iniciales para la entrega de viviendas en régimen de compraventa, simultáneamente al inicio de la actividad del IVVSA.

4.8 Entidades Públicas deudoras

La composición de esta rúbrica del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente:

	Miles de pesetas
Hacienda pública, por retenciones de capital	7.989
Hacienda pública, deudora por I.V.A.	32.148
Hacienda pública, por impuesto sociedades 1988	3.005
	43.142

4.9 Tresoreria

El detall, a 31 de desembre de 1989, d'aquest epígraf del balanç de situació és com segueix:

	Milers ptes.
•Caixa	473
•Bancs, comptes corrents	1.582.784
	1.583.257

Els saldos mantinguts en bancs tenen el detall següent a 31 de desembre de 1989:

	Milers ptes.
a) Comptes destinats a l'activitat pròpia de la Societat:	
- Banco Hipotecario	250.000
- Caixa d'Estalvis de València	1.164.831
- Caixa d'Estalvis Provincial de València	6.146
b) Comptes de recaptació del rendiment del patrimoni de la Generalitat Valenciana:	
- Caixa d'Estalvis de València-Fiances	1.986
- Caixa d'Estalvis de València	100.759
- Caixa d'Estalvis del Mediterrani	59.062
	1.582.784

Els tipus de remuneració d'aquests comptes oscil·len entre el 7% i el 12% anual.

4.10 Comptes d'ordre

El detall, a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers ptes.
•Convenis per executar	7.741.935
•Certificacions expedides	2.282.818
•Avals i garanties rebudes	237.475
•Rebuts al cobrament de patrimoni	1.932.624
•Rebuts cedits C.G.C.P.U.	1.932.624
•Contractes de "leasing"	55
	14.127.531

En el compte "Convenis per executar", es reflecteixen els imports dels convenis de gestió, tant en la seua fase inicial com en la seua fase definitiva, subscrits entre l'IVHSA i la COPUT durant els exercicis de 1988 i 1989. El detall dels convenis subscrits en 1989 es mostra a continuació; els imports estan en milers de pessetes:

El compte "Certificacions expedides" indica el valor total de les expedides a la COPUT, ja que cap de les obres no ha estat concloua.

Tots dos comptes, "Convenis per executar" i "Certificacions expedides", s'anul·len a mesura que les obres són acabades i certificades.

4.9 Tesorería

El detalle al 31 de diciembre de 1989 de este epígrafe del balance de situación es como sigue:

	Miles de pesetas
Caja	473
Bancos, cuentas corrientes	1.582.784
	1.583.257

Los saldos mantenidos en bancos tienen el siguiente detalle al 31 de diciembre de 1989:

	Miles de pesetas
a) Cuentas destinadas a la actividad propia de la Sociedad:	
Banco Hipotecario	250.000
Caja de Ahorros de Valencia	1.164.831
Caixa d'Estalvis Provincial de Valencia	6.146
b) Cuentas de recaudación del rendimiento del patrimonio de la Generalitat Valenciana:	
Caja de Ahorros de Valencia-Fianzas	1.986
Caja de Ahorros de Valencia	100.759
Caja de Ahorros del Mediterráneo	59.062
	1.582.784

Los tipos de remuneración de estas cuentas oscilan entre el 7% y el 12% anual.

4.10 Cuentas de orden

El detalle al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Convenios a ejecutar	7.741.935
Certificaciones expedidas	2.282.818
Avales y garantías recibidas	237.475
Recibos al cobro de patrimonio	1.932.624
Recibos cedidos C.G.C.P.U.	1.932.624
Contratos de leasing	55
	14.127.531

En la cuenta "Convenios a ejecutar" se reflejan los importes de los convenios de gestión, tanto en su fase inicial como en su fase definitiva, suscritos entre al IVVSA y la C.O.P.U.T. durante los ejercicios 1988 y 1989. El detalle de los convenios suscritos en 1989 se muestra a continuación, estando los importes en miles de pesetas:

La cuenta "Certificaciones expedidas" indica el valor total de las expedidas a la C.O.P.U.T., ya que ninguna de las obras ha sido concluida.

Ambas cuentas, "Convenios a ejecutar" y "Certificaciones expedidas" se van anulando a medida que las obras son terminadas y certificadas.

Núm.	Descripció	Pressupost	
		conveni	Adjudicació
14	·Rehabilit. urbana viaducte	211.974	Ferrovial
15	·Subs. coberta 10 VPO Rafel- bunyol	10.176	pendent
16	·Urb. corredor sud València	1.500.000	pendent
17	·Condicion. xarxa aigua grup J. Sales	22.882	Co, Hernández
18	·40 habitatges Castalla	205.347	pendent
19	·Rehabilit. grups VPO Batoi	195.076	Cubiert. MZOV
20	·Reurb. raval Vell Alcoi	149.983	Cubiert. MZOV
21	·Obres Tavernes Blanques	22.530	Teodoro Yebes
22	·Rehab. 613 habits. accés Ademuz	158.552	pendent
23	·Edific. Polígon Caramanchel	364.554	Cubiert. MZOV
24	·Infraestructura nou Gavarda	397.941	Focsa
25	·Infraestructura nou Beneixida	132.020	Focsa
26	·20 habitatges Castelló	135.696	pendent
27	·Ampliació seu COPUT	<u>22.761</u>	pendent
	TOTAL subscript en 1989	3.529.492	
	TOTAL subscript en 1988	<u>4.212.443</u>	
	TOTAL	7.741.935	

El compte "Avals i garanties rebudes" reflecteix les garanties rebudes de les distintes empreses adjudicatàries dels convenis de gestió, conformement a la normativa aplicable.

El saldo del compte "Rebuts al cobrament de patrimoni" reflecteix l'import estimat dels rebuts emesos per la gestió del patrimoni immobiliari de la Generalitat Valenciana i que es troben pendents de cobrament a 31 de desembre de 1989. Aqueix import està subjecte a revisió mentre que no es porte a efecte un arqueig de tots els rebuts pendents de cobrament.

Gran part d'aquests rebuts estan cedits al Consell General de Cambres de la Propietat Urbana, per a la seua gestió de cobrament; aquesta cessió es reflecteix en el compte "Rebuts cedits C.G.C.P.U.". El saldo d'aquest compte, tanmateix, no està actualitzat a 31 de desembre de 1989, ja que l'import cedit a les diferents Cambres era de 1.139 milions de pessetes, segons el detall següent:

	Import milions	Nombre ptes. rebuts
•C.P.U. València	95'5	43.635
•C.P.U. Castelló	116'6	20.614
•C.P.U. Elx	489'1	80.662
•C.P.U. Alcoi	100'1	24.688
•C.P.U. Alacant	337'7	82.762
	1.139'0	252.361

L'evolució de la facturació i cobrament dels rebuts del patrimoni immobiliari de promoció pública ha estat la següent:

	Milions ptes.
•Import pent. cobr. fins al 30-06-1988	1.188'1
•Facturació juliol a desembre 1988 (realitzada per C.P.U. València, segons conveni subscript)	436'9
•Cobraments exercici 1988	(68'5)
•Import pent. cobr. a 31-12-88	1.556'5
•Facturació 1989	822'4
- C.P.U. València	614'4
- Mitjans propis (4t. trimestre 1989)	208'0
•Cobraments exercici 1989	(446'3)
•Import pent. cobr. a 31-12-89	1.932'6

Existeixen cobraments efectuats per l'IVHSA reflectits en comptes de balanç (vegeu l'apartat 4.14), que no tenen reflex en comptes d'ordre perquè no n'existeix una facturació prèvia.

L'import cobrat, a 31 de desembre de 1989, dels rebuts pendents de cobrament fins al 30 de juny de 1988 puja a 159 milions de pessetes, aproximadament.

La cuenta "Avaless y garantías recibidas" refleja las garantías recibidas de las distintas empresas adjudicatarias de los convenios de gestión, de acuerdo con la normativa aplicable.

El saldo de la cuenta "Recibos al cobro de patrimonio" refleja el importe estimado de los recibos emitidos por la gestión del patrimonio inmobiliario de la Generalitat Valenciana, y que se encuentran pendientes de cobro al 31 de diciembre de 1989. Dicho importe está sujeto a revisión, en tanto no se lleve a cabo un arqueio de todos los recibos pendientes de cobro.

Gran parte de estos recibos están cedidos al Consejo General de Cámaras de la Propiedad Urbana, para su gestión de cobro, reflejándose esta cesión en la cuenta "Recibos cedidos C.G.C.P.U.". El saldo de esta cuenta, sin embargo, no está actualizado al 31 de diciembre de 1989, ya que el importe cedido a las diferentes Cámaras era de 1.139 millones de pesetas, según el siguiente detalle:

	Importe millones pesetas	Núm. recibos
C.P.U. Valencia	95,5	43.635
C.P.U. Castellón	116,6	20.614
C.P.U. Elche	489,1	80.662
C.P.U. Alcoy	100,1	24.688
C.P.U. Alicante	337,7	82.762
	1.139,0	252,361

La evolución de la facturación y cobro de los recibos del patrimonio inmobiliario de promoción pública ha sido la siguiente:

	Millones de pesetas
Importe pdte. de cobro hasta el 30 de junio de 1988	1.188,1
Facturación julio a diciembre 1988 (realizada por la Cámara de la Propiedad Urbana de Valencia, según convenio suscrito)	436,9
Cobros ejercicio 1988	(68,5)
Importe pdte. de cobro al 31 de diciembre de 1988	1.556,5
Facturación 1989	822,4
Cámara Propiedad Urbana Valencia	614,4
Medios propios (4º trimestre 1989)	208,0
Cobros ejercicio 1989	(446,3)
Importe pdte. de cobro al 31 de diciembre de 1989	1.932,6

Existen cobros efectuados por el IVVSA reflejados en cuentas de balance (véase apartado 4.14), que no tienen reflejo en cuentas de orden por no existir una facturación previa.

El importe cobrado al 31 de diciembre de 1989 de los recibos pendientes de cobro hasta 30 de junio de 1988 asciende a 159 millones de pesetas aproximadamente.

4.11 Capital social

El capital social està representat per 4.000 accions nominatives de 50.000 PTA de valor nominal cada una, totalment subscriïtes i desemborsades per la Generalitat Valenciana.

4.12 Comptes per pagar amb la Generalitat Valenciana i altres

Els comptes que ha de pagar l'IVHSA reflecteixen, en la seua

major part, els imports derivats de l'activitat amb la Generalitat Valenciana i els distints adjudicatariis de les obres realitzades per virtut dels convenis de gestió. El detall n'és el següent:

	Milers ptes.
• Proveïdors, per execució d'obres	425.558
• Creditors diversos	551.037
- Per "Conveni de pluges"	500.106
- Altres	50.931
• Efectes comercials per pagar	353.184
• Seguiment convenis de gestió	944.917
	2.274.696

Els comptes "Proveïdors", "Creditors diversos" i "Efectes comercials per pagar" recullen els imports pendents de pagament derivats de l'activitat de l'IVHSA per virtut dels distints convenis de gestió subscrits.

El compte "Seguiment convenis gestió" reflecteix el saldo entre les certificacions emeses per l'IVHSA a la COPUT, i les rebudes de les distintes empreses adjudicatàries dels diversos convenis de gestió, en funció de l'execució de les obres.

El moviment d'aquest compte durant l'exercici de 1989 ha estat el següent:

	Milers ptes.
• Saldo a 01-01-89	469.927
• Certificacions a la COPUT	2.094.110
- Convenis D.35/88	1.506.575
- Conveni de pluges	520.047
- Altres	67.488
• Certificacions d'adjudicatariis	(1.619.120)
• Saldo a 31-12-89	944.917

4.13 Entitats públiques creditors

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Milers ptes.
• Hisenda pública per IRPF	7.963
• Organismes de la Seguretat Social	4.018
	11.981

4.11 Capital social

El Capital social està representado por 4.000 acciones nominativas de 50.000 pesetas de valor nominal cada una, totalmente suscritas y desemborsadas por la Generalitat Valenciana.

4.12 Cuentas a pagar con Generalitat Valenciana y otros

Las cuentas a pagar del IVVSA reflejan en su mayoría los importes derivados de la actividad con la Generalitat Valenciana y los distintos adjudicatarios de las obras realizadas en virtud de los convenios de gestión. El detalle es el siguiente:

	Miles de pesetas
Proveedores, por ejecución de obra	425.558
Acreedores diversos	551.037
Por "Convenio de lluvias"	500.106
Otros	50.931
Efectos comerciales a pagar	353.184
Seguimiento convenios gestión	944.917
	2.274.696

Las cuentas "Proveedores", "Acreedores diversos" y "Efectos comerciales a pagar", recogen los importes pendientes de pago derivados de la actividad del IVVSA en virtud de los distintos convenios de gestión suscritos.

La cuenta "Seguimiento convenios gestión" refleja el saldo entre las certificaciones emitidas por el IVVSA a la C.O.P.U.T y las recibidas de las distintas empresas adjudicatarias de los diversos convenios de gestión, en función de la ejecución de las obras.

El movimiento de esta cuenta durante el ejercicio 1989 ha sido el siguiente:

	Miles de pesetas
Saldo al 1-1-89	469.927
Certificaciones a la C.O.P.U.T	2.094.110
Convenios D.35/88	1.506.575
Convenio de lluvias	520.047
Otras	67.488
Certificaciones de adjudicatarios	(1.619.120)
Saldo al 31-12-89	944.917

4.13 Entidades Públicas acreedoras

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989, es como sigue:

	Miles de pesetas
Hacienda Pública por I.R.P.F.	7.963
Organismos de la Seguridad Social	4.018
	11.981

4.14 Comptes amb socis i administradors

Aquesta rúbrica del balanç de situació recull els saldos pendents de liquidar a la Generalitat Valenciana per recap-tacions dels rendiments econòmics derivats del patrimoni immobiliari de promoció pública d'habitatges propietat de la Generalitat Valenciana, efectuades per l'IVHSA durant l'exercici de 1989.

El moviment durant l'exercici de 1989 ha estat el següent:

Milers ptes.	
•Recaptació efectuada	671.143
- per COPUT	113.515
- per IVHSA	557.628
•Rendicions a compte	(364.178)
	306.965

Els conceptes de recaptació són els següents:

Milers ptes.	
•Facturats prèviament:	
- Cobraments per accés diferit, compra- venda i arrendament d'habitatges	432.755
•No facturats:	
- Aportacions inicials en règim de compra-venda	48.723
- Amortitzacions anticipades d'habitatges en règim de compra- venda i accés diferit	23.316
- Altres conceptes	166.349
.Vendes de terrenys de la Generalitat per cessió directa	9.541
.IVA interessos habitatges	70.580
.Contribució territorial	19.729
.Ingressos financers	28.084
.Partides conciliatòries amb bancs	34.449
.Altres menors	3.966
	671.143

En l'exercici de 1989 l'IVHSA ha iniciat, per compte de la Generalitat Valenciana, un procés d'alienacions, mitjançant concurs o subhasta pública, de béns immobles pertanyents al Patrimoni de Promoció Pública de l'Habitatge. L'import de licitació d'aquest patrimoni, integrat per locals comercials i parcel·les, s'eleva a 2.405 milions de pessetes. A 31 de desembre de 1989, hom havia efectuat adjudicacions per import de 2.297 milions de pessetes, malgrat que estaven pendents de formalització els corresponents contractes de compra-venda. Els únics cobraments realitzats per l'IVHSA en 1989, en relació amb aquestes alienacions, són les fiances dipositades pels licitadors. L'IVHSA no rep cap de contraprestació per la gestió d'aquestes alienacions.

En relació amb un d'aquests expedients d'alienació, que es refereix al concurs públic de venda de les parcel·les corresponents a l'accés sud del polígon industrial de Paterna, es segueixen diligències penals prèvies en la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de València, en in-

4.14 Cuentas con socios y administradores

Esta rúbrica del balance de situación recoge los saldos pendientes de liquidar a la Generalitat Valenciana, por recaudaciones de los rendimientos económicos derivados del patrimonio inmobiliario de promoción pública de viviendas propiedad de la Generalitat Valenciana, efectuadas por el IVVSA durante el ejercicio 1989.

El movimiento durante el ejercicio 1989 ha sido el siguiente:

Miles de pesetas	
Recaudación efectuada	671.143
Por C.O.P.U.T	113.515
Por IVVSA	557.628
Rendiciones a cuenta	(364.178)
	306.965

Los conceptos de recaudación son los siguientes:

Miles de pesetas	
Facturados previamente:	
Cobros por acceso diferido, compra- venda y arrendamiento de viviendas	432.755
No facturados:	
Aportaciones iniciales en régimen de compraventa	48.723
Amortizaciones anticipadas de vivien- das en régimen de compraventa y ac- ceso diferido	23.316
Otros conceptos	166.349
Ventas de terrenos de la Generali- tat por cesión directa	9.541
IVA intereses viviendas	70.580
Contribución territorial	19.729
Ingresos financieros	28.084
Partidas conciliatorias con Bancos	34.449
Otros menores	3.966
	671.143

En el ejercicio 1989 el IVVSA ha iniciado, por cuenta de la Generalitat Valenciana, un proceso de enajenaciones, mediante concurso o subasta pública, de bienes inmuebles pertenecientes al Patrimonio de Promoción Pública de la Vivienda. El importe de licitación de este patrimonio, integrado por locales comerciales y parcelas, asciende a 2.405 millones de pesetas. Al 31 de diciembre de 1989 se habían efectuado adjudicaciones por importe de 2.297 millones de pesetas, aunque estaban pendientes de formalizarse los correspondientes contratos de compraventa. Los únicos cobros realizados por el IVVSA en 1989 en relación a estas enajenaciones son las fianzas depositadas por los licitadores. El IVVSA no recibe contraprestación alguna por la gestión de estas enajenaciones.

En relación con uno de estos expedientes de enajenación, que se refiere al concurso público de venta de las parcelas correspondientes al acceso sur del polígono industrial de Paterna, se siguen Diligencias Penales Previas en la

vestigacions de presumptes irregularitats comeses presumptament pels anteriors president i gerent de l'IVHSA i per altres persones alienes a la Societat. Aqueix expedient, que fou declarat desert, tenia un preu de licitació de 337'9 milions de pessetes.

A la data d'aquest informe, no s'ha dictat cap escrit d'acusació contra persones determinades, ni s'ha establert o no l'existència de possibles responsabilitats civils que poguessen afectar subsidiàriament l'IVHSA.

De la conclusió de les dites diligències, la direcció de l'IVHSA considera que és molt remota la possibilitat d'existència de responsabilitats civils a càrrec de l'IVHSA i, en qualsevol cas, l'efecte econòmic sobre la Societat seria irrellevant.

4.15 Ajusts per periodificació de passiu

A 31 de desembre de 1989, el seu contingut es reflexa exclusivament en el compte "Pagaments diferits", per import de 9.944 milers de pessetes, on es recullen fonamentalment les periodificacions de les distintes retribucions de personal meritades en l'exercici, segons aplicació del conveni col·lectiu del sector.

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS

5.1 Ingressos per gestió d'obres

Aquesta rúbrica del compte de pèrdues i beneficis, amb un saldo de 60.263 milers de pessetes en 1989, recull la comissió del 4% sobre les certificacions emeses durant 1989 per l'IVHSA, en concepte de despeses de gestió, d'acord amb allò regulat pel Decret 35/1988. L'import certificat, base d'aquesta comissió, s'eleva a 1.506.575 milers de pessetes.

5.2 Altres ingressos financers

El compte "Altres ingressos financers" reflecteix el rendiment obtingut dels saldos bancaris al llarg de l'exercici 1989.

5.3 Subvencions a l'explotació

La subvenció a l'explotació reconeguda en l'exercici de 1989 es determina com segueix:

	Milers ptes.
•Despeses derivades de l'activitat pròpia de l'IVHSA	517.536
•Resultats extraordinaris	105
•Ingressos	(118.458)
•Variació d'existències	(241.079)
•Subvenció per a cobrir el dèficit d'explotació	158.104

El total de subvencions necessàries per a l'exercici de 1989 és el següent:

Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia de Valencia en investigación de presuntas irregularidades cometidas presuntamente por los anteriores Presidente y Gerente del IVVSA y otras personas ajenas a la Sociedad. Dicho expediente, que fue declarado desierto, tenía un precio de licitación de 337,9 millones de pesetas.

A la fecha de este informe no se ha dictado escrito de acusación contra personas determinadas, ni se ha establecido o no la existencia de posibles responsabilidades civiles que pudieran afectar subsidiariamente al IVVSA.

De la conclusión de dichas Diligencias, la Dirección del IVVSA considera que es muy remota la posibilidad de existencia de responsabilidades civiles a cargo del IVVSA, y en cualquier caso el efecto económico sobre la Sociedad sería irrelevante.

4.15 Ajustes por periodificación de Pasivo

Al 31 de diciembre de 1989 su contenido se refleja exclusivamente en la cuenta "Pagos diferidos", por importe de 9.944 miles de pesetas, donde se recogen fundamentalmente las periodificaciones de las distintas retribuciones de personal devengadas en el ejercicio, según aplicación del convenio colectivo del sector.

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS.

5.1 Ingresos por gestión de obras

Esta rúbrica de la cuenta de pérdidas y ganancias, con un saldo de 60.263 miles de pesetas en 1989, recoge la comisión del 4% sobre las certificaciones emitidas durante 1989 por el IVVSA, en concepto de gastos de gestión, de acuerdo con lo regulado mediante el Decreto 35/1988. El importe certificado, base de esta comisión, asciende a 1.506.575 miles de pesetas.

5.2 Otros ingresos financieros

La cuenta "Otros ingresos financieros" refleja el rendimiento obtenido de los saldos bancarios a lo largo del ejercicio 1989.

5.3 Subvenciones a la explotación

La subvención a la explotación reconocida en el ejercicio 1989 se determina como sigue:

	Miles de pesetas
Gastos derivados de la actividad propia del IVVSA	517.536
Resultados extraordinarios	105
Ingresos	(118.458)
Variación de existencias	(241.079)
Subvención para cubrir el déficit de explotación	158.104

El total de subvenciones necesarias para el ejercicio 1989 es el siguiente:

	Milers ptes.
•Per les despeses imputables directament al patrimoni de la Generalitat Valenciana (suplits)	104.549
•Subvenció necessària per a cobrir el dèficit d'explotació	158.104
TOTAL subvenció necessària	262.653

L'IVHSA té assignada, per la Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana 12/1988, de 30 de desembre, una subvenció d'explotació per a l'exercici de 1989 de 255.427 milers de pessetes. Per tant, la subvenció d'explotació necessita ser ampliada en 7.226 milers de pessetes, fins completar els 262.653 milers de pessetes necessaris per a cobrir els dos conceptes assenyalats anteriorment. Durant l'exercici de 1989, l'IVHSA ha rebut a compte un import de 203.733 milers de pessetes, i la part pendent de cobrament, 58.920 milers de pessetes, està comptabilitzada en el compte

"Generalitat Valenciana, liquidació exercicis tancats" (vegeu l'apartat 4.6). Les despeses imputables al Patrimoni de la Generalitat deriven de reparacions, conservació i altres serveis en els diversos grups d'habitatges propietat de la Generalitat.

5.4 Despeses de personal

A 31 de desembre de 1989, la plantilla de l'IVHSA estava formada per 54 persones, en comptes de les 27 que la componien a la mateixa data de l'any 1988. De les 54 persones esmentades, 41 en tenen contracte temporal i 13 en són fixes.

El personal està subjecte al conveni col·lectiu del sector de construcció i obres públiques. Aquest conveni no cobreix totes les àrees d'activitat de l'IVHSA, puix que l'administració i gestió del patrimoni no és una activitat sectorial catalogada en el dit conveni.

Els criteris per a la selecció, admissió i contractació dels alts càrrecs i altre personal de l'IVHSA, així com els nivells retributius, foren establerts pel Consell d'Administració de la Societat en la seua reunió de data 14 de març de 1988.

5.5 Treballs, subministraments i serveis exteriors

La composició d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis de 1989 és la següent:

	Milers pessetes
•Arrendaments	5.338
•Reparacions i conservació	711
•Subministraments	732
•Treballs altres empreses	40.865
- Serveis externs contractats relacionats amb la gestió del patrimoni de la Generalitat Valenciana	24.217
- Altres serveis professionals	16.648
•Primes d'assegurances	23
•Altres serveis auxiliars	2.842
	50.511

	Miles de pesetas
Por los gastos imputables directamente al Patrimonio de la Generalitat Valenciana (suplidos)	104.549
Subvención necesaria para cubrir el déficit de explotación	158.104
Total subvención necesaria	262.653

El IVVSA tiene asignado, por la Ley de Presupuestos de la Generalitat Valenciana 12/88 de 30 de diciembre, una subvención de explotación para el ejercicio 1989 de 255.427 miles de pesetas. Por lo tanto, la subvención de explotación necesita ser ampliada en 7.226 miles de pesetas, hasta completar los 262.653 miles de pesetas necesarios para cubrir los dos conceptos señalados anteriormente. Durante el ejercicio 1989 el IVVSA ha recibido a cuenta un importe de 203.733 miles de pesetas, estando contabilizada la parte pendiente de cobro, 58.920 miles de pesetas, en la cuenta "Generalitat Valenciana, liquidación ejercicios cerrados" (véase apartado 4.6).

Los gastos imputables al Patrimonio de la Generalitat se derivan de reparaciones, conservación, y otros servicios en los diversos grupos de viviendas propiedad de la Generalitat.

5.4 Gastos de personal

Al 31 de diciembre de 1989 la plantilla del IVVSA está formada por 54 personas, frente a las 27 que la componían a la misma fecha del año 1988. De las 54 personas mencionadas, 41 tienen contrato temporal y 13 son fijas.

El personal está sujeto al Convenio Colectivo del sector de Construcción y Obras Públicas. Este convenio no cubre todas las áreas de actividad del IVVSA, dado que la de administración y gestión del Patrimonio no es una actividad sectorial catalogada en el mismo.

Los criterios para la selección, admisión y contratación de los altos cargos y demás personal del IVVSA, así como los niveles retributivos, fueron establecidos por el Consejo de Administración de la Sociedad en su reunión de fecha 14 de marzo de 1988.

5.5 Trabajos, suministros y servicios exteriores

La composición de este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias de 1989 es la siguiente:

	Miles de pesetas
Arrendamientos	5.338
Reparaciones y conservación	711
Suministros	732
Trabajos otras empresas	40.865
Servicios externos contratados relacionados con la gestión del patrimonio de la Generalitat Valenciana	24.217
Otros servicios profesionales	16.648
Primas de seguros	23
Otros servicios auxiliares	2.842
	50.511

El compte "Arrendaments" recull els lloguers satisfets per l'IVHSA dels immobles on desenvolupa la seua activitat administrativa i manté el seu domicili social.

6. SITUACIÓ FISCAL

L'IVHSA es troba sotmés a les lleis fiscals generals referides als impostos que hi són d'aplicació en el desplegament de les seues activitats. D'acord amb les normes vigents en aquesta matèria, les liquidacions efectuades pels distints impostos no adquireixen caràcter definitiu fins que són revisades per les autoritats fiscals o transcorre el termini de prescripció de cinc anys.

Es troben oberts a la inspecció els exercicis de 1987 a 1989, per als principals impostos a què es troba subjecta la Societat.

Quant a l'Impost sobre el Valor Afegit, podrien existir contingències fiscals pel tipus impositiu de l'impost suportat en els convenis que tenen per objecte la construcció d'habitatges, atesa la figura d'intermediari que adopta l'IVHSA en els dits convenis, en aplicació d'allò que es desprèn de l'article 57.3 del Reglament de l'Impost sobre el Valor Afegit.

Quant a l'activitat que realitza l'IVHSA, regulada pel Reial Decret 118/1988, de gestió i administració del patrimoni de la Generalitat Valenciana, podrien existir contingències fiscals derivades d'una prestació de serveis subjecta al dit impost.

En opinió de la direcció de l'IVHSA, la materialització d'aquestes possibles contingències no afectaria de forma significativa els estats financers de l'exercici terminat el 31 de desembre de 1989.

7. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) Segons que es posa de manifest en l'apartat 3, durant l'exercici de 1989, i també en el de 1988, els programes d'actuació de l'IVHSA no estaven suficientment concretats ni avaluats. Ha estat en 1990 quan la Societat ha començat a elaborar una programació amb aquestes característiques.

A causa de la importància que té, com a instrument de gestió i de control intern, la programació per objectius i pressuposts, es recomana que l'IVHSA reflectesca explícitament en un únic document els programes aprovats així com els objectius i pressuposts. Cal establir, igualment, un sistema pràctic de seguiment i control de l'avanç dels objectius al llarg de l'exercici, i emetre'n els corresponents informes a la Direcció General per a la seua presentació al Consell d'Administració. En aquest sentit, es recomana la implantació d'un sistema de costs per programes i l'assignació de recursos específics per al desenvolupament de cada un d'aquells, disposant així d'un instrument d'anàlisi del grau d'eficiència i eficàcia, així com d'informació rellevant per a la presa de decisions.

b) En l'àmbit d'actuació del programa d'administració del patrimoni immobiliari (vegeu l'apartat 3.e), l'IVHSA ha escollit amb mitjans propis les funcions de gestió, facturació, informatització i cobrament dels rebuts. La base de dades disponible està essent actualitzada i revisada per l'IVHSA, amb l'ajuda d'una firma externa independent. La conclusió d'aquest treball, l'arqueo físic de rebuts inclusivament, pot alterar la xifra de "Rebuts al cobrament de pa-

La cuenta "Arrendamientos" recoge los alquileres satisfechos por el IVVSA de los inmuebles donde desarrolla su actividad administrativa y mantiene su domicilio social.

6. SITUACIÓN FISCAL

El IVVSA se encuentra sometido a las leyes fiscales generales referidas a los impuestos que le son de aplicación en el desarrollo de sus actividades. De acuerdo con las normas vigentes en esta materia, las liquidaciones efectuadas por los distintos impuestos no adquieren carácter definitivo hasta que son revisadas por las autoridades fiscales o transcorre el plazo de prescripción de cinco años.

Se encuentran abiertos a la inspección los ejercicios de 1987 a 1989 para los principales impuestos a los que se halla sujeta la Sociedad.

Respecto al Impuesto sobre el Valor Añadido pudieran existir contingencias fiscales por el tipo impositivo del impuesto soportado en los convenios que tienen por objeto la construcción de viviendas, dada la figura de intermediación que adopta el IVVSA en dichos convenios, en aplicación de lo que se desprende del artículo 57.3 del Reglamento del Impuesto sobre el Valor Añadido.

En cuanto a la actividad que realiza el IVVSA, regulada por el Real Decreto 118/1988, de gestión y administración del patrimonio de la Generalitat Valenciana, pudieran existir contingencias fiscales derivadas de una prestación de servicios sujeta a dicho impuesto.

En opinión de la Dirección del IVVSA, la materialización de estas posibles contingencias no afectaría de forma significativa a los estados financieros del ejercicio terminado el 31 de diciembre de 1989.

7. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) Según se pone de manifiesto en el apartado 3, durante el ejercicio 1989, y también en 1988, los programas de actuación del IVVSA no estaban suficientemente concretados ni evaluados. Ha sido en 1990 cuando la Sociedad ha comenzado a elaborar una programación con estas características.

Debido a la importancia que tiene, como instrumento de gestión y de control interno, la programación por objetivos y presupuestos, se recomienda que el IVVSA refleje explícitamente en un único documento los programas aprobados, así como los objetivos y presupuestos. Debe establecerse, igualmente, un sistema práctico de seguimiento y control del avance de los objetivos a lo largo del ejercicio, emitiéndose los correspondientes informes a la Dirección General para su presentación al Consejo de Administración. En este sentido, se recomienda la implantación de un sistema de costes por programas y la asignación de recursos específicos para el desarrollo de cada uno de ellos, disponiéndose de este modo de un instrumento de análisis del grado de eficiencia y eficacia, así como de información relevante para la toma de decisiones.

b) En el ámbito de actuación del programa de administración del patrimonio inmobiliario (véase apartado 3 e), el IVVSA ha acometido con medios propios las funciones de gestión, facturación, informatización y cobro de los recibos. La base de datos disponible está siendo actualizada y revisada por el IVVSA, con la ayuda de una firma externa independiente. La conclusión de este trabajo, incluido el arqueo físico de recibos, puede alterar la cifra de

trimoni" (vegeu l'apartat 4.10), i permetrà contrastar l'exactitud dels cobraments que es realitzen o que calga realitzar.

Des de finals de l'exercici de 1989, l'IVHSA ha procedit, o n'està en vies, a implantar les recomanacions formulades per aquesta Sindicatura en l'informe de fiscalització de 1988, com ara la domiciliació bancària dels rebuts, la utilització restringida dels comptes bancaris d'ingressos, i les conciliacions bancàries periòdiques.

c) Durant l'exercici de 1989, s'han assentat les bases (les actuacions de les quals s'han iniciat en 1990) per a la recuperació d'habitatges per falta de pagament, i la firma de convenis reguladors de deutes (vegeu l'apartat 3.e).

d) L'IVHSA realitza des de l'exercici de 1989 certes gestions per compte de la Generalitat Valenciana, com ara el "Conveni de pluges" (apartat 4.5) i alienacions de locals i solars (apartat 4.14), sense rebre cap de contraprestació.

e) Les subvencions a l'explotació que la Generalitat Valenciana concedeix a l'IVHSA, conformement a la Llei de Pressuposts anual, no corresponen solament a la cobertura d'un dèficit d'explotació, sinó que també representen el pagament de certes despeses derivades de la gestió del patrimoni de la Generalitat, i la compensació dels desemborsaments que l'IVHSA efectua per reparacions i altres serveis propis de l'administració. Aquest últim concepte ha ascendit durant l'exercici de 1989 a la quantitat de 104.549 milers de pessetes (vegeu l'apartat 5.3).

f) Podrien sorgir certes contingències fiscals, per les circumstàncies exposades en l'apartat 6, encara que s'estima que la seua materialització no seria per imports significatius.

"Recibos al cobro de patrimonio" (véase apartado 4.10), y permitirá contrastar la exactitud de los cobros que se realizan, o deban realizarse.

Desde finales del ejercicio 1989, el IVVSA ha procedido, o está en vías de ello, a implantar las recomendaciones formuladas por esta Sindicatura en el informe de fiscalización de 1988, como son la domiciliación bancaria de los recibos, la utilización restringida de las cuentas bancarias de ingresos, y las conciliaciones bancarias periódicas.

c) Durante el ejercicio 1989 se han sentado las bases, cuyas actuaciones se inician en 1990, para la recuperación de viviendas por falta de pago y la firma de convenios reguladores de deudas (véase apartado 3 e).

d) El IVVSA está realizando desde el ejercicio 1989 ciertas gestiones por cuenta de la Generalitat Valenciana, como son el "Convenio de lluvias" (apartado 4.5) y enajenaciones de locales y solares (apartado 4.14), sin recibir contraprestación alguna.

e) Las subvenciones a la explotación que la Generalitat Valenciana concede al IVVSA, de conformidad con la Ley de Presupuestos anual, no corresponden solamente a la cobertura de un déficit de explotación, sino que también representan el pago de ciertos gastos derivados de la gestión del patrimonio de la Generalitat, y la compensación de los desembolsos que el IVVSA efectúa por reparaciones y otros servicios propios de la administración. Este último concepto ha ascendido durante el ejercicio 1989 a la cantidad de 104.549 miles de pesetas (véase apartado 5.3).

f) Podrían surgir ciertas contingencias fiscales, por las circunstancias expuestas en el apartado 6, aunque se estima que su materialización no sería por importes significativos.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

INSTITUT TURÍSTIC VALENCIÀ, S.A.
(Exercici de 1989)

1. NATURALES I OBJECTE SOCIAL

L'Institut Turístic Valencià, Societat Anònima (d'ara endavant ITVA o la Societat), es configura com a empresa de la Generalitat Valenciana d'acord amb l'art. 5é. de la Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat, depenent de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. L'ITVA es va constituir mitjançant escriptura pública de 28 d'octubre de 1985, per compliment del Decret 151/1985, de 4 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana. Té el seu domicili a la ciutat de València, en el Registre Mercantil de la qual es troba inscrita; es regeix pels seus estatuts, per l'esmentada Llei d'Hisenda, per la Llei de Societats Anònimes i aquelles normes de Dret privat aplicable a aquest tipus de societats. El capital social està completament subscrit per la Generalitat Valenciana.

L'objecte social de l'ITVA és la promoció i el desenvolupament del sector turístic de la Comunitat Valenciana. Els estatuts de la Societat detallen les activitats dirigides a la consecució de l'objecte social.

2. INFORMACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

Els estats financers de l'ITVA que han estat objecte d'aquesta fiscalització, els va rebre la Sindicatura de part de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana abans del 30 de juny de 1990, d'acord amb el que preveu la Llei d'Hisenda Pública.

Els citats estats financers estan constituïts pel balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis, el quadre de finançament i les notes, i es deriven dels registres comptables de la Societat seguint bàsicament els criteris del Pla General de Comptabilitat, aprovat pel decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la Resolució de 10 de gener de 1989 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana per la qual s'aprova la informació anual que les empreses públiques han de retre. Les notes als estats financers preparades per l'ITVA no recullen certa informació que es considera important per a la seua correcta interpretació. Aquesta informació ha estat incorporada per part d'aquesta Sindicatura en els apartats corresponents d'aquest informe.

Els estats financers de la Societat corresponents a l'exercici de 1989 van ser aprovats pel Consell de la Generalitat Valenciana, constituït en Junta Universal de Socis, en la seua sessió del 25 de juny de 1990. A continuació s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç, el compte de pèrdues i beneficis i el quadre de finançament de l'ITVA, corresponents a l'exercici de 1989.

INFORME DE FISCALIZACIÓN

INSTITUT TURÍSTIC VALENCIÀ, S.A.
(Ejercicio 1989)

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

El Institut Turístic Valencià, Sociedad Anónima (en adelante ITVA o la Sociedad), se configura como empresa de la Generalitat Valenciana de acuerdo con el artículo 5º de la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat, dependiente de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. El ITVA se constituyó mediante escritura pública de 28 de octubre de 1985, en cumplimiento del Decreto 151/1985, de 4 de octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana. Tiene su domicilio en la ciudad de Valencia, en cuyo Registro Mercantil se halla inscrita, y se rige por sus Estatutos, por la mencionada Ley de Hacienda, por la Ley de Sociedades Anónimas y aquellas normas de Derecho Privado aplicable a este tipo de sociedades. El capital social está enteramente suscrito por la Generalitat Valenciana.

El objeto social del ITVA es la promoción y desarrollo del sector turístico de la Comunidad Valenciana. Los estatutos de la Sociedad detallan las actividades dirigidas a la consecución del objeto social.

2. INFORMACIÓN ECONÓMICO-FINANCIERA

Los estados financieros del ITVA que han sido objeto de la presente fiscalización, han sido recibidos por esta Sindicatura de la Intervención General de la Generalitat Valenciana con anterioridad al 30 de junio de 1990, de acuerdo con lo previsto en la Ley de Hacienda Pública.

Los citados estados financieros están constituidos por el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias, el cuadro de financiamiento y las notas, y se derivan de los registros contables de la Sociedad, siguiendo básicamente los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973, de 22 de febrero, y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas. Las notas a los estados financieros preparadas por el ITVA no recogen cierta información que se considera importante para una correcta interpretación de los mismos. Dicha información ha sido incorporada por esta Sindicatura en los apartados correspondientes de este informe.

Los estados financieros de la Sociedad correspondientes al ejercicio 1989 fueron aprobados por el Consell de la Generalitat Valenciana, constituido en Junta Universal de Socios, en su sesión de fecha 25 de junio de 1990. A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el balance, la cuenta de pérdidas y ganancias y el cuadro de financiamiento del ITVA correspondientes al ejercicio 1989.

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
(Expressat en milers de pessetes)

ACTIU	
IMMOBILITZAT	
Inversions materials	30.060
Amortitzacions	<u>(7.412)</u>
	22.648
Cartera de valors	850
Dipòsits i fiances	<u>671</u>
	1.521
	<u>24.169</u>
EXISTENCIES	39.700
DEUTORS	
Clients	5.925
Acomptes a proveïdors	39.908
Entitats públiques	4.912
Provisió d'insolvències	<u>(5.318)</u>
	45.427
COMPTES FINANCERS	
Fiances constituïdes	61
Comptes no bancaris	414.552
Caixa i bancs	<u>158.116</u>
	572.729
AJUSTS PER PERIODIFICACIO	<u>5.065</u>
	687.090

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
(Expressat en milers de pessetes)

<u>PASSIU</u>	
<u>NET PATRIMONIAL</u>	
Capital Social	419.500
Reserva legal	600
Reserva voluntària	1.054
Altres reserves	2.639
Subvencions de capital	<u>11.832</u>
	435.625
<u>EXIGIBLE A CURT</u>	
Proveïdors	40.620
Entitats públiques	3.281
Creditors diversos	<u>207.564</u>
	251.465
<u>RESULTATS</u>	
Pèrdues i beneficis	<u>0</u>
	687.090

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI ANUAL
ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
(Expressat en milers de pessetes)

INGRESSOS

Vendes	12.910
Productes financers	13.234
Descomptes sobre compres	8.224
Subvencions de capital	1.756
Subvencions a l'explotació	326.255
Existències finals	39.700
Resultats extraordinaris	2.052
Total ingressos	<u>404.131</u>

DESPESES

Compres	31.438
Despeses de personal	69.732
Despeses financeres	145
Imposts	22.978
Treballs, subministraments i serveis exteriors	261.941
Transports	2.416
Despeses de gestió	10.399
Dotació provisió d'insolvències	736
Dot. amortització immobilitzat material	3.256
Dot. amortització de despeses amortitzables	1.090
Total despeses	<u>404.131</u>
BENIFICI NET	0

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
 QUADRE DE FINANÇAMENT DE L'EXERCICI ANUAL
 ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
 (Expressat en milers de pessetes)

	<u>Import</u>
ORIGENS DE FONTS	
Benefici net abans d'imposts	0
Dotacions per amortització anual	3.256
Baixes netes immobilitzat	578
Augment de capital	<u>414.500</u>
Total orígens	418.334
APLICACIONS DE FONTS	
Inversions materials	8.030
Fiances i dipòsits	12
Subvencions	<u>1.755</u>
Total aplicacions	9.797
Variació del fons de maniobra	408.537
DETALL DE LA VARIACIO DEL FONTS DE MANIOBRA:	
Augment (disminució) de l'actiu circulant:	
Existències	39.700
Realitzable	39.743
Disponible	468.627
Periodificació	<u>(73.766)</u>
	474.304
(Augment) disminució del passiu circulant:	
Proveïdors	(45.307)
Entitats públiques	799
Creditors diversos	<u>110.275</u>
	65.767
	408.537

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

L'estratègia turística desenvolupada per la Societat durant 1989 s'ha concretat en actuacions de marketing en les quals són peça clau la redefinició del producte turístic valencià i la seua eficaç comunicació en funció de les condicions de mercat; les seues activitats s'han centrat en els programes següents:

a) Programes d'investigació i desenvolupament

La necessitat de conèixer els mercats turístics i l'oferta de la Comunitat Valenciana, ha motivat que l'ITVA adopte una estratègia de marketing i que haja elaborat:

- El Llibre Blanc del Turisme de la Comunitat Valenciana, en el qual s'analitzen els aspectes que afecten l'activitat turística: la demanda, l'oferta, el producte, la comercialització, la política turística i la formació professional, entre altres.

- Un programa per a la gestió de les dades turístiques més rellevants, en col·laboració amb el Gabinet Tècnic de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme.

- Articles i treballs basats en conferències i seminaris de turisme, publicats en una col·lecció específica en versió castellana i anglesa anomenada "Papers de turisme/Tourism reports".

- Estudis de marketing i organització de conferències i seminaris.

- Una guia de convencions i congressos que dona a conèixer l'oferta existent a la Comunitat Valenciana.

b) Programes d'estímul de la demanda turística per mitjà de publicitat, fires, promocions i publicacions, tant en els mercats nacionals com en els internacionals.

c) Programes d'estímul a l'oferta de nous productes, espai rural, turisme de temporada baixa, programa "Aventura", etc. En 1989 també s'ha iniciat el programa "Tourist-Info" amb la finalitat de millorar la qualitat de la informació ofertada als turistes que arriben a la Comunitat Valenciana.

d) Programes d'imatge turística amb publicacions sobre hotels, càmpings, geografia valenciana, plànols de ciutats; altres fullets informatius.

Però, l'activitat més important que ha iniciat l'ITVA en 1989 és la de promotor -per encàrrec de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme- del projecte "Un riu de xiquets", que es comenta més detalladament en l'apartat 4.4.

També s'han iniciat els primers estudis per a la construcció d'un complex turístic a la localitat de Tuéjar (vegeu l'apartat 5.7)

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

El detall d'aquest epígraf del balanç de situació i la seua corresponent amortització acumulada, així com dels moviments registrats en l'exercici, es mostra tot seguit en milers de pessetes:

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

La estrategia turística desarrollada por la Sociedad durante el ejercicio 1989 se ha concretado en actuaciones de marketing en las que son pieza clave la redefinición del producto turístico valenciano y su eficaz comunicación en función de las condiciones de mercado, centrando sus actividades en los siguientes programas:

a) Programas de investigación y desarrollo.

La necesidad de conocer los mercados turísticos y la oferta en la Comunidad Valenciana, ha motivado que el ITVA adopte una estrategia de marketing elaborando:

- El Libro Blanco del Turismo de la Comunidad Valenciana, en el que se analiza los aspectos que afectan a la actividad turística: la demanda, la oferta, el producto, la comercialización, la política turística y la formación profesional, entre otros.

- Un programa, en colaboración con el Gabinete Técnico de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, para la gestión de los datos turísticos más relevantes.

- Artículos y trabajos basados en conferencias y seminarios de turismo, publicados en una colección específica en versión castellana e inglesa denominada "Papers de Turisme/Tourism Reports".

- Estudios de marketing y organización de conferencias y seminarios.

- Una guía de convenciones y congresos que da a conocer la oferta existente en la Comunidad Valenciana.

b) Programas de estímulo a la demanda turística por medio de publicidad, ferias, promociones y publicaciones, tanto en mercados nacionales como en mercados internacionales.

c) Programas de estímulo a la oferta de nuevos productos, espacio rural, turismo en baja temporada, programa "Aventura", etc. En 1989 también se ha puesto en funcionamiento el programa "Tourist-Info" con objeto de mejorar la calidad de la información ofrecida a los turistas que llegan a la Comunidad Valenciana.

d) Programa de imagen turística, con publicaciones sobre hoteles, campings, geografía valenciana, planos de ciudades, y demás folletos informativos.

Pero la actividad más importante que ha iniciado el ITVA en 1989 es la de promotor, por encargo de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, del proyecto "Un Río de Niños", que se comenta más detalladamente en el apartado 4.4.

Se han iniciado igualmente los primeros estudios para la construcción de un complejo turístico en la localidad de Tuejar (véase apartado 5.7).

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

El detalle de este epígrafe del balance de situación y su correspondiente amortización acumulada, así como de los movimientos registrados en el ejercicio, se muestra a continuación en miles de pesetas:

	Saldo			Saldo
	<u>obertura</u>	<u>Altes</u>	<u>Baixes</u>	<u>tancament</u>
<u>Cost</u>				
Elements de transport	3.878	1.593	800	4.671
Mobiliari i equips d'ofi.	13.646	2.759	-	16.405
Equips informàtics	3.906	2.842	-	6.748
Aparells telefònics	<u>1.400</u>	<u>836</u>	<u>-</u>	<u>2.236</u>
	22.830	8.030	800	30.060
 <u>Amortització acumulada</u>				
Elements de transport	819	535	222	1.132
Mobiliari i equips d'ofi.	2.708	1.553	-	4.261
Equips informàtics	534	985	-	1.519
Aparells telefònics	<u>317</u>	<u>183</u>	<u>-</u>	<u>500</u>
	4.378	3.256	222	7.412
 VALOR NET	 18.452	 4.774	 578	 22.648

L'immobilitzat material figura comptabilitzat pel preu d'adquisició i es practiquen amortitzacions seguint el mètode linial durant els següents períodes estimats de vida útil:

	Anys de vida útil
Elements de transport	7
Maquinària, instal·lacions i utilatge	10-12
Mobiliari i equips d'oficina	10
Equips informàtics	6-7

Les despeses de manteniment i reparacions de l'immobilitzat material que no milloren la utilització o prolonguen la vida útil dels actius, es carreguen al compte de pèrdues i beneficis en el moment en el qual es produeixen.

4.2 Cartera de valors

El saldo d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989, correspon al valor de cost de la participació del 49 % del capital social de Turaltur, S.A., societat que no ha tingut cap activitat durant l'exercici de 1989. Els estats financers no auditats de Turaltur, S.A., a 31 de desembre de 1989, mostren un patrimoni net de 1.525 milers de pessetes. La comptabilització per part de l'ITVA d'aquesta inversió al valor net patrimonial, no tindria un efecte significatiu sobre els seus estats financers a 31 de desembre de 1989.

4.3 Dipòsits i fiances

La composició a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers de pessetes
Hidroelèctrica	21
Arrendaments	580
Correus	70
	671

4.4 Existències

El saldo d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989, comprén els costos incorreguts -tot excloent l'IVA- en el projecte "Un riu de xiquets", amb el detall següent:

	Milers de pessetes
Taller Manolo Martín	37.500
Francisco Gregori	400
Esabe Express S.A.	1.800
	39.700

El projecte "Un riu de xiquets", té el seu origen en un conveni signat el 7 de juny de 1989 entre la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme i l'Excm. Ajuntament de València, l'objecte del qual és la col·laboració tècnica, institucional i financera entre ambdues parts per a la redacció i execució del projecte d'enjardinament del tram XII del Pla Especial del llit del Túria, anomenat "Un riu de xi-

El inmovilizado material figura contabilizado por el precio de adquisición, practicándose amortizaciones siguiendo el método lineal durante los siguientes períodos estimados de vida útil:

	Años de vida útil
Elementos de transporte	7
Maquinaria, instalaciones y utillaje	10-12
Mobiliario y equipos de oficina	10
Equipos informáticos	6-7

Los gastos de mantenimiento y reparaciones del inmovilizado material que no mejoran la utilización o prolongan la vida útil de los activos, se cargan a la cuenta de pérdidas y ganancias en el momento en que se producen.

4.2 Cartera de valores

El saldo de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 corresponde al valor de coste de la participación del 49% del capital social de "Turaltur S.A.", sociedad que no ha tenido actividad alguna durante el ejercicio 1989. Los estados financieros, no auditados, de Turaltur S.A. al 31 de diciembre de 1989 muestran un patrimonio neto de 1.525 miles de pesetas. La contabilización por parte del ITVA de esta inversión al valor neto patrimonial no tendría un efecto significativo sobre sus estados financieros al 31 de diciembre de 1989.

4.3 Depósitos y fianzas

La composición al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente:

	Miles de pesetas
Hidroeléctrica	21
Arrendamientos	580
Correos	70
	671

4.4 Existencias

El saldo de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 comprende los costos incurridos, IVA excluido, en relación al proyecto "Un Río de Niños", con el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
Taller Manolo Martín	37.500
Francisco Gregori	400
Esabe Express S.A.	1.800
	39.700

El proyecto "Un Río de Niños" tiene su origen en un convenio firmado el 7 de junio de 1989 entre la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo y el Excm. Ayuntamiento de Valencia, cuyo objeto es la colaboración técnica, institucional y financera entre ambas partes para la redacción y ejecución del proyecto de ajardinamiento del tramo XII del Plan Especial del cauce del río Turia, denominado

quets"; per a la realització total d'aquest projecte s'ha fixat com a termini el mes de setembre de 1990.

Segons aquest conveni, la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme assumeix, a través de l'ITVA, els compromisos següents:

- Redactar el projecte d'enjardinament en col.laboració amb els serveis tècnics de l'Ajuntament. - Executar les obres en els terminis prevists. - Finançar el projecte i l'execució de l'obra.

Per la seua part, l'Ajuntament de València es compromet a la neteja i esplanació del sector objecte del projecte i de la tramitació de les autoritzacions i llicències administratives de la seua competència.

Fins al primer semestre de 1990, els contractes signats per l'ITVA en relació amb aquest projecte, són els següents:

	Data contracte	Import total (Milers pts.)
Francisco Gregori Romero	31-10-89	10.545
Esabe Express S.A.	21-12-89	2.016
Francisco Gregori Romero	19-02-90	5.734
Taller Manolo Martín	2-05-90	465.822
Cubiertas y MZOV S.A.	8-05-90	437.064
		921.181

El contracte amb el taller Manolo Martín té per objecte la construcció i lliurament a l'ITVA de l'edificació artística "El Gulliver", ubicada en el projecte "Un riu de xiquets"; el termini previst per a l'acabament de l'obra és el mes de novembre de 1990. A 31 de desembre de 1989, l'ITVA ha pagat un import de 42.000 milers de pessetes (37.500 sense l'IVA), a l'empara d'aquest contracte, i durant el primer semestre de 1990, un import de 146.247 milers de pessetes.

El contracte amb Cubiertas y MZOV, S.A. té per objecte la construcció i lliurament a l'ITVA de l'obra d'urbanització del tram XII del Jardí del Túria.

Per a finançar el projecte "Un riu de xiquets", l'ITVA ha rebut durant l'exercici de 1989 una subvenció de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme per valor de 120 milions de pessetes, comptabilitzada en el compte "Creditors diversos" del passiu del balanç de situació (vegeu l'apartat 4.18). Una part d'aquesta subvenció ha estat utilitzada per a finançar l'"Exposició Gulliver", realitzada durant 1989 en el Centre d'Artesania, amb un cost de 8'9 milions de pessetes.

A la data d'aquest informe, l'ITVA no té un pla de finançament sobre la resta de compromisos assumits en relació amb aquest projecte que, com ja s'ha indicat a l'inici d'aquest apartat, puguen a 921'2 milions de pessetes, encara que es presumeix que es rebran les subvencions necessàries per part de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. Així, en els mesos de juny, juliol i agost de 1990, s'han rebut 570 milions de pessetes per a aquest projecte.

A la data d'aquest informe també es desconeixen les funcions o atribucions que assumirà l'ITVA pel que fa al parc "Un riu de xiquets", quan ja estiga acabat. Per raó de l'absència de criteris definits, l'ITVA ha optat per comptabilitzar els costos d'aquests projecte en el capítol d'"Existències", entenent que l'opció més probable és que aquest parc siga alienat en el futur.

En les actes de les sessions del Consell d'Administració de l'ITVA no es fa cap referència als criteris d'actuació de la Societat en relació amb aquest projecte.

"Un Río de Niños", fijándose como plazo para la realización total del proyecto el mes de septiembre de 1990.

Según este convenio, la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo asume, a través del ITVA, los siguientes compromisos:

- Redactar el proyecto de ajardinamiento en colaboración con los servicios técnicos del Ayuntamiento. - Ejecutar las obras en los plazos previstos. - Financiar el proyecto y la ejecución de la obra.

Por su parte, el Ayuntamiento de Valencia se compromete con la limpieza y explanación del sector objeto del proyecto y de la tramitación de las autorizaciones y licencias administrativas de su competencia.

Hasta el primer semestre de 1990, los contratos firmados por el ITVA en relación a este proyecto son los siguientes:

	Fecha contrato	Importe total (Miles pts.)
Francisco Gregori Romero	31-10-89	10.545
Esabe Express S.A.	21-12-89	2.016
Francisco Gregori Romero	19-02-90	5.734
Taller Manolo Martín	2-05-90	465.822
Cubiertas y MZOV S.A.	8-05-90	437.064
		921.181

El contrato con el Taller Manolo Martín tiene por objeto la construcción y entrega al ITVA de la edificación artística "El Gulliver", que se ubica en el proyecto "Un Río de Niños", siendo el plazo previsto de finalización de la obra el mes de noviembre de 1990. Al 31 de diciembre de 1989 el ITVA ha pagado un importe de 42.000 miles de pesetas (37.500 sin IVA) al amparo de este contrato, y durante el primer semestre de 1990 un importe de 146.247 miles de pesetas.

El contrato con Cubiertas y MZOV S.A. tiene por objeto la construcción y entrega al ITVA de la obra de urbanización del tramo XII del Jardín del Turia.

Para financiar el proyecto "Un Río de Niños", el ITVA ha recibido durante el ejercicio 1989 una subvención de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo por 120 millones de pesetas, contabilizada en la cuenta "Acreedores varios" del pasivo del balance de situación (véase apartado 4.18). Una parte de esta subvención ha sido utilizada para financiar la "Exposición Gulliver", realizada durante 1989 en el Centro de Artesanía, con un coste de 8,9 millones de pesetas.

A la fecha de este informe el ITVA no posee un plan de financiación sobre el resto de los compromisos asumidos en relación a este proyecto, que como se ha indicado al inicio de este apartado, ascienden a 921,2 millones de pesetas, aunque se presume que se recibirán las subvenciones necesarias de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. Así, en los meses de junio, julio y agosto de 1990 se han recibido 570 millones de pesetas para este proyecto.

También se desconoce, a la fecha de este informe, las funciones o atribuciones que asumirá el ITVA en relación al parque "Un Río de Niños", una vez esté concluido. Debido a la ausencia de criterios definidos, el ITVA ha optado por contabilizar los costes de este proyecto en el capítulo de "Existencias", entendiendo que la opción más probable es que dicho parque sea enajenado en el futuro.

En las actas de las sesiones del Consejo de Administración del ITVA no se hace referencia alguna a los criterios de actuación de la Sociedad en relación a este proyecto.

Els aspectes tècnics fonamentals relacionats amb la realització de l'obra, és a dir, l'elaboració-revisió dels projectes, la publicitat i adjudicació de l'obra, la revisió de factures i certificacions, el control tècnic i la recepció de les obres, són realitzats pels serveis tècnics de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. L'ITVA limita les seues funcions a ser part contractant, en qualitat de promotor, i abonar les factures mitjançant les subvencions que rep de la citada conselleria.

A 31 de desembre de 1989, l'ITVA no ha realitzat cap inventari físic de les seues existències de material publicitari ni manté registres d'inventari permanent que permeten fer una reconstrucció de l'inventari físic a l'esmentada data. Conseqüentment, no ha estat possible determinar el seu import i si tindrien o no una incidència significativa en els estats financers a 31 de desembre de 1989. A partir de primer de gener de 1990, la Societat va introduir un programa informàtic de control i gestió de magatzems.

4.5 Clients

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers de pessetes
Clients	571
Clients de dubtós cobrament	5.354
	5.925

La relació dels clients de cobrament dubtós, així com l'antigüitat dels seus dubtes és la següent, en milers de pessetes:

	1986	1987	1988	Totals
Ajuntament de Torreveja	168	-	-	168
Patronat Prov. Castelló	1.288	1.540	-	2.828
Asoc. Prov. Tur. Val	952	986	-	1.938
CIT Guardamar	280	-	-	280
U.G.T. València	-	-	140	140
	2.688	2.526	140	5.354

En l'exercici de 1989, la previsió per a insolvències constituïda per la Societat ha tingut el següent moviment:

	Milers de pessetes
Saldo al 31-12-88	4.582
Dotació exercici	736
Saldo al 31-12-89	5.318

4.6 Acomptes a proveïdors

El detall al 31 de desembre de 1989 és el següent:

	Milers de pessetes
Meliá Reisenburo	642
RTVE, S.A.	39.266
	39.908

Los aspectos técnicos fundamentales relacionados con la realización de la obra, es decir, la elaboración-revisión de los proyectos, la publicidad y adjudicación de la obra, revisión de facturas y certificaciones, control técnico y recepción de las obras, son realizados por los servicios técnicos de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. El ITVA limita sus funciones a ser parte contratante, en calidad de promotor, y abonar las facturas mediante las subvenciones que recibe de la Conselleria citada.

Al 31 de diciembre de 1989, el ITVA no realizó un inventario físico de sus existencias de material publicitario, ni mantenía registros de inventario permanente que permitiesen hacer una reconstrucción del inventario físico a dicha fecha. En consecuencia, no ha sido posible determinar el importe de las mismas y si tendrían o no una incidencia significativa en los estados financieros al 31 de diciembre de 1989. A partir del 1 de enero de 1990, la Sociedad procedió a introducir un programa informático de control y gestión de almacenes.

4.5 Clientes

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Clientes	571
Clientes de dudoso cobro	5.354
	5.925

La relación de los clientes de dudoso cobro, así como la antigüedad de sus deudas, es la siguiente, en miles de pesetas:

	1986	1987	1988	Totales
Ayuntamiento de Torreveja	168	-	-	168
Patronato Prov. Castellón	1.288	1.540	-	2.828
Asoc. Prov. Tur. Val.	952	986	-	1.938
CIT Guardamar	280	-	-	280
U.G.T. Valencia	-	-	140	140
	2.688	2.526	140	5.354

La provisión para insolvencias constituida por la Sociedad ha tenido el siguiente movimiento en el ejercicio 1989:

	Miles de pesetas
Saldo al 31-12-88	4.582
Dotación ejercicio	736
Saldo al 31-12-89	5.318

4.6 Anticipos a proveedores

El detalle al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Meliá Reisenburo	642
RTVE, S.A.	39.266
	39.908

L'acompte a RTVE, S.A. és deu a la campanya publicitària que s'havia d'emetre a principis de 1990 promocionant la imatge turística de la Comunitat Valenciana.

4.7 Entitats públiques

El saldo de les "Entitats públiques" a 31 de desembre de 1989 és el següent:

	Milers de pessetes
Hisenda Pública, deutora per retencions a compte de l'Impost sobre Societats	4.527
- any 1988	2.067
- any 1989	2.460
Hisenda Pública deutora per IVA, any 1989	385
	4.912

4.8 Comptes no bancaris

Aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989 comprén els conceptes següents:

	Milers de pessetes
Compte especial ITVA, S.A	414.500
Partides pendents de aplicació	52
	414.552

El "Compte especial ITVA, S.A." recull el desemborsament pendent de realitzar per part de la Generalitat Valenciana, a través de la Conselleria d'Economia i Hisenda, per la subscripció de l'ampliació de capital social (vegeu l'apartat 4.11). Aquest desemborsament ha tingut lloc amb data primer de juny de 1990. La presentació d'aquest import en el balanç de situació a 31 de desembre de 1989 no és adequada segons els criteris del Pla General de Contabilitat i hagués estat més apropiada una presentació en un epígraf separat de "Situacions transitòries de finançament", compte "Accionistes desemborsament pendent de subscripció d'accions".

4.9 Caixa i bancs

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers de pessetes
Caixa	86
Caixa, moneda estrangera	284
Bancos, comptes corrents	157.746
	158.116

Els saldos dels comptes corrents bancaris a 31 de desembre de 1989, són els següents en milers de pessetes:

	Saldo 31-12-89	Tipus interés
Banco Exterior	94.641	11 %
Banco Atlántico	6.802	10 %
Banco Bilbao-Vizcaya	46.303	0,1%-12%
BNP España	10.000	MIBOR -1
	157.746	

El anticipo a RTVE, S.A. es por la campaña publicitaria a emitir a principios de 1990, promocionando la imagen turística de la Comunidad Valenciana.

4.7 Entidades Públicas

El saldo de Entidades públicas al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Hacienda Pública, deutora por retenciones a cuenta del Impuesto sobre Sociedades	4.527
- año 1988	2.067
- año 1989	2.460
Hacienda Pública deutora por IVA, año 1989	385
	4.912

4.8 Cuentas no bancarias

Este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 comprende los siguientes conceptos:

	Miles de pesetas
Cuenta especial ITVA, S.A	414.500
Partidas pendientes de aplicación	52
	414.552

La "Cuenta especial ITVA, S.A." recoge el desembolso pendiente de realizar por la Generalitat Valenciana, a través de la Conselleria de Economía y Hacienda, por la suscripción de la ampliación del capital social (véase apartado 4.11). Dicho desembolso ha tenido lugar con fecha 1 de junio de 1990. La presentación de este importe en el balance de situación al 31 de diciembre de 1989 no es adecuada según los criterios del Plan General de Contabilidad, habiendo sido más apropiada una presentación en epígrafe separado de "Situaciones transitorias de financiación", cuenta "Accionistas desembolsos pendientes por suscripción de acciones".

4.9 Caja y bancos

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Caja	86
Caja, moneda extranjera	284
Bancos, cuentas corrientes	157.746
	158.116

Los saldos en las cuentas corrientes bancarias al 31 de diciembre de 1989, son los siguientes en miles de pesetas:

	Saldo 31-12-89	Tipo interés
Banco Exterior	94.641	11 %
Banco Atlántico	6.802	10 %
Banco Bilbao-Vizcaya	46.303	0,1%-12%
BNP España	10.000	MIBOR -1
	157.746	

La disposició de fons dels comptes bancaris s'efectuà en 1989 d'acord amb un règim de signatures solidàries o indistintes, i la Societat va adoptar el sistema de signatures mancomunades a partir del mes de febrer de 1990.

4.10 Ajusts per periodificació

A 31 de desembre de 1989, el saldo dels ajusts per periodificació d'actiu té el detall següent:

	Milers de pessetes
Pagaments anticipats	1.258
Cobraments diferits	3.664
IVA suportat	143
	5.065

En "Pagaments anticipats" s'inclou la periodificació de les pòlisses d'assegurança i del material d'oficina al tancament de l'exercici.

El compte "Cobraments diferits" recull la periodificació d'interessos bancaris meritats en 1989, cobrats en 1990. Segons les estimacions d'aquesta Sindicatura, aquesta periodificació és defectuosa en un import aproximat de 1.112 milers de pessetes i l'efecte d'això és que l'epígraf d'"Ajusts per periodificació d'actiu" i els resultats de l'exercici, estan infravalorats en la xifra indicada.

4.11 Capital social

El capital social de constitució de l'ITVA puja a 5.000 milers de pessetes, representat per 5.000 accions nominatives de 1.000 pessetes de valor nominal, íntegrament subscrit i desemborsat per la Generalitat Valenciana.

El Consell de la Generalitat Valenciana, constituït el 22 de desembre de 1989 en Junta Universal d'Accionistes de l'ITVA, va acordar, per unanimitat, augmentar el capital social en 414.500 milers de pessetes, mitjançant l'emissió, la subscripció i el desemborsament d'unes altres 414.500 accions de 1.000 pessetes de valor nominal. A 31 de desembre de 1989, l'import corresponent a aquesta ampliació es trobava pendent de desemborsament en la seua totalitat i registrat en l'epígraf de "Comptes financers" del balanç de situació (vegeu l'apartat 4.8); aquest import està pendent de formalització jurídica definitiva.

4.12 Reserva legal

La reserva legal sorgeix de l'aplicació de l'art. 106 de la Llei de Societats Anònimes. Aquesta reserva només podrà ser utilitzada per a cobrir, si s'escau, el saldo deutor del compte de pèrdues i beneficis.

4.13 Reserva voluntària

La reserva voluntària recull els beneficis d'anys anteriors no distribuïts, essent de lliure disposició.

El saldo d'aquesta reserva, a 31 de desembre de 1989, té el seu origen en el resultat comptable de l'exercici 1986.

La disposició de fondos de las cuentas bancarias se efectuó en 1989 de acuerdo a un régimen de firmas solidarias o indistintas, adoptando la Sociedad el sistema de firmas mancomunadas a partir del mes de febrero de 1990.

4.10 Ajustes por periodificación

El saldo de los ajustes por periodificación de activo tiene el siguiente detalle al 31 de diciembre de 1989:

	Miles de pesetas
Pagos anticipados	1.258
Cobros diferidos	3.664
IVA soportado	143
	5.065

En "Pagos anticipados" se incluye la periodificación de las pólizas de seguro y del material de oficina al cierre del ejercicio.

La cuenta "Cobros diferidos" recoge la periodificación de intereses bancarios devengados en 1989 cobrados en 1990. Según estimaciones de esta Sindicatura, dicha periodificación es defectuosa en un importe aproximado de 1.112 miles de pesetas, siendo el efecto que el epígrafe de Ajustes por periodificación de activo y los resultados del ejercicio están infravalorados en la cifra indicada.

4.11 Capital Social

El capital social de constitución del ITVA asciende a 5.000 miles de pesetas, representado por 5.000 acciones nominativas de 1.000 pesetas de valor nominal, enteramente suscrito y desembolsado por la Generalitat Valenciana.

El Consell de la Generalitat Valenciana, constituido el 22 de diciembre de 1989 en Junta Universal de Accionistas del ITVA, acordó por unanimidad aumentar el capital social en 414.500 miles de pesetas, mediante la emisión, suscripción y desembolso de otras 414.500 acciones de 1.000 pesetas de valor nominal. Al 31 de diciembre de 1989, el importe correspondiente a esta ampliación se encontraba pendiente de desembolso en su totalidad y registrado en el epígrafe de "Cuentas financieras" del balance de situación (véase apartado 4.8), estando pendiente de formalización jurídica definitiva.

4.12 Reserva Legal

La reserva legal surge de la aplicación del artículo 106 de la Ley de Sociedades Anónimas. Esta reserva sólo podrá ser utilizada para cubrir, en su caso, el saldo deutor de la cuenta de pérdidas y ganancias.

4.13 Reserva voluntaria

La reserva voluntaria recoge beneficios de años anteriores no distribuidos, siendo de libre disposición.

El saldo de esta reserva al 31 de diciembre de 1989 tiene su origen en el resultado contable del ejercicio 1986.

4.14 Altres reserves

El saldo del compte "Altres reserves" a 31 de desembre de 1989, té el seu origen en la declaració de l'Impost sobre Societats de l'exercici de 1986, on es van incloure ajustos extracomptables, l'efecte dels quals va ser un major benefici respecte del benefici comptable de l'esmentat any.

4.15 Subvencions de capital

Les subvencions de capital han estat rebudes en la seua totalitat de la Generalitat Valenciana i la seua composició i el seu moviment durant l'exercici 1989 és el següent:

	Milers de pesetes
Subvencions rebudes durant els exercicis 1985, 1986 i 1987	17.555
Imputades al compte de pèrdues i beneficis fins el 31-12-88	(3.967)
Saldo al 31-12-1988	13.588
Imputació al compte de pèrdues i beneficis de 1989	(1.756)
Saldo al 31-12-1989	11.832

Aquestes subvencions s'han materialitzat en l'adquisició d'elements d'immobilitzat material.

La Societat segueix el criteri d'imputar anualment a ingressos un 10 % de l'import de les subvencions rebudes. D'acord amb els principis comptables generalment acceptats, les subvencions de capital han d'imputar-se en la mateixa mesura que s'amortitzen les inversions realitzades a càrrec d'aquelles, encara que l'aplicació d'aquest criteri no tindria un efecte significatiu sobre els estats financers a 31 de desembre de 1989.

L'ITVA presenta les subvencions de capital rebudes i pendents de comptabilitzar com a ingressos, en l'epígraf de "Net patrimonial" del passiu del balanç de situació. Aquesta presentació no concorda amb l'establerta en el Pla General de Comptabilitat, segons la qual aquestes subvencions han de mostrar-se en un epígraf separat del de "Capital i reserves".

La Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 1989 aprovà l'atorgament de subvencions de capital a l'ITVA en el dit exercici per un import de 414.500 milers de pesetes. Aquestes subvencions s'han materialitzat finalment en la subscripció de l'ampliació de capital que es comenta en els apartats 4.8 i 4.11.

4.16 Proveïdors

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1989 és la següent:

	Miles de pesetas
Proveïdors	37.358
Factures pendents de rebre	2.620
Proveïdors estrangers	642
	40.620

4.14 Otras reservas

El saldo de la cuenta "Otras reservas" al 31 de diciembre de 1989 tiene su origen en la declaración del Impuesto sobre Sociedades del ejercicio 1986, en la cual se incluyeron ajustes extracontables cuyo efecto fue un mayor beneficio respecto al resultado contable de dicho año.

4.15 Subvenciones de capital

Las subvenciones de capital han sido recibidas en su totalidad de la Generalitat Valenciana, siendo su composición y movimiento durante el ejercicio 1989 los que se muestran a continuación:

	Miles de pesetas
Subvenciones recibidas durante los ejercicios 1985, 1986 y 1987	17.555
Imputadas a la cuenta de pérdidas y ganancias hasta el 31-12-88	(3.967)
Saldo al 31-12-1988	13.588
Imputación a la cuenta de pérdidas y ganancias de 1989	(1.756)
Saldo al 31-12-1989	11.832

Estas subvenciones se han materializado en la adquisición de elementos de inmovilizado material.

La Sociedad sigue el criterio de imputar anualment a ingresos un 10% del importe de las subvenciones recibidas. De acuerdo con principios contables generalmente aceptados, las subvenciones de capital deben imputarse en la misma medida que se amortizan las inversiones realizadas con cargo a las mismas, aunque la aplicación de este criterio no tendría un efecto significativo sobre los estados financieros al 31 de diciembre de 1989.

Las subvenciones de capital recibidas y pendientes de contabilizar como ingresos, son presentadas por el ITVA en el epígrafe de "Neto Patrimonial" del pasivo del balance de situación. Dicha presentación no es concordante con la establecida en el Plan General de Contabilidad, según el cual dichas subvenciones deben mostrarse en epígrafe separado del de Capital y Reservas.

La Ley de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para el ejercicio 1989 aprobó el otorgamiento de subvenciones de capital al ITVA en dicho ejercicio por importe de 414.500 miles de pesetas. Estas subvenciones se han materializado finalment en la suscripción de la ampliación de capital que se comenta en los apartados 4.8 y 4.11.

4.16 Proveedores

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Proveedores	37.358
Facturas pendientes de recibir	2.620
Proveedores extranjeros	642
	40.620

4.17 Entitats Públiques

A 31 de desembre de 1989, la composició d'aquest epígraf del balanç de situació, és la següent:

	Miles de pesetas
Hacienda pública, retenciones	
IRPF 4º trimestre 1989	2.139
Seguridad Social diciembre 1989	1.142
	3.281

4.18 Creditors diversos

La composició a 31 de desembre de 1989, és:

	Milers de pessetes
Ctes. corrents personal ITVA	(457)
Remuneracions ptes. pagament	56
Tarjeta de crèdit Visa	34
Compte corrent socis	207.931
	207.564

Fins a l'exercici de 1988 l'ITVA comptabilitza en el "Compte corrent amb socis" els excedents de subvencions rebudes de la Generalitat Valenciana sobre els dèficits d'explotació reals obtinguts en cada exercici. A més, en l'exercici de 1989 s'hi ha comptabilitzat la subvenció rebuda per a finançar el projecte "Un riu de xiquets".

El moviment del compte durant l'exercici de 1989 es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Subvencions a l'explotació:	
Excessos de subvencions rebudes en exercicis anteriors a 1989	21.105
Ajust en 1989 de despeses del exercici 1988	76.080
Imputació a ingressos de l'exercici 1989	(394)
	96.791
Projecte "Un Riu de Xiquets":	
Subvenció rebuda en 1989	120.000
Imputació a resultats per "Exposició Gulliver"	(8.860)
	111.140
Saldo al 31-12-1989	207.931

4.19 Resultat de l'exercici

El resultat de l'exercici de 1989 és zero, per raó dels criteris de comptabilització de les subvencions d'explotació que es comenten en els apartats 4.18 i 5.3.

4.17 Entidades Públicas

Al 31 de diciembre de 1989 la composición de este epígrafe del balance de situación es la siguiente:

	Miles de pesetas.
Hacienda pública, retenciones	
IRPF 4º trimestre 1989	2.139
Seguridad Social diciembre 1989	1.142
	3.281

4.18 Acreedores varios

La composición al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Ctas. corrientes personal ITVA	(457)
Remuneraciones ptes. pago	56
Tarjeta de crédito Visa	34
Cuenta corriente socios	207.931
	207.564

Hasta el ejercicio 1988, el ITVA contabiliza en la "Cuenta corriente con socios" los excedentes de subvenciones recibidas de la Generalitat Valenciana sobre los dèficits de explotación reales obtenidos en cada ejercicio. En el ejercicio 1989 se ha contabilizado además la subvención recibida para financiar el proyecto "Un Río de Niños".

El movimiento de la cuenta durante el ejercicio 1989 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Subvenciones a la explotación:	
Excesos de subvenciones recibidas en ejercicios anteriores a 1989	21.105
Ajuste en 1989 de gastos del ejercicio 1988	76.080
Imputación a ingresos del ejercicio 1989	(394)
	96.791
Proyecto "Un Río de Niños":	
Subvención recibida en 1989	120.000
Imputación a resultados por "Exposición Gulliver"	(8.860)
	111.140
Saldo al 31-12-1989	207.931

4.19 Resultado del ejercicio

El resultado del ejercicio 1989 es cero debido a los criterios de contabilización de las subvenciones de explotación que se comentan en los apartados 4.18 y 5.3.

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE PÈRDUES I BENEFICIS

5.1 Vendes

El detall de les vendes és el següent:

	Milers de pessetes
Vendes de serveis	9.754
Vendes de materials	3.156
	12.910

5.2 Productes financers

Comprén els interessos meritats en l'exercici de 1989 pels dipòsits mantinguts en les entitats bancàries.

5.3 Subvencions a l'explotació

El detall és el següent:

	Milers de pessetes
De la Generalitat Valenciana per a l'exercici 1989	317.000
De la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme, per a l'"Exposició Gulliver" (veure apartat 4.4)	8.860
Periodificació per a finançar dèficit explotació 1989	395
	326.255

Les subvencions a l'explotació consignades en la Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 1989 pujaren a 406.000 milers de pessetes. Durant l'exercici de 1989 s'han rebut 317.000 milers de pessetes i la resta, 89.000 milers de pessetes, en el mes de febrer de 1990.

Les subvencions a l'explotació rebudes per l'ITVA són reconegudes com a ingressos en l'import necessari per a compensar el dèficit d'explotació de l'exercici, mantenint els excessos en un compte creditor del passiu del balanç de situació (vegeu l'apartat 4.18).

5.4 Compres

Les compres de l'exercici tenen el detall que es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Materials diversos	1.644
Material fotocopiadora	537
Material publicitari	27.096
Material equips informàtics	169
Material fotogràfic	1.992
	31.438

5.5 Despeses de personal

La composició és la següent:

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Ventas

El detalle de las ventas es el siguiente:

	Miles de pesetas
Ventas de servicios	9.754
Ventas de materiales	3.156
	12.910

5.2 Productos financieros

Comprende los intereses devengados en el ejercicio 1989 por los depósitos mantenidos en las entidades bancarias.

5.3 Subvenciones a la explotación

El detalle es el siguiente:

	Miles de pesetas
De la Generalitat Valenciana para el ejercicio 1989	317.000
De la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, para la "Exposición Gulliver" (véase apartado 4.4)	8.860
Periodificación para financiar dèficit explotación 1989	395
	326.255

Las subvenciones a la explotación consignadas en la Ley de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para el ejercicio 1989 ascendieron a 406.000 miles de pesetas. Durante el ejercicio 1989 se han recibido 317.000 miles de pesetas, y el resto, 89.000 miles de pesetas, en el mes de febrero de 1990.

Las subvenciones a la explotación recibidas por el ITVA son reconocidas como ingresos en el importe necesario para compensar el dèficit de explotación del ejercicio, manteniendo los excesos en una cuenta acreedora del pasivo del balance de situación (véase apartado 4.18).

5.4 Compras

Las compras del ejercicio tienen el detalle que se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Materiales diversos	1.644
Material fotocopiadora	537
Material publicitario	27.096
Material equipos informáticos	169
Material fotogràfic	1.992
	31.438

5.5 Gastos de personal

La composición es la siguiente:

	Milers de pessetes
Sous i salaris	45.843
Viatges i desplaçaments	10.681
Seg. Social càrrec empresa	11.695
Altres despeses socials	1.513
	69.732

A 31 de desembre de 1989 la plantilla de personal de l'ITVA la constitueixen 22 persones, de les quals 14 hi estan vinculades mitjançant contractes temporals de sis mesos que generalment es renoven quan s'acaba aquest període.

A 31 de desembre de 1989, la Societat no té ni un organigrama ni un manual d'organització i procediments interns, formalment autoritzats pels òrgans competents.

5.6 Imposts

El saldo comprén fonamentalment l'IVA no deduïble, tal com podeu veure en el detall següent:

	Milers de pessetes
Tributs	117
IVA no deduïble	22.861
	22.978

El compte de l'IVA no deduïble és el resultat de l'aplicació de la regla de prorrata general a l'IVA suportat deduïble; el percentatge definitiu en l'exercici de 1989 és el 3 %.

5.7 Treballs, subministraments i serveis exteriors

El detall d'aquest compte és el següent:

	Milers de pessetes
Arrendaments	9.304
Lloguer espai fires	3.693
Lloguer oficines	4.572
Lloguer equips diversos	1.039
Reparació i conservació	1.100
Netetja oficines	103
Reparació immovilitzat	997
Subministraments	506
Electricitat	384
Aigua potable	36
Gas ciutat	86
Treballs altres empreses	250.501
Serveis de publicitat	118.668
Serveis d'hostesses	348
Muntatge stands fires	56.969
Serveis promocions	9.539
Traduccions i intèrprets	3.260
Assistència tècnica	42.392
Filmació i muntatges	19.325
Primes de segurs	530
	261.941

	Miles de pesetas
Sueldos y salarios	45.843
Viajes y desplazamientos	10.681
Seg. Social cargo empresa	11.695
Otros gastos sociales	1.513
	69.732

Al 31 de diciembre de 1989 la plantilla de personal del ITVA la constituyen 22 personas, de las que 14 están vinculadas mediante contratos temporales de seis meses que se renuevan generalmente a la finalización de este período.

Al 31 de diciembre de 1989 la Sociedad no tiene un organigrama ni un manual de organización y procedimientos internos, formalmente autorizados por los órganos competentes.

5.6 Impuestos

El saldo comprende fundamentalmente el IVA no deducible, tal como puede verse en el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
Tributos	117
IVA no deducible	22.861
	22.978

La cuenta de IVA no deducible es el resultado de la aplicación de la regla de prorrata general al IVA soportado deducible, siendo el porcentaje definitivo el 3% en el ejercicio 1989.

5.7 Trabajos, suministros y servicios exteriores

El detalle de esta cuenta es el siguiente:

	Miles de pesetas
Arrendamientos	9.304
Alquiler espacio ferias	3.693
Alquiler oficinas	4.572
Alquiler equipos varios	1.039
Reparación y conservación	1.100
Limpieza oficinas	103
Reparación inmovilizado	997
Suministros	506
Electricidad	384
Agua potable	36
Gas ciudad	86
Trabajos otras empresas	250.501
Servicios de publicidad	118.668
Servicios de azafatas	348
Montaje stands ferias	56.969
Servicios promociones	9.539
Traducciones e intérpretes	3.260
Asistencia técnica	42.392
Filmación y montajes	19.325
Primas de seguros	530
	261.941

El compte "Assistència tècnica", dins de "Treballs realitzats per altres empreses", inclou un import de 8.951 milers de pessetes, que corresponen als honoraris que l'ITVA ha satisfet per la realització d'un avantprojecte de viabilitat per a la construcció d'un "Complex hotelier" i d'un "Centre de dia" en la localitat de Tuéjar. L'esmentat projecte, segons els estudis que disposa la Societat, tindria un cost aproximat de 843 milions de pessetes. A la data d'aquest informe es desconeix si l'ITVA assumirà aquest projecte, així com les seues possibles fonts de finançament.

5.8 Gestió

El detall a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers de pessetes
Material d'oficina	1.667
Comunicacions	4.543
Relacions públiques	947
Publicitat i propaganda	508
Subscripcions i llibres	708
Serveis auxiliars	2.026
	10.399

5.9 Resultats extraordinaris

La composició dels resultats extraordinaris a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Miles de pesetas
Abonaments de proveïdors	1.941
Devolució trajecte aeri	20
Resultat venda Suzuki Santana	91
	2.052

6. SITUACIÓ FISCAL

D'acord amb la legislació vigent, els impostos no poden considerar-se definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagen estat inspeccionades per les autoritats fiscals o haja transcorregut el termini de preinscripció de cinc anys. A 31 de desembre de 1989, la Societat té oberts a inspecció, per part de les autoritats fiscals, tots els impostos principals que hi són aplicables des de la seua constitució en l'any 1985.

Pel que fa a l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA), durant els exercicis 1988 i 1989 la Societat ha aplicat la regla de prorrata general, basant-se en el fet que realitza conjuntament activitats que originen el dret a deducció i altres operacions que no l'habiliten per al citat dret. Per a l'exercici de 1989, el tipus de prorrata definitiu ha estat del 3 %.

A més, i atenent a la filosofia de l'impost, els lliuraments de béns i prestacions de serveis que desenvolupa la Societat estarien subjectes a l'impost. Açò implica, en sentit estricte, que la Societat hauria de repercutir l'impost a la Generalitat Valenciana per tots aquells serveis que li presta i, lògicament, podria deduir-se totes les quotes suportades relacionades directament amb aquelles. Aquesta forma

La cuenta "Asistencia técnica", dentro de "Trabajos realizados por otras empresas", incluye un importe de 8.951 miles de pesetas, que corresponde a los honorarios satisfechos por el ITVA por la realización de un anteproyecto de viabilidad para la construcción de un "Complejo hotelero" y de un "Centro de día" en la localidad de Tuejar. El proyecto mencionado, según los estudios disponibles por la Sociedad, tendría un coste aproximado de 843 millones de pesetas. A la fecha de este informe se desconoce si este proyecto va a ser asumido por el ITVA, así como las posibles fuentes de financiación del mismo.

5.8 Gestión

El detalle al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Material de oficina	1.667
Comunicaciones	4.543
Relaciones públicas	947
Publicidad y propaganda	508
Suscripciones y libros	708
Servicios auxiliares	2.026
	10.399

5.9 Resultados extraordinarios

La composición de los resultados extraordinarios al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Abonos de proveedores	1.941
Devolución trayecto aéreo	20
Resultado venta Suzuki Santana	91
	2.052

6. SITUACIÓN FISCAL

De acuerdo con la legislación vigente, los impuestos no pueden considerarse definitivamente liquidados hasta que las declaraciones presentadas hayan sido inspeccionadas por las autoridades fiscales, o haya transcurrido el plazo de prescripción de cinco años. Al 31 de diciembre de 1989, la Sociedad tiene abiertos a inspección por las autoridades fiscales todos los impuestos principales que le son aplicables desde su constitución en el año 1985.

En relación al Impuesto sobre el Valor Añadido (I.V.A.), durante los ejercicios 1988 y 1989, la Sociedad viene aplicando la regla de prorrata general, basándose en el hecho de que realiza conjuntamente actividades que originan el derecho a deducción y otras operaciones que no le habilitan para el citado derecho. Para el ejercicio 1989, el tipo de prorrata definitivo ha sido del 3%.

Adicionalmente, y atendiendo a la filosofía del Impuesto, las entregas de bienes y prestaciones de servicios que desarrolla la Sociedad estarían sujetas al mismo. Ello implica, en sentido estricto, que la Sociedad debería repercutir el Impuesto a la Generalitat Valenciana por todos aquellos servicios que le viene prestando y lógicamente, podría deducirse todas las cuotas suportadas relacionadas directa-

d'actuar, segons els comentaris dels responsables de la Societat, li reportaria una complexitat administrativa important, sense que amb això la Hisenda Pública es sentís perjudicada respecte a la pràctica actual, representada per l'aplicació de la regla de prorrata general.

Conseqüentment, si bé la regla de prorrata és menys ortodoxa que l'actuació comentada en el paràgraf anterior, els responsables de la Societat estan disposats a continuar aplicant-la, ja que en qualsevol cas la variació en la base imposable que podria sorgir d'una eventual inspecció tributària amb criteris diferents, no hi representaria passius contingents de quantia significativa.

7. CONCLUSIONS I RECOMACIONS

a) L'ITVA, empresa pública de la Generalitat Valenciana, du una comptabilitat ajustada bàsicament als principis i criteris establerts en la Pla General de Comptabilitat, i efectua la rendició de comptes a la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, basant-se en els criteris que aquesta ha establert. Tanmateix, tal com es comenta en l'apartat 2, les notes als estats financers preparades i retudes per part de l'ITVA són, en alguns aspectes, insuficients.

Es recomana que les notes als estats financers continuen la informació necessària i suficient per a una adequada interpretació i comprensió dels estats financers, presos conjuntament.

b) La Societat ha assumit durant l'exercici de 1989 la funció de promotor del projecte "Un riu de xiquets" i ha adquirit compromisos contractuals per import de 921,2 milions de pessetes, per als quals ha rebut una subvenció de 120 milions de pessetes en l'exercici de 1989 i de 570 milions en el de 1990 (vegeu els apartats 4.4 i 4.18). A la data d'aquest informe, la Societat no disposa d'evidència documental relativa al finançament complet del projecte i de la seua destinació final, una vegada estiga acabat.

Es recomana que d'ara endavant les obres es pressuposten d'acord amb plans d'actuació i finançament, i que pel que fa al projecte "Un riu de xiquets", siguin analitzades i avaluades les diverses possibilitats d'actuació en el futur.

c) Segons s'indica en l'apartat 4.4, l'ITVA no va realitzar un recompte físic de les seues existències de material publicitari a 31 de desembre de 1989.

Es recomana la realització periòdica d'inventaris físics.

d) La presentació en el balanç de situació a 31 de desembre de 1989 dels desemborsaments pendents per la subscripció de l'ampliació de capital, no és adequada segons els criteris del Pla General de Comptabilitat, tal com es comenta en l'apartat 4.8.

e) Les subvencions de capital rebudes per l'ITVA no són objecte d'un adequat tractament comptable, tal com s'indica en l'apartat 4.15.

En el registre i la imputació a ingressos d'aquestes subvencions, es recomana l'aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats.

f) Es recomana que els òrgans competents de la Societat aproven formalment un organigrama i un manual d'organització i procediments interns.

mente con aquellas. Tal forma de actuar, según comentarios de los responsables de la Sociedad, le reportaría una complejidad administrativa importante, sin que con ello la Hacienda Pública se sienta perjudicada respecto a la práctica actual representada por la aplicación de la regla de prorrata general.

En consecuencia, si bien la regla de prorrata es menos ortodoxa que la actuación comentada en el párrafo anterior, los responsables de la Sociedad están dispuestos a continuar aplicándola, puesto que en todo caso la variación en la base imponible que podría surgir de una eventual inspección tributaria con criterios diferentes, no le supondría a la Sociedad pasivos contingentes de cuantía significativa.

7. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) El ITVA, empresa pública de la Generalitat Valenciana, lleva una contabilidad ajustada básicamente a los principios y criterios establecidos en el Plan General de Contabilidad, y efectúa la rendición de cuentas a la Intervención General de la Generalitat Valenciana en base a los criterios establecidos por esta última. Sin embargo, tal como se comenta en el apartado 2, las notas a los estados financieros preparadas y rendidas por el ITVA son, en algunos aspectos, insuficientes.

Se recomienda que las notas a los estados financieros contengan la información necesaria y suficiente para una adecuada interpretación y comprensión de los estados financieros tomados en su conjunto.

b) La Sociedad ha asumido durante el ejercicio 1989 la función de promotor del proyecto "Un Río de Niños", adquiriendo compromisos contractuales por importe de 921,2 millones de pesetas, para los que en el ejercicio 1989 ha recibido una subvención de 120 millones de pesetas y 570 millones en el ejercicio 1990 (véase apartados 4.4 y 4.18). A la fecha de este informe la Sociedad no dispone de evidencia documental relativa a la financiación completa del proyecto y del destino final del mismo una vez esté concluido.

Se recomienda que en lo sucesivo las obras se presupuesten de acuerdo a planes de actuación y financiación, y con respecto al proyecto "Un Río de Niños" sean analizadas y evaluadas las diversas posibilidades de actuación en el futuro.

c) Según se indica en el apartado 4.4, el ITVA no realizó un recuento físico de sus existencias de material publicitario al 31 de diciembre de 1989.

Se recomienda la realización periódica de inventarios físicos.

d) La presentación en el balance de situación al 31 de diciembre de 1989 de los desembolsos pendientes por la suscripción de la ampliación de capital, no es adecuada según los criterios del Plan General de Contabilidad, tal como se comenta en el apartado 4.8.

e) Las subvenciones de capital recibidas por el ITVA no son objeto de un adecuado tratamiento contable, tal como se indica en el apartado 4.15.

Se recomienda la aplicación de los principios de contabilidad generalmente aceptados en el registro e imputación a ingresos de dichas subvenciones.

f) Se recomienda que los órganos competentes de la Sociedad aprueben formalmente un organigrama y un manual de organización y procedimientos internos.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

RADIOTELEVISIÓ VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS (Exercici 1989)

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

L'ens públic Radiotelevisió Valenciana, en endavant RTVV, fou creat mitjançant la Llei 7/1984, de 4 de juliol, de la Generalitat Valenciana; però no va iniciar la seua activitat fins a 1988.

RTVV és una entitat de caràcter públic de les regulades en la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat (article 5.2), adscrita administrativament a la Presidència de la Generalitat Valenciana. Té personalitat jurídica pròpia i, pel que fa a les seues relacions privades, està subjecta al dret privat.

RTVV és l'entitat gestora de les següents societats filials:

- Ràdio Autonomia Valenciana, S.A. (RAV, S.A.)
- Televisió Autònoma Valenciana, S.A. (TVV, S.A.)

Les dites societats són les encarregades de la gestió dels serveis públics de radiodifusió i televisió, respectivament, i foren constituïdes el 18 d'octubre de 1988 a l'empara de la Llei 7/1984, de 4 de juliol; es troben participades en el 100% del seu capital per RTVV. Ambdues societats començaren les seues emissions en el segon semestre de 1989.

2. INFORMACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

Els estats financers objecte d'aquesta fiscalització són els individuals de RTVV, RAV, S.A. i TVV, S.A., així com el consolidat. El balanç de situació es mostra en els quadres 1 i 2; el compte de resultats, en el quadre 3; i el quadre de finançament, en els quadres 4 i 5.

L'anterior documentació s'ha rebut oficialment de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana el 24 de juliol de 1990, després del termini legal establert en la Llei d'Hisenda.

Els citats estats financers de RTVV i societats filials s'han obtingut a partir dels registres comptables de les empreses, seguint els criteris del Pla General de Comptabilitat aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la Resolució de 10 de gener de 1989 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació anual que han de retre les empreses públiques. Les tres empreses estan completant el tràmit de legalització dels llibres de comptabilitat, tal i com estableix el Codi de Comerç.

Els estats financers de RTVV, TVV, S.A. i RAV, S.A., i els seus consolidats, de l'exercici de 1989, els ha aprovats el director general, mitjançant una Resolució de 30 de juny de 1990.

El mètode d'integració seguit en la consolidació ha estat el d'integració global, d'acord amb la definició següent:

INFORME DE FISCALIZACIÓN

RADIOTELEVISIÓN VALENCIANA Y SOCIEDADES FILIALES (Ejercicio 1989)

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

El Ente Público Radiotelevisión Valenciana, en adelante RTVV, se creó mediante la Ley 7/1984, de 4 de julio, de la Generalitat Valenciana, si bien hasta 1988 no inició su actividad.

RTVV es una Entidad de carácter público de las reguladas en la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat (artículo 5.2), adscrita administrativamente a la Presidencia de la Generalitat Valenciana. Tiene personalidad jurídica propia, y por lo que concierne a sus relaciones privadas está sujeta al Derecho Privado.

RTVV es la entidad gestora de las siguientes sociedades filiales:

- Radio Autonomía Valenciana, S.A. (RAV, S.A.)
- Televisión Autónoma Valenciana, S.A. (TVV, S.A.)

Dichas sociedades son las encargadas de la gestión de los servicios públicos de radiodifusión y televisión, respectivamente, y fueron constituidas el 18 de octubre de 1988 al amparo de la Ley 7/1984, de 4 de julio, encontrándose participadas en el 100% de su capital por RTVV. Ambas sociedades comenzaron sus emisiones en el segundo semestre de 1989.

2. INFORMACIÓN ECONÓMICO FINANCIERA

Los estados financieros objeto de la presente fiscalización son los individuales de RTVV, RAV, S.A. y TVV, S.A., así como el consolidado. El balance de situación se muestra en los cuadros 1 y 2, la cuenta de resultados en el cuadro 3 y el cuadro de financiamiento en los cuadros 4 y 5.

La anterior documentación se ha recibido oficialmente de la Intervención General de la Generalitat Valenciana el 24 de julio de 1990, con posterioridad al plazo legal establecido en la Ley de Hacienda.

Los citados estados financieros de RTVV y Sociedades Filiales se han obtenido a partir de los registros contables de las empresas, siguiendo los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973 de 22 de febrero, y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana, por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas. Las tres empresas están completando el trámite de legalización de los libros de contabilidad, tal como establece el Código de Comercio.

Los estados financieros de RTVV, TVV, S.A. y RAV, S.A. y sus consolidados, del ejercicio 1989, han sido aprobados por el Director General, mediante Resolución de 30 de junio de 1990.

El método de integración seguido en la consolidación ha sido el de integración global, de acuerdo con la siguiente definición:

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS

BALANÇ DE SITUACIO A 31-12-89 - ACTIU

(en milers de pessetes)

	RTVV	TVV, S.A.	RAV, S.A.	TOTAL	AJUSTS	CONSOLIDAT
IMMOBILITZAT MATERIAL						
Immobilitzat mat. propi	168.002	249.311	48.897	466.210	-	466.210
Immobilitzat mat. cedit	4.680.889	-	-	4.680.889	-	4.680.889
Amort. Acum. Immob. Mat.	(253.549)	(10.611)	(120)	(264.280)	-	(264.280)
Immobilitzat en curs	4.166	407.275	-	411.441	-	411.441
	4.599.508	645.975	48.777	5.294.260	-	5.294.260
IMMOBILITZAT IMMATERIAL						
Immob. Immat. propi	5.751	208	1.097	7.056	-	7.056
Immob. Immaterial cedit	48.504	-	-	48.504	-	48.504
Amort. Acum. Immob. Immat.	(4.131)	(18)	(31)	(4.180)	-	(4.180)
Immob. Immat. en curs	9.115	27.170	-	36.285	-	36.285
	59.239	27.360	1.066	87.665	-	87.665
IMMOBILITZAT FINANCER						
Invers. financ. empres. grup	1.561.000	-	-	1.561.000	(1.561.000)	0
Finances	124	-	-	124	-	124
	1.561.124	-	-	1.561.124	(1.561.000)	124
DESPESES AMORTITZABLES						
Despeses posada en marxa	1.143	-	-	1.143	-	1.143
Despeses primer establiment	100.637	155.269	16.326	272.232	-	272.232
	101.780	155.269	16.326	273.375	-	273.375
EXISTENCIES						
Material de suport	12.383	30.284	12.283	54.950	-	54.950
Produccions i drets	-	1.461.806	-	1.461.806	-	1.461.806
Prov. deprec. existències	-	(3.617)	-	(3.617)	-	(3.617)
	12.383	1.488.473	12.283	1.513.139	-	1.513.139
DEUTORS						
Clients	-	394.242	5.201	399.443	-	399.443
Prov. insolvències	-	(1.963)	(26)	(1.989)	-	(1.989)
Deutors	185.478	16.191	251	201.920	-	201.920
Entitats Púb. deutores	85.602	295.354	13.343	394.299	-	394.299
TVV SA deutor op. cts.	417.154	-	-	417.154	(417.154)	-
RTVV deutor, op. cts.	-	-	59.033	59.033	(59.033)	-
RTVV deutor, capital	-	457.139	147.695	604.834	(604.834)	-
	688.234	1.160.963	225.497	2.074.694	(1.081.021)	993.673
COMPTES FINANCERS						
Invers. financ. temporals	1.150.000	-	-	1.150.000	-	1.150.000
Caixa i bancs	805.725	3.439	651	809.815	-	809.815
	1.955.725	3.439	651	1.959.815	-	1.959.815
AJUSTS PER PERIODIFICACIO	275.519	261.038	3	536.560	(234.074)	302.486
TOTAL ACTIU	9.253.512	3.742.517	304.603	13.300.632	(2.876.095)	10.424.537
COMPTES D'ORDRE						
	13.850	469.078	9.615	492.543	-	492.543

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS
BALANÇ DE SITUACIÓ A 31-12-89 - PASSIU

(milers de pessetes)

	RTVV	TVV,S.A	RAV, S.A.	TOTAL	AJUSTS	CONSOLIDADO
NET PATRIMONIAL						
Fons Social	1.561.000	-	-	1.561.000	-	1.561.000
Fons social patrimonial cedit	4.729.393	-	-	4.729.393	-	4.729.393
Subvencions de capital	818.627	-	-	818.627	-	818.627
Capital Social	-	1.340.000	221.000	1.561.000	(1.561.000)	-
	<u>7.109.020</u>	<u>1.340.000</u>	<u>221.000</u>	<u>8.670.020</u>	<u>(1.561.000)</u>	<u>7.109.020</u>
DEUTES A CURT TERMINI						
TVV S.A. creditor, capital	457.139	-	-	457.139	(457.139)	-
RAV S.A. creditor, capital	147.695	-	-	147.695	(147.695)	-
RAV S.A., cr. op. cts.	59.033	-	-	59.033	(59.033)	-
RTVV creod. op. cts.	-	417.154	-	417.154	(417.154)	-
Proveïdors	-	920.328	25.755	946.083	-	946.083
Creditors variis	103.703	586.204	19.569	709.476	-	709.476
Remuneracions pendents	6.533	21.694	3.869	32.096	-	32.096
Entitats públiques creditors	19.509	57.531	9.648	86.688	-	86.688
Fiances, curt termini	2.967	4.119	1.282	8.368	-	8.368
Provisions per a despeses	1.144	1.780	-	2.924	-	2.924
	<u>797.723</u>	<u>2.008.810</u>	<u>60.123</u>	<u>2.866.656</u>	<u>(1.081.021)</u>	<u>1.785.635</u>
AJUSTS PER PERIODIFICACIÓ						
Pagaments diferits	4.294	381.174	23.480	408.948	(234.074)	174.874
Cobraments anticipats	-	4.763	-	4.763	-	4.763
Dif. canvi diferides	-	7.770	-	7.770	-	7.770
Ingressos diferits	1.342.475	-	-	1.342.475	-	1.342.475
	<u>1.346.769</u>	<u>393.707</u>	<u>23.480</u>	<u>1.763.956</u>	<u>(234.074)</u>	<u>1.529.882</u>
TOTAL PASSIU	9.253.512	3.742.517	304.603	13.300.632	(2.876.095)	10.424.537
COMPTES D'ORDRE						
Garantia de subministradors	13.850	138.161	9.615	161.626	-	161.626
Garantia de clients	-	330.388	-	330.388	-	330.388
Garantia per serveis	-	529	-	529	-	529
	<u>13.850</u>	<u>469.078</u>	<u>9.615</u>	<u>492.543</u>	<u>-</u>	<u>492.543</u>

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS
 COMPTA DE RESULTATS A 31 DE DESEMBRE DE 1989

(en milers de pessetes)

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	TOTAL	AJUSTS	CONSOLIDAT
VENDES I INGRESSOS						
Existències finals	12.383	1.492.091	12.283	1.516.757	-	1.516.757
Vendes	299.139	469.186	5.253	773.578	(294.815)	478.763
Ingressos financers	266.622	1.292	3	267.917	-	267.917
Subvencions d'explotació aplic.	2.173.136	1.877.845	164.715	4.215.696	(2.042.561)	2.173.135
Subvencions de capital amortitz.	34.373	-	-	34.373	-	34.373
Ingressos accessoris	16.444	5.924	20	22.388	-	22.388
	2.802.097	3.846.338	182.274	6.830.709	(2.337.376)	4.493.333
COMPRES I DESPESES						
Existències inicials	2.993	9.544	2.751	15.288	-	15.288
Compres	-	2.788.778	23.263	2.812.041	-	2.812.041
Despeses de personal	268.845	441.638	96.636	807.119	-	807.119
Despeses financeres	83	853	2	938	-	938
Tributs	-	49	196	245	-	245
Treballs, submin. exteriors	102.610	399.924	42.525	545.059	(294.815)	250.244
Despeses diverses	100.736	148.746	12.641	262.123	-	262.123
Subvencions d'explotació	2.042.561	-	-	2.042.561	(2.042.561)	-
Dot. amort. immob. material	253.549	10.611	121	264.281	-	264.281
Dot. amort. immob. immaterial	4.131	18	31	4.180	-	4.180
Amort. despeses amortitzables	25.445	38.817	4.082	68.344	-	68.344
Dot. provisió de despeses	1.144	3.743	26	4.913	-	4.913
Dot. depreciació existències	-	3.617	-	3.617	-	3.617
	2.802.097	3.846.338	182.274	6.830.709	(2.337.376)	4.493.333

Quadre 3

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS
 QUADRE DE FINANÇAMENT EXERCICI 1989

(En milers de pessetes)

	RTVV	TVV.S.A.	RAV.S.A.	AJUSTS	CONSOLIDAT
APLICACIONS					
Recursos aplicats en les operacions	2.514.835	2.297.441	165.732	(2.346.767)	2.631.241
Despeses d'establiment	127.225	194.086	20.408	(1)	341.718
Adquisició d'immobilitzat					
a) Immobilitz. immaterials	63.369	27.378	1.097	0	91.844
b) Immobilitz. materials	4.847.503	656.585	48.897	2	5.552.987
c) Immobilitz. financeres	74	-	-		74
TOTAL APLICACIONS	7.553.006	3.175.490	236.134	(2.346.766)	8.617.864
ORIGENS					
Recursos procedents de les operacions	2.764.730	2.354.247	169.991	(2.346.766)	2.942.202
Aportació a fons social	4.729.393	-	-	-	4.729.393
Subvencions de capital	788.000	-	-	-	788.000
TOTAL ORIGENS	8.282.123	2.354.247	169.991	(2.346.766)	8.459.595
EXCES ORIGENS SOBRE APLICACIONS	729.117	(821.243)	(66.143)	0	(158.269)

Quadre 4

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS
 VARIACIO DEL CAPITAL CIRCULANT EXERCICI 1989

Augments (Disminucions)

(en milers de pessetes)

CONCEPTE	RTVV	TVV.S.A.	RAV.S.A.	AJUSTS	CONSOLIDAT
Existències	9.389	1.482.547	9.532	0	1.501.468
Deutors	675.895	(175.743)	6.699	472.299	979.150
Creditors	809.345	(1.998.413)	(59.548)	(472.299)	(1.720.915)
Inversions financeres temp.	1.150.000	-	-	-	1.150.000
Tresoreria	(1.137.145)	2.895	651	0	(1.133.599)
Ajusts per periodificació (ACTIU)	264.406	261.038	3	(234.074)	291.373
Ajusts per periodificació (PASSIU)	(1.042.773)	(393.567)	(23.480)	234.074	(1.225.746)
VARIACIO DE CAPITAL CIRCULANT	729.117	(821.243)	(66.143)	0	(158.269)

Quadre 5

S'incorporen, al balanç de situació de la societat matriu, els béns, els drets i les obligacions que componen el patrimoni de les societats afiliades i, al compte de pèrdues i beneficis d'aquella, els ingressos i les despeses que en determinen els resultats, tot eliminant els valors de la inversió de l'ens públic en les seues societats filials.

Finalment, s'efectuen els ajusts necessaris per a eliminar les transaccions entre les societats del grup.

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

L'exercici de 1989 ha representat per a RTVV l'any de la seua posada en marxa. El fet decisiu, en aquest context, és l'entrada en funcionament de les seues societats filials, RAV, S.A. i TVV, S.A.

Al llarg de l'exercici hom ha procedit a la selecció i contractació del personal al servei de l'ens, i s'ha produït el desenvolupament de l'organigrama aprovat pel Consell d'Administració. De la mateixa forma, el Consell d'Administració aprova el disseny de les plantilles de RTVV i de les seues societats filials. Al tancament de l'exercici, la plantilla de RTVV ascendia a 124 persones.

Així mateix, en el mes de juny es va produir l'ocupació de les instal·lacions cedides per la Presidència de la Generalitat Valenciana, situades a Burjassot.

TVV, S.A. inicia les seues activitats a principis d'any; en el mes de juny s'ubica en la seua actual seu de Burjassot i comença l'emissió regular de programes el 9 d'octubre, sota el nom comercial de "Canal 9".

Durant l'exercici de 1989, procediren a la selecció i contractació del personal, així com al seu perfeccionament professional, ja que -atés que l'activitat televisiva és incipient en la Comunitat Valenciana- ha calgut fer un gran esforç en allò que es refereix a la formació.

La plantilla quedà configurada en 307 persones, d'acord amb les previsions pressupostàries existents per a l'exercici de 1989. La incorporació del personal tingué lloc, majoritàriament, durant els mesos de juny a setembre.

Des del dia 9 d'octubre, data en què comencen oficialment les emissions programades, han anat incrementant el nombre d'hores d'emissió fins a acabar l'any 1989 amb una emissió setmanal de 75 hores.

Igualment, per a RAV, S.A. l'exercici de 1989 ha significat l'any de la seua entrada en funcionament, havent iniciat l'emissió regular de programes en els primers dies del mes d'octubre sota el nom comercial de "Canal 9", amb una cobertura d'emissió de 24 hores diàries.

Durant l'exercici de 1989 es desenvoluparen igualment els processos de selecció i contractació de personal i es van desplegar les activitats de formació i preparació tendents a aconseguir la plena efectivitat en el compliment de les seues funcions.

La plantilla ha quedat configurada amb 38 persones, d'acord amb les previsions pressupostàries existents per a l'exercici de 1989.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

El detall d'aquest epígraf del balanç de situació i la seua corresponent amortització acumulada, és el següent en milers de pesetes:

Se incorporan al balance de situación de la sociedad matriz los bienes, derechos y obligaciones que componen el patrimonio de las sociedades afiliadas, y a su cuenta de pérdidas y ganancias los ingresos y gastos que determinan los resultados de las mismas, eliminando los valores de la inversión del Ente Público en sus sociedades filiales.

Finalmente se efectúan los ajustes necesarios para eliminar las transacciones entre las sociedades del grupo.

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

El ejercicio 1989 ha representado para RTVV el año de su puesta en marcha. El hecho decisivo, en este contexto, es la entrada en funcionamiento de sus Sociedades Filiales, RAV, S.A. y TVV, S.A.

A lo largo del ejercicio se ha procedido a la selección y contratación del personal al servicio del Ente, produciéndose, de este modo, el desarrollo del organigrama aprobado por el Consejo de Administración. De igual modo, el Consejo de Administración aprueba el diseño de las plantillas de RTVV y de sus Sociedades Filiales. Al cierre del ejercicio, la plantilla de RTVV ascendía a 124 personas.

Asimismo, en el mes de junio se produjo la ocupación de las instalaciones cedidas por la Presidencia de la Generalitat Valenciana, situadas en Burjasot.

TVV, S.A. inicia sus actividades a principio del año, ubicándose en el mes de junio en su actual sede de Burjasot, e iniciando la emisión regular de programas el 9 de octubre, bajo el nombre comercial de "Canal 9".

Durante el ejercicio 1989 se procedió a la selección y contratación del personal, así como al perfeccionamiento profesional, ya que, dado que la actividad televisiva es incipiente en la Comunidad Valenciana, se ha tenido que hacer un gran esfuerzo en lo que a formación se refiere.

La plantilla quedó configurada en 307 personas, de acuerdo con las previsions presupuestarias existentes para el ejercicio 1989. La incorporación del personal tuvo lugar, mayoritariamente, durante los meses de junio a septiembre.

Desde el día 9 de octubre, fecha en que comienzan oficialmente las emisiones programadas, se ha ido incrementando el número de horas de emisión, finalizando el año 1989 con una emisión semanal de setenta y cinco horas.

Del mismo modo, para RAV, S.A., el ejercicio 1989 ha supuesto el año de su entrada en funcionamiento, habiendo iniciado la emisión regular de programas en los primeros días del mes de octubre, bajo el nombre comercial de "Canal 9", con una cobertura de emisión de veinticuatro horas diarias.

Durante el ejercicio 1989, se desarrollaron igualmente, los procesos de selección y contratación del personal, desplegando las actividades de formación y preparación tendentes a conseguir la plena efectividad en el cumplimiento de sus funciones.

La plantilla ha quedado configurada con 38 personas, de acuerdo con las previsions presupuestarias existentes para el ejercicio 1989.

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

El detalle de este epígrafe del balance de situación y su correspondiente amortización acumulada es el siguiente, en miles de pesetas:

	<u>RTVV</u>	<u>TVV, S.A.</u>	<u>RAV, S.A.</u>	<u>CONSOLIDAT</u>
<u>Propi</u>				
· Instal.lacions	15.753	1.336	240	17.329
· Edif. i o. constr.	17.905	--	--	17.905
· Equip tècnic	603	182.499	45.511	228.613
· Elems. transport	5.638	34.944	--	40.582
· Mobiliari i estris	85.476	27.458	3.093	116.027
· Equip procés dades	42.627	486	--	43.113
· Recanvis immobili.	--	2.244	--	2.244
· Altre immobilitzat	<u>--</u>	<u>344</u>	<u>53</u>	<u>397</u>
	168.002	249.311	48.897	466.210
<u>Cedit</u>				
· Immobil. mat. G.V. (pent. adscrip.)	4.680.889	--	--	4.680.889
<u>En curs</u>				
· Edif. i o. constr. en curs	4.166	--	--	4.166
· Unitats mòbils en curs	<u>--</u>	<u>407.275</u>	<u>--</u>	<u>407.275</u>
	4.166	407.275	--	411.441
· Amort. acumulada	<u>(253.549)</u>	<u>(10.611)</u>	<u>(120)</u>	<u>(264.280)</u>
	4.599.508	645.975	48.777	5.294.260

En el quadre 6 es detallen els moviments registrats en l'exercici.

L'immobilitzat material, tret del cedit que comentarem a continuació, figura comptabilitzat al cost d'adquisició o construcció.

L'immobilitzat en curs està valorat al seu preu de cost, incloent equips, instal·lacions, obra civil i treballs de software contractats en fase de desenvolupament.

L'amortització de l'immobilitzat material es calcula atenent a la seua depreciació efectiva, d'acord amb la data d'inici de l'activitat de cada element; els coeficients d'amortització anual en són els següents:

Instal·lacions	6 al 10%
Edificis	4%
Equip tècnic	10 al 20%
Elements de transport	10 al 15%
Mobiliari i eines	10%
Equip procés de dades	15%

En l'immobilitzat material de RTVV, s'han inclòs les inversions realitzades per la Presidència de la Generalitat, a l'empara del seu programa pressupostari "Ràdio i Televisió".

Aqueixes inversions, que es recullen en el compte "Immobilitzat material de la Generalitat pendent d'adscripció", per un valor de 4.680'9 milions de pessetes, estan pendents d'adscripció definitiva a la data d'aquest informe.

RTVV ha incorporat les dites inversions al seu balanç, argumentant les següents raons:

- Estan utilitzant-les en les activitats per les quals es va crear RTVV.
- Convé calcular les amortitzacions corresponents i situar el compte de resultats de RTVV i les seues societats filials en la dimensió correcta.
- Cal establir-ne un estricte control intern, de cara a la salvaguarda física i a la protecció dels actius, i al manteniment constant del valor actualitzat d'aquests.

La contrapartida ha estat el compte "Fons social, patrimoni cedit" (vegeu l'apartat 4.14).

La comptabilització s'ha efectuat d'acord amb un inventari valorat, comunicat el 12 de juny de 1990 pel secretari general de Presidència, incloent-hi elements d'immobilitzat immaterial (vegeu l'apartat 4.2).

El càrrec per dotació a l'amortització de l'immobilitzat cedit ha ascendit a 245'2 milions de pessetes.

L'immobilitzat material afecte a la deducció per inversions a 31 de desembre de 1989, així com els compromisos d'inversió per a completar projectes ja iniciats, són els següents en milions de pessetes:

	Afecte a Inversions	Compromisos
RTVV	162	146
TVV, S.A.	249	919
RAV, S.A.	48	44

En el cuadro 6 se detallan los movimientos registrados en el ejercicio.

El inmovilizado material, excepto el cedido que se comentará a continuación, figura contabilizado al coste de adquisición o construcción.

El inmovilizado en curso está valorado a su precio de coste, incluyendo equipos, instalaciones, obra civil y trabajos de software contratados en fase de desarrollo.

La amortización del inmovilizado material se calcula atendiendo a su depreciación efectiva, de acuerdo con la fecha de inicio de la actividad de cada elemento, siendo los coeficientes de amortización anual los siguientes:

Instalaciones	6 al 10%
Edificios	4%
Equipo técnico	10 al 20%
Elementos de transporte	10 al 15%
Mobiliario y enseres	10%
Equipo proceso de datos	15%

En el inmovilizado material de RTVV se han incluido las inversiones realizadas por la Presidencia de la Generalitat, al amparo de su programa presupuestario "Radio y Televisión".

Dichas inversiones, que se recogen en la cuenta "Inmovilizado material de la Generalitat pendiente de adscripción" por un valor de 4.680,9 millones de pesetas, están pendientes de adscripción definitiva a la fecha de este informe.

RTVV ha incorporado a su balance dichas inversiones, argumentando las siguientes razones:

- Están siendo utilizadas en las actividades por las que se creó RTVV.
- Conviene calcular las amortizaciones correspondientes y situar la cuenta de resultados de RTVV y sus Sociedades filiales en su correcta dimensión.
- Es necesario establecer un estricto control interno, en orden a la salvaguardia física y protección de los activos, y al mantenimiento constante del valor actualizado de los mismos.

La contrapartida ha sido la cuenta "Fondo social, patrimonio cedido" (véase apartado 4.14).

La contabilización se ha efectuado de acuerdo a un inventario valorado, comunicado el 12 de junio de 1990 por el Secretario General de Presidencia, incluyéndose en el mismo elementos de inmovilizado inmaterial (véase apartado 4.2).

El cargo por dotación a la amortización del inmovilizado cedido ha ascendido a 245,2 millones de pesetas.

El inmovilizado material afecto a la deducción por inversiones al 31 de diciembre de 1989, así como los compromisos de inversión para completar proyectos ya iniciados, son los siguientes en millones de pesetas:

	Afecto a Inversiones	Compromisos
RTVV	162	146
TVV, S.A.	249	919
RAV, S.A.	48	44

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS
 IMMOBILITZAT MATERIAL I FONDS D'AMORTITZACIO 1989

(En milers de pessetes)

CONCEPTE	COST			AMORTITZACIO			VALORS NET
	31-12-88	ALTES	31-12-89	31-12-88	ALTES	31-12-89	31-12-89
RTVV							
Instal.lacions	211	15.542	15.753	0	615	615	15.138
Edificis i altres const.	574	17.331	17.905	0	553	553	17.352
Edif.i altres c. en curs	0	4.166	4.166	0	0	0	4.166
Equip tècnic	0	603	603	0	35	35	568
Elements de transport	0	5.638	5.638	0	299	299	5.339
Mobiliari i estris	1.365	84.111	85.476	0	2.517	2.517	82.959
Equip procés datos	3.403	39.224	42.627	0	4.363	4.363	38.264
Immob.mat.Generalitat (pendent adscripció)	0	4.680.889	4.680.889	0	245.167	245.167	4.435.722
	5.553	4.847.504	4.853.057	0	253.549	253.549	4.599.508
TVV,S.A.							
Instal.lacions	0	1.336	1.336	0	30	30	1.306
Equip tècnic	0	182.499	182.499	0	7.870	7.870	174.629
Elements de transport	0	34.944	34.944	0	1.592	1.592	33.352
Mobiliari i estris	0	27.458	27.458	0	479	479	26.979
Equip procés datos	0	486	486	0	18	18	468
Recanvis immobilitzat	0	2.244	2.244	0	609	609	1.635
Altres immobilitzat	0	344	344	0	13	13	331
Unitats mòbils en curs	0	407.275	407.275	0	0	0	407.275
	0	656.586	656.586	0	10.611	10.611	645.975
PAV,S.A.							
Instal.lacions	0	240	240	0	0	0	240
Equip tècnic	0	45.511	45.511	0	98	98	45.413
Mobiliari i estris	0	3.093	3.093	0	17	17	3.076
Altres immobilitzat	0	53	53	0	5	5	48
	0	48.897	48.897	0	120	120	48.777
TOTALS	5.553	5.552.987	5.558.540	0	264.280	264.280	5.294.260

4.2 Immobilitzat immaterial

El detall d'aquest epígraf és el següent, en milers de pessetes:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	Consolidat
Inmob. immaterial cedit	48.504	-----	-----	48.504
Propietat industrial	4.304	208	1.097	5.609
Software	1.447	-----	-----	1.447
Amort. Acum.	(4.131)	(18)	(31)	(4.180)
Software en curs	9.115	27.170	-----	36.285
	59.239	27.360	1.066	87.665

L'immobilitzat immaterial cedit, l'han comptabilitzat conformement a l'inventari valorat obtingut de la Secretaria General de Presidència (vegeu l'apartat 4.1).

La resta de l'immobilitzat immaterial està valorat al preu de cost d'adquisició.

L'amortització es calcula segons els criteris següents:

- Les marques corresponents a programes, a raó del 33% anual.
- Les patents i marques identificatives de les societats, a raó d'un 20% anual.
- El software, l'amortitzen al llarg d'un període comprès entre tres i sis anys.

4.3 Immobilitzat financer

L'epígraf d'inversions financeres en empreses del grup, del balanç de RTVV, comprén el cost d'adquisició de les inversions realitzades en la subscripció del 100% del capital social de TVV, S.A. i RAV, S.A., amb el següent detall en milers de pessetes:

	Capital Social
RAV, S.A.	221.000
TVV, S.A.	1.340.000
	1.561.000

4.4 Despeses amortitzables

Són despeses que, bé per tenir projecció econòmica futura, bé per excedir la seua utilitat en l'exercici, són susceptibles de distribució plurianual, i han estat activades en el balanç. L'amortització d'aquestes despeses es realitza aplicant un coeficient del 20% al seu valor de cost.

Les despeses d'engament de RTVV són les incorregudes abans de començar les seues activitats.

El moviment de les despeses amortitzables durant 1989 ha estat com segueix:

	Milers de pessetes
Activacions a preu de cost	341.719
Amortització de l'exercici	(68.344)
Valor net	273.375

4.2 Inmovilizado immaterial

El detalle de este epígrafe es el siguiente, en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	Consolidado
Inmov. immaterial cedido	48.504	-----	-----	48.504
Propiedad industrial	4.304	208	1.097	5.609
Software	1.447	-----	-----	1.447
Amort. Acum.	(4.131)	(18)	(31)	(4.180)
Software en curso	9.115	27.170	-----	36.285
	59.239	27.360	1.066	87.665

El inmovilizado immaterial cedido se ha contabilizado de acuerdo al inventario valorado obtenido de la Secretaría General de Presidencia (véase apartado 4.1).

El resto del inmovilizado immaterial está valorado al coste de adquisición.

La amortización se calcula según los siguientes criterios:

- Las marcas correspondientes a programas, a razón del 33 % anual.
- Las patentes y marcas identificativas de las Sociedades, a razón de un 20 % anual.
- El software se amortiza a lo largo de un período comprendido entre tres y seis años.

4.3 Inmovilizado financiero

El epígrafe de inversiones financieras en empresas del grupo, del balance de RTVV, comprende el coste de adquisición de las inversiones realizadas en la suscripción del 100 % del capital social de TVV, S.A. y RAV, S.A., con el siguiente detalle en miles de pesetas:

	Capital Social
RAV, S.A.	221.000
TVV, S.A.	1.340.000
	1.561.000

4.4 Gastos amortizables

Son gastos que, bien por tener proyección económica futura, bien por exceder su utilidad en el ejercicio, son susceptibles de distribución plurianual, habiendo sido activados en el balance. La amortización de estos gastos se realiza aplicando un coeficiente del 20% a su valor de coste.

Los gastos de puesta en marcha de RTVV son los incurridos antes de comenzar sus actividades.

El movimiento de los gastos amortizables durante 1989 ha sido como sigue:

	Miles de pesetas
Activaciones a precio de coste	341.719
Amortización del ejercicio	(68.344)
Valor neto	273.375

4.5 Existències

Les existències es valoren al menor dels valors de cost o de mercat, amb les característiques següents:

a) Material de suport.

El material de vestuari, l'imputen a resultats en un període de dos anys.

b) Producció pròpia i producció contractada.

Els programes de producció pròpia no duen incorporats certs costos, com ara les despeses del personal propi adscrit a les dites produccions.

Els programes, una vegada emesos, són amortitzats al 100%.

En el cas d'existir programes ja emesos i que siguin susceptibles d'ésser venuts a altres empreses alienes a TVV, S.A., són registrats al 50% de les despeses reals incorregudes en la seua producció.

c) Coproduccions.

Els costos engloben les despeses reals meritades, d'acord amb les clàusules del contracte de coproducció.

d) Drets de retransmissió.

Aquests drets comprenen els contractes subscrits per TVV, S.A. per a la retransmissió d'esdeveniments, fonamentalment de caràcter esportiu. La valoració d'aquests comprén el cost real dels drets adquirits i pendents de retransmissió.

e) Altres produccions.

Aquest epígraf abasta la capçalera de planta, músiques originals, guions, etc., realitzats per empreses externes per a TVV, S.A., i s'imputen a resultats de forma lineal en un període de dos anys. Igual com en la producció pròpia i contractada, els costos del personal fix no hi han estat incorporats.

f) Produccions alienes.

Els drets d'emissió que figuren en existències es refereixen a aquells el període de llicència dels quals està en vigor, totalment o parcialment, al tancament de l'exercici.

A cada dret d'emissió s'han incorporat els costos reals incorreguts, com ara doblatges, materials, elaboració o "soundtrack", repicats i qualsevol altre cost imputable directament al dret.

Els drets d'emissió, els imputen en un 75% del seu valor quan els passen per primera vegada, i apliquen el 25% restant a les passades successives, de forma lineal en funció del nombre d'aquestes. Si el dret d'emissió és per a una única passada, l'imputen a despeses quan aquesta es realitza.

Les adquisicions de drets d'emissió que comprenen diversos capítols o episodis figuren en existències valorades al cost proporcional dels episodis pendents d'emissió al tancament de l'exercici.

Les produccions adquirides en moneda estrangera són valorades al tipus de canvi vigent a la data en què tingué lloc la transacció, o al tipus de canvi de tancament de l'exercici si aquest fos menor.

L'apartat més significatiu de les existències, a 31 de desembre de 1989, és el de "Produccions i drets", el detall del qual és el següent:

	Milers de pessetes
Producció pròpia	73.730
Producció contractada	70.868
Coproduccions	7.800
Drets de retransmissió	145.669

4.5 Existencias

Las existencias se valoran al menor de los valores de coste o de mercado, con las siguientes características:

a) Material soporte.

El material de vestuario se imputa a resultados en un periodo de dos años.

b) Producción propia y producción contratada.

Los programas de producción propia no llevan incorporados ciertos costes, como los gastos del personal propio adscrito a dichas producciones.

Los programas, una vez emitidos, se amortizan al 100%.

En el caso de existir programas ya emitidos y que sean susceptibles de ser vendidos a otras empresas ajenas a TVV, S.A., se registran al 50% de los gastos reales incurridos en su producción.

c) Coproducciones.

Los costes engloban los gastos reales devengados, de acuerdo con las cláusulas del contrato de coproducción.

d) Derechos de retransmisión.

Estos derechos comprenden los contratos suscritos por TVV, S.A. para la retransmisión de eventos, fundamentalmente de carácter deportivo. La valoración de los mismos comprende el coste real de los derechos adquiridos y pendientes de retransmisión.

e) Otras producciones.

Este epígrafe engloba cabecera de planta, músicas originales, guiones, etc. realizados por empresas externas para TVV, S.A., imputándose a resultados de forma lineal, en un período de dos años. Al igual que en la producción propia y contratada, los costes del personal fijo no han sido incorporados.

f) Producciones ajenas

Los derechos de emisión que figuran en existencias se refieren a aquéllos cuyo período de licencia está en vigor, total o parcialmente, al cierre del ejercicio.

A cada derecho de emisión se le ha incorporado los costes reales incurridos, tales como doblajes, materiales, elaboración o soundtrack, repicados y cualquier otro coste imputable directamente al derecho.

Los derechos de emisión se imputan en un 75% de su valor cuando se pasan por primera vez, aplicando el 25% restante a los sucesivos pases, de forma lineal en función del número de éstos. Si el derecho de emisión es para un único pase, se imputa a gastos al realizarse el mismo.

Las adquisiciones de derechos de emisión que comprenden varios capítulos o episodios, figuran en existencias valoradas al coste proporcional de los episodios pendientes de emitir al cierre del ejercicio.

Las producciones adquiridas en moneda extranjera, son valoradas al tipo de cambio vigente en la fecha en que la transacción tuvo lugar, o al tipo de cambio de cierre del ejercicio si éste fuera menor.

El apartado más significativo de las existencias al 31 de diciembre de 1989, son las "Producciones y derechos", cuyo detalle es el siguiente:

	Miles de pesetas
Producción propia	73.730
Producción contratada	70.868
Coproducciones	7.800
Derechos de retransmisión	145.669

Produccions alienes	1.134.571
Altres produccions	29.168
	1.461.806

Provisió per depreciació d'existències	(3.617)
	1.458.189

4.6 Clients

Aquest compte inclou els deutes que, per vendes de publicitat, drets i serveis, estan pendents de cobrament al tancament de l'exercici.

El saldo més significatiu correspon a TVV, S.A., i la seua composició és la següent:

	Milers de pessetes
Distribuidora Publicitas, S.A.	39.736
Publintegral, S.A.	29.490
Universal Media, S.A.	22.567
TV Autonomía de Madrid, S.A.	58.489
Televisión Catalunya, S.A.	27.243
Canal Sur Televisión, S.A.	55.248
Televisión de Galicia, S.A.	29.180
Altres	132.289
	394.242

4.7 Deutors

Del total de deutors, el saldo més important correspon a RTVV, el desglossament del qual és el següent:

	Milers de pessetes
Deutos diversos	3.478
Acompte Retevisió	182.000
	185.478

L'acompte a l'ens públic Retevisió representa un lliurament a compte pel cost del servei de transport de senyal i millora de la xarxa de comunicacions, que s'ha de facturar quan això es formalitze contractualment.

4.8 Entitats públiques deutores

El saldo d'aquest compte es desglossa de la forma següent, en milers de pessetes:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	TOTAL
His.Púb.deutor per I.S.	33.084	9	-----	33.093
His.Púb.deutor per IVA	52.518	295.118	13.343	360.979
Altres	-----	227	-----	227
	85.602	295.354	13.343	394.299

Els saldos del compte "Hisenda pública deutora per IVA" han estat compensats per cada empresa en les seues declaracions de trimestres posteriors al 31 de desembre de 1989.

Producciones ajenas	1.134.571
Otras producciones	29.168
	1.461.806

Provisión por depreciación de existencias	(3.617)
	1.458.189

4.6 Clientes

Esta cuenta incluye las deudas que por ventas de publicidad, derechos y servicios están pendientes de cobro al cierre del ejercicio.

El saldo más significativo corresponde a TVV, S.A., y su composición es como sigue:

	Miles de pesetas
Distribuidora Publicitas, S.A.	39.736
Publintegral, S.A.	29.490
Universal Media, S.A.	22.567
TV Autonomía de Madrid, S.A.	58.489
Televisión Catalunya, S.A.	27.243
Canal Sur Televisión, S.A.	55.248
Televisión de Galicia, S.A.	29.180
Otros	132.289
	394.242

4.7 Deudores

Del total de deudores, el saldo más importante corresponde a RTVV, cuyo desglose es el siguiente:

	Miles de pesetas
Deudores varios	3.478
Anticipo Retevisión	182.000
	185.478

El anticipo al Ente Público Retevisión, representa una entrega a cuenta por el coste del servicio de transporte de señal y mejora en la red de comunicaciones, a facturar una vez se formalice contractualmente.

4.8 Entidades Públicas deudoras

El saldo de esta cuenta se desglosa del siguiente modo, en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	TOTAL
Hac.Púb.deutor por I.S.	33.084	9	-----	33.093
Hac.Púb.deutor por IVA	52.518	295.118	13.343	360.979
Otros	-----	227	-----	227
	85.602	295.354	13.343	394.299

Los saldos de la cuenta "Hacienda Pública deutor por IVA" han sido compensados por cada empresa en sus declaraciones de trimestres posteriores al 31 de diciembre de 1989.

4.9 Comptes intercompanyies actius i passius

Les operacions entre RTVV i les seues filials es registren en comptes específics.

A 31 de desembre de 1989, RTVV és creditor per operacions de capital, a conseqüència d'inversions no realitzades a la dita data.

També és creditor de RAV, S.A. per operacions corrents; i deutor, per aquest mateix concepte, de TVV, S.A.

L'origen d'aquest saldos és que RTVV és l'entitat encarregada de la gestió de les seues societats, en disposa dels recursos líquids i administra i gestiona les transaccions derivades de l'execució dels pressuposts de capital i d'explotació.

El desglossament d'aquests comptes es mostra en el quadre 7.

Els saldos dels comptes intercompanyies d'operacions de capital informa del que resta per invertir en béns d'inversió, finançats amb el capital social.

El moviment d'aquests comptes en l'any 1989 ha estat el següent, en milers de pessetes:

Els saldos dels comptes intercompanyies són anul·lats en el procés de consolidació dels estats financers.

4.9 Cuentas intercompañías activas y pasivas

Las operaciones entre RTVV y sus afiliadas se registran en cuentas específicas.

A 31 de diciembre de 1989, RTVV se encuentra acreedor por operaciones de capital, como consecuencia de inversiones no realizadas a dicha fecha.

Asimismo, también es acreedor de RAV, S.A. por operaciones corrientes, y deutor por este mismo concepto de TVV, S.A.

El origen de estos saldos se debe a que RTVV es la entidad encargada de la gestión de sus Sociedades, dispone de los recursos líquidos, y administra y gestiona las transacciones derivadas de la ejecución de los presupuestos de capital y de explotación.

El desglose de estas cuentas se muestra en el cuadro 7.

El saldo de las cuentas intercompañías de operaciones de capital, informa de lo que queda por invertir en bienes de inversión, financiados con el capital social.

El movimiento de estas cuentas en el año 1989 ha sido el siguiente, en miles de pesetas:

Los saldos de las cuentas intercompañías se anulan en el proceso de consolidación de los estados financieros.

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS
SALDOS COMPTES INTERCOMPANYIES A 31 DE DESEMBRE DE 1989

	RTVV	TVV, S.A.	RAV, S.A.	AJUSTS	CONSOLIDAT
COMPTES ACTIUS					
TVV,S.A.deutor oper.corrents	417.154	0	0	(417.154)	0
RTVV deutor, oper.corrents	0	0	59.033	(59.033)	0
RTVV deutor, oper.capital	0	457.139	147.695	(604.834)	0
COMPTES PASSIUS					
RAV,S.A.creditor oper.cts.	59.033	0	0	(59.033)	0
RTVV creditor, oper.cts.	0	417.154	0	(417.154)	0
RAV,S.A.creditor, oper.capital	147.695	0	0	(147.695)	0
TVV,S.A.creditor, oper.capital	457.139	0	0	(457.139)	0

Quadre 7

4.10 Inversions financeres temporals

Les inversions financeres temporals es troben comptabilitzades al cost d'adquisició, i a 31 de desembre de 1989 estan periodificats els interessos meritats pendents de cobrament (vegeu l'apartat 4.12).

La situació a 31 de desembre de 1989, en milers de pessetes, és la següent:

	Cost adquisició	Tipus Nominal	Venciment	interés
Lleteas del Tresor	348.731	372.000	30-3-90	---
Bonus de l'Estat	651.269	683.000	30-3-90	---
Imposic. a termini	150.000	-----	13-1-90	10%
	1.150.000			

En l'exercici de 1988, les inversions financeres temporals estaven comptabilitzades en l'epígraf de bancs.

4.11 Caixa i bancs

El desglossament a 31 de desembre de 1989, en milers de pessetes, és el següent:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	Consolidat
Caixa	672	767	70	1.509
Bancs	805.053	2.672	581	808.306
	805.725	3.439	651	809.815

"Caixa" inclou moneda estrangera, que es troba valorada al tipus de canvi de final d'exercici.

L'import més elevat en "Bancs" es troba en RTVV, entitat encarregada de gestionar els fons de les altres dues societats.

El saldo en "Bancs", a 31 de desembre de 1989, està materialitzat en els següents comptes bancaris, en milers de pessetes:

	Saldo a 31-12-89	Saldo mig 89	Tipus interés
Caixa Provincial	79.472	273.990	8%
Caja Ahorros de Valencia	128.164	48.647	0 al 8%
BNP	464.662	87.093	13,5%
Banco Bilbao-Vizcaya	10.426	10.044	11,5%
Banco Hispano Americano	125.582	522.029	12%
	808.306		

4.12 Ajusts per periodificació d'actiu

La composició d'aquest capítol és com segueix, en milers de pessetes:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	AJUSTES	Consolidado
Pagaments anticipats	-	260.021	-	-	260.021
Cobraments diferits	234.710	1.017	-	(234.074)	1.653
Interessos a cobrar	40.809	-	3	-	40.812
	275.519	261.038	3	(234.074)	302.486

4.10 Inversiones financieras temporales

Las inversiones financieras temporales se encuentran contabilizadas al coste de adquisición, estando periodificados al 31 de diciembre de 1989 los intereses devengados pendientes de cobro (véase apartado 4.12).

La situación al 31 de diciembre de 1989, en miles de pesetas, es la siguiente:

	Coste adquisición	Tipo Nominal	Vencimiento	interés
Letras del Tesoro	348.731	372.000	30-3-90	---
Bonos del Estado	651.269	683.000	30-3-90	---
Imposic. a plazo	150.000	-----	13-1-90	10%
	1.150.000			

En el ejercicio 1988, las inversiones financieras temporales estaban contabilizadas en el epígrafe de bancos.

4.11 Caja y Bancos

El desglose, en miles de pesetas, al 31 de diciembre de 1989, es el siguiente:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	Consolidado
Caja	672	767	70	1.509
Bancos	805.053	2.672	581	808.306
	805.725	3.439	651	809.815

Caja incluye moneda extranjera, que se encuentra valorada al tipo de cambio de final de ejercicio.

El importe más elevado en bancos se encuentra en RTVV, entidad encargada de gestionar los fondos de las otras dos Sociedades.

El saldo en bancos al 31 de diciembre de 1989 está materializado en las siguientes cuentas bancarias, en miles de pesetas:

	Saldo a 31-12-89	Saldo medio 89	Tipus interés
Caixa Provincial	79.472	273.990	8%
Caja Ahorros de Valencia	128.164	48.647	0 al 8%
BNP	464.662	87.093	13,5%
Banco Bilbao-Vizcaya	10.426	10.044	11,5%
Banco Hispano Americano	125.582	522.029	12%
	808.306		

4.12 Ajustes por periodificación de activo

La composición de este capítulo es como sigue, en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	AJUSTES	Consolidado
Pagos anticipados	-	260.021	-	-	260.021
Cobros diferidos	234.710	1.017	-	(234.074)	1.653
Intereses a cobrar	40.809	-	3	-	40.812
	275.519	261.038	3	(234.074)	302.486

Del saldo de "Pagaments anticipats", la partida més important correspon al pagament anticipat del contracte de TVV, S.A. amb Columbia Pictures Television Inc., d'1'3 milions de dòlars, per un lot de pel·lícules no emeses a 31 de desembre de 1989.

En "Cobraments diferits", la partida més important correspon a la periodificació dels cànon complementaris que RTVV factura a les dues societats pel servei prestat en la gestió (vegeu l'apartat 5.6). El detall n'és el següent:

	Milers de pesetes
Canon no cobrat a TVV, S.A.	223.564
Canon no cobrat a RAV, S.A.	10.510
	234.074

El saldo desapareix en els ajusts de consolidació. "Interessos per cobrar", de RTVV, comprén la periodificació dels interessos meritats de les inversions financeres temporals i dels comptes bancaris, que pugen a 39.028 i 1.781 milers de pesetes, respectivament.

4.13 Comptes d'ordre

Els comptes d'ordre estan constituïts per avals rebuts, segons el detall següent en milers de pesetes:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	Consolidat
De subministradors	13.850	138.161	9.615	161.626
De clients	-	330.388	-	330.388
Per serveis	-	529	-	529
	13.850	469.078	9.615	492.543

4.14 Fons social

El fons social apareix comptabilitzat en RTVV.

D'una banda, està format pel capital social de les dues societats filials, TVV, S.A. i RAV, S.A. (vegeu l'apartat 4.16) i, d'altra banda, pel "Fons social patrimoni cedit", contrapartida de l'immobilitzat material i immaterial pendent d'adscripció (vegeu els apartats 4.1 i 4.2).

4.15 Subvencions de capital

La composició del saldo d'aquest compte és com segueix:

	Miles de pesetas
Subvencions de capital rebudes per RTVV (años 88 y 89):	303.000
Subvencions de capital rebudes per a TVV, S.A. (año 89):	530.000
Subvencions de capital rebudes per a RAV, S.A. (año 89):	20.000
Menys:	
Aplicació a Ingressos de l'amortització de béns de RTVV finançats amb subvencions de capital	(34.373)
	818.627

Del saldo de "pagos anticipados", la partida más importante, corresponde al pago anticipado del contrato de TVV, S.A., con Columbia Pictures Televisión Inc, de 1,3 millones de dolares, por un lote de películas no emitidas al 31 de diciembre de 1989.

En "cobros diferidos", la partida más importante corresponde a la periodificación de los cánones complementarios que RTVV factura a las dos Sociedades por el servicio prestado en la gestión (véase apartado 5.6). El detalle es:

	Miles de pesetas
Canon no cobrado a TVV, S.A.	223.564
Canon no cobrado a RAV, S.A.	10.510
	234.074

El saldo desaparece en los ajustes de consolidación. "Intereses a cobrar", de RTVV, comprende la periodificación de los intereses devengados de las inversiones financieras temporales y cuentas bancarias, que ascienden a 39.028 miles de pesetas y 1.781 miles de pesetas respectivamente.

4.13 Cuentas de orden

Las cuentas de orden están constituidas por avales recibidos, según el siguiente detalle en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.	Consolidado
De suministradores	13.850	138.161	9.615	161.626
De clientes	-	330.388	-	330.388
Por servicios	-	529	-	529
	13.850	469.078	9.615	492.543

4.14 Fondo Social

El fondo social aparece contabilizado en RTVV.

Por una parte, está formado por el capital social de las dos Sociedades filiales, TVV, S.A. y RAV, S.A. (véase apartado 4.16) y por otra parte del "Fondo social patrimonio cedido", contrapartida del inmovilizado material e inmaterial pendiente de adscripción (véase apartados 4.1 y 4.2).

4.15 Subvenciones de capital

La composición del saldo de esta cuenta es como sigue:

	Miles de pesetas
Subvenciones de capital recibidas por RTVV (años 88 y 89):	303.000
Subvenciones de capital recibidas para TVV, S.A. (año 89):	530.000
Subvenciones de capital recibidas para RAV, S.A. (año 89):	20.000
Menos:	
Aplicación a Ingresos de la amortización de bienes de RTVV financiados con subvenciones de capital	(34.373)
	818.627

Totes les subvencions de capital estan reflectides en la comptabilitat de RTVV, perquè és l'entitat encarregada de la seua gestió.

Les subvencions de capital de RTVV per a 1989 i 1988, per 303 milions de pessetes, són per a inversió en béns de capital. El total d'inversions durant els dos exercicis ha estat de 314 milions, de manera que 11 milions de les dites inversions han estat finançats amb subvencions de capital rebudes per a TVV, S.A.

L'aplicació a ingressos de les subvencions de capital es realitza d'acord amb l'amortització dels béns finançats amb aquelles.

A 31 de desembre de 1989, les societats TVV, S.A. i RAV, S.A. no havien usat subvencions de capital per a la compra del seu immobilitzat, perquè es financien encara amb el seu capital social (vegeu l'apartat 4.9).

4.16 Capital social

El capital social de TVV, S.A. és de 1.340 milions de pessetes, representat per 134 accions nominatives de deu milions de pessetes cada una. Aquest capital ha estat subscrit íntegrament pel mateix ens fundador d'aquella, RTVV.

El capital social de RAV, S.A. és de 221 milions de pessetes, representat per 221 accions nominatives d'un milió de pessetes cada una. Aquest capital també ha estat subscrit íntegrament per RTVV.

La subscripció fou desemborsada en la seua totalitat en l'exercici de 1988.

4.17 Proveïdors

El saldo més important, a 31 de desembre de 1989, correspon a TVV, S.A., i el seu desglossament per proveïdors més importants és el següent:

	Milers de pessetes
Pesa Electrónica, S.A.	288.546
"King Features Entertainment"	30.126
Canal Sur Televisión S.A.	43.856
Turner Broadcasting	25.796
Televisión Galicia, S.A.	54.861
Proveedores facturas pendientes de recibir	227.134
Otros	250.009
	920.328

Els proveïdors estrangers ho són per importació de drets d'exhibició de produccions alienes i per serveis prestats per agències de notícies. Les operacions en moneda estrangera són comptabilitzades en pessetes segons el tipus de canvi a la data de la transacció, i els saldos s'ajusten al tipus de canvi de tancament de l'exercici.

4.18 Creditors diversos

Els saldos més importants corresponen a TVV, S.A. i a RTVV i estan formats pels conceptes següents, en milers de pessetes:

Todas las subvenciones de capital están reflejadas en la contabilidad de RTVV, pues es el ente encargado de su gestión.

Las subvenciones de capital de RTVV para 1989 y 1988, por 303 millones de pesetas, son para inversión en bienes de capital. El total de inversiones durante los dos ejercicios ha sido de 314 millones, con lo que 11 millones de dichas inversiones han sido financiadas con subvenciones de capital recibidas para TVV, S.A.

La aplicación a ingresos de las subvenciones de capital se realiza de acuerdo a la amortización de los bienes financiados con las mismas.

Al 31 de diciembre de 1989 las Sociedades TVV, S.A. y RAV, S.A., no habían utilizado subvenciones de capital para la compra de su inmovilizado, debido a que todavía se financian con su capital social (véase apartado 4.9).

4.16 Capital Social

El Capital Social de TVV, S.A. es de 1.340 millones de pesetas, representado por 134 acciones nominativas, de 10 millones de pesetas cada una. Dicho capital ha sido suscrito íntegramente por el propio ente fundador de la misma, RTVV.

El Capital Social de RAV, S.A. es de 221 millones de pesetas, representado por 221 acciones nominativas, de un millón de pesetas cada una. Dicho capital ha sido también suscrito íntegramente por RTVV.

La suscripción fue desemborsada en su totalidad en el ejercicio 1988.

4.17 Proveedores

El saldo al 31 de diciembre de 1989 más importante corresponde a TVV, S.A., siendo el desglose por proveedores más importantes el siguiente:

	Miles de pesetas
Pesa Electrónica, S.A.	288.546
"King Features Entertainment"	30.126
Canal Sur Televisión S.A.	43.856
Turner Broadcasting	25.796
Televisión Galicia, S.A.	54.861
Proveedores facturas pendientes de recibir	227.134
Otros	250.009
	920.328

Los proveedores extranjeros son por importación de derechos de exhibición de producciones ajenas y servicios prestados por agencias de noticias. Las operaciones en moneda extranjera se contabilizan en pesetas según el tipo de cambio a la fecha de la transacción, ajustándose los saldos al tipo de cambio de cierre del ejercicio.

4.18 Acreedores varios

Los saldos más importantes corresponden a TVV, S.A. y a RTVV, estando formado por los siguientes conceptos, en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.
Arrendaments	14	455
Gestió publicitat	1.074	-
Subministraments	13.117	133.961
Altres	48.158	26.977
Col.laboracions	983	31.623
Despeses	39.451	393.188
Dietes	906	-
	103.703	586.204

El desglossament per creditors, del saldo de TVV, S.A., és el següent:

	Miles de pesetas
Ente Público Retevisión	112.631
Elche comunicaciones, S.A.	31.299
Televisió de Catalunya	265.368
Liga Nacional Fútbol Profesional	46.875
Otros	130.031
	586.204

4.19 Entitats públiques creditors

Els saldo d'aquest compte per societats a 31 de desembre de 1989, en milers de pessetes, és el següent:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
H.P. creditora per IRPF	9.964	23.096	4.421
H.P. creditor tributació I.S. "no residents"	-	7.341	-
Organismes Seguretat Social	9.519	27.085	5.227
Altres entitats creditors	26	9	-
	19.509	57.531	9.648

4.20 Ajusts per periodificació de passiu

El saldo del compte "Pagaments diferits" més important correspon a TVV, S.A., i es desglossa de la manera següent:

	Milers de pessetes
Provisions per periodificació	157.610
Canon RTVV	223.564
	381.174

El canon RTVV representa el càrrec pels serveis prestats pel dit ens públic a la societat i que, a la data de tancament del balanç, no es trobava liquidat (vegeu l'apartat 5.6).

Les provisions per periodificació inclouen, com a parts més importants, les següents:

	RTVV	TVV,S.A.
Arrendamientos	14	455
Gestión publicidad	1.074	-
Suministros	13.117	133.961
Otros	48.158	26.977
Colaboraciones	983	31.623
Gastos	39.451	393.188
Dietas	906	-
	103.703	586.204

El desglose por acreedores del saldo de TVV, S.A. es el siguiente:

	Miles de pesetas
Ente Público Retevisión	112.631
Elche comunicaciones, S.A.	31.299
Televisió de Catalunya	265.368
Liga Nacional Fútbol Profesional	46.875
Otros	130.031
	586.204

4.19 Entidades Públicas acreedoras

El saldo de esta cuenta por Sociedades al 31-12-89 es, en miles de pesetas, el siguiente:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
H.P. acreedora por IRPF	9.964	23.096	4.421
H.P. acreedor tributación I.S. "no residentes"	-	7.341	-
Organismos Seguridad Social	9.519	27.085	5.227
Otras entidades acreedoras	26	9	-
	19.509	57.531	9.648

4.20 Ajustes por periodificación de pasivo

El saldo de la cuenta "pagos diferidos" más importante corresponde a TVV, S.A., y se desglosa del siguiente modo:

	Miles de pesetas
Provisiones por periodificación	157.610
Canon RTVV	223.564
	381.174

El canon RTVV representa el cargo por servicios prestados por dicho Ente Público a la Sociedad, y que a la fecha del cierre del balance no se encontraba liquidado (véase apartado 5.6).

Las provisiones por periodificación incluyen como partes más importantes las siguientes:

	Milers de pessetes
Contracte Lliga Nacional de Fútbol Profesional	51.330
Contracte Associació de Clubs de Bàsquet	8.728
Telèfon	41.967
Retribucions pendents	7.617
Contracte OMS Consultors	27.170
Altres periodificacions	20.798
	157.610

El saldo en RTVV, del compte "Ingressos diferits", representa la part de subvenció a l'explotació rebuda i no aplicada a la seua finalitat (vegeu l'apartat 5.3).

Per exercicis, aquesta xifra es desglossa de la manera següent:

	Milions de pessetes		
	Subvenció rebuda	Subvenció aplicada	Ingressos diferits
1988	430	(129)	301
1989	3.214	(2.173)	1.041
	3.644	(2.302)	1.342

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE RESULTATS

5.1 Vendes

Les vendes de les dues societats, RAV, S.A. i TVV, S.A., corresponen bàsicament a ingressos per publicitat realitzada en 1989.

Les vendes de TVV, S.A. es desglossen de la manera següent:

	Milers de pessetes
Publicitat	372.117
Descomptes especials publicitat	(43.096)
Rappels sobre vendes	(17.521)
Altres vendes	13
Vendes a altres televisions	157.673
	469.186

Les vendes de RTVV representen bàsicament el cànon que, pel concepte de serveis, a girat a les seues afiliades, TVV, S.A. i RAV, S.A. (vegeu l'apartat 5.6).

5.2 Ingressos financers

El saldo d'aquest compte correspon als ingressos meritats per interessos bancaris i pel rendiment de les inversions financeres temporals.

El rendiment més important correspon a RTVV, que és el tenidor dels fons i el qui els gestiona. El desglossament n'és el següent:

	Milers de pessetes
Interessos ctes. cts.	128.605
Interessos inversions financeres temporals	138.017
	266.622

	Miles de pesetas
Contrato Liga Nacional de Fútbol Profesional	51.330
Contrato Asociación de Clubs de Baloncesto	8.728
Teléfono	41.967
Retribuciones pendientes	7.617
Contrato OMS Consultores	27.170
Otras periodificaciones	20.798
	157.610

El saldo en RTVV de la cuenta "Ingresos diferidos", representa la parte de subvención a la explotación recibida y no aplicada a su finalidad (véase apartado 5.3).

Por ejercicios, esta cifra se desglosa del siguiente modo:

	Millones de pesetas		
	Subvención recibida	Subvención aplicada	Ingresos diferidos
1988	430	(129)	301
1989	3.214	(2.173)	1.041
	3.644	(2.302)	1.342

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE RESULTADOS

5.1 Ventas

Las ventas de las dos sociedades RAV, S.A. y TVV, S.A. corresponden básicamente a ingresos por publicidad realizada en 1989.

Las ventas de TVV, S.A. se desglosan del modo siguiente:

	Miles de pesetas
Publicidad	372.117
Descuentos especiales publicidad	(43.096)
Rappels sobre ventas	(17.521)
Otras ventas	13
Ventas a otras televisions	157.673
	469.186

Las ventas de RTVV representan, básicamente, el canon que por el concepto de servicios ha girado a sus afiliadas, TVV, S.A. y RAV, S.A. (véase apartado 5.6).

5.2 Ingresos financieros

El saldo de esta cuenta corresponde a los ingresos devengados por intereses bancarios y por rendimiento de las inversiones financieras temporales.

El rendimiento más importante corresponde a RTVV, que es el tenedor de los fondos y el que los gestiona. El desglose es el siguiente:

	Miles de pesetas
Intereses ctas. cts.	128.605
Intereses inversiones financieras temporales	138.017
	266.622

5.3 Subvencions d'explotació aplicades

Les subvencions a l'explotació han estat satisfetes, en la seua totalitat, per la Generalitat Valenciana, per mitjà de l'entitat pública RTVV, gestora de les societats.

La xifra que per aquest concepte hom incorpora al compte de resultats representa l'aplicació que, de la subvenció rebuda, han destinat a la seua finalitat; el moviment del compte és el següent:

	Milers de pessetes
Subvenció pressupostada i rebuda	3.214.000
Subvenció aplicada a la seua finalitat	(2.173.136)
Diferència	1.040.864

Aquesta diferència, l'han incorporada al compte d'"Ingressos diferits" (vegeu l'apartat 4.20).

Quant a la xifra que per aquest concepte figura en l'haber del compte de resultats, representa les subvencions aplicades a les afiliades TVV, S.A. i RAV, S.A., segons el detall següent:

	Milrs de pessetes
TVV, S.A. subvenció aplicada	1.877.845
RAV, S.A. subvenció aplicada	164.715
	2.042.560

5.4 Compres

Les compres en les societats TVV, S.A. i RAV, S.A., durant l'exercici de 1989, han estat com segueix, en milers de pessetes:

	TVV, S.A.	RAV, S.A.
Compres produccions alienes	1.497.169	-
Compres matèries primes	1.165	-
Compres de matèries	57.835	9.361
Compres de materials	12.849	1.883
Produccions pròpies	586.606	11.883
Retransmissions esportives	630.854	136
Coproduccions	2.300	-
	2.788.778	23.263

En TVV, S.A. existeixen compromisos de compra i despeses de caràcter plurianual, que pugen a 2.810,2 milions de pessetes i que corresponen a drets d'emissió contractats en ferm en el moment del tancament de l'exercici.

5.5 Despeses de personal

Aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis de 1989, per a RTVV i les seues societats filials, té el detall que es mostra tot seguit, en milers de pessetes:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
Sous i salaris	217.187	348.580	77.744
Seguretat Social a càrrec de l'empresa i MUNPAL	51.563	91.520	18.892
Altres despeses socials	95	1.538	-
	268.845	441.638	96.636

5.3 Subvenciones de explotación aplicadas

Las subvenciones a la explotación han sido satisfechas, en su totalidad, por la Generalitat Valenciana, a través del Ente Público RTVV, gestor de las Sociedades.

La cifra que por este concepto se incorpora a la cuenta de resultados representa la aplicación que de la subvención recibida se ha destinado a su finalidad, siendo el movimiento de la cuenta el siguiente:

	Miles de pesetas
Subvención presupuestada y recibida	3.214.000
Subvención aplicada a su finalidad	(2.173.136)
Diferencia	1.040.864

Esta diferencia se ha incorporado a la cuenta de Ingresos diferidos (véase apartado 4.20).

En cuanto a la cifra que por este concepto figura en el haber de la cuenta de resultados, representa las subvenciones aplicadas a las afiliadas TVV, S.A. y RAV, S.A., según el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
TVV, S.A. subvención aplicada	1.877.845
RAV, S.A. subvención aplicada	164.715
	2.042.560

5.4 Compras

Las compras en las sociedades TVV, S.A. y RAV, S.A. durante el ejercicio 1989 han sido como sigue, en miles de pesetas:

	TVV, S.A.	RAV, S.A.
Compras producciones ajenas	1.497.169	-
Compras materias primas	1.165	-
Compras de materias	57.835	9.361
Compras de materiales	12.849	1.883
Producciones propias	586.606	11.883
Retransmisiones deportivas	630.854	136
Coproducciones	2.300	-
	2.788.778	23.263

En TVV, S.A. existen compromisos de compra y gastos de carácter plurianual, que ascienden a 2.810,2 millones de pesetas y corresponden a derechos de emisión contratados en firme en el momento de cierre del ejercicio.

5.5 Gastos de personal

Este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias de 1989 para RTVV y sus Sociedades filiales tiene el detalle que se muestra a continuación, en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
Sueldos y salarios	217.187	348.580	77.744
Seguridad Social a cargo de la empresa y MUNPAL	51.563	91.520	18.892
Otros gastos sociales	95	1.538	-
	268.845	441.638	96.636

A 31 de desembre de 1989, el personal al servei de RTVV i les seues societats era de 469 persones, distribuïdes de la manera següent:

	Nombre de treballadors
RTVV	124
TVV, S.A.	307
RAV, S.A.	38
	469

El compte de "Sous i salaris" inclou un pagament en concepte de gratificació especial, equivalent al 30% del salari mensual brut, que es va concedir a tot el personal de la RTVV i les seues societats per acord del Consell d'Administració de RTVV, en reconeixement de l'esforç realitzat per a la posada en marxa de les emissions de "Canal 9 Ràdio" i "Canal 9 Televisió".

També s'hi inclouen, periodificades a càrrec del compte de pagaments diferits, 18.783 milers de pessetes en concepte d'indemnitzacions per a pagar a sis persones amb contractes d'alta direcció, cessades pel director general de RTVV en gener de 1990, en compliment de les clàusules d'indemnització considerades en els seus respectius contractes. D'aquest import, 5.027 milers de pessetes són quantitats que cal abonar per l'incumpliment del termini legal de comunicació de rescissió de la relació laboral. En dos dels finiments revisats per aquesta Sindicatura, s'ha detectat que la paga de vacances s'ha calculat per la seua totalitat, sense prorratejar el temps efectivament prestat, encara que les diferències amb els imports correctes no són significatives.

Durant l'exercici de 1989, RTVV i les seues societats han utilitzat la contractació temporal a l'objecte de cobrir llocs de treball vacants en les respectives plantilles de personal. El sistema utilitzat per a la provisió d'aquestes vacants no observa els principis de publicitat, de mèrit i capacitat, que la normativa de RTVV exigeix per a la provisió dels llocs de treball de la plantilla de naturalesa fixa; és recomanable que aquests principis s'apliquen igualment quan s'utilitza la contractació temporal per a cobrir les vacants dels esmentats llocs.

Adicionalment, s'ha detectat la reclassificació d'un lloc de treball a favor d'un treballador contractat, el vincle laboral del qual és de naturalesa indefinida, cosa que significa de fet una modificació de les plantilles aprovades. Aquesta competència correspon, segons la llei de creació de RTVV, al Consell d'Administració, i no hi ha constatació que se n'haja efectuat l'aprovació oportuna.

5.6 Treballs, subministraments i serveis exteriors

La composició d'aquest compte a 31 de desembre de 1989, en milers de pessetes, és la següent:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
Arrendaments	12.555	7.622	142
Reparació i conservació	12.745	4.993	2.536
Subministraments	2.668	30.591	862
Comunicacions	6.405	9.393	4.098
Descomptes agències pub.	-	31.910	609
Treballs altres empreses	18.646	306.514	26.675

Al 31 de diciembre de 1989 el personal al servicio de RTVV y sus Sociedades era de 469 personas, distribuidas del siguiente modo:

	Número de trabajadores
RTVV	124
TVV, S.A.	307
RAV, S.A.	38
	469

La cuenta de "sueldos y salarios" incluye una paga en concepto de gratificación especial, equivalente al 30% del salario mensual bruto, que se concedió a todo el personal de la RTVV y sus Sociedades por acuerdo del Consejo de Administración de RTVV, en reconocimiento del esfuerzo realizado para la puesta en marcha de las emisiones de "Canal 9 Radio" y "Canal 9 Televisión".

Asimismo se incluyen, periodificadas con abono a la cuenta de Pagos diferidos, 18.783 miles de pesetas en concepto de indemnizaciones a pagar a seis personas con contratos de alta dirección, cesadas por el Director General de RTVV en enero de 1990, en cumplimiento de las cláusulas indemnizatorias contempladas en sus respectivos contratos. De este importe, 5.027 miles de pesetas son cantidades a abonar por el incumplimiento del plazo legal de comunicación de rescisión de la relación laboral. En dos de los finiquitos revisados por esta Sindicatura, se ha detectado que la paga de vacaciones se ha calculado por su totalidad, sin prorratearse al tiempo efectivamente prestado, aunque las diferencias con los importes correctos no son significativos.

Durante el ejercicio 1989, RTVV y sus sociedades han utilizado la contratación temporal al objeto de cubrir puestos de trabajo vacantes en las respectivas plantillas de personal. El sistema utilizado para la provisión de estas vacantes no observa los principios de publicitat y de mèrit i capacitat, que la normativa de RTVV exige para la provisión de los puestos de trabajo de la plantilla de naturaleza fija, siendo recomendable que dichos principios se apliquen igualmente cuando se utiliza la contratación temporal para cubrir las vacantes de dichos puestos.

Adicionalmente, se ha detectado una reclassificación de un puesto de trabajo a favor de un trabajador contratado, cuyo vínculo laboral es de naturaleza indefinida, que supone de hecho una modificación de las plantillas aprobadas. Esta competencia corresponde, según la Ley de creación de RTVV, al Consejo de Administración, no habiendo constancia de que la oportuna aprobación se haya efectuado.

5.6 Trabajos, suministros y servicios exteriores

La composición de esta cuenta al 31 de diciembre de 1989, en miles de pesetas, es la siguiente:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
Arrendamientos	12.555	7.622	142
Reparación y conservación	12.745	4.993	2.536
Suministros	2.668	30.591	862
Comunicaciones	6.405	9.393	4.098
Descuentos agencias publ.	-	31.910	609
Trabajos otras empresas	18.646	306.514	26.675

Primes de segurs	255	1.563	----
Transports	9.491	2.006	418
Material ' oficina	39.845	5.332	7.185
	102.610	399.924	42.525

El compte "Descomptes agència de publicitat" recull els descomptes aplicats sobre les tarifes de publicitat que TVV, S.A. i RAV, S.A. concedeixen als seus clients per la venda d'espais publicitaris.

Aquests descomptes estan considerats, quant al seu import, per la normativa interna que regula les condicions generals de contractació de publicitat de TVV, S.A. i RAV, S.A., aprovada pel Consell d'Administració.

El compte de "Treballs d'altres empreses" en TVV, S.A. i en RAV, S.A. recull bàsicament les despeses que, en concepte de gestió de serveis (cànon), ha facturat RTVV a aquestes societats, per import de 272.157 i 22.658 milers de pessetes, respectivament.

5.7 Despeses diverses

El detall per conceptes d'aquest compte és el següent, en milers de pessetes:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
Cànon	----	109.272	4.116
Relacions públiques i publicitat	37.088	8.749	1.745
Despeses de desplaçament	24.306	22.371	3.455
Despeses diverses	39.342	8.354	3.325
	100.736	148.746	12.641

El compte de "Cànon" que figura en TVV, S.A. i en RAV, S.A. recull els imports abonats a l'entitat pública Retevisió per la utilització de la xarxa pública d'emissions, per tal d'efectuar la difusió de les seues emissions; i en TVV, S.A., a més a més, els drets meritats per la Societat General d'Autors d'Espanya.

El compte de "Despeses de desplaçament" recull les indemnitzacions satisfetes per raó dels desplaçaments de treball efectuats pel personal de RTVV i les seues societats. El règim de dietes, així com els supòsits i condicions que motiven les indemnitzacions, està regulat per la normativa interna de l'ens públic RTVV. En la revisió efectuada d'una mostra de la liquidació de dietes, s'ha detectat que certs desplaçaments no tenen l'autorització escrita, prèvia o posterior, del responsable del departament corresponent, en els termes establerts per la normativa interna, i en tots els casos, existeix la justificació de la despesa amb la conformitat del dit responsable.

S'ha observat l'errònia comptabilització en el compte de "Despeses per desplaçament" de certes despeses que per les seues característiques no responen al concepte d'indemnització per raó del servei, sinó més aviat a "Atencions protocolàries".

Les despeses per "Atencions protocolàries", per un import total de 6,1 milions de pessetes, figuren comptabilitzades en l'epígraf de "Diversos". Les factures que suporten aquestes despeses estan conformades pel personal directiu responsable, encara que s'ha observat que no sempre contenen les indicacions escrites sobre els motius que les ocasionen i el personal participant.

Primas de seguros	255	1.563	----
Transportes	9.491	2.006	418
Material de oficina	39.845	5.332	7.185
	102.610	399.924	42.525

La cuenta "Descuentos agencia de publicidad" recoge los descuentos aplicados sobre las tarifas de publicidad que TVV, S.A. y RAV, S.A. conceden a sus clientes por la venta de espacios publicitarios.

Estos descuentos están contemplados, en cuanto a su importe, por la normativa interna que regula las condiciones generales de contratación de publicidad de TVV, S.A. y RAV, S.A., aprobada por el Consejo de Administración.

La cuenta de "Trabajos de otras empresas" en TVV, S.A. y en RAV, S.A., recoge básicamente los gastos, que en concepto de gestión de servicios (canon), ha facturado RTVV a estas Sociedades, por importe de 272.157 miles de pesetas y 22.658 miles de pesetas respectivamente.

5.7. Gastos diversos

El detalle por conceptos de esta cuenta es el siguiente, en miles de pesetas:

	RTVV	TVV,S.A.	RAV,S.A.
Cánones	----	109.272	4.116
Relaciones públicas y publicidat	37.088	8.749	1.745
Gastos de desplazamiento	24.306	22.371	3.455
Gastos diversos	39.342	8.354	3.325
	100.736	148.746	12.641

La cuenta de "Cánones" que figura en TVV, S.A. y en RAV, S.A. recoge los importes abonados al Ente Público Retevisión por la utilización de la red pública de emisiones, con el fin de efectuar la difusión de sus emisiones, y en TVV, S.A., además los derechos devengados por la Sociedad General de Autores de España.

La cuenta de "Gastos de desplazamiento" recoge las indemnizaciones satisfechas con motivo de los desplazamientos de trabajo efectuados por el personal de RTVV y sus Sociedades. El régimen de dietas, así como los supuestos y condiciones que motiva las indemnizaciones, está regulado por normativa interna del Ente Público RTVV. En la revisión efectuada de una muestra de liquidación de dietas, se ha detectado que ciertos desplazamientos carecen de la autorización escrita, previa o posterior, del responsable del departamento correspondiente, en los términos establecidos por la normativa interna, existiendo en todos los casos la justificación del gasto con la conformidad de dicho responsable.

Se ha observado la errónea contabilización en la cuenta de "Gastos por desplazamiento" de ciertos gastos que por sus características no responden al concepto de indemnización por razón del servicio, sino más bien a "Atenciones protocolarias".

Los gastos por "Atenciones protocolarias", por un importe total de 6,1 millones de pesetas, figuran contabilizados en el epígrafe de "Diversos". Las facturas que soportan dichos gastos están conformadas por el personal directivo responsable, aunque se ha observado que no siempre continen las indicaciones escritas sobre los motivos que los ocasionaron y el personal participante.

Comptabilitzades en el compte de dietes, figuren les liquidacions de despeses per manutenció i allotjament efectuades per un professional al servei de TVV, S.A., que segons el que es disposa en les condicions contractuals que vinculen aquest professional van a càrrec de la citada societat. Tanmateix, en la revisió d'aquestes liquidacions, s'han trobat justificants de despeses per dinars en què han participat més d'un comensal, aspecte aquest no inclòs en les clàusules del contracte al·ludit anteriorment.

6. SITUACIÓ FISCAL

Tant RTVV, com RAV, S.A. i TVV, S.A., es troben oberts a inspecció tributària dels impostos que hi són d'aplicació des de l'exercici de la seua creació.

7. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) Segons que es comenta en els apartats 4.1 i 4.2, RTVV ha incorporat al balanç de l'exercici terminat el 31 de desembre de 1989 béns d'immobilitzat material per import de 4.680'9 milions de pessetes, i d'immobilitzat immaterial per import de 48'5 milions de pessetes, amb contrapartida en el compte del passiu del balanç "Fons social patrimoni cedit", que correspon als béns adquirits per la Presidència de la Generalitat Valenciana adscrits a RTVV i les seues societats filials. Aquests imports han estat obtinguts d'un inventari detallat, comunicat per la Presidència de la Generalitat Valenciana a RTVV amb data de 12 de juny de 1990. En el dit comunicat, es menciona de manera explícita que els béns es troben pendents de lliurament definitiu perquè les obres encara no han estat liquidades.

El càrrec per amortització de l'any 1989, dels dits béns, ha ascendit a 245'2 i a 3'6 milions de pessetes, respectivament.

b) A 31 de desembre de 1989, els comptes financers de RTVV pugen a 1.955'7 milions de pessetes, representats per inversions financeres temporals i per saldos en comptes corrents bancaris.

Encara que aquesta situació pugja considerar-se peculiar, per raó que té el seu origen en el fet que les activitats s'iniciaren amb cert retard respecte de les dates previstes, es recomana que les polítiques de finançament s'estableixen o s'ajusten a les necessitats reals, de forma que es redueixen al màxim els excedents temporals de tresoreria.

c) Les subvencions de capital rebudes pendents d'incorporar a ingressos a 31 de desembre de 1989, per 818'6 milions de pessetes, estan incloses en el net patrimonial.

Es recomana la seua comptabilització en capítol separat, d'acord amb les normes de presentació establertes en el Pla General de Comptabilitat.

d) Segons que es comenta en els apartats 5.5 i 5.7, s'han detectat certes debilitats en el control intern, que haurien de ser objecte de major atenció en períodes successius.

e) Tant RTVV, com les seues societats filials, estan a 31 de desembre de 1989 en vies de legalització dels seus llibres oficials de comptabilitat.

Es recomana la finalització d'aquest tràmit en el termini de temps més breu possible.

Contabilizadas en la cuenta de dietas figuran las liquidaciones de gastos por manutención y alojamiento efectuadas por un profesional al servicio de TVV, S.A. que, según lo dispuesto en las condiciones contractuales que vinculan a este profesional, corren a cargo de la citada Sociedad. Sin embargo, en la revisión de una de estas liquidaciones se han encontrado justificantes de gastos por comidas en las que han participado más de un comensal, aspecto este no contemplado en las cláusulas del contrato aludido anteriormente.

6. SITUACIÓN FISCAL

Tanto RTVV, como RAV, S.A. y TVV, S.A. se encuentran abiertos a inspección tributaria de los impuestos que les son de aplicación desde el ejercicio de su creación.

7. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) Según se comenta en los apartados 4.1 y 4.2, RTVV ha incorporado al balance del ejercicio terminado el 31 de diciembre de 1989, bienes de inmovilizado material por importe de 4.680,9 millones de pesetas, e inmovilizado inmaterial por importe de 48,5 millones de pesetas, con contrapartida en la cuenta del pasivo del balance "Fondo social patrimonio cedido", que corresponden a los bienes adquiridos por la Presidencia de la Generalitat Valenciana, adscritos a RTVV y sus Sociedades filiales. Dichos importes se han obtenido de un inventario detallado, comunicado por la Presidencia de la Generalitat Valenciana a RTVV con fecha 12 de junio de 1990. En dicho comunicado se menciona explícitamente que los bienes están pendientes de entrega definitiva pues las obras aún no han sido liquidadas.

El cargo por amortización del año 1989 de dichos bienes ha ascendido a 245,2 millones de pesetas y 3,6 millones de pesetas, respectivamente.

b) Al 31 de diciembre de 1989 las cuentas financieras de RTVV ascienden a 1.955,7 millones de pesetas, representadas por inversiones financieras temporales y saldos en cuentas corrientes bancarias.

Aun cuando esta situación pueda considerarse peculiar, debido a que tiene su origen en el hecho de que las actividades se iniciaron con cierto retraso a las fechas previstas, se recomienda que las políticas de financiación se establezcan o se ajusten a las necesidades reales, de forma que se reduzcan al máximo los excedentes temporales de tesorería.

c) Las subvenciones de capital recibidas pendientes de incorporar a ingresos al 31 de diciembre de 1989, por 818,6 millones de pesetas, están incluidas en el Neto patrimonial.

Se recomienda su contabilización en capítulo separado, de acuerdo con las normas de presentación establecidas en el Plan General de Contabilidad.

d) Según se comenta en los apartados 5.5 y 5.7, se han detectado ciertas debilidades en el control interno que deberían ser objeto de mayor atención en períodos sucesivos.

e) Tanto RTVV como sus Sociedades filiales están, al 31 de diciembre de 1989, en vías de legalización de sus libros oficiales de contabilidad.

Se recomienda que este trámite sea finalizado en el más breve plazo de tiempo posible.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

SEGURETAT I PROMOCIÓ INDUSTRIAL VALENCIANA, S.A. (Exercici de 1989)

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

Seguretat i Promoció Industrial Valenciana, S.A. (d'ara en avant SEPIVA o la Societat) es va constituir el 17 de setembre de 1984 en compliment del Decret 67/1984, de 2 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana. En aquest decret es detalla l'objecte social de constitució.

Mitjançant el Decret de 7 de desembre de 1987, el Consell va cedir a la Societat la gestió de la inspecció tècnica i control de vehicles, i per Acord de 20 de juny de 1988 la inspecció tècnica dels ascensors de la Comunitat Valenciana.

2. INFORMACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

La Intervenció General de la Generalitat Valenciana ha tramés oficialment en aquesta Sindicatura els estats financers de SEPIVA que han estat objecte d'aquesta fiscalització.

Aquests estats financers estan constituïts pel balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis, el quadre de finançament i les notes; s'han obtingut a partir dels registres comptables de la Societat, seguint bàsicament els criteris del Pla General de Contabilitat, aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la Resolució de 10 de gener de 1989 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació anual que han de retre les empreses públiques.

Els estats financers corresponents a l'exercici de 1989, van ser aprovats pel Consell de la Generalitat Valenciana, constituït en Junta Universal de Socis, amb data 25 de juny de 1990. Tot seguit s'inclouen, expressats en milers de pesetes, el balanç, el compte de pèrdues i beneficis i el quadre de finançament de SEPIVA corresponents a l'exercici 1989.

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

Les principals actuacions de SEPIVA durant l'exercici de 1989, en l'àmbit del seu objecte social, es comenten en els apartats següents:

a) Promoció d'instal·lacions industrials

Durant 1989 s'ha alienat la nau industrial situada al polígon industrial de Sagunt (vegeu l'apartat 5.1), i s'han adquirit sis parcel·les de terreny al polígon industrial "El Rubial", a Villena (vegeu l'apartat 4.6).

b) Inspecció tècnica de vehicles

Hom ha posat en funcionament una nova planta d'ITV al terme municipal de Ribarroja, i s'ha implantat un sistema informatitzat per al control de les inspeccions i dels ingressos d'aquesta activitat.

INFORME DE FISCALIZACIÓN

SEGURIDAD Y PROMOCIÓN INDUSTRIAL VALENCIANA, S.A. Ejercicio 1989

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

Seguridad y Promoción Industrial Valenciana, S.A. (en adelante SEPIVA o la Sociedad) se constituyó el 17 de septiembre de 1984 en cumplimiento del Decreto 67/1984, de 2 de julio, del Consell de la Generalitat Valenciana. Su objeto social de constitución se detalla en dicho Decreto.

Mediante Decreto de 7 de diciembre de 1987, el Consell cedió a la Sociedad la gestión de la inspección técnica y control de vehículos, y por Acuerdo de 20 de junio de 1988 la inspección técnica de los ascensores de la Comunidad Valenciana.

2. INFORMACIÓN ECONÓMICO-FINANCIERA

Los estados financieros de SEPIVA que han sido objeto de la presente fiscalización, han sido recibidos oficialmente por esta Sindicatura de la Intervención General de la Generalitat Valenciana.

Dichos estados financieros están constituídos por el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias, el cuadro de financiamiento y las notas, y se han obtenido a partir de los registros contables de la Sociedad, siguiendo básicamente los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973, de 22 de febrero, y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas.

Los estados financieros correspondientes al ejercicio 1989, fueron aprobados por el Consell de la Generalitat Valenciana, constituido en Junta Universal de Socios, con fecha 25 de junio de 1990. A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el balance, la cuenta de pérdidas y ganancias y el cuadro de financiamiento de SEPIVA correspondientes al ejercicio 1989.

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

Las principales actuaciones de SEPIVA durante el ejercicio 1989, en el ámbito de su objeto social, se comentan en los apartados siguientes:

a) Promoción de instalaciones industriales

Durante 1989 se ha enajenado la nave industrial situada en el Polígono Industrial de Sagunto (véase apartado 5.1), y se han adquirido seis parcelas de terreno en el Polígono Industrial "El Rubial", en Villena (véase apartado 4.6).

b) Inspección técnica de vehículos

Se ha puesto en funcionamiento una nueva planta de ITV en el término municipal de Ribarroja, y se ha implantado un sistema informatizado para el control de las inspecciones y de los ingresos de esta actividad.

SEPIVA, S.A.

BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989

(Expressat en milers de pessetes)

ACTIU

IMMOBILITZAT:

· Inversions materials	523.067
· Amortitzacions	<u>(30.674)</u>
	492.393
· Inversions en curs	106.657
· Inversions immaterials	7.769
· A.A. immobilitzat immaterial	(1.682)
· Cartera de valors	36.390
· Provisió deprecació cartera	(6.528)
· Préstecs a tercers	10.030
· Dipòsits i fiances	<u>1.755</u>
	154.391
EXISTENCIES:	16.834
REALITZABLE:	110.772
DISPONIBLE:	
· Caixa i bancs	<u>54.335</u>
	828.725

SEPIVA, S.A.

BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989

(Expressat en milers de pessetes)

PASSIU

NET PATRIMONIAL:

·Capital social	145.000
·Reserva legal	8.413
·Reserva voluntària	66.564
·Subvencions	138.581
·Resultat exercici	<u>107.353</u>
	465.911

EXIGIBLE A LLARG TERMINI:

·Préstecs bancaris	111.160
--------------------	---------

EXIGIBLE A CURT TERMINI:

·Proveïdors	22.671
·Acomptes de clients	87.707
·Entitats públiques	31.906
·Creditors diversos	105.630
·Préstecs bancaris	<u>3.740</u>
	251.654
	828.725

SEPIVA, S.A.
 COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1989
 (Expressat en milers de pessetes)

INGRESSOS

·Vendes	706.136
·Altres ingressos d'explotació	1.052
·Resultats extraordinaris	1.412
·Subvencions	8.580
·Productes financers	11.832
·Existències finals	16.834
	<u>745.846</u>

DESPESES

·Existències inicials	10.442
·Compres	12.678
·Personal	403.211
·Imposts	2.271
·Despeses financeres	4.851
·Transports	4.256
·Treballs, serveis i subm. de l'exterior	44.320
·Despeses diverses	131.669
·Resultat cartera de valors	98
·Amortització de l'immobilitzat material	22.761
·Amortització de l'immobilitzat immaterial	1.682
·Amortització de despeses amortitzables	254
	<u>638.493</u>

BENEFICI BRUT 107.353

SEPIVA, S.A.
 QUADRE DE FINANÇAMENT DE L'EXERCICI ANUAL
 FINALITZAT EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
 (Expressat en milers de pessetes)

ORIGENS DE FONTS:	<u>Import</u>
·Benefici net	17.386
·Dotacions per amortització	24.443
·Reserves	66.730
·Préstecs capitalitzats	111.160
·Rtat. negatiu exercici anterior	17.394
·Despeses amortitzables	253
·Prov. deprec. accions	97
	<u>237.463</u>
APLICACIONS DE FONTS:	
·Inversions materials	263.891
·Inversions en curs	104.630
·Inversions immaterials	1.723
·Augment net de la cartera	26.500
·Fiances i dipòsits	564
·Préstecs	10.030
·Subvencions	4.575
	<u>411.913</u>
·Variació del Fons de Maniobra	(174.450)
DETALL DE LA VARIACIO DEL FONTS DE MANIOBRA:	
·Augment (disminució) de l'actiu circulat:	
- Existències	6.392
- Realitzable	(5.642)
- Disponible	(55.629)
	<u>(54.879)</u>
·(Augment) disminució del passiu circulat:	
- Proveïdors	59.670
- Acompte clients	(76.600)
- Entitats públiques	(9.517)
- Creditors diversos	(89.384)
- Préstecs bancaris	(3.740)
	<u>119.571</u>
·Variació del Fons de Maniobra	(174.450)

c) Inspecció d'ascensors

Activitat assumida per SEPIVA en l'exercici 1989, al llarg del qual s'ha dut a terme un nombre aproximat de 2.500 revisions. La Societat es troba en fase de perfeccionament dels seus sistemes de control intern relacionats amb aquesta activitat i formant personal addicional per a assignar-lo a les dites tasques.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

L'immobilitzat material es presenta pel seu valor de cost d'adquisició, una vegada deduïdes les amortitzacions acumulades corresponents.

L'amortització dels elements de l'immobilitzat material es realitza sobre els valors de cost, seguint el mètode lineal durant els següents períodes de vida útil estimats:

	Anys de vida útil
Edificis i altres construccions	33
Maquinària, instal.lacions i utillatge	10
Mobiliari i eines	10
Elements de transport	10
Equips per a processos d'informació	7

Les despeses de manteniment i reparacions de l'immobilitzat material que no milloren la utilització o prolonguen la vida útil dels actius són carregades al compte de pèrdues i beneficis en el moment en què es produeixen.

El detall del cost de l'immobilitzat material i de la seua corresponent amortització acumulada, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Cost	Milers de pessetes	
		Amortització acumulada	Valor neto
Edificis i altres construc.	329.051	11.591	317.460
Maquinària, instal. i utillatge	113.067	7.538	105.529
Mobiliari i eines	12.162	1.496	10.666
Elements de transport	5.566	440	5.126
Equips per a proc. inf.	63.221	9.609	53.612
	523.067	30.674	492.393
Inmov. material en curs	106.657	-	106.657
	629.724	30.674	599.050

Per virtut del Decret 198/1987, de 7 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, amb data 1 de gener de 1988 es van adscriure a la Societat els béns i drets de les estacions d'inspecció tècnica de vehicles, explotades fins a aqueixa data directament per la Generalitat. Els dits béns i drets no figuren en el balanç de situació de SEPIVA, perquè la Generalitat Valenciana en conserva la titularitat, i aquella no paga cap de contraprestació per l'ús que fa dels béns esmentats.

El càrrec de l'exercici de 1989, per amortització de l'immobilitzat material, ha ascendit a 22.761 milers de pessetes. "Edificis i altres construccions" comprén dos immobles pels següents valors de cost:

c) Inspección de ascensores

Actividad asumida por SEPIVA en el ejercicio 1989, durante el cual se han llevado a cabo un número aproximado de 2.500 revisiones. La Sociedad se encuentra en fase de perfeccionamiento de sus sistemas de control interno relacionados con esta actividad, y formando personal adicional para asignar a dichas tareas.

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

El inmovilizado material se presenta por su valor de coste de adquisición, deducidas las amortizaciones acumuladas correspondientes.

La amortización de los elementos del inmovilizado material se realiza sobre los valores de coste siguiendo el método lineal durante los siguientes períodos de vida útil estimados:

	Años de vida útil
Edificios y otras construcciones	33
Maquinaria, instalaciones y utillaje	10
Mobiliario y enseres	10
Elementos de transporte	10
Equipos para procesos de información	7

Los gastos de mantenimiento y reparaciones del inmovilizado material que no mejoran la utilización o prolongan la vida útil de los activos se cargan a la cuenta de pérdidas y ganancias en el momento en que se producen.

El detalle del coste del inmovilizado material y de su correspondiente amortización acumulada al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Coste	Miles de pesetas	
		Amortización acumulada	Valor neto
Edificios y otras construc.	329.051	11.591	317.460
Maquinaria, instal. y utillaje	113.067	7.538	105.529
Mobiliario y enseres	12.162	1.496	10.666
Elementos de transporte	5.566	440	5.126
Equipos para proc. inf.	63.221	9.609	53.612
	523.067	30.674	492.393
Inmov. material en curso	106.657	-	106.657
	629.724	30.674	599.050

En virtud del Decreto 198/1987, de 7 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, con fecha 1 de enero de 1988 se adscribieron a la Sociedad los bienes y derechos de las estaciones de inspección técnica de vehículos explotadas hasta esa fecha directamente por la Generalitat. Dichos bienes y derechos no figuran en el balance de situación de SEPIVA al conservar la Generalitat Valenciana la titularidad de los mismos, no satisfaciendo contraprestación alguna por el uso que hace de los mencionados bienes.

El cargo del ejercicio 1989 por amortización del inmovilizado material ha ascendido a 22.761 miles de pesetas.

Edificios y otras construcciones comprende dos inmuebles por los siguientes valores de coste:

	Milers de pessetes
Edifici en Elda	153.019
ITV de Riba-roja	176.032
	329.051

L'edifici d'Elda està llogat a l'Asociación de Investigación para la Industria del Calzado i Conexas (INESCOP), i s'hi han registrat ingressos per arrendaments, en l'exercici de 1989, per 2.000 milers de pessetes aproximadament (vegeu l'apartat 5.1). En l'import indicat es troba inclòs el valor dels terrenys, que puja a 18.000 milers de pessetes. La Societat, durant els exercicis de 1988 i 1989, ha vingut incloent, en la base de càlcul per a la dotació de l'amortització, el valor del terreny; l'efecte d'aquesta inadequada pràctica comptable és un excés, en l'amortització acumulada a 31 de desembre de 1989, de 945 milers de pessetes, originat per la dotació de l'exercici de 1988 (de 405 milers de pessetes) i la dotació de l'exercici de 1989 (per 540 milers de pessetes).

La construcció de l'edifici de la ITV de Riba-roja fou adjudicada a la societat Construcciones Adiego, S.A. No s'ha formalitzat cap de contracte entre SEPIVA i l'empresa constructora per a l'execució d'aquesta obra. El projecte base, elaborat per la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme, establí un cost de 110'8 milions de pessetes. El pressupost de Construcciones Adiego, S.A., acceptat per la Direcció General de SEPIVA, s'elevà a la quantitat de 113'9 milions de pessetes i el cost total certificat i facturat per la constructora ha estat de 171'6 milions de pessetes (sense incloure l'IVA), molt superior al projecte base i al pressupost presentat i acceptat. L'obra ha estat conclosa amb quatre mesos de retard respecte del termini previst i SEPIVA no ha exigit cap d'indemnització. A més de l'absència de contracte esmentada abans, no existeix cap documentació elaborada i signada pels òrgans responsables de SEPIVA sobre els criteris utilitzats per a l'adjudicació de l'obra, acceptació de les desviacions del pressupost, recepció de l'obra i determinació de responsabilitats pels retards en el termini d'execució. Segons un informe de data 13 de juliol de 1990, elaborat per l'arquitecte de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme -encarregat, ensems amb un altre arquitecte independent, de la direcció facultativa de l'obra-, la desviació entre el cost final de l'obra i el pressupost acceptat, per 57'7 milions de pessetes, té els components següents:

	Milions de pessetes
Errors aritmètics en el pressupost de la constructora, que determinen un cost total de 124,9 M.P. en lloc de 113,9 M.P.	11
Medicions i treballs complementaris, no contemplats ni en el projecte ni en el pressupost de la constructora	43,4
Excessos de facturació de la constructora, no certificats per la direcció facultativa	3,3
	57,7

Segons els òrgans responsables de SEPIVA, els excessos de facturació de la constructora comprenen 2'8 M.P. de

	Miles de pesetas
Edificio en Elda	153.019
ITV de Ribarroja	176.032
	329.051

El edificio en Elda está alquilado a la Asociación de Investigación para la Industria del Calzado y Conexas (INESCOP), habiéndose registrado ingresos por arrendamientos en el ejercicio 1989 de 2.000 miles de pesetas aproximadamente (véase apartado 5.1). En el importe indicado se encuentra incluido el valor de los terrenos, que asciende a 18.000 miles de pesetas. La Sociedad, durante los ejercicios 1988 y 1989, ha venido incluyendo en la base de cálculo para la dotación a la amortización el valor del terreno, siendo el efecto de esta inadecuada práctica contable un exceso en la amortización acumulada al 31 de diciembre de 1989 de 945 miles de pesetas, originado por la dotación del ejercicio 1988, de 405 miles de pesetas, y la dotación del ejercicio 1989, por 540 miles de pesetas.

La construcción del edificio de la ITV de Ribarroja fue adjudicada a la sociedad Construcciones Adiego, S.A. No se ha formalizado contrato alguno entre SEPIVA y la empresa constructora para la ejecución de esta obra. El proyecto base, elaborado por la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, establecía un coste de 110,8 millones de pesetas. El presupuesto de Construcciones Adiego, S.A., aceptado por la dirección general de SEPIVA, ascendió a la cantidad de 113,9 millones de pesetas, siendo el coste total certificado y facturado por la constructora de 171,6 millones de pesetas (sin incluir el IVA), muy superior al proyecto base y al presupuesto presentado y aceptado. La obra ha sido concluida con cuatro meses de retraso respecto al plazo previsto, no habiéndose exigido por SEPIVA indemnización alguna. Además de la ausencia de contrato mencionada anteriormente, no existe documentación alguna elaborada y firmada por los órganos responsables de SEPIVA respecto a los criterios utilizados para la adjudicación de la obra, aceptación de las desviaciones del presupuesto, recepción de la obra y determinación de responsabilidades por los retrasos en el plazo de ejecución. Según un informe de fecha 13 de julio de 1990, elaborado por el arquitecto de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, encargado junto con otro arquitecto independiente de la dirección facultativa de la obra, la desviación entre el coste final de la obra y el presupuesto aceptado, por 57,7 millones de pesetas, tiene los siguientes componentes:

	Millones de pesetas
Errores aritméticos en el presupuesto de la constructora, que determinan un coste total de 124,9 M.P. en lugar de 113,9 M.P.	11
Mediciones y trabajos complementarios, no contemplados ni en el proyecto ni en el presupuesto de la constructora	43,4
Excesos de facturación de la constructora, no certificados por la dirección facultativa	3,3
	57,7

Según los órganos responsables de SEPIVA, los excesos de facturación de la constructora comprenden 2,8 mi-

despeses que, en el pressupost acceptat, van a càrrec de SEPIVA, i altres necessàries per 0'5 M.P.

Els terrenys sobre els quals està ubicada aquesta planta d'ITV són propietat de l'Ajuntament de Riba-roja, que n'ha cedit l'ús per un termini de trenta-tres anys, amb la contraprestació d'un cànon d'un milió de pessetes anuals, revisable anualment d'acord amb els índexs de preus al consum.

Dins "Equips per a procés d'informació", inclouen, per import de 4.213 milers de pessetes, aplicacions informàtiques que, per la seua naturalesa, caldria haver registrat en l'epígraf d'immobilitzat immaterial.

L'immobilitzat material en curs té el següent detall a 31 de desembre de 1989:

	Milers de pessetes
Terrenys en Vila-real	70.920
Terrenys en Riba-roja	32.400
Instal.lacions en curs	3.337
	106.657

Els terrenys de Vila-real foren adquirits per un preu de 64.320 milers de pessetes, i la seua destinació és la construcció d'una planta d'ITV.

Altre concepte comptabilitzat en aquest compte és el de 4.700 milers de pessetes de provisió de fons al notari de l'operació de compra del terreny, que hauria d'haver estat registrat en l'epígraf de deutors diversos, de l'actiu del balanç de situació a 31 de desembre de 1989.

Els terrenys de Riba-roja estan situats en el polígon "El Oliveral", contigu a l'estació d'ITV. Foren adquirits el 28 de desembre de 1989, segons una carta de pagament atorgada per l'ajuntament del dit municipi. El preu pagat no inclou l'IVA de l'operació, ja que no ha estat repercutit per la part venedora. A la data d'aquest informe, està pendent de ser formalitzada l'escriptura pública de compra-venda.

4.2 Inmobilitzat immaterial

El moviment durant 1989 d'aquest epígraf del balanç de situació, i la seua composició a 31 de desembre del dit exercici, és com segueix:

	Milers de pessetes			
	Saldo 31-12-88	Altes	Amortització	Saldo 31-12-89
Cost:				
Despeses ampl. capital	253	-----	253	-----
Programes informàtics	6.046	1.724	-----	7.770
	6.299	1.724	253	7.770
Amortització acumulada:				
Programes informàtics	-----	-----	1.682	1.682
	6.299	1.724	1.935	6.088

En "Programes informàtics" han registrat partides, per un import de 580 milers de pessetes, que, per la seua naturalesa, haurien d'haver estat imputades al compte de pèrdues i beneficis de l'exercici.

liones de pesetas de gastos que en el presupuesto aceptado son a cargo de SEPIVA, y otros necesarios por 0,5 millones de pesetas.

Los terrenos sobre los que está ubicada esta planta de ITV son propiedad del Ayuntamiento de Ribarroja, que ha cedido el uso de los mismos por un plazo de treinta y tres años, con la contraprestación de un canon de un millón de pesetas anuales, revisable anualmente de acuerdo con los índices de precios al consumo.

Dentro de equipos para procesos de información se incluye, por importe de 4.213 miles de pesetas, aplicaciones informáticas por su naturaleza deberían haber sido registradas en el epígrafe de inmovilizado inmaterial.

El inmovilizado material en curso tiene el siguiente detalle al 31 de diciembre de 1989:

	Miles de pesetas
Terrenos en Villarreal	70.920
Terrenos en Ribarroja	32.400
Instalaciones en curso	3.337
	106.657

Los terrenos en Villarreal fueron adquiridos por un precio de 64.320 miles de pesetas, y su destino es la construcción de una planta de ITV.

Otro concepto contabilizado en esta cuenta es 4.700 miles de pesetas de provisión de fondos al notario de la operación de compra del terreno, que debería haber sido registrado en el epígrafe de deudores diversos del activo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989.

Los terrenos en Ribarroja están situados en el polígono "El Oliveral", contiguo a la estación de ITV. Fueron adquiridos el 28 de diciembre de 1989 según carta de pago otorgada por el ayuntamiento de dicho municipio. El precio pagado no incluye el I.V.A. de la operación, al no haber sido repercutido por la parte vendedora. A la fecha de este informe está pendiente de formalizarse la escritura pública de compraventa.

4.2 Inmovilizado inmaterial

El movimiento durante 1989 de este epígrafe del balance de situación, y su composición al 31 de diciembre de dicho ejercicio es como sigue:

	Miles de pesetas			
	Saldo 31-12-88	Altas	Amortización	Saldo 31-12-89
Coste:				
Gastos ampl. capital	253	-----	253	-----
Programas informáticos	6.046	1.724	-----	7.770
	6.299	1.724	253	7.770
Amortización acumulada:				
Programas informáticos	-----	-----	1.682	1.682
	6.299	1.724	1.935	6.088

En programas informáticos se han registrado partidas, por un importe de 580 miles de pesetas, que por su naturaleza deberían haber sido imputadas a la cuenta de pérdidas y ganancias del ejercicio.

4.3 Cartera de valors

La cartera de valors es troba valorada al seu preu d'adquisició, i s'hi doten les oportunes provisions per depreciació quan així ho aconsellen circumstàncies de suficient entitat i clara constància.

El seu detall, a 31 de desembre de 1989, es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Inversions financeres permanents	43.390
Desem. pendents sobre accions	(7.000)
	36.390
Provisió per depreciació	(6.528)
Valor net comptable	29.862

El moviment de les inversions financeres permanents, durant 1989, ha estat com segueix:

	Milers de pessetes
Saldo al 31-12-88:	
- 989 accions de VAERSA	9.890
Adquisicions:	
- 4.050 accions de VAERSA	40.500
- 10 accions de S.P.E.	
Alcudia de Crespins S.A.	1.000
Enalienacions:	
- 800 accions de VAERSA	(8.000)
Saldo al 31-12-89	43.390

La participació en la Societat Mixta Valenciana d'Aprofitament de Residus Energètics, S.A. (VAERSA) representa un 55,9% del capital social; per aquesta raó, la dita societat té la consideració d'empresa pública de la Generalitat Valenciana, conformement al que es disposa en l'art. 5 de la Llei d'Hisenda Pública. VAERSA té el seu domicili social a la ciutat de València, i el seu objecte és la recollida, tractament, distribució i venda de residus forestals, agrícoles, industrials i altres residus susceptibles d'aprofitament. Els estats financers de VAERSA, a 31 de desembre de 1989, mostren el següent net patrimonial:

	Milers de pessetes
Capital social	75.800
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(31.300)
Pèrdues de l'exercici	(18.387)
Despeses amortitzables	(4.565)
	21.548
Subvencions en capital	19.456
	41.004

La provisió per depreciació constituïda per SEPIVA s'eleva a la quantitat de 6.528 milers de pessetes, de les quals 98 milers de pessetes han estat dotades a càrrec del compte de pèrdues i beneficis de l'exercici de 1989. La Societat no ha dotat suficientment la dita provisió, en funció del valor real de la seua participació en VAERSA a 31 de desembre de 1989; el dèficit d'aquesta s'estima en una quantitat aproximada de 12.941 milers de pessetes i els beneficis de l'exercici estan, consegüentment, sobrevalorats en el mateix import.

4.3 Cartera de valores

La cartera de valores se encuentra valorada a su precio de adquisición, dotándose las oportunas provisiones por depreciación cuando así lo aconsejan circunstancias de suficiente entidad y clara constancia.

El detalle al 31 de diciembre de 1989 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Inversiones financieras permanentes	43.390
Desembolsos pendientes sobre acciones	(7.000)
	36.390
Provisión por depreciación	(6.528)
Valor neto contable	29.862

El movimiento de las inversiones financieras permanentes durante 1989 ha sido como sigue:

	Miles de pesetas
Saldo al 31-12-88:	
- 989 acciones de VAERSA	9.890
Adquisiciones:	
- 4.050 acciones de VAERSA	40.500
- 10 acciones de S.P.E.	
Alcudia de Crespins S.A.	1.000
Enajenaciones:	
- 800 acciones de VAERSA	(8.000)
Saldo al 31-12-89	43.390

La participación en la Sociedad Mixta Valenciana de Aprovechamiento de Residuos Energéticos S.A. (VAERSA) representa un 55,9 % del capital social, por lo que dicha sociedad tiene la consideración de empresa pública de la Generalitat Valenciana según lo dispuesto en el artículo 5 de la Ley de Hacienda Pública. VAERSA tiene su domicilio social en la ciudad de Valencia y su objeto es la recogida, tratamiento, distribución y venta de residuos forestales, agrícolas, industriales y otros residuos susceptibles de aprovechamiento. Los estados financieros de VAERSA al 31 de diciembre de 1989 muestran el siguiente neto patrimonial:

	Miles de pesetas
Capital social	75.800
Resultados negativos de ejercicios anteriores	(31.300)
Pérdidas del ejercicio	(18.387)
Gastos amortizables	(4.565)
	21.548
Subvenciones en capital	19.456
	41.004

La provisión por depreciación constituïda por SEPIVA asciende a la cantidad de 6.528 miles de pesetas, de las que 98 miles de pesetas han sido dotadas con cargo a la cuenta de pérdidas y ganancias del ejercicio 1989. La Sociedad no ha dotado suficientemente dicha provisió, en función del valor real de su participación en VAERSA al 31 de diciembre de 1989, estimándose el dèficit de la misma en una cantidad aproximada de 12.941 miles de pesetas, estando por consiguiente los beneficios del ejercicio sobrevalorados en dicho importe.

La participació en la S.P.E. Alcúdia de Crespins, S.A., a 31 de desembre de 1989, representa un 10% del capital de la dita societat.

Els desemborsaments pendents sobre accions, per 7.000 milers de pessetes, corresponen a la quantitat pendent de pagament per la subscripció en l'exercici d'accions de VA-ERSA, i que han estat desemborsades en febrer de 1990.

4.4 Préstecs a tercers

El saldo d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, per 10.030 milers de pessetes, representa el capital pendent de venciment d'un préstec atorgat a la societat Industrial Pagui Anoaia, S.A., per un import de 12.036 milers de pessetes, al 12% d'interés anual, amb venciments bimensuals de capital i interessos des del 30 d'octubre de 1989 fins al 31 d'agost de 1991. L'objecte d'aquest préstec és de finançar la reparació i condicionament, per al seu engament, d'una turbina. En garantia de l'operació s'hi ha constituït hipoteca mobiliària sobre aquesta turbina. Del capital pendent a 31 de desembre de 1989, un import de 6.018 milers de pessetes té venciment a curt termini, raó per la qual hauria estat més escaient presentar la dita xifra en el capítol corresponent de l'actiu circulat del balanç de situació a la data esmentada.

No existeix documentació interna de SEPIVA, aprovada pels òrgans responsables, respecte a les bases d'actuació en aquesta matèria, tals com finalitat, informe tècnic de l'operació, anàlisi de solvència de la prestatària i control a posteriori de la inversió.

4.5 Dipòsits i fiances

El detall, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Miles de pessetes
Dipòsits a llarg termini	1.191
Fiances a mitjà termini	564
	1.755

Els "Dipòsits a llarg termini" recullen els constituïts per l'arrendament de les oficines centrals de la Societat.

En "Fiances a mitjà termini" s'inclouen, per 504 milers de pessetes, les constituïdes davant l'Ajuntament de Villena per a la construcció de les naus industrials en el polígon "El Rubial". La comptabilització d'aquesta partida, a 31 de desembre de 1989, té com a contrapartida l'epígraf d'ajusts per periodificació de passiu, perquè el desemborsament efectiu tingué lloc en gener de 1990.

4.6 Existències

Les existències es mostren valorades a preu de cost, el qual no excedeix el seu valor de mercat. El preu de cost, el determinen seguint el mètode d'identificació específica.

A 31 de desembre de 1989, aquest epígraf del balanç de situació recull el valor de cost dels terrenys situats en el polígon "El Rubial" de Villena, adquirits a la Sociedad Estatal de Promoción y Equipamientos de Suelo (SEPES), sobre els quals SEPIVA ha iniciat la construcció de naus industrials (vegeu l'apartat 7).

La participació al 31 de diciembre de 1989 en la S.P.E. Alcudia de Crespins S.A. representa un 10 % del capital de dicha sociedad.

Los desembolsos pendientes sobre acciones, por 7.000 miles de pesetas, corresponden a la cantidad pendiente de pago por la suscripción en el ejercicio de acciones de VA-ERSA, habiendo sido desembolsados en febrero de 1990.

4.4 Préstamos a terceros

El saldo de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989, por 10.030 miles de pesetas, representa el capital pendiente de vencimiento de un préstamo otorgado a la sociedad Industria Pagui Anoaia S.A., por un total de 12.036 miles de pesetas, al 12 % de interés anual, con vencimientos bimensuales de capital e intereses desde el 30 de octubre de 1989 hasta el 31 de agosto de 1991. El objeto de este préstamo es financiar la reparación y acondicionamiento, para su puesta en funcionamiento, de una turbina. En garantía de la operación se ha constituido hipoteca mobiliaria sobre dicha turbina. Del capital pendiente al 31 de diciembre de 1989, un importe de 6.018 miles de pesetas tiene vencimiento a corto plazo, por lo que hubiera sido más apropiado presentar dicha cifra en el capítulo correspondiente del activo circulante del balance de situación a la fecha mencionada.

No existe documentación interna de SEPIVA, aprobada por los órganos responsables, respecto a las bases de actuación en esta materia, tales como finalidad, informe técnico de la operación, análisis de solvencia de la prestataria y control a posteriori de la inversión.

4.5 Depósitos y fianzas

El detalle al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Depósitos a largo plazo	1.191
Fianzas a plazo medio	564
	1.755

Los depósitos a largo plazo recogen los constituidos por el arrendamiento de las oficinas centrales de la Sociedad.

En fianzas a plazo medio se incluyen, por 504 miles de pesetas, las constituidas ante el Ayuntamiento de Villena para la construcción de las naves industriales en el polígono "El Rubial". La contabilización de esta partida al 31 de diciembre de 1989 tiene como contrapartida el epígrafe de ajustes por periodificación de pasivo, debido a que el desembolso efectivo tuvo lugar en enero de 1990.

4.6 Existencias

Las existencias se muestran valoradas a precio de coste, el cual no excede de su valor de mercado. El precio de coste es determinado siguiendo el método de identificación específica.

Al 31 de diciembre de 1989 este epígrafe del balance de situación recoge el valor de coste de los terrenos situados en el polígono "El Rubial" de Villena, adquiridos a la Sociedad Estatal de Promoción y Equipamientos de Suelo (SEPES), sobre los que SEPIVA ha iniciado la construcción de naves industriales (véase apartado 7).

4.7 Realitzable

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Clients	40.988
Clients i deutors de dubtós cobrament	20.515
Deutors diversos	3.591
Menys: provisió per a insolvències	(20.515)
Ajusts per periodificació d'actiu	66.193
	110.772

El detall del compte de clients és el següent:

	Milers de pessetes
Eurocalza S.A.L.	10.840
Manufacturas Carrús S.L.	14.342
I.D.A.E.	14.384
INESCOP	1.307
Altres	115
	40.988

Els imports pendents de cobrament d'Eurocalza, S.A.L. i de Manufacturas Carrús, S.L. provenen de l'activitat de promoció i d'instal·lacions industrials. El saldo del primer client citat està vençut des del mes d'octubre de 1988, i la seua realització té un caràcter problemàtic. En juliol de 1990, SEPIVA ha rebut un cobrament a compte del deute de quatre milions de pessetes i s'ha acordat l'ajornament de l'import restant en tres terminis a partir de 1991.

El saldo d'IDAE es correspon amb l'activitat derivada del contracte ACO signat entre SEPIVA i la dita entitat (vegeu l'apartat 5.1), i l'han cobrat en el primer trimestre de 1990.

El detall de clients i deutors de dubtós cobrament, a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers de pessetes
Entesa	2.249
Joaquin Pablo Franc	6.593
Tangel S.A.	4.720
Gráficas Martí S.L.	486
Peris Andreu S.A.	6.467
	20.515

La provisió per a insolvències cobreix la totalitat dels saldos de clients i deutors de dubtós cobrament suara relacionats, i ha estat constituïda íntegrament en exercicis anteriors a 1989.

"Deutors diversos" inclou un saldo de 2.832 milers de pessetes, d'una subvenció de l'IPEAE per a finançar part del Centre de Diagnosi (vegeu l'apartat 5.2).

Els ajusts per periodificació d'actiu tenen la següent composició a 31 de desembre de 1989:

	Milers de pessetes
Etiquetes a usar en exercicis següents	3.670
Pagaments anticipats assegurances	1.128
Ingressos diferits	61.364
Altres	31
	66.193

4.7 Realizable

La composició de este epígrafe del balance de situació al 31 de diciembre de 1989 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Cientes	40.988
Cientes y deudores de dudoso cobro	20.515
Deudores diversos	3.591
Menos: provisión para insolvencias	(20.515)
Ajustes por periodificación de activo	66.193
	110.772

El detalle de la cuenta de clientes es el siguiente:

	Miles de pesetas
Eurocalza S.A.L.	10.840
Manufacturas Carrús S.L.	14.342
I.D.A.E.	14.384
INESCOP	1.307
Otros	115
	40.988

Los importes pendientes de cobro de Eurocalza S.A.L. y de Manufacturas Carrús S.L. provienen de la actividad de promoción de instalaciones industriales. El saldo del primer cliente citado está vencido desde el mes de octubre de 1988, teniendo su realización un carácter problemático. En julio de 1990, SEPIVA ha recibido un cobro a cuenta de la deuda de 4 millones de pesetas, habiéndose acordado el diferimiento del importe restante en tres plazos a partir de 1991.

El saldo de IDAE se corresponde con la actividad derivada del contrato ACO firmado entre SEPIVA y dicha entidad (véase apartado 5.1), habiendo sido cobrado en el primer trimestre de 1990.

El detalle de clientes y deudores de dudoso cobro al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Entesa	2.249
Joaquin Pablo Franc	6.593
Tangel S.A.	4.720
Gráficas Martí S.L.	486
Peris Andreu S.A.	6.467
	20.515

La provisión para insolvencias cubre la totalidad de los saldos de clientes y deudores de dudoso cobro arriba relacionados, habiendo sido constituïda íntegramente en ejercicios anteriores a 1989.

Deudores diversos incluye un saldo de 2.832 miles de pesetas de una subvención del IPEAE para financiar parte del Centro de Diagnosi (véase apartado 5.2).

Los ajustes por periodificación de activo tienen la siguiente composición al 31 de diciembre de 1989:

	Miles de pesetas
Etiquetas a usar en ejercicios siguientes	3.670
Pagos anticipados de seguros	1.128
Ingresos diferidos	61.364
Otros	31
	66.193

El compte "Ingressos diferits" recull cobraments de clients per inspeccions d'ITV del mes de desembre de 1989. La comptabilització adequada d'aquest concepte hauria estat en el compte "Bancs i institucions de crèdit", de l'epígraf "Disponible".

4.8 Disponible

Aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, té el detall que es mostra tot seguit:

	Milers de pesetes
Caixa	348
Bancs i institucions de crèdit	37.974
Altres inversions financeres	16.013
	54.335

Els saldos en els comptes bancaris a 31 de desembre de 1989, en milers de pesetes, així com la seua retribució, són els següents:

Entitat	Saldo 31-12-89	Tipus interès
C.A. de Sagunt	2.908	8%
C.R. Provincial de Castelló	265	0,10%
C.R. de València	2.444	0,5 %
C.A. de Castelló	3.540	0,3 %
C.A. del Mediterrani	5.845	0,10%
C.A. d'Ontinyent	1.153	0,10%
C.A. Provincial d'Alacant	4.707	0,10%
C.A. de València	7.477	7,5 %
B. de València	2.160	0,10%
B. de Crèdit y Ahorro	988	11 %
B. Bilbao-Vizcaya	297	0,10%
B. de Crèdit Industrial	1.111	8-9,57%
B. Popular Español	2.270	0,10%
B. Exterior de España	2.809	9 %
	37.974	

S'ha observat que alguns comptes bancaris estan retribuïts a tipus d'interès baixos, en relació al saldo mitjà dels comptes durant 1989.

La Societat no prepara conciliacions bancàries de manera periòdica, sinó tan sols a la data de tancament de l'exercici. Les conciliacions no són elaborades amb un format adequat, ni per cap persona independent a altres tasques, com ara control de fons i comptabilització. Set dels comptes bancaris, amb un saldo de 1.009 milers de pesetes a 31 de desembre de 1989, no han estat conciliats per la Societat amb les dades confirmades pels bancs. La finalitat d'aquests darrers comptes és la recaptació dels ingressos per l'activitat d'inspecció d'ascensors.

Formant part de les conciliacions dels comptes bancaris de recaptació d'ingressos per inspecció tècnica de vehicles, existeixen acomptes rebuts de clients en mesos anteriors a desembre de 1989, per un import aproximat de 3.862 milers de pesetes, que -si s'havien efectuat les dites conciliacions de forma periòdica- podrien haver estat registrats en els estats financers de l'exercici de 1989.

La cuenta "Ingresos diferidos" recoge cobros de clientes por inspecciones de ITV del mes de diciembre de 1989. La contabilización adecuada por este concepto hubiera sido en la cuenta "Bancos e instituciones de crédito" del epígrafe de Disponible.

4.8 Disponible

Este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 tiene el detalle que se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Caja	348
Bancos e instituciones de crédito	37.974
Otras inversiones financieras	16.013
	54.335

Los saldos en las cuentas bancarias al 31 de diciembre de 1989 en miles de pesetas, así como su retribución, son los siguientes:

Entidad	Saldo 31-12-89	Tipo interés
C.A. de Sagunto	2.908	8%
C.R. Provincial de Castellón	265	0,10%
C.R. de Valencia	2.444	0,5 %
C.A. de Castellón	3.540	0,3 %
C.A. del Mediterráneo	5.845	0,10%
C.A. de Ontinyent	1.153	0,10%
C.A. Provincial de Alicante	4.707	0,10%
C.A. de Valencia	7.477	7,5 %
B. de Valencia	2.160	0,10%
B. de Crèdit y Ahorro	988	11 %
B. Bilbao-Vizcaya	297	0,10%
B. de Crèdit Industrial	1.111	8-9,57%
B. Popular Español	2.270	0,10%
B. Exterior de España	2.809	9 %
	37.974	

Se ha observado que algunas cuentas bancarias están retribuidas a tipos bajos de interés en relación al saldo medio de las mismas durante 1989.

La Sociedad no prepara conciliaciones bancarias periódicamente, sino tan sólo a la fecha de cierre del ejercicio. Las conciliaciones no son elaboradas con un formato adecuado, ni por persona independiente a otras tareas como control de fondos y contabilización. Siete de las cuentas bancarias, con un saldo al 31 de diciembre de 1989 de 1.009 miles de pesetas, no han sido conciliadas por la Sociedad con los datos confirmados por los bancos. La finalidad de estas últimas cuentas es de recaudación de los ingresos de la actividad de inspección de ascensores.

Formando parte de las conciliaciones de las cuentas bancarias de recaudación de ingresos por inspección técnica de vehículos, existen anticipos recibidos de clientes en meses anteriores a diciembre de 1989, por un importe aproximado de 3.862 miles de pesetas, que, en caso de haberse efectuado dichas conciliaciones de forma periódica, podrían haber sido registrados en los estados financieros del ejercicio 1989.

Existeixen tretze comptes bancaris en què la disposició de fons, la poden efectuar de forma solidària les persones autoritzades a l'efecte.

En "Altres inversions financeres", es recull la participació d'un 5% en la Unió Temporal de Empreses "IDAE La Plana", constituïda en juliol de 1989, amb una duració prevista de dos anys i un màxim de deu. Atenent a la naturalesa de la inversió, hauria estat més apropiat registrar-la en el capítol corresponent de l'immobilitzat del balanç de situació a 31 de desembre de 1989.

4.9 Capital social

A 31 de desembre de 1989, el capital social està representat per 1.450 accions nominatives de 100.000 pessetes cada una, totalment subscrites i desemborsades per la Generalitat Valenciana.

4.10 Reserves

El moviment de reserves durant 1989, abans de la distribució dels beneficis de l'exercici, ha estat el següent, expressat en milers de pessetes:

Existen trece cuentas bancarias en las que la disposición de fondos puede efectuarse de forma solidaria por las personas autorizadas al efecto.

En otras inversiones financieras se recoge la participación de un 5 % en la Unió Temporal de Empreses "IDAE La Plana", constituïda en julio de 1989 con una duración prevista de dos años y máximo de diez. Atendiendo a la naturaleza de la inversión, hubiera sido más apropiado registrarla en el capítulo correspondiente del inmovilizado del balance de situación al 31 de diciembre de 1989.

4.9 Capital social

Al 31 de diciembre de 1989 el capital social está representado por 1.450 acciones nominativas de 100.000 pesetas cada una, totalmente suscritas y desemborsadas por la Generalitat Valenciana.

4.10 Reservas

El movimiento de reservas durante 1989, antes de la distribución de los beneficios del ejercicio, ha sido el siguiente, expresado en miles de pesetas:

	Reserva <u>legal</u>	Reserva <u>volunt.</u>	Rt. negatiu <u>exer.anterior</u>	Benefici <u>exercici</u>
·Saldos a 31-12-88	--	8.246	(17.395)	89.967
·Distribució benefici exercici 1988:				
- A Impost Societats	--	--	--	(5.841)
- A reserva legal	8.413	--	--	(8.413)
- A reserva volunt.	--	71.718	--	(71.718)
- A compensació pèrdues exer. anter.	--	--	3.995	(3.995)
·Traspàs a resultats negatius exer. ant.	--	(13.400)	13.400	--
·Benefici exer. terminat en 31-12-89, abans Imp. Societats	<u>--</u>	<u>--</u>	<u>--</u>	<u>107.353</u>
Saldos a 31-12-89	8.413	66.564	--	107.353

D'acord amb allò que es disposa en l'art. 106 de la Llei de Societats Anònimes, les societats que obtinguen en l'exercici econòmic beneficis líquids -una vegada deduïts els impostos- superiors al 6% de l'import nominal del seu capital estaran obligades a destinar com a mínim un 10% del dit benefici a la constitució d'un fons de reserva, fins que aquest assoleisca la cinquena part del capital desemborsat. Aquesta reserva només podrà ser utilitzada per a cobrir -si és el cas- el saldo deutor del compte de pèrdues i beneficis, i haurà de ser reposada quan abaixi del nivell indicat.

Les reserves voluntàries, a 31 de desembre de 1989, constitueixen els beneficis no distribuïts generats per la Societat fins a l'exercici acabat el 31 de desembre de 1988.

4.11 Subvencions en capital

El detall de les subvencions en capital, i el seu moviment durant els exercicis de 1989 i anteriors, es mostra tot seguit:

	Milers de ptes.
Subvenció de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat Valenciana per a construcció de l'edifici INESCOP d'Elda	134.000
Subvencions per a l'adquisició de terrenys seu d'INESCOP:	
De l'Ajuntament d'Elda	6.000
De la Fira Internacional del Calçat d'Elda	6.000
Subvenció de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme per a l'adquisició d'accions de VAERSA	6.530
Total subvencions rebudes	152.530
Imports reconeguts com a ingressos en exercicis anteriors	(9.373)
Saldo al 31-12-88	143.157
Imports reconeguts com a ingressos en l'exercici 1989	(4.576)
Saldo al 31-12-89	138.581

El reconeixement i registre, en el compte de pèrdues i beneficis, dels ingressos per les subvencions en capital rebudes s'efectua seguint el mètode lineal, durant un període de temps equivalent a la vida útil dels elements de l'immobilitzat que han estat finançats amb les dites subvencions, o -si es tracta de béns no amortitzables- durant un període de deu anys.

La Societat, tanmateix, no ha efectuat durant l'exercici de 1989 una correcta estimació dels ingressos que ha d'imputar en el dit exercici, i l'efecte d'això és que els imports del compte de subvencions en capital i els beneficis de l'exercici estan sobrevalorats i infravalorats, respectivament, en la quantitat aproximada de 4.314 milers de pessetes.

4.12 Préstecs bancaris a llarg termini

Els préstecs bancaris vigents a 31 de desembre de 1989, els ha concedits el Banco de Crédito Industrial, i la seua fi-

De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 106 de la ley de Sociedades Anónimas, las sociedades que obtengan en el ejercicio económico beneficios líquidos, deducidos los impuestos, superiores al 6 % del importe nominal de su capital vendrán obligadas a destinar como mínimo un 10 % de dicho beneficio a la constitución de un fondo de reserva hasta que alcance la quinta parte del capital desemborsado. Esta reserva sólo podrá ser utilizada para cubrir, en su caso, el saldo deudor de la cuenta de pérdidas y ganancias, y deberá reponerse cuando descienda del nivel indicado.

Las reservas voluntarias al 31 de diciembre de 1989 constituyen los beneficios no distribuïdos generados por la Sociedad hasta el ejercicio terminado el 31 de diciembre de 1988.

4.11 Subvenciones en Capital

El detalle de las subvenciones en capital, y su movimiento durante el ejercicio 1989 y anteriores, se muestra a continuación:

	Miles de ptas.
Subvención de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo de la Generalitat Valenciana para construcción del edificio INESCOP de Elda	134.000
Subvenciones para la adquisición de terrenos sede de INESCOP:	
Del Ayuntamiento de Elda	6.000
De la Feria Internacional del Calzado de Elda	6.000
Subvención de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo para la adquisición de acciones de VAERSA	6.530
Total subvenciones recibidas	152.530
Importes reconocidos como ingresos en ejercicios anteriores	(9.373)
Saldo al 31-12-88	143.157
Importes reconocidos como ingresos en el ejercicio 1989	(4.576)
Saldo al 31-12-89	138.581

El reconocimiento y registro en la cuenta de pérdidas y ganancias de los ingresos por las subvenciones en capital recibidas se efectúa siguiendo el método lineal, durante un período de tiempo equivalente a la vida útil de los elementos del inmovilizado que han sido financiados con dichas subvenciones, o, en el caso de tratarse de bienes no amortizables, durante un período de diez años.

La Sociedad, sin embargo, no ha efectuado durante el ejercicio 1989 una correcta estimación de los ingresos a imputar en dicho ejercicio, siendo el efecto que los importes de la cuenta de subvenciones en capital y los beneficios del ejercicio están sobrevalorados e infravalorados, respectivamente, en la cantidad aproximada de 4.314 miles de pesetas.

4.12 Préstamos bancarios a largo plazo

Los préstamos bancarios vigentes al 31 de diciembre de 1989 han sido concedidos por el Banco de Crédito Indus-

nalitat és de finançar la construcció de l'estació d'ITV de Riba-roja.

Les característiques més importants d'aquests préstecs es resumeixen tot seguit:

a) Préstec concedit el 7 d'abril de 1989 per un nominal de 37.400 milers de pessetes al 13'75% d'interés simple anual. L'amortització de capital s'efectua per quotes constants, semestralment a partir del primer de novembre de 1990 i fins al primer de maig de 1995. Els venciments a curt termini, per 3.740 milers de pessetes, es presenten en el capítol de préstecs bancaris a curt termini.

b) Préstec concedit el 14 de juny de 1989 per un nominal de 77.500 milers de pessetes al 13'43% d'interés anual. El capital s'amortitza anualment mitjançant quotes constants, des del 15 d'abril de 1991 fins al 15 d'abril de 1996. Els interessos són liquidats juntament amb l'amortització del capital. SEPIVA no ha comptabilitzat la provisió necessària per a reflectir els interessos meritats no vençuts a 31 de desembre de 1989, que puguen a la quantitat de 6.058 milers de pessetes aproximadament, raó per la qual els ajusts per periodificació de passiu i els beneficis de l'exercici estan disminuïts i incrementats, respectivament, en l'import esmentat.

4.13 Proveïdors

El detall d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers de pessetes
Construccions Siena S.A.	765
Ajuntament d'Elx	19.457
Proveïdors, factures pendents de rebre	2.449
	22.671

4.14 Acomptes de clients

Aquest compte recull els cobraments rebuts dels clients que, a 31 de desembre de 1989, estan pendents d'inspecció; el seu desglossament, per activitats, és el següent:

	Milers de pessetes
Clients ITV	75.165
Clients ascensors	12.542
	87.707

El compte de clients d'ascensors no està suportat per una relació individualitzada d'aquells.

4.15 Entitats públiques

A 31 de desembre de 1989, la composició d'aquest capítol del balanç de situació és com segueix:

	Milers de pessetes
Impost sobre el Valor Afegit	17.327
Impost sobre la Renda de les Persones Físiques	10.734
Impost sobre Societat s	(4.558)
Seguretat Social	8.149
Altres	254
	31.906

trial, siendo la finalidad de los mismos financiar la construcción de la estación de ITV de Ribarroja.

Las características más importantes de estos préstamos se resumen a continuación:

a) Préstamo concedido el 7 de abril de 1989 por un nominal de 37.400 miles de pesetas al 13,75 % de interés simple anual. La amortización del capital se efectúa por cuotas constantes semestralmente a partir del 1 de noviembre de 1990 hasta el 1 de mayo de 1995. Los vencimientos a corto plazo, por 3.740 miles de pesetas, se presentan en el capítulo de préstamos bancarios a corto plazo.

b) Préstamo concedido el 14 de junio de 1989 por un nominal de 77.500 miles de pesetas al 13,43 % de interés anual. El capital se amortiza anualmente, mediante cuotas constantes, empezando el 15 de abril de 1991 y finalizando el 15 de abril de 1996. Los intereses se liquidan junto con la amortización del capital. SEPIVA no ha contabilizado la provisión necesaria para reflejar los intereses devengados no vencidos al 31 de diciembre de 1989, que ascienden a la cantidad de 6.058 miles de pesetas aproximadamente, por lo que los ajustes por periodificación de pasivo y los beneficios del ejercicio están disminuidos e incrementados, respectivamente, por el importe mencionado.

4.13 Proveedores

El detalle de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Construcciones Siena S.A.	765
Ayuntamiento de Elche	19.457
Proveedores, facturas pendientes de recibir	2.449
	22.671

4.14 Anticipos de clientes

Esta cuenta recoge los cobros recibidos de los clientes, que al 31 de diciembre de 1989 están pendientes de inspección, siendo el desglose por actividades el siguiente:

	Miles de pesetas
Cientes ITV	75.165
Cientes ascensores	12.542
	87.707

La cuenta de clientes de ascensores no está sustentada por una relación individualizada de los mismos.

4.15 Entidades públicas

Al 31 de diciembre de 1989 la composición de este capítulo del balance de situación es como sigue:

	Miles de pesetas
Impuesto sobre el Valor Añadido	17.327
Impuesto sobre la Renda de las Personas Físicas	10.734
Impuesto sobre Sociedades	(4.558)
Seguridad Social	8.149
Otros	254
	31.906

Les quantitats pendents de pagament de l'IVA i de l'IRPF corresponen al quart trimestre de l'exercici de 1989, i la Seguretat Social, al mes de desembre del dit exercici; totes han estat satisfetes en el mes de gener de 1990.

L'Impost sobre Societats inclou 2.243 milers de pesetes de retencions practicades per les entitats financeres en les liquidacions d'interessos, i 2.315 milers de pesetes de pagaments a compte sobre la liquidació del dit impost de l'exercici de 1989. La presentació apropiada d'aquest compte hauria estat en l'epígraf de realitzable de l'actiu del balanç de situació a 31 de desembre de 1989.

4.16 Creditors diversos

Aquest capítol del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, té el detall que es mostra tot seguit:

	Milers de pesetes
Creditors diversos	(7.976)
Saldos creditors	17.829
Saldos deutors	(25.805)
Crèdits bancaris	74.145
Ajusts periodificació passiu	39.461
	105.630

Els saldos deutors del compte de creditors diversos, caldria haver-los presentats en comptes de deutors diversos de l'actiu del balanç de situació a 31 de desembre de 1989. La major part d'aquest saldo, 25.482 milers de pesetes, correspon a Equip's, S.A.L., per lliuraments a compte del subministrament d'una unitat mòbil d'ITV.

En "Crèdits bancaris", figura el saldo disposat a 31 de desembre de 1989 a l'empara d'una pòlissa de crèdit formalitzada el 7 de novembre de 1989 amb Bankinter, per un límit de 200 milions de pesetes, i amb data de venciment el 3 de novembre de 1990. L'interés pactat és el MIBOR més un punt, que a 31 de desembre de 1989 representava un 16'97%. SEPIVA no ha comptabilitzat els interessos meritats fins al 31 de desembre de 1989, per un import aproximat de 1.146 milers de pesetes. Si ho havia efectuat, els ajusts per periodificació del passiu haurien estat incrementats, i els beneficis de l'exercici disminuïts, en la xifra esmentada.

La composició dels ajusts per periodificació de passiu, a 31 de desembre de 1989, és com segueix:

	Milers de pesetes
Pagues d'objectius i de premi (vegeu apartat 5.3)	20.545
Paga per increment de l'I.P.C.	8.818
Despeses i subministraments pendents pagament	10.098
	39.461

Les pagues d'objectius i de premi han estat realitzades en febrer de 1990, i la de regularització per increment de l'IPC, en abril de l'exercici citat. La Societat no ha constituït, a 31 de desembre de 1989, la provisió necessària referent a les assegurances socials a càrrec de l'empresa per l'última de les pagues citades, que ha significat la quantitat aproximada de 2.150 milers de pesetes; per aquesta raó, els beneficis de l'exercici de 1989 estan incrementats en l'import esmentat.

La Societat va constituir, a 31 de desembre de 1988,

Las cantidades pendientes de pago del I.V.A. y del I.R.P.F. corresponden al cuarto trimestre del ejercicio 1989 y la Seguridad Social al mes de diciembre de dicho ejercicio, habiendo sido satisfechas en enero de 1990.

Impuesto sobre Sociedades incluye 2.243 miles de pesetas de retenciones practicadas por las entidades financieras en las liquidaciones de intereses, y 2.315 miles de pesetas de pagos a cuenta sobre la liquidación de dicho impuesto del ejercicio 1989. La presentación apropiada de esta cuenta hubiera sido en el epígrafe de realizable del activo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989.

4.16 Acreedores varios

Este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989, tiene el detalle que se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Acreedores diversos	(7.976)
Saldos acreedores	17.829
Saldos deudores	(25.805)
Créditos bancarios	74.145
Ajustes periodificación pasivo	39.461
	105.630

Los saldos deudores de la cuenta de acreedores diversos deberían haber sido presentados en cuentas de deudores diversos del activo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989. La mayor parte de este saldo, 25.482 miles de pesetas, corresponde a Equip's S.A.L., por entregas a cuenta del suministro de una unidad móvil de ITV.

En créditos bancarios figura el saldo dispuesto al 31 de diciembre de 1989 al amparo de una póliza de crédito formalizada el 7 de noviembre de 1989 con Bankinter, por un límite de 200 millones de pesetas, y con fecha de vencimiento el 3 de noviembre de 1990. El interés pactado es el MIBOR más un punto, que al 31 de diciembre de 1989 se traducía en un 16,97%. SEPIVA no ha contabilizado los intereses devengados hasta el 31 de diciembre de 1989, por un importe aproximado de 1.146 miles de pesetas. De haberlo efectuado, los ajustes por periodificación del pasivo se hubieran visto incrementados y los beneficios del ejercicio disminuidos en la cifra mencionada.

La composición de los ajustes por periodificación de pasivo al 31 de diciembre de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Pagas de objetivos y de premio (véase apartado 5.3)	20.545
Paga por incremento del I.P.C.	8.818
Gastos y suministros pendientes de pago	10.098
	39.461

Las pagas de objetivos y de premio han sido realizadas en febrero de 1990, y la de regularización por incremento del IPC en abril del citado ejercicio. La Sociedad no ha constituido al 31 de diciembre de 1989 la provisión necesaria referente a los seguros sociales a cargo de la empresa por la última de las pagas citada, que ha supuesto la cantidad aproximada de 2.150 miles de pesetas, por lo que los beneficios del ejercicio 1989 están incrementados en el importe mencionado.

La Sociedad constituyó al 31 de diciembre de 1988 una

una provisió per import de 3.838 milers de pessetes, en concepte de periodificació de la paga extraordinària de juny. Aquesta provisió fou inadecuadament constituïda, perquè la dita paga es merita durant els sis primers mesos de l'exercici comptable. L'efecte, a 31 de desembre de 1989, és que els beneficis d'aquest exercici estan incrementats, i les reserves disminuïdes, en la xifra esmentada.

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE PÈRDUES I BENEFICIS

5.1 Vendes

Els ingressos per vendes de l'exercici de 1989, en funció de les diverses activitats de SEPIVA, han estat els següents:

	Miles de pesetas
Inspecció tècnica de vehicles (ITV)	629.813
Inspecció d'ascensors	32.409
Venda de naus industrials	13.269
Arrendaments	2.000
Contracte ACO	28.645
	706.136

La Societat ha implantat, des del mes de març de 1989, un sistema informatitzat per al control dels ingressos per inspeccions de vehicles realitzades i pels acomptes existents a una data determinada per la dita activitat. Els procediments establerts permeten assolir una seguretat raonable sobre que totes les transaccions d'aquesta naturalesa efectuades per la Societat tenen un adequat reflex comptable. Tanmateix, aquest sistema es caracteritza fonamentalment per la forta dependència que SEPIVA té de les entitats financeres col.laboradores, les quals s'encarreguen d'executar una part important de les tasques i funcions relacionades amb aquesta activitat.

Aquestes entitats bancàries, a més de gestionar els ingressos per inspeccions que han de satisfer els clients anticipadament, s'encarreguen de processar la informació relacionada i de subministrar-la a SEPIVA, per tal que aquesta la contraste amb els serveis efectivament prestats. Les tasques realitzades pels bancs no guarden sempre la uniformitat necessària per a facilitar el seguiment i anàlisi de la informació. Així, per exemple, cada banc confecciona un llibre de registre de l'Impost sobre el Valor Afegit, amb una numeració de factures totalment independent de la realitzada pels altres bancs col.laboradors. Durant 1989, no sempre han utilitzat factures homogènies, sinó que això ha depès de les disponibles en cada un dels bancs.

L'activitat d'inspecció d'ascensors, l'ha assumida SEPIVA a partir de l'exercici de 1989, acomplint allò establert per l'Acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 20 de juny de 1988.

SEPIVA no disposa d'una base de dades amb informació completa i actualitzada sobre els ascensors existents a la Comunitat Valenciana, instrument bàsic per a la planificació de les inspeccions que ha de realitzar. Segons la informació disponible per la Societat, un nombre aproximat de 24.000 ascensors estaven pendents de revisió tècnica en 1989, o haurien de ser revisats en el dit any. SEPIVA ha inspeccionat, a 31 de desembre de 1989, un nombre apro-

visión, por importe de 3.838 miles de pesetas, en concepto de periodificación de la paga extraordinaria de junio. Esta provisión fue inadecuadamente constituída debido a que dicha paga se devenga durante los seis primeros meses del ejercicio contable. El efecto al 31 de diciembre de 1989 es que los beneficios de este ejercicio están incrementados y las reservas disminuidas en la cifra mencionada.

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Ventas

Los ingresos por ventas del ejercicio 1989, en función de las diversas actividades de SEPIVA, han sido los siguientes:

	Miles de pesetas
Inspección técnica de vehículos (ITV)	629.813
Inspección de ascensores	32.409
Venta de naves industriales	13.269
Arrendamientos	2.000
Contrato ACO	28.645
	706.136

La Sociedad ha implantado, desde el mes de marzo de 1989, un sistema informatizado para el control de los ingresos por inspecciones de vehículos realizadas y los anticipos existentes a una fecha determinada por dicha actividad. Los procedimientos establecidos permiten alcanzar una seguridad razonable de que todas las transacciones de esta naturaleza efectuadas por la Sociedad tiene un adecuado reflejo contable. Sin embargo este sistema se caracteriza fundamentalmente por la fuerte dependencia que SEPIVA tiene de las entidades financieras colaboradoras, las cuales se encargan de ejecutar una parte importante de las tareas y funciones relacionadas con esta actividad.

Estas entidades bancarias, además de gestionar los ingresos por inspecciones que deben ser satisfechos por los clientes anticipadamente, se encargan de procesar la información relacionada y suministrarla a SEPIVA, para que ésta la contraste con los servicios efectivament prestados. Las tareas realizadas por los bancos no guardan siempre la uniformidad necesaria para facilitar el seguimiento y análisis de la información. Así, por ejemplo, cada banco confecciona un libro registro del Impuesto sobre el Valor Añadido, con numeración de facturas totalment independent de la realitzada per el resto de bancs col.laboradors. Durante 1989 no siempre se han estado utilizando facturas homogéneas, dependiendo de las disponibles en cada uno de los bancos.

La actividad de inspección de ascensores ha sido asumida por SEPIVA a partir del ejercicio 1989, en cumplimiento de lo establecido en el Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de 20 de junio de 1988.

SEPIVA no dispone de una base de datos con información completa y actualizada sobre los ascensores existentes en la Comunidad Valenciana, instrumento básico para la planificación de las inspecciones a realizar. Según la información disponible por la Sociedad, un número aproximado de 24.000 ascensores estaban pendientes de revisión técnica en 1989, o deberían ser revisados en dicho año. SEPIVA ha inspeccionado, al 31 de diciembre de 1989, un número

ximat de 2.500 ascensors, cosa que significa només un 10'4% del total. En l'exercici de 1990, la Societat ha dotat amb més recursos humans aquestes tasques i les inspeccions han arribat al nombre de 6.171 ascensors en el període de gener a octubre del dit any.

En l'actualitat, les inspeccions d'ascensors es realitzen exclusivament sobre els ascensors els propietaris dels quals han abonat de bestret l'import del servei i, per tant, s'ha traslladat a aquests la responsabilitat que la inspecció siga realitzada. A causa que els sistemes vigents en la Societat no són escaients, en molts casos hom realitza les inspeccions amb un notable retard. Les deficiències més importants són:

- Procediments inadequats per a un ràpid i eficaç control i identificació dels cobraments rebuts.
- Desconeixement, en una data determinada, de la composició individualitzada dels acomptes pendents de prestació del servei (vegeu l'apartat 4.14).
- No conciliació dels comptes bancaris d'ingressos, per inspecció d'ascensors, amb els registres comptables (vegeu l'apartat 4.8).

En "Venta de naus industrials" recullen l'import, sense IVA, de la venda d'una nau en el polígon industrial de Sagunt, que figurava a un cost de 10.442 milers de pessetes.

En el concepte "Contracte ACO", recullen els ingressos derivats de l'activitat de representació comercial a l'empara d'un contracte signat entre SEPIVA i l'Institut para la Diversificació i Ahorro de la Energía (IDAE). Dels ingressos reconeguts en l'exercici de 1989, un import de 3.750 milers de pessetes correspon a serveis meritats en l'exercici de 1988; per aquesta raó, els beneficis de l'exercici de 1989 estan incrementats i les reserves a 31 de desembre del dit exercici disminuïdes, respectivament, en la xifra esmentada.

5.2 Subvencions

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis de 1989 és com segueix:

	Milers de pessetes
Subvencions de capital imputades en l'exercici (vegeu apt.4.11)	4.576
Subvencions corrents:	
De CECA	1.172
De IPEAE	2.832
	8.580

5.3 Despeses de personal

Aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis de 1989 té el detall que es mostra tot seguit:

	Milers de pessetes
Sous i salaris	301.210
Seguretat social a càrrec de l'empresa	78.977
Dietes al personal	23.024
	403.211

aproximado de 2.500 ascensores, lo que supone tan sólo un 10,4% del total. En el ejercicio 1990, la Sociedad ha dotado más recursos humanos a estas tareas, habiendo alcanzado las inspecciones un número de 6.171 ascensores en el período de enero a octubre de dicho año.

En la actualidad, las inspecciones de ascensores se realizan exclusivamente sobre los ascensores cuyos propietarios han abonado anticipadamente el importe del servicio, trasladándose por tanto a éstos la responsabilidad de que la inspección sea realizada. Debido a que los sistemas vigentes en la Sociedad no son adecuados, las inspecciones se realizan en muchos casos con notable retraso. Las deficiencias más importes son:

- Procedimientos inadecuados para un rápido y eficaz control e identificación de los cobros recibidos.
- Desconocimiento en una fecha determinada de la composición individualizada de los anticipos pendientes de prestación del servicio (véase apartado 4.14).
- No conciliación de las cuentas bancarias de ingresos por inspección de ascensores con los registros contables (véase apartado 4.8).

En venta de naves industriales se recoge el importe, sin IVA, de la venta de una nave en el Polígono Industrial de Sagunto, que figuraba a un coste de 10.442 miles de pesetas.

En el concepto "contrato ACO" se recogen los ingresos derivados de la actividad de representación comercial al amparo de un contrato firmado entre SEPIVA y el Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía (IDAE). De los ingresos reconocidos en el ejercicio 1989, un importe de 3.750 miles de pesetas corresponde a servicios devengados en el ejercicio 1988, por lo que los beneficios del ejercicio 1989 y las reservas al 31 de diciembre de dicho ejercicio, están incrementados y disminuidos, respectivamente, en la cifra mencionada.

5.2 Subvenciones

El desglose de este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Subvenciones de capital imputadas en el ejercicio (véase apdo.4.11)	4.576
Subvenciones corrientes:	
De CECA	1.172
De IPEAE	2.832
	8.580

5.3 Gastos de personal

Este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias de 1989 tiene el detalle que se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Sueldos y salarios	301.210
Seguridad social a cargo de la empresa	78.977
Dietas al personal	23.024
	403.211

El compte de sous i salaris inclou la periodificació efectuada, amb abonament a ajusts per periodificació de passiu, de les pagues d'objectius i de premi per import total de 20.545 milers de pessetes, i de la paga de regularització per increment de l'IPC per import de 8.818 milers de pessetes (vegeu l'apartat 4.16).

La paga d'objectius es retribueix al personal directiu de la Societat, i ha ascendit a la quantitat de 2.136 milers de pessetes. Aquesta paga ha representat uns percentatges sobre el sou brut anual d'aproximadament el 14%, essent el màxim el 22'5%, que correspon al director general, el contracte del qual estableix que la dita paga no pot superar el 20%. Entre les variables considerades a l'efecte de la determinació d'aquest pagament, destaquen la xifra de negoci i els beneficis de la Societat obtinguts en l'exercici. A causa d'estimacions posteriors, el benefici comptable s'ha vist disminuït per ajusts incorporats per la Societat, que no comprenen tots els necessaris, segons que es posa de manifest en els diversos apartats d'aquest informe. Tanmateix, no hi ha constatació que la paga inicialment estimada haja estat regularitzada a la xifra real de beneficis de l'exercici, tot disminuint o reintegrant la diferència.

La paga de premi es retribueix a la resta del personal de SEPIVA, i ha ascendit a la quantitat de 18.409 milers de pessetes. Aquest pagament ha representat un percentatge d'aproximadament el 4%/5% del sou brut anual.

Les retribucions fixes del personal directiu han tingut increments anuals molt significatius, puix que són del 40%/50% en 1990 respecte de 1988, és a dir, en dos anys.

Les dietes al personal per locomoció, restauració i allotjament estan regulades, quant als imports, autorització, formalització i justificació, per normes internes aprovades per la Direcció General de SEPIVA. S'ha observat que, en alguns casos, les dietes no estan adequadament justificades ni revisades.

SEPIVA no actualitza anualment les dades personals i familiars dels treballadors, per mitjà de declaracions escrites d'aquests, amb la finalitat de practicar adequadament les retencions per IRPF. Durant 1989 s'han practicat, en certs casos, retencions inferiors a les establertes per la normativa vigent.

5.4 Treballs, serveis i subministraments de l'exterior

La composició, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers de pessetes
Arrendaments	7.077
Reparacions i conservació	23.300
Subministraments	9.931
Cànon	1.000
Assegurances	3.012
	44.320

En el compte de reparacions i conservació, s'han comptabilitzat certes obres realitzades en les estacions d'ITV de Massalfassar i Castelló, per un import aproximat de 7.203 milers de pessetes, els quals, per la seua naturalesa, haurien d'haver estat activats en el balanç. Si ho havien fet d'aquesta manera, l'epígraf de l'immobilitzat material i els beneficis de l'exercici de 1989 s'haurien incrementat en la xifra esmentada.

La cuenta de sueldos y salarios incluye la periodificación efectuada, con abono a ajustes por periodificación de pasivo, de las pagas de objetivos y de premio, por importe total de 20.545 miles de pesetas, y de la paga de regularización por incremento del IPC, por importe de 8.818 miles de pesetas (véase apartado 4.16).

La paga de objetivos se retribuye al personal directivo de la Sociedad, habiendo ascendido a la cantidad de 2.136 miles de pesetas. Esta paga ha supuesto unos porcentajes sobre el sueldo bruto anual de alrededor del 14%, siendo el máximo el 22,5%, correspondiendo este último al Director General, cuyo contrato establece que dicha paga no puede superar el 20%. Entre las variables que se consideran a efectos de la determinación de esta paga destacan la cifra de negocio y los beneficios de la Sociedad obtenidos en el ejercicio. Debido a estimaciones posteriores, el beneficio contable se ha visto disminuido por ajustes incorporados por la Sociedad, que no comprenden todos los necesarios según se pone de manifiesto en los diversos apartados de este informe. Sin embargo, no se tiene constancia de que la paga inicialmente estimada se haya regularizado a la cifra real de beneficios del ejercicio, disminuyéndose y reintegrándose la diferencia.

La paga de premio se retribuye al resto del personal de SEPIVA, habiendo ascendido a la cantidad de 18.409 miles de pesetas. Esta paga ha supuesto un porcentaje de alrededor del 4-5% del sueldo bruto anual.

Las retribuciones fijas del personal directivo han tenido incrementos anuales muy significativos, siendo del 40-50% en 1990 con respecto a 1988, es decir, en dos años.

Las dietas al personal por locomoción, restauración y hospedaje, están reguladas en cuanto a importes, autorización, formalización y justificación por normas internas aprobadas por la Dirección General de SEPIVA. Se ha observado que en algunos casos las dietas no están adecuadamente justificadas y revisadas.

SEPIVA no actualiza anualmente los datos personales y familiares de los trabajadores, mediante declaraciones por escrito de los mismos, con objeto de practicar adecuadamente las retenciones por I.R.P.F. Durante 1989 se han practicado en ciertos casos retenciones inferiores a las establecidas por la normativa vigente.

5.4 Trabajos, servicios y suministros del exterior

La composición al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente:

	Miles de pesetas
Arrendamientos	7.077
Reparaciones y conservación	23.300
Suministros	9.931
Cánones	1.000
Seguros	3.012
	44.320

En la cuenta de reparaciones y conservación se han contabilizado ciertas obras realizadas en las estaciones de ITV de Masalfasar y Castellón, por un importe aproximado de 7.203 miles de pesetas, que por su naturaleza deberían haber sido activadas en el balance. En caso de haberse efectuado de este modo, el epígrafe del inmovilizado material y los beneficios del ejercicio 1989 se hubieran visto incrementados en la cifra mencionada.

5.5 Despeses diverses

El detall d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis de 1989 és com segueix:

	Milers de pessetes
Material d'oficina	25.655
Comunicacions	4.572
Relacions públiques	261
Publicitat i propaganda	19.138
Jurídics i contenciosos	275
Neteja i vigilància	31.185
Trèballs realitzats per altres empreses	42.166
Altres despeses	8.417
	131.669

6. SITUACIÓ FISCAL

D'acord amb la legislació vigent, els impostos no es poden considerar definitivament liquidats fins que les declaracions presentades no hagen estat inspeccionades per les autoritats fiscals, o no haja trascorregut el termini de prescripció de cinc anys. A 31 de desembre de 1989, la Societat no ha rebut cap inspecció per part de les autoritats fiscals, en relació als impostos principals que hi són aplicables des de la seua constitució en l'any 1984.

7. FETS POSTERIORIS

a) La Junta Universal d'Accionistes aprovà, amb data 25 de juny de 1990, la distribució del benefici de l'exercici de 1989, que és com segueix:

	Milers de pessetes
A provisió Impost sobre Societats	27.353
A reserva legal	8.000
A reserva voluntària	72.000
	107.353

b) Durant l'exercici de 1990, han iniciat certes obres, algunes concloses a la data d'aquest informe, les característiques fonamentals de les quals es resumeixen tot seguit:

- Construcció de cinc naus industrials en el polígon "El Rubial", de Villena. El cost estimat en el projecte tècnic s'eleva a la quantitat de 60.738 milers de pessetes, sense incloure IVA, amb un termini d'execució de sis mesos. Malgrat que no efectuaren publicitat per a la selecció dels contractistes, foren consultades les ofertes de quatre empreses. L'adjudicació va recaure en l'empresa MACONSA, S.L., per un pressupost de 55.506 milers de pessetes. No s'ha formalitzat cap de contracte entre SEPIVA i la constructora en relació amb aquesta obra. L'execució efectiva superà el termini estimat en el projecte tècnic, i s'han certificat -al 50% d'execució- partides no considerades en el pressupost de la constructora que equivalen aproximadament al 26% d'aquest. No existeixen informes interns de SEPIVA justificant o autoritzant la realització i pagament de les mencionades desviacions.

- Aparcaments en les plantes d'ITV de Castelló, Massalfassar i Riba-roja, adjudicats a l'empresa MACONSA, S.L. per un pressupost de 24.493 milers de pessetes. No han

5.5 Gastos diversos

El detalle de este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias de 1989 es como sigue:

	Miles de pesetas
Material de oficina	25.655
Comunicaciones	4.572
Relaciones públicas	261
Publicidad y propaganda	19.138
Jurídicos y contenciosos	275
Limpieza y vigilancia	31.185
Trabajos realizados por otras empresas	42.166
Otros gastos	8.417
	131.669

6. SITUACIÓN FISCAL

De acuerdo con la legislación vigente, los impuestos no pueden considerarse definitivamente liquidados hasta que las declaraciones presentadas hayan sido inspeccionadas por las autoridades fiscales, o haya transcurrido el plazo de prescripción de cinco años. Al 31 de diciembre de 1989, la Sociedad no ha recibido inspección por las autoridades fiscales en relación a los impuestos principales que le son aplicables desde su constitución en el año 1984.

7. HECHOS POSTERIORES

a) La Junta Universal de Accionistas aprobó, con fecha 25 de junio de 1990, la distribución del beneficio del ejercicio 1989, siendo como sigue:

	Miles de pesetas
A provisión Impuesto sobre Sociedades	27.353
A reserva legal	8.000
A reserva voluntaria	72.000
	107.353

b) Durante el ejercicio 1990 se han iniciado ciertas obras, algunas concluidas a la fecha de este informe, cuyas características fundamentales se resumen a continuación:

- Construcción de cinco naves industriales en el polígono "El Rubial" de Villena. El coste estimado en el proyecto técnico asciende a la cantidad de 60.738 miles de pesetas, sin incluir IVA, con un plazo de ejecución de seis meses. Aunque no se efectuó publicidad para la selección de contratistas, fueron consultadas las ofertas de cuatro empresas. La adjudicación recayó en la empresa MACONSA, S.L., por un presupuesto de 55.506 miles de pesetas. No se ha formalizado contrato alguno entre SEPIVA y la constructora en relación a esta obra. La ejecución efectiva va a superar el plazo estimado en el proyecto, técnico, habiéndose certificado, al 50% de ejecución, partidas no contempladas en el presupuesto de la constructora que suponen un 26% aproximadamente del mismo. No existen informes internos de SEPIVA justificando y autorizando la realización y pago de las mencionadas desviaciones.

- Aparcamientos en las plantas de ITV de Castellón, Masalfassar y Ribarroja, adjudicados a la empresa MACONSA, S.L. por un presupuesto de 24.493 miles de pese-

elaborat cap de projecte tècnic base per a la realització d'aquesta obra. Tampoc no existeix en aquest cas contracte entre SEPIVA i la constructora. El cost final de l'obra, ja conclosa, ha inclòs partides, per un import de 1.723 milers de pessetes, no considerades en el pressupost aprovat per la constructora.

- Nau per a planta d'inspecció tècnica de vehicles a Ontinyent. El cost total, sense incloure-hi l'IVA, considerat en el projecte tècnic puja a la quantitat de 105.755 milers de pessetes. L'adjudicació de l'obra, amb la publicitat prèvia i l'anàlisi de les ofertes rebudes, va recaure en l'empresa Construcciones Adiego, S.A., per un pressupost de 112.008 milers de pessetes; se'n formalitzà un primer contracte amb data 1 d'abril de 1990, en el qual -en representació de SEPIVA- actuà el seu director general, òrgan no capacitat per a la contractació d'obres, segons que s'estableix en els estatuts de la Societat. Iniciaren l'obra el 3 de maig de 1990, amb un termini d'execució de nou mesos. Amb data 23 d'octubre de 1990, i actuant en representació de SEPIVA el president del Consell d'Administració, signen un nou contracte que revoca l'anteriorment citat i s'estableix un preu definitiu de l'obra, sense possibilitat de revisió posterior, de 124.200 milers de pessetes. La diferència entre aquest preu i l'establert en el pressupost inicialment admés per la constructora té dos components: una revisió de preus fixa del 3,5% sobre el pressupost de la constructora, per import de 3.947 milers de pessetes, i treballs complementaris necessaris per import de 8.245 milers de pessetes.

8. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) Segons que es comenta en els apartats 4.1 i 7, els procediments aplicats en relació a les obres de les plantes d'ITV de Ribarroja i Ontinyent, de les naus industrials a Villena i dels aparcaments en les plantes d'ITV de Castelló, Massalfassar i Ribarroja, no es poden considerar adequats per al compliment del principi de gestió eficient dels recursos que ha d'observar una empresa pública.

Es recomana d'aplicar els criteris establerts en la disposició transitòria segona del Reglament General de Contractació; és a dir, la publicitat de les ofertes, la preparació de projectes que serveixen de suport al contracte, la formalització de contracte públic o privat i la inclusió de clàusules de garantia que siguin executades quan les circumstàncies així ho requereixen. La contractació d'obres ha de ser aprovada pel Consell d'Administració de la Societat, i en representació d'aquest ha d'actuar el president del dit Consell, tal i com estableixen els estatuts de la Societat.

Així mateix, les desviacions significatives en l'execució material de les obres, respecte d'allò estipulat en els projectes o pressuposts, han de ser analitzades, i cal documentar les decisions adoptades pels òrgans competents de la Societat sobre aquelles.

b) SEPIVA, tal com es comenta en l'apartat 4.4, ha atorgat, per primera vegada des de la seua creació, un préstec a una empresa privada per a finançar la reparació d'un bé d'immobilitzat. No existeix cap informe dels òrgans responsables sobre els aspectes tècnics d'aquesta operació i la seua relació amb les activitats que configuren l'objecte social de SEPIVA.

c) Els sistemes de control intern en l'àrea de tresoreria presenten punts dèbils que hauran de ser millorats, per tal

tas. No se ha elaborado un proyecto técnico base para la realización de esta obra. Tampoco existe en este caso contrato alguno entre SEPIVA y la constructora. El coste final de la obra, ya concluida, ha incluido partidas por un importe de 1.723 miles de pesetas, no contempladas en el presupuesto aprobado de la constructora.

- Nave para planta de inspección técnica de vehículos en Onteniente. El coste total, sin incluir IVA, contemplado en el proyecto técnico asciende a la cantidad de 105.755 miles de pesetas. La adjudicación de la obra, previa publicidad y análisis de las ofertas recibidas, recayó en la empresa Construcciones Adiego, S.A., por un presupuesto de 112.008 miles de pesetas, formalizándose un primer contrato, con fecha 1 de abril de 1990, en el que en representación de SEPIVA actuó el Director General de la misma, órgano no capacitado para la contratación de obras según establecen los Estatutos de la Sociedad. La obra se inició el 3 de mayo de 1990, con un plazo de ejecución de nueve meses. Con fecha 23 de octubre de 1990, y actuando en representación de SEPIVA el Presidente del Consejo de Administración, se firma un nuevo contrato que resuelve el anteriormente citado, y se establece un precio definitivo de la obra, sin posibilidad de revisión posterior, de 124.200 miles de pesetas. La diferencia entre este precio y el establecido en el presupuesto inicialmente admitido de la constructora tiene dos componentes: una revisión de precios fija, del 3,5% sobre el presupuesto de la constructora, por importe de 3.947 miles de pesetas, y trabajos complementarios necesarios, por importe de 8.245 miles de pesetas.

8. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) Según se comenta en los apartados 4.1 y 7, los procedimientos aplicados en relación a las obras de las plantas de ITV de Ribarroja y de Onteniente, de las naves industriales en Villena y de los aparcamientos en las plantas de ITV de Castellón, Masalfassar y Ribarroja, no pueden considerarse adecuados para el cumplimiento del principio de gestión eficiente de los recursos que debe observar una empresa pública.

Se recomienda que se apliquen los criterios establecidos en la Disposición Transitoria Segunda del Reglamento General de Contratación, es decir, la publicidad de las ofertas, la preparación de proyectos que sirvan de soporte al contrato, la formalización de contrato público o privado, y la inclusión de cláusulas de garantía que sean ejecutadas cuando las circunstancias así lo requieran. La contratación de obras debe aprobarse por el Consejo de Administración de la Sociedad, actuando en representación de la misma el Presidente de dicho Consejo, tal como establecen los Estatutos de la Sociedad.

Asimismo, las desviaciones significativas en la ejecución material de las obras con respecto a lo estipulado en los proyectos o presupuestos, deben ser analizadas y documentarse las decisiones adoptadas por los órganos competentes de la Sociedad sobre las mismas.

b) SEPIVA, tal como se comenta en el apartado 4.4, ha otorgado, por primera vez desde su creación, un préstamo a una empresa privada para financiar la reparación de un bien de inmovilizado. No existe un informe de los órganos responsables sobre los aspectos técnicos de esta operación y su relación con las actividades que configuran el objeto social de SEPIVA.

c) Los sistemas de control interno en el área de tesorería presentan puntos débiles que deberán mejorarse en or-

d'assegurar un més eficaç seguiment i protecció dels fons de SEPIVA. Així, i segons que es posa de manifest en l'apartat 4.8, es recomana la realització periòdica de conciliacions bancàries, tot ajustant-se a formats apropiats per a la seua utilització adequada, i observant el principi de segregació de funcions. Es recomana igualment la modificació dels sistemes de disposició de fons en els tretze comptes bancaris que actualment permeten la signatura solidària de les persones autoritzades.

d) SEPIVA ha implantat en l'exercici de 1989 (vegeu l'apartat 5.1) un sistema informatitzat per al control de les activitats d'inspecció tècnica de vehicles. Aquest sistema es caracteritza per la notable participació de les entitats bancàries col·laboradores en l'execució de certes funcions importants, com ara l'elaboració de les factures per pagament anticipat del servei, l'elaboració dels registres auxiliars de l'IVA i el subministrament -per mitjans informàtics- de tota la informació a SEPIVA; de manera que s'estableix així una forta dependència operacional de SEPIVA respecte als dits bancs, i es subjecta l'eficiència i l'eficàcia de la gestió a una adequada política de coordinació, control i seguiment de les funcions que han de realitzar les entitats bancàries. En l'exercici de 1989, han estat deu les entitats col·laboradores, i s'hi han observat diferents criteris d'actuació entre unes i altres, cosa que dificulta d'alguna manera l'enteniment, tractament i anàlisi de la informació per part de SEPIVA.

En aquest sentit, es recomana l'establiment per escrit de les funcions i procediments que configuren les relacions entre SEPIVA i les entitats financeres, d'aplicació general a totes elles.

e) La Societat, tal i com es manifesta en els apartats 1 i 5.1 d'aquest informe, té l'encàrrec -per acord del Consell de la Generalitat Valenciana- de realitzar les inspeccions tècniques dels ascensors instal·lats en la Comunitat Valenciana. L'actuació de SEPIVA s'ajusta a una política basada en la revisió subjecta al cobrament anticipat del servei, criteri que optima la rendibilitat de l'empresa, però que potser no siga el més indicat per a assolir un objectiu més important des del punt de vista social i del servei públic, com és la revisió dels ascensors més antics o aquells d'ús públic. Els procediments de SEPIVA, a més a més, no permeten en l'actualitat actuar amb agilitat i eficàcia, a causa de la no disposició d'una base de dades amb informació completa i de les dificultats derivades dels sistemes de SEPIVA per a detectar i identificar puntualment els cobraments rebuts.

f) Segons que es comenta en l'apartat 5.3, les pagues d'objectius al personal directiu no s'han ajustat en tots els casos a les condicions estipulades en els contractes, i en la seua determinació s'han considerat factors que en ocasions no són els més escaients per a la quantificació dels objectius assignables als llocs de treball corresponents.

Les dietes no han estat justificades ni s'han ajustat en tots els casos a la política establerta per la Societat.

Es recomana d'extremar els controls en els aspectes comentats, de manera que s'observen les normes i polítiques vigents i, si és el cas, perquè les desviacions siguen detectades, analitzades i resoltes puntualment pels òrgans responsables, tot mantenint estrictament el principi de segregació de funcions en matèria de retribucions i dietes.

g) A conseqüència del treball de fiscalització realitzat per aquesta Sindicatura, s'han detectat certs ajustos i reclas-

den a asegurar un más eficaz seguimiento y protección de los fondos de SEPIVA. Así, y según se pone de manifiesto en el apartado 4.8, se recomienda la realización periódica de conciliaciones bancarias, ajustándose a formatos apropiados para su utilización adecuada, y observándose el principio de segregación de funciones. Se recomienda, igualmente, modificar los sistemas de disposición de fondos en las trece cuentas bancarias que actualmente permiten la firma solidaria de las personas autorizadas.

d) SEPIVA ha implantado en el ejercicio 1989, véase apartado 5.1, un sistema informatizado para el control de las actividades de inspección técnica de vehículos. Este sistema se caracteriza por la notable participación de las entidades bancarias colaboradoras en la ejecución de ciertas funciones importantes, como son la elaboración de las facturas por pago anticipado del servicio, la elaboración de los registros auxiliares del I.V.A. y el suministro, por medios informáticos, de toda la información a SEPIVA, estableciéndose de esta forma una fuerte dependencia operacional de SEPIVA con respecto a dichos bancos y sujetándose la eficiencia y eficacia de la gestión a una adecuada política de coordinación, control y seguimiento de las funciones que deben realizar las entidades bancarias. En el ejercicio 1989 han sido diez las entidades colaboradoras, observándose diferentes criterios de actuación entre unas y otras lo que dificulta en alguna medida el entendimiento, tratamiento y análisis de la información por parte de SEPIVA.

En este sentido se recomienda el establecimiento por escrito de las funciones y procedimientos que configuran las relaciones entre SEPIVA y las entidades financieras, de aplicación general a todas ellas.

e) La Sociedad, tal como se manifiesta en los apartados 1 y 5.1 de este informe, tiene el encargo, por acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana, de realizar las inspecciones técnicas de los ascensores instalados en la Comunidad Valenciana. La actuación de SEPIVA se ajusta a una política basada en la revisión sujeta al cobro anticipado del servicio, criterio que optimiza la rentabilidad de la empresa pero que quizá no sea el más indicado para alcanzar un objetivo más importante desde el punto de vista social y de servicio público, como es la revisión de los ascensores más antiguos o aquellos de uso público. Los procedimientos de SEPIVA, además, no permiten actualmente actuar con agilidad y eficacia, debido a la no disposición de una base de datos con información completa, y a las dificultades derivadas de los sistemas de SEPIVA en detectar e identificar puntualmente los cobros recibidos.

f) Según se comenta en el apartado 5.3, las pagas de objetivos al personal directivo no se han ajustado en todos los casos a las condiciones estipuladas en los contratos, y en su determinación se han considerado factores que en ocasiones no son los más adecuados para la cuantificación de los objetivos asignables a los puestos de trabajo correspondientes.

Las dietas no se han justificado ni ajustado en todos los casos a la política establecida por la Sociedad.

Se recomienda que se extremen los controles en los aspectos comentados, de forma que se observen las normas y políticas vigentes, y en su caso que las desviaciones sean detectadas, analizadas y resueltas puntualmente por los órganos responsables, manteniéndose estrictamente el principio de segregación de funciones en materia de retribuciones y dietas.

g) Como consecuencia del trabajo de fiscalización realizado por esta Sindicatura, se han detectado ciertos ajustes

sificacions -descrits en els diversos apartats d'aquest informe- no incorporats per la Societat als seus estats financers de l'exercici terminat el 31 de desembre de 1989. L'efecte net total que tindria la incorporació dels ajustos descrits seria una disminució dels beneficis de l'exercici en 18.406 milers de pessetes, i un increment de les reserves en 7.993 milers de pessetes.

h) Des de la constitució de la Societat, hom no ha pasat al llibre oficial d'actes els acords de les juntes generals d'accionistes.

D'acord amb la legislació vigent, és obligatori mantenir un llibre d'actes. En el cas d'una eventual inspecció, existeix la possibilitat que la Societat fos sancionada.

y reclasificaciones, descritos en los diversos apartados de este informe, no incorporados por la Sociedad a sus estados financieros del ejercicio terminado en 31 de diciembre de 1989. El efecto neto total que tendría la incorporación de los ajustes descritos sería una disminución de los beneficios del ejercicio en 18.406 miles de pesetas y un incremento de las reservas en 7.993 miles de pesetas.

h) Desde la constitución de la Sociedad, los acuerdos de las Juntas Generales de accionistas no se han pasado al Libro Oficial de Actas.

De acuerdo con la legislación vigente, es obligatorio mantener un Libro de Actas. En el caso de una eventual inspección existe la posibilidad de que la Sociedad fuese sancionada.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

VALENCIANA D'APROFITAMENT ENERGÈTIC DE RESIDUS, S.A. (Exercici de 1989)

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

Valenciana d'Aprofitament Energètic de Residus (d'ara endavant VAERSA o la Societat) es va constituir com a societat anònima el 31 de gener de 1989 amb duració il·limitada i té el seu domicili social a Utiel (València), carrer Dos de mayo, 1.

Amb data 19 d'abril de 1989, s'efectuà una ampliació de capital a conseqüència de la qual l'empresa de la Generalitat Valenciana, Seguretat i Promoció Industrial Valenciana, S.A., (SEPIVA) es va erigir en l'accionista majoritari de VAERSA, per la qual cosa aquesta última ha passat a ser també una empresa de la Generalitat Valenciana, d'acord amb l'art. 5, paràgraf 2, de la Llei 4/1984, de 13 de juny d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana.

El seu objecte social és la recollida, l'estellament, el tractament, la distribució i venda de residus forestals, agrícoles, industrials o qualsevol altre tipus de residus susceptibles d'aprofitament.

En l'actualitat la gestió i administració de VAERSA la porta a terme el personal de SEPIVA. El compte de pèrdues i beneficis de VAERSA no incorpora cap càrrec per aquestes funcions.

2. INFORMACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

Els estats financers de la Societat objecte d'aquesta fiscalització, estan constituïts pel balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis i les notes. Aquests estats financers s'han preparat a partir dels registres auxiliars de comptabilitat que manté la Societat a 31 de desembre de 1989, d'acord amb les normes de presentació i classificació establertes en el Pla General de Comptabilitat aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, i les dictades per la Intervenció General de la Generalitat.

Els estats financers de VAERSA corresponents a l'exercici 1989, van ser aprovats per la Junta d'Accionistes el 29 d'octubre de 1990, amb posterioritat al termini legal que estableix la Llei de Societat Anònimes, que és el 30 de juny de 1990.

Tot seguit s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç i el compte de pèrdues i beneficis de VAERSA, corresponents a l'exercici 1989.

INFORME DE FISCALIZACIÓN

VALENCIANA DE APROVECHAMIENTO ENERGÉTICO DE RESIDUOS, S.A. (Ejercicio 1989)

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

Valenciana de Aprovechamiento Energético de Residuos (en adelante VAERSA o la Sociedad) se constituyó como sociedad anónima el 31 de enero de 1986, con duración ilimitada, teniendo su domicilio social en Utiel, (Valencia), calle Dos de Mayo, 1.

Con fecha 19 de abril de 1989 se procedió a una ampliación de capital, a resultas de la cual la empresa de la Generalitat Valenciana, Seguridad y Promoción Industrial Valenciana, S.A. (SEPIVA) se erigió en accionista mayoritario de VAERSA, por lo que ésta última ha pasado a ser también una empresa de la Generalitat Valenciana de acuerdo con el artículo 5, párrafo 2, de la Ley 4/1984, de 13 de junio de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana.

Su objeto social es la recogida, estillado, tratamiento, distribución y venta de residuos forestales, agrícolas, industriales o cualquier otro tipo de residuos, susceptibles de aprovechamiento.

En la actualidad la gestión y administración de VAERSA es llevada a cabo por personal de SEPIVA. La cuenta de pérdidas y ganancias de VAERSA no incorpora cargo alguno por estas funciones.

2. INFORMACIÓN ECONÓMICO-FINANCIERA

Los estados financieros de la Sociedad objeto de la presente fiscalización, están constituidos por el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias, y las notas. Dichos estados financieros se han preparado a partir de los registros auxiliares de contabilidad que mantiene la Sociedad al 31 de diciembre de 1989, de acuerdo con las normas de presentación y clasificación establecidas en el Plan General de Contabilidad aprobado por Decreto 530/1973, de 22 de febrero, y las dictadas por la Intervención General de la Generalitat.

Los estados financieros de VAERSA correspondientes al ejercicio 1989 fueron aprobados por la Junta de Accionistas el 29 de octubre de 1990, con posterioridad al plazo legal que establece la ley de Sociedades Anónimas, que es el 30 de junio de 1990.

A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el balance, y la cuenta de pérdidas y ganancias de VAERSA correspondientes al ejercicio 1989.

VALENCIANA D'APROFITAMENT ENERGETIC DE RESIDUS, S.A.

BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989

(Expressat en milers de pessetes)

ACTIU		
IMMOBILITZAT MATERIAL		25.621
IMMOBILITZAT IMMATERIAL		
Fiances i dipòsits	164	
Programes informàtics	46	210
DESPESES AMORTITZABLES		4.519
EXISTENCIES		7.047
DEUTORS		
Clients	3.755	
Accionistes, capital sense desemborsar	7.000	
Entitats públiques deutores	36	10.791
COMPTES FINANCERS		
Caixa i bancs		<u>22.073</u>
TOTAL ACTIU		70.261
COMPTES D'ORDRE		<u>4.602</u>

VALENCIANA D'APROFITAMENT ENERGETIC DE RESIDUS, S.A.

BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989

(Expressat en milers de pessetes)

<u>PASSIU</u>		
CAPITAL I RESERVES		
Capital social	75.800	
Resultats negatius d'exercicis anterior	(31.300)	44.500
SUBVENCIONS EN CAPITAL		19.456
EXIGIBLE A LLARG TERMINI		
Préstecs rebuts		12.500
EXIGIBLE A CURT TERMINI		
Proveïdors	913	
Creditors	2.958	
Entitats públiques creditores	2.737	
Creditors no comercials	436	
Préstecs rebuts	<u>5.000</u>	12.044
AJUSTS PER PERIODIFICACIO		148
PERDUA DE L'EXERCICI		<u>(18.387)</u>
TOTAL PASSIU		70.261
COMPTE D'ORDRE		<u>4.602</u>

VALENCIANA D'APROFITAMENT ENERGETIC DE RESIDUS, S.A.

COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1989

(Expressat en milers de pessetes)

INGRESSOS

Vendes	48.479	
Ingressos financers	189	
Amortització de subvencions de capital	7.252	55.920

DESPESES

Compres	4.065	
Diferència d'inventaris	14.892	
Despeses de personal	29.062	
Despeses financeres	3.042	
Tributs	435	
Treballs, subministraments i serveis exteriors	7.596	
Transports i nòlits	1.589	
Despeses diverses	1.209	
Amortització	11.554	<u>73.444</u>

RESULTAT D'EXPLOTACIO (17.524)

RESULTATS EXTRAORDINARIS (863)

PERDUA DE L'EXERCICI (18.387)

3. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

3.1 Immobilitzat material

El detall del cost de l'immobilitzat material i de la seua corresponent amortització acumulada a 31 de desembre de 1989, és el següent:

	Milers de pessetes		Valor net comptable
	Cost	Amortització Acumulada	
Maquinària	46.820	22.840	23.980
Útils i eines	913	548	365
Elements de transport	2.936	2.447	489
Mobiliari i efectes	310	100	210
Equips d'oficina	195	50	145
Equips procés informació	334	39	295
Reposts per a immobilitzat	137	---	137
	51.645	26.024	25.621

L'immobilitzat material es presenta pel seu valor de cost d'adquisició, una vegada deduïdes les amortitzacions acumulades corresponents.

L'amortització dels elements de l'immobilitzat material s'efectua sobre els valors de cost seguint el mètode linial durant els següents períodes de vida útil estimats.

	Anys de vida útil
Maquinària	2 a 10
Útils i eines	3,5
Elementos de transporte	3
Mobiliari i efectes	10
Equip procés de dades	10

La dotació de l'exercici 1989 a l'amortització de l'immobilitzat material ha pujat a 9.723 milers de pessetes.

Les despeses de manteniment i reparacions de l'immobilitzat material que no milloren la utilització o prolonguen la vida útil dels actius, es carreguen en el compte de pèrdues i beneficis en el moment en què es produeixen.

En el compte "Maquinària" s'inclou una estelladora adquirida en 1986 i amb un valor net comptable aproximat de 8.500 milers de pessetes, fora d'ús productiu.

3.2 Despeses amortitzables

En aquests epígraf del balanç de situació, s'inclouen fonamentalment les despeses derivades de la posada en marxa de VAERSA que s'amortitzen linialment durant un període de cinc anys, i altres despeses com ara les de constitució, el primer establiment i d'ampliació de capital, que s'amortitzen linialment durant un període de 10 anys.

El càrrec per amortització d'aquestes despeses durant 1989 va pujar a 1.831 milers de pessetes.

3.3 Existències

El detall de l'epígraf d'existències a 31 de desembre de 1989 és el següent:

3. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

3.1 Inmovilizado material

El detalle del coste del inmovilizado material y de su correspondiente amortización acumulada al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Miles de pesetas		Valor neto contable
	Coste	Amortización Acumulada	
Maquinaria	46.820	22.840	23.980
Utiles y herramientas	913	548	365
Elementos de transporte	2.936	2.447	489
Mobiliario y enseres	310	100	210
Equipos de oficina	195	50	145
Equipos proceso información	334	39	295
Repuestos para inmovilizado	137	---	137
	51.645	26.024	25.621

El inmovilizado material se presenta por su valor de coste de adquisición, deducidas las amortizaciones acumuladas correspondientes.

La amortización de los elementos del inmovilizado material se efectúa sobre los valores de coste siguiendo el método lineal durante los siguientes períodos de vida útil estimados.

	Años de vida útil
Maquinaria	2 a 10
Utiles y herramientas	3,5
Elementos de transporte	3
Mobiliario y enseres	10
Equipo proceso de datos	10

La dotación del ejercicio 1989 a la amortización del inmovilizado material ha ascendido a 9.723 miles de pesetas.

Los gastos de mantenimiento y reparaciones del inmovilizado material que no mejoran la utilización o prolongan la vida útil de los activos se cargan a la cuenta de pérdidas y ganancias en el momento en que se producen.

En la cuenta de Maquinaria se incluye una astilladora adquirida en 1986, y con un valor neto contable de aproximadamente 8.500 miles de pesetas, fuera de uso productivo.

3.2 Gastos amortizables

En este epígrafe del balance de situación se incluyen fundamentalmente los gastos derivados de la puesta en marcha de VAERSA que se amortizan linealmente durante un período de cinco años, y otros gastos como los de constitución, primer establecimiento y de ampliación de capital que se amortizan linealmente durante un período de diez años.

El cargo por amortización de estos gastos durante 1989 ascendió a 1.831 miles de pesetas.

3.3 Existencias

El detalle del epígrafe de existencias al 31 de diciembre de 1989 es el siguiente:

	Milers de pessetes
Productes acabats: estella	216
Treballs acabats pendents de facturar	6.381
	7.047

S'inclouen en l'epígraf d'existències els treballs certificats pendents de facturar a la data del tancament, pel valor de la dita certificació.

VAERSA no registra aquests treballs realitzats fins el moment en què es produeix la seua certificació definitiva. Aquest fet motiva que aquells treballs no certificats al tancament de l'exercici no tinguen reflex comptable, sense que existesquen els mecanismes de control necessaris per a avaluar el cost d'aquests treballs i realitzar un tall d'operacions adequat al tancament de l'exercici.

VAERSA registra els treballs acabats pendents de facturar en l'epígraf d'existències del balanç de situació. Segons els principis de comptabilitat generalment acceptats, el registre dels ingressos ha de produir-se en el moment del seu meritatge, el qual ha de coincidir amb el moment en què els treballs es certifiquen i per tant compten amb l'aprovació del client amb independència del moment en el qual es facturen aquests treballs. Tanmateix, el tractament comptable que la Societat dona als treballs acabats pendents de facturar, no té cap efecte sobre el patrimoni o sobre el resultat de l'exercici.

3.4 Accionistes, capital sense desemborsar

Comprén els desemborsaments pendents de l'última aplicació de capital social que s'hi han rebut en febrer de 1990.

3.5 Capital social

El capital social puja a 75.800 milers de pessetes, representat per 7.580 accions al portador de 10.000 pessetes de valor nominal cada una; a 31 de desembre de 1989, es troba pendent de desemborsament un import de 7.000 milers de pessetes, tal com s'indica en l'apartat 3.4 d'aquest informe.

La composició del capital social al tancament de l'exercici, és:

	Milers de pessetes	%
SEPIVA, S.A.	42.390	55,9
IDAE	15.000	19,8
Altres accionistes	18.410	24,3
	75.800	100

Subscrit amb la seua totalitat per SEPIVA, durant l'exercici 1989 va ser ampliat el capital social en 40.500 milers de pessetes. Mitjançant aquesta subscripció, la participació de l'empresa pública SEPIVA en VAERSA puja al 55,9 % del capital social, per la qual cosa VAERSA adquireix la condició, al mateix temps, d'empresa pública de la Generalitat Valenciana segons el que disposa l'art. 5 de la Llei d'Hisenda Pública.

	Miles de pesetas
Productos terminados: astilla	216
Trabajos terminados pendientes de facturar	6.381
	7.047

Se incluyen en el epígrafe de existencias los trabajos certificados pendientes de facturar a la fecha de cierre, por el valor de dicha certificación.

VAERSA no registra estos trabajos realizados hasta el momento en que se produce la certificación definitiva de los mismos. Este hecho motiva que aquellos trabajos no certificados al cierre del ejercicio carezcan de reflejo contable, sin que existan los mecanismos de control necesarios para evaluar el coste de dichos trabajos y realizar un adecuado corte de operaciones al cierre del ejercicio.

Los trabajos terminados pendientes de facturar son registrados por VAERSA en el epígrafe de existencias del balance de situación. Según los principios de contabilidad generalmente aceptados, el registro de los ingresos debe producirse en el momento de su devengo, el cual debe coincidir con el momento en que los trabajos son certificados y por tanto cuentan con la aprobación del cliente, con independencia del momento en que se facturen dichos trabajos. El tratamiento contable que la Sociedad da a los trabajos terminados, pendientes de facturar, no tiene sin embargo, efecto alguno sobre el patrimonio o sobre el resultado del ejercicio.

3.4 Accionistas, capital sin desembolsar

Comprende los desembolsos pendientes de la última ampliación del capital social, que han sido recibidos en febrero de 1990.

3.5 Capital Social

El capital social asciende a 75.800 miles de pesetas, representado por 7.580 acciones, al portador, de 10.000 pesetas de valor nominal cada una, hallándose pendiente de desembolso al 31 de diciembre de 1989 un importe de 7.000 miles de pesetas, como se indica en el apartado 3.4 de este informe.

La composición del capital social al cierre del ejercicio es como sigue:

	Miles de pesetas	%
SEPIVA, S.A.	42.390	55,9
IDAE	15.000	19,8
Otros accionistas	18.410	24,3
	75.800	100

Durante el ejercicio 1989 fue ampliado el capital social en 40.500 miles de pesetas, siendo suscrito en su totalidad por SEPIVA. Mediante dicha subscripción, la participación de la empresa pública SEPIVA en VAERSA se eleva al 55,9% del capital social, por lo que VAERSA adquiere la condición, a su vez, de empresa pública de la Generalitat Valenciana a tenor de lo dispuesto en el artículo 5 de la Ley de Hacienda Pública.

3.6 Resultats negatius dels exercicis anteriors

Aquest epígraf del balanç de situació recull els resultats negatius acumulats durant els exercicis anteriors amb el detall següent:

	Milers de pessetes
Rt. negatiu 1986	6.994
Rt. negatiu 1987	16.207
Rt. negatiu 1988	8.099
	31.300

D'acord amb l'art. 260 del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, una societat es disoldrà com a conseqüència de pèrdues que deixen reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, a no ser que aquest s'augmente o es redueixca en la mesura suficient. VAERSA es troba a 31 de desembre de 1989 en la situació a què fa referència l'esmentat article.

3.7 Subvencions de capital

Les subvencions de capital figuren en el passiu del balanç de situació per l'import original rebut, una vegada deduïts els imports ja reconeguts com a ingressos.

La composició i el moviment es resumeixen tot seguit:

	Milers de pessetes
Subvencions d'exercicis anteriors:	
. Subvenció de l'IMPIVA concedida mitjançant Resolució de data 23-07-86 per 4.000 milers de pessetes per a la inversió en immobilitzat material, rebuda pel projecte presentat en la quantia de:	3.369
. Subvenció de l'IDAE, aprovada el 14-10-86 per 10.500 milers de pessetes per a un projecte d'inversió del qual s'ha rebut un import de:	8.097
. Subvenció de l'IPEAE, mitjançant Resolució del 15-07-86 per un import de fins a 2.000 milers de pessetes per a l'aprofitament energètic de residus fase I, de la qual s'ha aconseguit la quantitat de:	1.506
. Subvenció de l'IPEAE, mitjançant Resolució de l'11-12-87 per un import de fins a 1.320 milers de pessetes per a la producció d'estelles biomassa, justificada i rebuda per:	1.295
. Subvenció de l'IPEAE, mitjançant Resolució de l'11-12-87, per un import de fins a 960 milers de pessetes per a l'aprofitament de residus sòlids, per:	960
Subvenció de l'IMPIVA, mitjançant Resolució del 15-12-87, per un import de 3.800 milers de pessetes per al projecte de desenvolupament de màquina estelladora mòbil, que s'ha rebut per:	3.641
	18.868

Subvencions de l'exercici 1989:

3.6 Resultados negativos de ejercicios anteriores

Este epígrafe del balance de situación recoge los resultados negativos acumulados durante los ejercicios anteriores con el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
Rdo. negativo 1986	6.994
Rdo. negativo 1987	16.207
Rdo. negativo 1988	8.099
	31.300

De acuerdo con el artículo 260 del Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas, una sociedad se disolverá como consecuencia de pérdidas que dejen reducido el patrimonio a una cantidad inferior a la mitad del capital social, a no ser que éste se aumente o se reduzca en la medida suficiente. VAERSA se encuentra al 31 de diciembre de 1989 en la situación a que hace referencia dicho artículo.

3.7 Subvenciones de capital

Las subvenciones de capital figuran en el pasivo del balance de situación por el importe original recibido, deducidos los importes ya reconocidos como ingreso.

La composición y movimiento se resumen a continuación:

	Miles de pesetas
Subvenciones de ejercicios anteriores:	
. Subvención del IMPIVA concedida mediante Resolución de fecha 23-7-86 por 4.000 miles de pesetas para inversión en inmovilizado material, recibida por el proyecto presentado en la cuantía de:	3.369
. Subvención del IDAE, aprobada en 14-10-86 por 10.500 miles de pesetas para un proyecto de inversión del que se ha recibido un importe de:	8.097
. Subvención del IPEAE, mediante Resolución de 15-7-86 por importe de hasta 2.000 miles de pesetas para aprovechamiento energético de residuos fase I, de la que se ha conseguido la cantidad de:	1.506
. Subvención del IPEAE, mediante Resolución de 11-12-87 de hasta 1.320 miles de pesetas para la producción de astillas biomassa, justificada y recibida por:	1.295
. Subvención del IPEAE, mediante Resolución de 11-12-87 hasta 960 miles de pesetas para aprovechamiento de residuos sólidos:	960
. Subvención del IMPIVA, Resolución 15-12-87 por un importe de 3.800 miles de pesetas para el proyecto de desarrollo de máquina astilladora móvil que se ha recibido por:	3.641
	18.868

Subvenciones del ejercicio 1989:

. Subvenció de l'IDAE, aprovada el 12-09-89 per a la inversió en el programa	
Valoren, per:	12.767
Total de subvencions rebudes	31.635
Imports reconeguts com a ingressos en exercicis anteriors	(4.927)
Imports reconeguts com a ingressos en l'exercici 1989	(7.252)
Saldo a 31 de desembre de 1989	19.456

Part d'aquestes subvencions han estat destinades a finançar l'adquisició de la màquina estelladora que es comenta en l'apartat 3.1.

3.8 Préstecs rebuts a llarg termini

El saldo d'aquest compte comprén l'import pendent d'amortitzar d'un préstec concertat amb el Banco de Crédito Industrial, amb el venciment final el primer de juny de 1993 i un tipus d'interés del 12'5 % anual. L'operació té garantia general i ilimitada i una fiança solidària de les societats mercantils que participen en el capital social de VAERSA.

Els venciments de capital a curt termini, per 5.000 milers de pessetes, es presenten en el compte "Préstecs rebuts a curt termini".

3.9 Entitats públiques creditors

A 31 de desembre de 1989 la composició d'aquest capítol del balanç de situació és la següent:

	Milers de pessetes
Hisenda Pública creditora per IRPF	295
Hisenda Pública creditora per I.V.A.	2.212
Organismes de la Seguretat Social creditors	230
	2.737

4. COMENTARIS AL COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS

4.1 Amortització de subvencions de capital

L'import d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis recull la part de les subvencions de capital rebudes que han estat imputades a ingressos de l'exercici.

El reconeixement i registre dels ingressos per subvencions en capital rebudes, s'efectua seguint el mètode lineal, durant un període de temps equivalent a la vida útil dels elements de l'immobilitzat que foren finançats amb les esmentades subvencions.

5. SITUACIÓ FISCAL

VAERSA té oberts a la inspecció fiscal per tots els impostos que hi són d'aplicació, els exercicis transcorreguts des de la seua constitució en 1986.

Sense perjudici de les modificacions que poguessen resultar de futures inspeccions tributàries, les bases imposa-

. Subvención del IDAE, aprobada en 12-9-89 para la inversión en el programa	
Valorem por:	12.767
Total subvenciones recibidas	31.635
Importes reconocidos como ingresos en ejercicios anteriores	(4.927)
Importes reconocidos como ingresos en el ejercicio 1989	(7.252)
Saldo al 31 de diciembre de 1989	19.456

Parte de estas subvenciones han sido destinadas a financiar la adquisición de la máquina astilladora que se comenta en el apartado 3.1.

3.8 Préstamos recibidos a largo plazo

El saldo de esta cuenta comprende el importe pendiente de amortizar de un préstamo concertado con el Banco de Crédito Industrial, con vencimiento final el 1 de junio de 1993 y tipo de interés del 12,5% anual. La operación tiene garantía general e ilimitada y fianza solidaria de las sociedades mercantiles partícipes en el capital social de VAERSA.

Los vencimientos del capital a corto plazo, por 5.000 miles de pesetas, se presentan en la cuenta "Préstamos recibidos a corto plazo".

3.9 Entidades Públicas acreedoras

Al 31 de diciembre de 1989 la composición de este capítulo del balance de situación es la siguiente:

	Miles de pesetas
Hacienda Pública acreedora por IRPF	295
Hacienda Pública acreedora por I.V.A.	2.212
Organismos de la Seguridad Social acreedores	230
	2.737

4. COMENTARIOS A LA CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS

4.1 Amortización de subvenciones de capital

El importe de este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias recoge la parte de las subvenciones de capital recibidas que han sido imputadas a ingresos del ejercicio.

El reconocimiento y registro de los ingresos por subvenciones en capital recibidas, se efectúa siguiendo el método lineal, durante un período de tiempo equivalente a la vida útil de los elementos del inmovilizado que fueron financiados con dichas subvenciones.

5. SITUACIÓN FISCAL

VAERSA tiene abiertos a inspección fiscal, por todos los impuestos que le son de aplicación, los ejercicios transcurridos desde su constitución en 1986.

Sin perjuicio de las modificaciones que pudieran resultar de futuras inspecciones tributarias, las bases imponibles

bles negatives podrien ser compensades amb els beneficis que puguen generar-se en els cinc exercicis immediats i successius d'aquell en el qual es produí la dita base imposable negativa.

Les pèrdues corresponents als exercicis 1986 i 1987, no poden ser compensades, ja que VAERSA no ha presentat les declaracions de l'Impost sobre Societats corresponents als citats exercicis.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) D'acord amb el que s'ha exposat en els apartats 1 i 3.5 d'aquest informe, la societat VAERSA està participada majoritàriament per l'empresa pública SEPIVA, constituint-se, d'aquesta manera, també com a empresa pública de la Generalitat Valenciana d'acord amb el que estableix l'art. 5 de la Llei d'Hisenda Pública.

b) Tal com s'exposa en l'apartat 1, el compte de pèrdues i beneficis de VAERSA no incorpora cap càrrec pels serveis de gestió i administració realitzats pel personal de SEPIVA; aquesta Sindicatura desconeix l'efecte que té aquesta circumstància sobre el patrimoni net de VAERSA, a 31 de desembre de 1989.

c) Segons es comenta en l'apartat 2, els estats financers de l'exercici 1989 no han estat aprovats per la Junta d'Accionistes en el termini legal establert.

d) Una màquina adquirida en l'exercici 1986, amb un valor net comptable, a 31 de desembre de 1989, de 8.500 milers de pessetes, està fora d'ús productiu. L'adquisició va ser finançada amb subvencions d'entitats públiques (vegeu els apartats 3.1 i 3.7).

e) VAERSA, segons es descriu en l'apartat 3.3, no manté un adequat control intern ni un reflex comptable sobre el cost i venda de les seues existències.

f) Segons s'exposa en l'apartat 3.6 d'aquest informe, VAERSA ha vingut acumulant pèrdues consecutivament des de l'inici de les seues activitats en l'any 1986. A 31 de desembre de 1989, la Societat es troba en la situació descrita per l'art. 260 del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, el qual estableix que una societat es disoldrà com a conseqüència de les pèrdues que deixen reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, a no ser que aquest augmente o es redueisca en la quantia suficient.

g) Tal com s'indica en l'apartat 5 d'aquest informe, les pèrdues corresponents als exercicis 1986 i 1987, no poden ser compensades, ja que no s'han presentat les declaracions corresponents de l'Impost sobre Societats.

negativas podrían ser compensadas con los beneficios que puedan generarse en los cinco ejercicios inmediatos y sucesivos de aquel en que se produjo dicha base imponible negativa.

Las pérdidas correspondientes a los ejercicios 1986 y 1987, no pueden ser compensadas debido a que VAERSA no ha presentado declaraciones del Impuesto sobre Sociedades correspondientes a dichos ejercicios.

6. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) De acuerdo con lo expuesto en los apartados 1 y 3.5 de este informe, la sociedad VAERSA está participada mayoritariamente por la empresa pública SEPIVA, constituyéndose de este modo también como empresa pública de la Generalitat Valenciana a tenor de lo establecido en el artículo 5 de la Ley de Hacienda Pública.

b) Tal como se expone en el apartado 1, la cuenta de pérdidas y ganancias de VAERSA no incorpora cargo alguno por los servicios de gestión y administración realizados por personal de SEPIVA, desconociendo esta Sindicatura el efecto que esta circunstancia tiene sobre el patrimonio neto de VAERSA al 31 de diciembre de 1989.

c) Según se comenta en el apartado 2, los estados financieros del ejercicio 1989 no han sido aprobados por la Junta de Accionistas en el plazo legal establecido.

d) Una máquina adquirida en el ejercicio 1986, con un valor neto contable al 31 de diciembre de 1989 de 8.500 miles de pesetas, está fuera de uso productivo. La adquisición fue financiada con subvenciones de entidades públicas (véase apartados 3.1 y 3.7).

e) VAERSA, según se describe en el apartado 3.3, no mantiene un adecuado control interno y reflejo contable sobre el coste y venta de sus existencias.

f) Según se expone en el apartado 3.6 de este informe, VAERSA ha venido acumulando pérdidas consecutivamente desde el inicio de sus actividades en el año 1986. A 31 de diciembre de 1989, la Sociedad se encuentra en la situación descrita por el artículo 260 del Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas, que establece que una sociedad se disolverá como consecuencia de pérdidas que dejen reducido el patrimonio a una cantidad inferior a la mitad del capital social, a no ser que éste aumente o se reduzca en la cuantía suficiente.

g) Como se indica en el apartado 5 de este informe, las pérdidas correspondientes a los ejercicios 1986 y 1987 no pueden ser compensadas debido a que no se han presentado las declaraciones correspondientes del Impuesto sobre Sociedades.

INFORME DE FISCALITZACIÓ

PROMOCIONS DE LA COMUNITAT VALENCIANA, S.A. (Ejercicio de 1989)

1. NATURALES I OBJECTE SOCIAL

Promocions de la Comunitat Valenciana, Societat Anònima, d'ara endavant PROCOVA o la Societat, va ser constituïda el 20 de març de 1989 a l'empara del Decret 201/1988, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, i dependent de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat Valenciana. La duració de la Societat és indefinida i, actualment, té el seu domicili social en el carrer de la Pau, núm. 17, de València.

El seu objecte social és la realització de tots aquells serveis i activitats que resulten necessaris per a impulsar la difusió i promoció econòmica de la Comunitat Valenciana i, en especial, la de la seua oferta de béns i serveis, certàmens de fires i condicions per a l'atracció de noves iniciatives empresarials; el desenvolupament de

la col.laboració amb institucions, entitats i empreses, per a facilitar la cooperació comercial d'aquestes amb les pròpies de la Comunitat Valenciana; la prestació de serveis a les empreses de la Comunitat Valenciana, així com la cooperació amb aquestes en relació amb les accions que emprenguen o pretenguen emprendre en l'àmbit de la comercialització exterior.

La Generalitat Valenciana té una participació del 91'12% en el capital social de PROCOVA (vegeu l'apartat 4.8), i ha de mantenir aquesta participació majoritària durant els quatre primers anys. Una vegada transcorregut el dit termini, i amb l'acord previ del Govern Valencià, en podrà la condició de soci majoritari i haurà de detenir, en qualsevol cas, una participació del 49% del capital social.

Durant l'exercici de 1989, primer d'activitat de la Societat, una part significativa dels ingressos obtinguts, els han constituïts les subvencions d'entitats públiques (vegeu l'apartat 5.1).

2. INFORMACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

Els estats financers objecte d'aquesta fiscalització estan constituïts pel balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis, el quadre de finançament i les notes; han estat obtinguts dels registres de la Societat a 31 de desembre de 1989, i es presenten d'acord amb el Pla General de Contabilitat i amb les exigències establertes per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, en la seua resolució del 10 de gener de 1989.

Els dits estats financers han estat aprovats per la Junta General d'Accionistes, celebrada el 21 de juny de 1990.

Tot seguit s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç de situació, el compte de pèrdues i beneficis i el quadre de finançament de PROCOVA, corresponents a l'exercici de 1989.

INFORME DE FISCALIZACIÓN

PROMOCIONES DE LA COMUNIDAD VALENCIANA, S.A. (Ejercicio 1989)

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

Promociones de la Comunidad Valenciana, Sociedad Anónima, en adelante PROCOVA o la Sociedad, se constituyó el 20 de marzo de 1989 al amparo del Decreto 201/1988, de 26 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana y dependiente de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo de la Generalitat Valenciana. La duración de la Sociedad es indefinida, teniendo actualmente su domicilio social en la calle de la Paz, número 17, de Valencia.

Su objeto social es la realización de cuantos servicios y actividades resulten necesarios para impulsar la difusión y promoción económica de la Comunidad Valenciana, y en especial la de su oferta de bienes y servicios, certámenes feriales y condiciones para la atracción de nuevas iniciativas empresariales; el desarrollo de la colaboración con instituciones, entidades y empresas para facilitar la cooperación comercial de aquellas con las propias de la Comunidad Valenciana; la prestación de servicios a las empresas de la Comunidad Valenciana así como la cooperación con las mismas en relación con las acciones que emprendan o pretendan emprender en el ámbito de la comercialización exterior.

La Generalitat Valenciana tiene una participación del 91,12% en el capital social de PROCOVA (véase apartado 4.8), debiendo mantener esta participación mayoritaria durante los cuatro primeros años. Transcurrido dicho plazo, y previo acuerdo del Gobierno Valenciano, perderá la condición de socio mayoritario, debiendo ostentar en todo caso una participación del 49% del capital social.

Durante el ejercicio 1989, primero de actividad de la Sociedad, una parte significativa de los ingresos obtenidos están constituidos por subvenciones de entidades públicas (véase apartado 5.1).

2. INFORMACIÓN ECONÓMICO FINANCIERA

Los estados financieros objeto de la presente fiscalización están constituidos por el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias, el cuadro de financiamiento y las notas, y han sido obtenidos de los registros de la Sociedad al 31 de diciembre de 1989, presentándose de acuerdo con el Plan General de Contabilidad y con las exigencias establecidas por la Intervención General de la Generalitat Valenciana, en su Resolución de 10 de enero de 1989.

Dichos estados financieros han sido aprobados por la Junta General de Accionistas, celebrada el 21 de junio de 1990.

A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el balance de situación, la cuenta de pérdidas y ganancias y el cuadro de financiamiento de PROCOVA correspondientes al ejercicio 1989.

PROMOCIONS DE LA COMUNITAT VALENCIANA, S.A.
 BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989
 (expressat en milers de pessetes)

Actiu

IMMOBILITZAT:

·Material		
- mobiliari i estris		928
- menys - amortització acumulada		<u>(23)</u>
		905
·Financer		555
·Despeses amortitzables, netes		<u>2.385</u>
		3.845

DEUTORS:

·Deutors	10.012	
·Entitats públiques	4.269	
·Acomptes a proveïdors	<u>784</u>	15.065

COMPTES FINANCERS:

·Inversions financeres temporals	160.000	
·Caixa i bancs	<u>48.602</u>	208.602

AJUSTS PER PERIODIFICACIO

	<u>7.176</u>
	234.688

PROMOCIONS DE LA COMUNITAT VALENCIANA, S.A.

BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1989

(expressat en milers de pessetes)

Passiu

CAPITAL I RESERVES:

·Capital social		225.000
·Benefici del període, abans de		
l'Impost sobre Societats		<u>76</u>
		225.076

DEUTES A CURT TERMINI:

·Creditors	8.257	
·Entitats públiques	<u>648</u>	8.905
AJUSTS PER PERIODIFICACIO		<u>707</u>
		234.688

PROMOCIONS DE LA COMUNITAT VALENCIANA, S.A.
COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS CORRESPONENT AL PERIODE
COMPRES ENTRE EL 20 DE MARÇ I EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
(expressat en milers de pessetes)

INGRESSOS:

·Subvencions	29.000
·Ingressos financers	<u>14.257</u>
	43.257

COSTS I DESPESES:

·Gestió	25.331	
·Treballs, subministraments i serveis exteriors	14.174	
·Personal	3.369	
·Amortització	288	
·Altres	<u>19</u>	<u>43.181</u>
·Benefici del període, abans de l'Impost sobre Societats		76

PROMOCIONS DE LA COMUNITAT VALENCIANA, S.A.
 QUADRE DE FINANÇAMENT CORRESPONENT AL PERIODE COMPRES
 ENTRE EL 20 DE MARÇ I EL 31 DE DESEMBRE DE 1989
 (expressat en milers de pessetes)

ORIGEN DELS RECURSOS PERMANENTS:

·Benefici del període abans de l'Impost sobre Societats	76
·Amortitzacions	<u>288</u>
	364
·Desemborsament del capital social	<u>225.000</u>
	225.364

APLICACIO DELS RECURSOS PERMANENTS:

·Adquisicions d'immobilitzat material	928
·Despeses amortitzables	2.650
·Constitució de fiances	<u>555</u>
	4.133

Augment del capital circulant   221.231

AUGMENT DE CAPITAL CIRCULANT REPRESENTAT PER:

·Deutors	15.065
·Comptes financers	208.602
·Ajusts per periodificació	6.469
·Deutes a curt termini	<u>(8.905)</u>
	221.231

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

PROCOVA inicià les seues activitats en el mes de juliol de 1989. Fins al 31 de desembre de 1989, les activitats realitzades han estat les següents:

Organització, juntament amb l'IMPIVA, d'un seminari d'empreses japoneses potencialment interessades a invertir a Europa.

Organització del viatge institucional de la Generalitat Valenciana al Japó, juntament amb una delegació oficial de les cambres de comerç, organitzacions empresarials, fires i Borsa, amb l'objecte de fomentar les relacions econòmiques amb les empreses japoneses i estimular les seues inversions a la Comunitat Valenciana.

Es van iniciar els contactes amb el Bank of America, tendents a la preparació del viatge institucional a Califòrnia.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ DE SITUACIÓ

4.1 Immobilitzat material

Durant gran part de l'exercici de 1989, PROCOVA utilitzà, per al desenvolupament de les seues activitats, instal·lacions de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de València, accionista de la Societat en un 4,44% del capital (vegeu l'apartat 4.8), sense haver-hi satisfet cap de contraprestació.

L'immobilitzat material, a 31 de desembre de 1989, està constituït per elements de mobiliari i màquines d'oficina, que hi figuren al cost d'adquisició. L'amortització d'aquests elements, que en 1989 ha ascendit a 23.000 pessetes, s'ha realitzat seguint el mètode lineal durant una vida útil estimada de deu anys.

4.2 Immobilitzat financer

L'immobilitzat financer està constituït per fiances dipositades en concepte de garantia sobre els lloguers de l'immoble en què actualment s'ubica la Societat.

4.3 Despeses amortitzables

El saldo d'aquest capítol del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, està integrat per les despeses de constitució, que són, bàsicament, honoraris d'advocats, escripturació i registre.

L'amortització d'aquestes despeses es realitza a raó del 10% anual. La despesa per amortització carregada als resultats del període s'eleva a 265.000 PTA.

4.4 Deutors

El saldo d'aquest compte està integrat per les subvencions pendents de cobrament a 31 de desembre de 1989 (vegeu l'apartat 5.1). El seu detall és el següent:

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

PROCOVA inició sus actividades en el mes de julio de 1989. Hasta el 31 de diciembre de 1989, las actividades realizadas han sido las siguientes:

La organización junto con el IMPIVA de un seminario de empresas japonesas potencialmente interesadas en invertir en Europa.

La organización del viaje institucional a Japón de la Generalitat Valenciana, junto con una Delegación Oficial de las Cámaras de Comercio, organizaciones empresariales, ferias y Bolsa, con objeto de fomentar las relaciones económicas con las empresas japonesas y estimular sus inversiones en la Comunidad Valenciana.

Se iniciaron los contactos con el Bank of America, tendentes a la preparación del viaje institucional a California.

4. COMENTARIOS A LA PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE DE SITUACIÓN

4.1 Inmovilizado material

Durante gran parte del ejercicio 1989 PROCOVA utilizó para el desarrollo de sus actividades, instalaciones de la Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Valencia, accionista de la Sociedad en un 4,44% del capital (véase apartado 4.8), sin haber satisfecho contraprestación alguna.

El inmovilizado material al 31 de diciembre de 1989 está constituido por elementos de mobiliario y máquinas de oficina, figurando al coste de adquisición. La amortización de estos elementos, que en 1989 ha ascendido a 23.000 pesetas, se ha realizado siguiendo el método lineal durante una vida útil estimada de diez años.

4.2 Inmovilizado financiero

El inmovilizado financiero está constituido por fianzas depositadas en concepto de garantía sobre los alquileres del inmueble en que actualmente se asienta la Sociedad.

4.3 Gastos amortizables

El saldo de este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989, está integrado por los gastos de constitución que son, básicamente, honorarios de abogados, escripturación y registro.

La amortización de estos gastos se realiza a razón del 10% anual. El gasto por amortización cargado a los resultados del período asciende a 265.000 pesetas.

4.4 Deudores

El saldo de esta cuenta está integrado por las subvenciones pendientes de cobro al 31 de diciembre de 1989 (véase apartado 5.1). El detalle es el siguiente:

	Milers de de pessetes
Subvencions de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme	6.500
Subvencions de l'IMPIVA	3.500
Altres	12
	10.012

4.5 Entitats públiques

La composició d'aquest capítol del balanç de situació a 31 de desembre de 1989, tant d'actiu com de passiu, és la següent:

	Milers de pessetes	
	Deutor	Creditor
Hisenda Pública		
Impost sobre el Valor Afegit	3.142	-----
Retenció a cuenta del Impuesto sobre Sociedades	1.127	-----
Retención a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (4rt trimestre)	-----	545
Seguretat Social (desembre)	-----	103
	4.269	648

4.6 Inversions financeres temporals

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers de pessetes	Tipus d'Interés	
		Anual	Venciment
Lletres del Tresor	100.000	13,75%	5-07-90
Lletres del Tresor	5.000	13,948%	3-08-90
Deute Públic amb pacte de recompra	50.000	14%	24-01-90
Pagarés de "Leasing"			
Bancontrans, S.A.	5.000	13,9%	25-07-90
	160.000		

4.7 Caixa i bancs

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers de pessetes
Caixa, pessetes	72
Caixaa, moneda estrangera	191
Caixa Estalvis del Mediterrani	200
Caixa Estalvis de València	42.624
Bancotrans	612
Caixa Estalvis de Castelló	4.903
	48.602

Els tipus de remuneració dels comptes bancaris oscil·len entre el 10% i el 13% brut anual.

	Miles de de pesetas
Subvenciones de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo	6.500
Subvenciones del IMPIVA	3.500
Otros	12
	10.012

4.5 Entidades Públicas

La composició de este capítol del balance de situació al 31 de diciembre de 1989, tanto de activo como de pasivo, es la siguiente:

	Miles de pesetas	
	Deudor	Acreedor
Hacienda Pública		
Impuesto sobre el Valor Añadido	3.142	-----
Retención a cuenta del Impuesto sobre Sociedades	1.127	-----
Retención a cuenta del Impuesto sobre la Renda de las Personas Físicas (4º trimestre)	-----	545
Seguridad Social (diciembre)	-----	103
	4.269	648

4.6 Inversiones financieras temporales

La composició de este epígrafe del balance de situació al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente:

	Miles de pesetas	Tipo de Interés	
		Anual	Vencimiento
Letras del Tesoro	100.000	13,75%	5-07-90
Letras del Tesoro	5.000	13,948%	3-08-90
Deuda Pública con pacto de recompra	50.000	14%	24-01-90
Pagarés de Leasing			
Bancontrans, S.A.	5.000	13,9%	25-07-90
	160.000		

4.7 Caja y Bancos

La composició de este epígrafe del balance de situació al 31 de diciembre de 1989 es la siguiente:

	Miles de pesetas
Caja, pesetas	72
Caja, moneda extranjera	191
Caja Ahorros del Mediterráneo	200
Caja de Ahorros de Valencia	42.624
Bancotrans	612
Caja de Ahorros de Castellón	4.903
	48.602

Los tipos de remuneración de las cuentas bancarias oscilan entre el 10% y el 13% bruto anual.

4.8 Ajusts per periodificació

Aquest capítol del balanç de situació, a 31 de desembre de 1989, comprén la periodificació d'interessos meritats pendents de cobrament a la dita data; el seu detall es com segueix:

	Milers de pessetes
Lletres del Tresor	5.876
Deute Públic	1.266
Altres	34
	7.176

4.9 Capital social

El capital social de PROCOVA està compost per 2.250 accions nominatives de 100.000 PTA nominals cada una, totalment subscrietes i desemborsades.

A 31 de desembre de 1989, els accionistes de PROCOVA eren els següents:

	Milers de pessetes	%
Generalitat Valenciana	205.000	91,12
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de València	10.000	4,44
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Castelló	4.900	2,18
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació d'Alacant	4.900	2,18
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació d'Alcoi	100	0,04
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació d'Oriola	100	0,04
	225.000	100%

4.10 Benefici del període, abans de l'Impost sobre Societats

Amb data 21 de juny de 1990, la Junta General d'Accionistes aprovà el traspàs a reserves de la totalitat del resultat del període.

L'Impost sobre Societats corresponent al període finalitzat el 31 de desembre de 1989 ha donat un import per pagar de 26.761 PTA, que serà carregat als resultats de l'exercici de 1990.

4.11 Creditors

A 31 de desembre de 1989, els saldos pendents de pagament a "Creditors" corresponen a despeses relacionades amb les activitats descrites en l'apartat 3.

4.8 Ajustes por periodificación

Este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1989 comprende la periodificación de intereses devengados pendientes de cobro a dicha fecha, siendo su detalle como sigue:

	Miles de pesetas
Letras de Tesoro	5.876
Deuda Pública	1.266
Otros	34
	7.176

4.9 Capital social

El capital social de PROCOVA está compuesto por 2.250 acciones nominativas de 100.000 pesetas nominales cada una, totalmente suscritas y desemborsadas.

Al 31 de diciembre de 1989 los accionistas de PROCOVA eran los siguientes:

	Miles de pesetas	%
Generalitat Valenciana	205.000	91,12
Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Valencia	10.000	4,44
Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Castellón	4.900	2,18
Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Alicante	4.900	2,18
Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Alcoy	100	0,04
Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Orihuela	100	0,04
	225.000	100%

4.10 Beneficio del período, antes del Impuesto sobre Sociedades

Con fecha 21 de junio de 1990 la Junta General de Accionistas aprobó el traspaso a reservas de la totalidad del resultado del período.

El Impuesto sobre Sociedades correspondiente al período finalizado el 31 de diciembre de 1989 ha arrojado un importe a pagar de 26.761 pesetas, que será cargado a los resultados del ejercicio 1990.

4.11 Acreedores

Al 31 de diciembre de 1989 los saldos pendientes de pago a Acreedores corresponden a gastos relacionados con las actividades descritas en el apartado 3.

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE PÈRDUES I BENEFICIS

5.1 Subvencions

La composició d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis és la següent:

	Milers de pessetes
Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat València Per a la realització d'activitats dirigides a l'obertura de relacions comercials amb Japó	19.000
Per a la contractació d'un estudi sobre l'estratègia idònia per a l'atracció d'inversions japoneses a la Comunitat Valenciana	3.500
Per a l'edició de materials de comunicació, informació i promoció	3.000

IMPIVA

Per a la contractació d'un estudi sobre l'estratègia idònia per a l'atracció d'inversions japoneses a la Comunitat Valenciana	3.500
	29.000

PROCOVA segueix la pràctica de registrar com a ingressos les subvencions que li són concedides, amb independència de la seua meritació. D'acord amb la meritació real de la subvenció rebuda per a l'edició de materials de comunicació, informació i promoció, una part -per import de 1.500 milers de pessetes- no hauria d'haver estat reconeguda com a ingressos de 1989, sinó com a ingressos per diferir a 1990.

A 31 de desembre de 1989, les subvencions destinades a l'estudi sobre l'estratègia idònia per a l'atracció d'inversions japoneses a la Comunitat Valenciana i a l'edició de materials de comunicació, informació i promoció es troben pendents de cobrament, i incloses en l'epígraf de "Deutors" del balanç de situació (vegeu l'apartat 4.4).

5.2 Ingressos financers

Els ingressos financers es corresponen amb els rendiments per les inversions financeres temporals (vegeu l'apartat 4.6) i pels interessos produïts pels comptes bancaris (vegeu l'apartat 4.7).

5.3 Gestió

La composició d'aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis, a 31 de desembre de 1989, és la següent:

	Milers de pessetes
Despeses de viatge	11.102
Serveis auxiliars	8.751
Promoció	3.199
Publicitat i propaganda	1.092
Altres despeses	1.187
	25.331

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Subvenciones

La composició de este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias es la siguiente:

	Miles de pesetas
Conselleria de Industria, Comercio y Turismo de la Generalitat València Para la realización de actividades dirigidas a la apertura de relaciones comerciales con Japón	19.000
Para la contratación de un estudio sobre la estrategia idónea para la atracción de inversiones japonesas a la Comunidad Valenciana	3.500
Para la edición de materiales de comunicación, información y promoción	3.000

IMPIVA

Para la contratación de un estudio sobre la estrategia idónea para la atracción de inversiones japonesas a la Comunidad Valenciana	3.500
	29.000

PROCOVA sigue la práctica de registrar como ingresos las subvenciones que le son concedidas, con independencia del devengo de las mismas. De acuerdo con el devengo real de la subvención recibida para la edición de materiales de comunicación, información y promoción, una parte, por importe de 1.500 miles de pesetas, no debería haber sido reconocida como ingresos de 1989, sino como ingresos a diferir en 1990.

Al 31 de diciembre de 1989 las subvenciones destinadas al estudio sobre la estrategia idónea para la atracción de inversiones japonesas a la Comunidad Valenciana y a la edición de materiales de comunicación, información y promoción se encontraban pendientes de cobro, incluyéndose en el epígrafe de "Deudores" del balance de situación (véase apartado 4.4).

5.2 Ingresos financieros

Los ingresos financieros se corresponden con los rendimientos por las inversiones financieras temporales (véase apartado 4.6) y por los intereses producidos por las cuentas bancarias (véase apartado 4.7).

5.3 Gestión

La composición de este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias al 31 de diciembre de 1989, es la siguiente:

	Miles de pesetas
Gastos de viaje	11.102
Servicios auxiliares	8.751
Promoción	3.199
Publicidad y propaganda	1.092
Otros gastos	1.187
	25.331

Les despeses de viatge són, fonamentalment, les relacionades amb el viatge institucional al Japó.

5.4 Treballs, subministraments i serveis exteriors

La composició d'aquest epígraf és la següent:

	Milers de pesetws
Treballs realitzats per altres empreses	13.237
Arrendaments	555
Reparacions	382
	14.174

Els "Treballs realitzats per altres empreses" constitueixen, fonamentalment, treballs d'assessorament realitzats per firmes independents.

5.5 Personal

A 31 de desembre de 1989, l'única persona en la plantilla de personal de PROCOVA era el seu director general.

Les despeses de personal del període estan constituïdes pel salari de la dita persona i per la Seguretat Social a càrrec de la Societat.

En l'exercici de 1990 s'ha abonat un import de 1.000 milers de pessetes en concepte d'incentius variables per compliment d'objectius. Atenent a la meritació d'aquesta paga, hauria d'haver estat objecte de periodificació comptable a 31 de desembre de 1989, raó per la qual aquest epígraf del compte de pèrdues i beneficis està infravalorat i el resultat del període, sobrevalorat en la xifra indicada.

6. SITUACIÓ FISCAL

PROCOVA té obert a inspecció fiscal l'any 1989, per a la totalitat dels impostos que hi són d'aplicació; fonamentalment, l'Impost sobre Societats i l'Impost sobre el Valor Afegit.

La legislació en vigor, relativa a l'Impost sobre Societats, estableix diversos incentius fiscals a l'objecte de fomentar les noves inversions. Durant l'exercici de 1989 es donaren les condicions perquè PROCOVA s'hagués acollit a aquests incentius, cosa que no es va tenir en compte en la declaració de l'impost del dit exercici; encara que la deducció estimada no és significativa.

D'acord amb la normativa fiscal vigent, aquelles societats que obtinguen els seus ingressos d'operacions no subjectes a l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) no podran deduir-se l'IVA que suporten en les seues adquisicions de béns i/o serveis. En l'exercici de 1989, PROCOVA ha considerat com a deduïble la totalitat de l'IVA suportat en les seues operacions. Atenent a la naturalesa dels ingressos de l'exercici de 1989, podrien existir discrepàncies per part de les autoritats fiscals, en el cas d'una inspecció.

En opinió de la direcció de PROCOVA, els passius addicionals que poguessen derivar-se d'una futura inspecció fiscal no afectarien significativament els estats financers de l'exercici de 1989.

Los gastos de viaje son, fundamentalmente, los relacionados con el viaje institucional a Japón.

5.4 Trabajos, suministros y servicios exteriores

La composición de este epígrafe es la siguiente:

	Miles de pesetas
Trabajos realizados por otras empresas	13.237
Arrendamientos	555
Reparaciones	382
	14.174

Los "Trabajos realizados por otras empresas" constituyen, fundamentalmente, trabajos de asesoramiento realizados por firmas independientes.

5.5 Personal

Al 31 de diciembre de 1989 la única persona en la plantilla de personal de PROCOVA era su Director General.

Los gastos de personal de período están constituidos por el salario de dicha persona y la seguridad social a cargo de la Sociedad.

En el ejercicio 1990 se ha abonado un importe de 1.000 miles de pesetas en concepto de incentivos variables por cumplimiento de objetivos. Atendiendo al devengo de esta paga, debería haber sido objeto de periodificación contable al 31 de diciembre de 1989, por lo que este epígrafe de la cuenta de pérdidas y ganancias está infravalorado, y el resultado del período sobrevalorado, en la cifra indicada.

6. SITUACIÓN FISCAL

PROCOVA tiene abierto a inspección fiscal el año 1989 para la totalidad de los impuestos que le son de aplicación, fundamentalmente el Impuesto sobre Sociedades y el Impuesto sobre el Valor Añadido.

La legislación en vigor, relativa al Impuesto sobre Sociedades, establece diversos incentivos fiscales con objeto de fomentar las nuevas inversiones. Durante el ejercicio 1989 se dieron las condiciones para que PROCOVA se hubiera acogido a estos incentivos, lo cual no se tuvo en cuenta en la declaración del impuesto de dicho ejercicio, aunque la deducción estimada no es significativa.

De acuerdo con la normativa fiscal vigente, aquellas sociedades que obtengan sus ingresos de operaciones no sujetas al Impuesto sobre el Valor Añadido (I.V.A.), no podrán deducirse el I.V.A. que soporten en sus adquisiciones de bienes y/o servicios. En el ejercicio 1989 PROCOVA ha considerado como deducible la totalidad del IVA soportado en sus operaciones. Atendiendo a la naturaleza de los ingresos del ejercicio 1989, podrían existir discrepancias por parte de las autoridades fiscales, en caso de inspección.

En opinión de la Dirección de PROCOVA, los pasivos adicionales que pudieran derivarse de una futura inspección fiscal no afectarían significativamente a los estados financieros del ejercicio 1989.

7. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

Cal destacar que PROCOVA inicià les seues activitats en el mes de juliol de 1989, comptant en aquest exercici amb només una persona en la seua plantilla. Qualsevol anàlisi del control intern de la Societat en 1989 s'ha de fer tenint en compte aquesta circumstància i, per tant, les recomanacions que s'exposen tot seguit han de ser enteses com a plantejaments bàsics de partida que caldrà tenir en compte en l'establiment dels sistemes organitzatius de la Societat.

a) En 1989 gran part dels fons propis de la Societat han estat aplicats en inversions financeres temporals a curt termini. El quadre de finançament informa molt clarament sobre la situació financera de la Societat en aquest exercici. Els recursos permanents obtinguts han ascendit a 225.364 milers de pessetes, 225.000 dels quals corresponen a les aportacions de capital social. L'aplicació d'aquests recursos ha estat, fonamentalment, en capital circulant, sobretot en comptes financers constituïts per inversions financeres a curt termini i dipòsits en comptes corrents bancaris. Només una mínima part dels recursos permanents, 4.133 milers de pessetes, ha estat aplicada a inversions a llarg termini.

Es recomana que, en endavant, s'elaboren plans de finançament més adequats a les necessitats imposades per les inversions i activitats previstes, considerant que les regles bàsiques de l'equilibri financer estableixen que els recursos permanents han de finançar inversions a llarg termini i el fons de maniobra necessari.

b) PROCOVA no disposava, a 31 de desembre de 1989, d'un registre detallat de l'immobilitzat material, la implantació del qual es recomana a l'objecte d'establir un adequat control dels elements que l'integraran en el futur.

c) En l'exercici de 1989, PROCOVA ha aplicat el criteri d'imputar les subvencions al compte de pèrdues i beneficis en funció del període en què són concedides, amb independència de la seua meritació efectiva.

Es recomana que les subvencions siguen reconegudes en ingressos en la mesura que es produeixen les activitats que financien, a fi d'observar els principis comptables de meritació i de correlació d'ingressos i despeses.

d) Tot i que en l'exercici de 1989, a causa de l'existència d'una única persona en la plantilla de la Societat (director general), no era necessari el desenvolupament d'un procediment intern que regulàs el funcionament d'autorització i registre de les despeses, a mesura que s'incrementen les operacions -i, consegüentment, l'estructura organitzativa es farà més necessària l'existència d'una normativa que regule adequadament aquests aspectes.

e) Quant a les despeses de viatge, atés que l'activitat de la Societat originarà, pressumiblement, una gran quantitat de viatges i despeses en el futur, es recomana que, a fi de controlar adequadament aquesta mena de despeses, es defina un model de liquidació que considere els punts següents:

- Descripció del viatge, durada i motius;
- Resum de les despeses incorregudes;
- Documentació justificativa de les despeses;
- Autorització del pagament de les despeses en el grau adequat.

f) Tal i com es descriu en l'apartat 6 d'aquest informe, PROCOVA no es va acollir a les deduccions fiscals per inversions.

En el cas que la Societat s'hagués acollit a les mencio-

7. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

Es necesario destacar que PROCOVA inició sus actividades en el mes de julio de 1989, contando en este ejercicio con sólo una persona en su plantilla. Cualquier análisis del control interno de la Sociedad en 1989 ha de realizarse teniendo en cuenta esta circunstancia, y por tanto las recomendaciones que se exponen a continuación deben ser entendidas como planteamientos básicos de partida a tener en cuenta en el establecimiento de los sistemas organizativos de la Sociedad.

a) En 1989 gran parte de los fondos propios de la Sociedad han sido aplicados en inversiones financieras temporales a corto plazo. El cuadro de financiamiento informa muy claramente sobre la situación financiera de la Sociedad en este ejercicio. Los recursos permanentes obtenidos han ascendido a 225.364 miles de pesetas, de los que 225.000 corresponden a las aportaciones de Capital Social. La aplicación de estos recursos ha sido fundamentalmente en capital circulante, sobre todo en cuentas financieras constituidas por inversiones financieras a corto plazo y depósitos en cuentas corrientes bancarias. Sólo una mínima parte de los recursos permanentes, 4.133 miles de pesetas, ha sido aplicada a inversiones a largo plazo.

Se recomienda que en lo sucesivo se elaboren planes de financiación más adecuados a las necesidades impuestas por las inversiones y actividades previstas, considerando que las reglas básicas del equilibrio financiero establecen que los recursos permanentes deben financiar inversiones a largo plazo y el fondo de maniobra necesario.

b) PROCOVA no disponía, al 31 de diciembre de 1989, de un registro detallado del inmovilizado material, cuya implantación se recomienda con objeto de establecer un adecuado control de los elementos que lo integren en el futuro.

c) En el ejercicio 1989, PROCOVA ha aplicado el criterio de imputar las subvenciones a la cuenta de pérdidas y ganancias en función del período en que son concedidas, con independencia del devengo efectivo de las mismas.

Se recomienda que las subvenciones sean reconocidas en ingresos en la medida que se producen las actividades que financian, con objeto de observar los principios contables de devengo y correlación de ingresos y gastos.

d) Si bien en el ejercicio 1989, debido a la existencia de una única persona en la plantilla de la Sociedad (Director General), no era necesario el desarrollo de un procedimiento interno que regulara el funcionamiento de autorización y registro de los gastos, a medida que se incrementan las operaciones, y consecuentemente la estructura organizativa, se hace más necesaria la existencia de una normativa que regule adecuadamente estos aspectos.

e) Respecto de los gastos de viaje, dado que la actividad de la Sociedad originará, presumiblemente, en el futuro gran cantidad de viajes y gastos, se recomienda que con el fin de controlar adecuadamente este tipo de gastos, se defina un modelo de liquidación que contemple los siguientes puntos:

- Descripción del viaje, duración y motivo del mismo.
- Resumen de los gastos incurridos.
- Documentación justificativa de los gastos.
- Autorización del pago de los gastos a nivel adecuado.

f) Tal como se describe en el apartado 6 de este informe, PROCOVA no se acogió a las deducciones fiscales por inversiones.

En el caso de que la Sociedad se hubiera acogido a las

nades deduccions fiscals, la minoració de la quota per pagar no hauria estat significativa, a causa de l'escàs import del resultat de l'exercici. No obstant això, es recomana que la Societat s'aculla als citats beneficis en les declaracions d'exercicis futurs i, quan escaiga, també a les deduccions per creació de llocs de treball.

g) En les declaracions de l'IVA de l'exercici de 1989, PROCOVA ha practicat deduccions per IVA suportat que podrien no tenir el caràcter de deduïble.

mencionadas deducciones fiscales, la minoración de la cuota a pagar no habría sido significativa dado el escaso importe del resultado del ejercicio. No obstante, se recomienda que la Sociedad se acoja a los citados beneficios en la declaraciones de ejercicios futuros, y cuando proceda, también, a las deducciones por creación de empleo.

g) En las declaraciones del I.V.A. del ejercicio 1989, PROCOVA ha practicado deducciones por IVA soportado que podrían no tener el carácter de deducible.